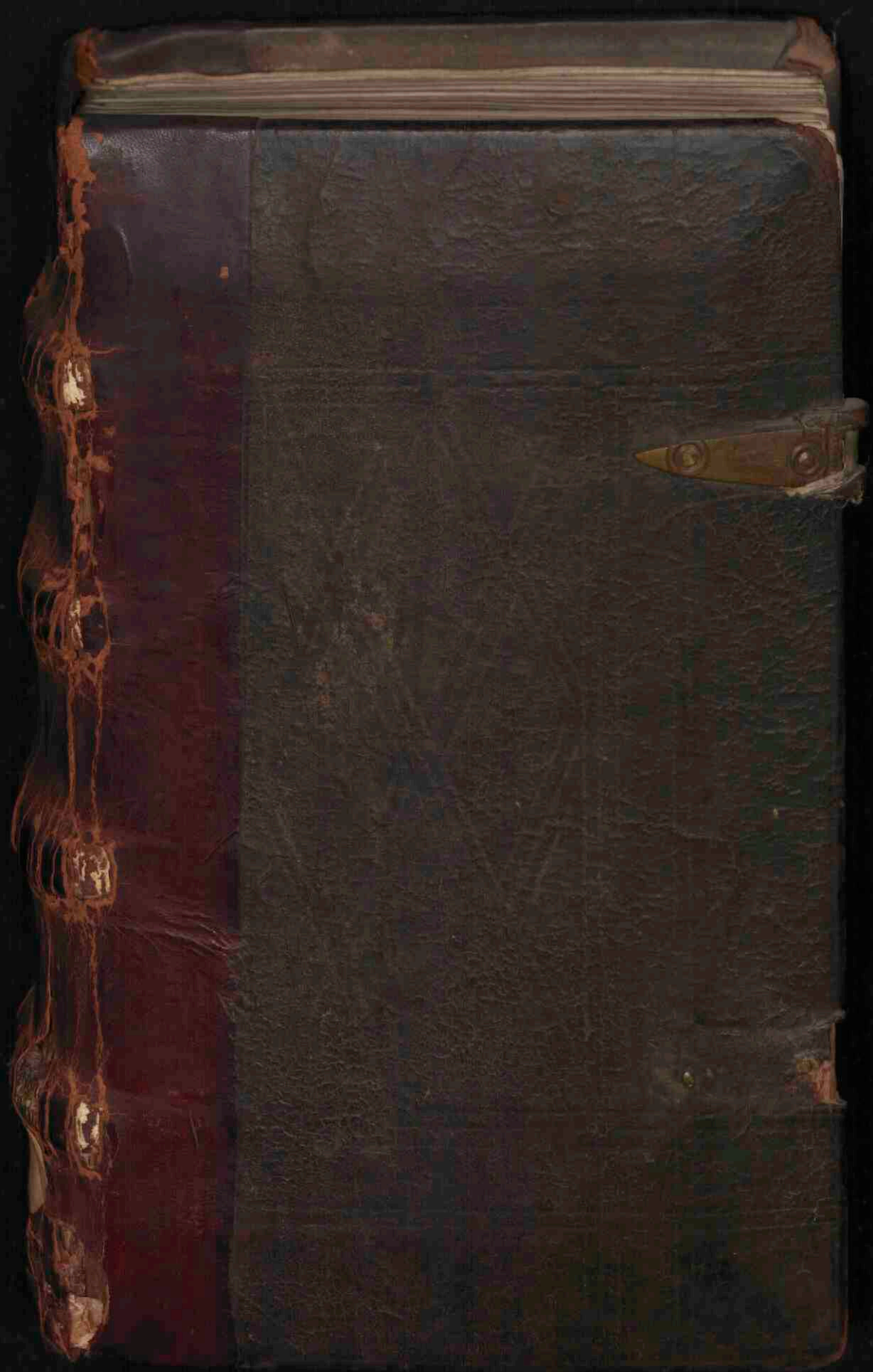

Diaeta salutis et quaedam minora Bonaventurae adscripta.

<https://hdl.handle.net/1874/330672>

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
N°. 250

Hs.
1 L 5

Karl
P.L.N.5

169 (Eccl. 250, antea 283i.) Membr. 4°. 183 ff. Saec. XV.

Diaeta salutis et quaedam minora, S. Bonaventurae adscripta.

¹⁵
169 Fol. 1a. Prologus seu prefatio in libellum.... qui communiter dieta salutis ab omnibus nuncupatur. Fol. 145a. Explicit dieta salutis bonaventure. Fol. 146b Incipiunt quidam breues sermones eiusdam bonaventure de tempore et communi sanctorum. Fol. 160b. Expliciunt breues sermones, cet. Fol. 161a. Prima tabula dieta salutis. Fol. 161b. Sequitur magna tabula d. s. Fol. 178a. Devota contemplatio.... a b. bonaventura de natiuitate d. n. ih. cristi. Fol. 179a Tractatus de resurrectione a peccato.... ex dictis sancti bonaventure excerptus. Fol. 183b. Explicit dieta salutis cum tractatu de resurrectione a peccato ad gratiam sancti bonaventure. „Liber monasterij Sancti Pauli Traiectensis.”

169

Diaeta salutis et quaedam minora, S. Bonaventurae adscripta.

Fol. 1a—145a: *Diaeta salutis* non est Bonaventurae, sed certo est GUILLELMI DE LANITIA, O. F. M., ut etiam expresse dicit cod. 168 fol. 1a. Cf. *S. Bonaventurae opp.* (ed. cit.), VIII, p. CXI, n. 8.

Fol. 146b—160b: *Breues Sermones* BONAVENTURAE. Non sunt nisi themata pro sermonibus, addita ad calcem libri *Diaeta salutis* (cf. cod. 168, fol. 87b—103a).

Fol. 178a—179a: *Devota contemplatio seu meditatio edita a BEATO BONAVENTURA de natiuitate domini nostri ihesu cristi*. Est ex pseudo-Bonaventurae libello *Meditationes vitae Christi*, cap. VII.

Fol. 179a—183b: *Tractatus de resurrectione a peccato ad gratiam admodum utilis ex dictis sancti bonaventure excerptus*. Libellus non est ipsius Bonaventurae, sed uti codex recte dicit „ex dictis Sancti Bonaventurae.”

Cf. de hoc codice *S. Bonav. opp. omn.*, VIII, p. CXIII, n. 6.

1. R. 5
T. 169

n°. 244. f.

N°. 203. i.

Liber monasterij sancti pauli traictensis
Prologus seu prefatio in libellū predicantibus
maxime putilem. qui cōter dicta salutis ab om-
nibus nuntiatur.

Hec est via. ambulare in ea et nō
declinetis ad dexterā neq; ad sini-
strā. **Esaiē xxx.** Magnā miām fa-
cit qui erranti viā ostendit: marie in nocte. in terra
hostiū: et tpe guerrarū **Errātes sūt pccōres iuxta**
illud qd dicit ad **Ro. 3.** Omēs ei peccauerūt et e-
gēt grā dei **Et 1° iōis. 1.** Si dixerim qd pccām nō ha-
bemus ipi nos seducimus: veritas in nobis non
est **Lū igit oēs sumus pccōres: ergo oēs sumus errā-**
tes sicut dicit **Esā. lvi. Dēs nos qī oues errauim⁹.**
vnusq; in viā suā declinauit **N**ox est peccatū
instar niuis frigidū. . . in frigidans dilectōem: obscu-
rū. . . obscuras rōem: ineptū faciēs ad bonā opati-
onē **V**enit nox qū nemo poterit operari **T**erra
hostiū est mūdus in quo pccipat diabolus **Iōis**
xy. **N**ūc pccēps mūdi h⁹ euet foras **T**empus
guerre ē tps pntis vite: qd nūc caro occupat
aduersus spm et spūs aduersus carnē. ad gal. v.
Quia igit oēs pccōres et errātes sum⁹ p cōsequē-
ter viam veritatis unius: et ī nocte. et in terra
hostili. et in tpe guerre mortales sum⁹ et existim⁹
Ideo pdicator verbi diuini maxiam miām facit

errantibus in tantis periculis constitutis quam viam salutis eis ostendit. Unde magnum meritum apud deum et coronam accipit. Ideo dicit iacobus 1. Qui conversi fuerint peccatorem ab errore viae suae saluabit animam eius a morte et operit multitudinem peccatorum. Officium enim praedicationis verbum dei est proprium errantes dirigere et ad viam salutis revocare. In persona verbum dei promissum praedicatoribus errantibus est autentice proclamatum cum dicitur. Hec est via ambulare in ea.

¶ Quoniam autem praedicator tripliciter potest errare. scilicet mala vitam eligendo. et in via errando. et a via divertendo: ideo praedicator in verbis istis propositis docet nos specialiter tria de via ista salutis. scilicet. salubriter eligere. vitaliter incedere. viriliter insistere.

¶ Primum igitur docet nos viam salutis subtiliter eligere cum dicitur. Hec est via. nulla alia ad salutem eligenda.

¶ Secundo docet nos per viam salutis vitaliter incedere cum dicitur. ambulare in ea. quasi diceret. studete ambulare in ea.

¶ Tertio docet nos vie salutis insistere. cum infertur. nec ad dexteram nec ad sinistram. quasi diceret. nolite divertere ab ea.

¶ Primum ergo docet nos praedicator viam salutis eligere cum dicitur. Hec est via. scilicet non erroris sed veritatis non perditionis sed salutis: non ad infernum sed ad celum.

¶ Et nota quod hec via salutis habet specialiter per dietas

Prima est a peccato ad penitentiam tamquam ad
medicinam et remedium peccatorum.

Secunda est a penitentia ad precepta.

Tercia est a preceptis ad consilia.

Quarta est a consiliis ad virtutes tamquam ad instru-
mentum que docent operari recte.

Quinta est a virtutibus ad dona spiritus sancti que
docent operari facilliter et expedite.

Sexta est a donis ad beatitudines que do-
cent operari perfecte.

Septima est a beatitudinibus ad fructus spiritus qui
docent operari delectabiliter et deliciose.

Octava est a fructibus ad iudicium.

Nona est a iudicio ad celum.

Et secundum hoc in presenti opere quod dicitur via vel
dieta salutis sunt x. ca.

In primo agit de vicis a quibus est mouendum
et recedendum.

In secundo agit de penitentia.

In tertio de preceptis.

In quarto de consiliis.

In quinto de virtutibus. — **I**n sexto de donis

In septimo de beatitudinibus. — **I**n octavo de fructibus spiritus

In nono de iudicio. — **I**n decimo de inferno et celo

Primo ergo agendum est in nomine domini de vicis. et primo

in generali. postea in speciali **V. De peccato**
in cōi. **C. Capitulu primum**

Primo igit nota de peccato vel
vicio in cōi. Et est sciendū quod
peccatū est dictū vel factū vel cō
cupitū contra legē de: vt dicit Aug.
Et est sciendū qd ē vitandū specialit' & p'eci
pue ppter tria

Primo. quia ē deformitas quā deus detestat.
Iniquitas quā demon āplerat.
Infirmitas qua mūdus dissipatur.

Primo peccatū est detestandū qd ē deformitas
quā deus sūme detestat. Unde nota qd nichil pot
set cogitari quī deus fecerit ppter odiū peccati: ne
ei ppter peccatū semel fece dissipauit oīa opera
sua sez totū mūdū p diluuiū. Genesis viij.
Alij at reges et potētes in pūdiciū inimicōrū
depopulant tias eorū: deus at dissipauit terrā
ppriā qd peccatū intrauerat tīā suā. **E**st non
solū hz peccatū odio: s; et qd peccatū tangit. Alij
aut hoies ppter vinū corruptū nō picūt i māi
vasa aurea & argētea s; seruāt vasa et vinū ef
fundūt: deus at nō solū peccatū s; etiā vasa peccati.
creaturas rōnales. s. aīas ad suā ymaginem
factas et suo p'cioso sanguīe redēptas i odiū

p̄ā p̄oicat in oceano infernali; q̄ vt d̄i Sap̄ie
 x̄m̄. Odio est deo ip̄ius et ip̄ietas ei⁹. Deus in
 super in t̄m̄ p̄ān̄ odit. q̄ p̄pter p̄ān̄ m̄ūdi īno
 centē vnigenitū interfecit. D̄n̄ d̄i vs̄are l̄m̄. **P**e
 scelus ppl̄i mei percussi eū. Et ip̄emet dei fili⁹
 vt p̄ān̄ interficeret vel occideret tradidit ī mor
 tē aīaz suā vt d̄i siliter vs̄are l̄m̄. Nullus at̄ in
 uenit q̄ tam odiat īm̄itū q̄ in ei⁹ odū vellet
 it̄ficē vnigenitū p̄p̄iū vel etiā semetip̄sum.
Quē deus p̄secut⁹ est p̄ān̄ ab īc̄io in t̄m̄ q̄ p̄
 reat ip̄m̄ de celo: et vides q̄ remāserat in m̄ūdo
 ip̄e in p̄p̄ā p̄sonā descendit in m̄ūdu. vt de ip̄o
 fugaret p̄ān̄: et tandē in iudicio p̄iciet ⁊ ic̄ludet
 ip̄m̄ ī inferno. Quia d̄i michēe vii. **D**icet in
 p̄fundū maris oīa p̄ān̄ n̄r̄a.

Vedo est p̄ān̄ īiquitas quā demon āplexat.
 Et nota q̄ triplex est signū q̄ p̄ān̄ placet dia^{lo}.
Primū signū ē. q̄ in nullo alio delc̄at: q̄
 ip̄e nō vult aliud balneū. nō querit aurū. non
 amat argentū: q̄ in p̄sonā ei⁹ d̄i ḡn̄s. 13. **D**a
 m̄ aīas cetera tolle tibi. Dicit et̄ aīas rapax
 amat cor p̄cede. sic ip̄e cor hoīs vt patet de illo q̄
 it̄rogauit diabolū q̄d plus amabat. Et dia^{lo}
 r̄ndit q̄ tria p̄cipue. s. lunā p̄ān̄. totū solus ⁊
 ferrū molle: hoc est cor q̄d cōponit̄ ex tribz l̄is

que habet illas tres figuras **V** Adm signū q
diabolus amat pccm est: q: i pcurando pccm
nūq̄ fatigat. Et enī sex milia ānorū s̄ et am
plus q̄ nichil aliud fecit q̄ pcurare peccata
Dñ dñs qñ interrogauit eū vnde venis. r̄ndu
Luceuū terrā et perābulam eā. Job. i. Nō licet
eī sibi capē cibū nec somnū: tm̄ est occupat⁹ in
negocio pccōz Job 30 Qui me comedūt non
dormiūt. **T**ertū signū q̄ diabolus amat
pccm ē: q̄ nūq̄ potuit nec poterit pccō saturari
Jam eī nō possūt numerari illa infinita mi
lia hōim pccōz quos absorbiuit et deuorauit
et tm̄ est adhuc famelic⁹: sicut leo currit que
rēs que deuoret: p̄me petri 1. Adhuc etiā est
insatiabilis pccōnō solū famelicus: s̄ etiā siti
bundus. **D**ñ dñ Job xi. Absorbebit flumiū i nō
mirabit: et h̄ fiducia q̄ iordanis influat i os
ei. **P**ccōres cū impetu curretes i os ei. i. in in
fernū vocāt h̄c flumiū que absorbet diabolu
et nō mirat: iusti vero i quieti pacifici dicunt
iordanis q̄ interpretat hūilis descensus: et ta
les sūme dia^l desiderat absorbere. **E**xemplū
in vitā sp̄m de capitulo demonū et singulis
demonibz de pccis i malis q̄ pcurauerāt reddē
tibz rōz et de illo q̄ specialit̄ fuit laudatus et

honoratus a prinape eorū et in cathedra colloca-
tus: q̄ fecerat fornicari unū monachū quē in
quādraginta ānis vix traxerat ad p̄cām.

Tercio p̄cām est infirmitas qua mūdus dissipat
Et nota q̄ p̄cām est febris tertiana p̄t̄ triplicē
cōcupiscentiā. s. diuitiarū. deliciarū et honorū.
de qua dī. p̄rie iohis 2. Omne qd̄ est in mundo
ā est cōcupiscentia carnis. ā cōcupiscentia oculorū
aut superbia vite. Quartana etiā ē p̄t̄ qd̄ tri-
plicē gradū p̄cā. s. cordis. oris. operis et cōsuetudi-
nis. **L**on̄ q̄ dī cātorū 6. Reuertē reuertē sumā
mitis. i. aīa misera: quater dī reuertē p̄t̄ illa
quatuor predicta. Est etiā quotidiana p̄t̄ p̄cām
superbie qd̄ est in oī p̄cō et cōtinue. Vel cōtinua
est: q̄ est valde periculosa. Nā sicut febris conti-
nua aliqñ aufert vitā tēporalē et corpālē et con-
fert mortē corpālē: sic p̄cā infirmitas aufert vi-
tā nō solū tēporalē s; et aliqñ spūalē: q̄ cōfert mor-
tē infernalem vel eternalem.

Podagra pedū vel gutta est p̄t̄ p̄cā accidie
Paralisis manūū est p̄t̄ p̄cām iudicē l' imūc
Idropisis ē p̄t̄ p̄cām auaricie
Dolor viscerū vel tortioēs p̄t̄ p̄cām iracūdicē
Squinātia p̄t̄ p̄cām gule
Lep̄ra p̄t̄ p̄cām luxurie. Et p̄t̄ hec oīa dī

De p[er]v[er]sitate ysai[ie]. i. **I** planta pedis usq[ue] ad v[er]tice[m]
capitis n[on] est in eo sanitas. **Caplin. ij.**

Secundo nota de vitijs in speciali. Et e[st] sci
endū q[uo]d septē sūt vicia p[ri]ncipalia et ca
pitalia.

Quisq[ue] dicūt } **Superbia**
} **Invidia**
} **Avaricia** Duo cetera dicūt }
} **Ira**
} **Accidia**

Luxuria

Gula

Unde versus **D**at septē vicia d[omi]no saligia
in qua. s. tot s[un]t l[ite]r[ar]ū quot s[un]t vicia capitalia. licet
n[on] sit in vitijs et litteris idem ordo

De quolibet vicio nota p[ri]ncipue tria.

Typum quē profert:

fetum quē profert:

Dānum q[uo]d infert.

Pri[mo] enī notande s[un]t adaptatiōes p[ec]c[ati] i[n] cōi
Et nota q[uo]d p[ec]c[ati]m est sicut putredo in pomo.

Sicut eī putredo aufert pomo decore. valorem.
colore. odore. et sapore: sic p[ec]c[ati]m aufert aīe deco
re vite. odore fame. valorem gr[ati]e. et sapore glorie

Un[de] d[icit] iob 23. Qui q[ui] putredo cōsumed[us] s[un]t

Dedo p[ec]c[ati]m est sicut vuln[us] in corpore hu[m]ano
Nā recter vulnerat[ur] p[ro]mittit se t[ame]n et vuln[us]
premi et i[n]vestigari p[er] t[er]tiu[m] dies n[on] sine

magno dolore tangit in vulnere: sic peccatum in
 a recentia cito curatur. et per 3^m die est gravissi-
 mus dolor vulnerum. **Gene. 32°.** Die tertia qua
 do gravissimus dolor vulnerum erat acceptus gladi-
 is duo filii iacob symeon et leuy fratres digne in-
 gressi sunt urbem confidentes et emor et sychem per-
 necraverunt: quod si intolerabilis est correctio vel
 sanatio peccati post tres dies. Tres dies isti sunt peccati
 perpetratio. peccandi consuetudo et peccati obstinatio.
Na post istum tertium diem peccator non permittit se
 tangi per correctionem. **ps. xvii.** Peccator cum in profun-
 dum peccatorum venerit et tenet. **Dicitur ei illud ysa. 20.**
Loquuntur nobis placetia: videte nobis errores.
Execravit enim eos malicia eorum. In enim etiam odio
habuerunt corripientem in porta. Amos. v.
Tercio peccatum est sicut falsitas in pane. **Na**
 sicut mercator de falso pane non ostendit epitori
 medium neque finem sed tantum caput: sic diabolus qui est
 mercator peccati ostendit fatuo peccatori solum caput
 peccati. id est delectationem culpe. non medium. id est remorsum
 conscientiae. vel finem. id est penam peccati gehene. **De hac mer-**
cantia dicit ysa. 22°. **Erat sicut emes sic ille qui**
vendit: quod si non peccator quod diabolus in mercatura peccati
est deceptus. **Quarto peccatum est sicut taberna-**
culi diaboli in qua vendit vinum voluptatis in mu-

do pro precio aie Et sicut tabernarius ponit tres
taxillos in taberna quibz occupat ribaldis sic di
abolus in taberna pccati ponit p ribaldis .i. p ama
toribz voluptatis tres taxillos .i. tres concupiscentias
mundanas de quibz hctur .i. io. 2. concupiscentia
carnis. concupiscentia oculorum et superbia vite

¶ Quinto peccatum est sicut ludus alleatoris qui
vulgo dicitur ludus corrigie Nam sicut falsus allea
tor .i. corrigiator permittit illos hoies in pntia
pro aliquid lucrari finaliter aufert et recupe
rat totum quod amiserat et cum hoc lucratur ab eis quod
quod hnt etiam quas vestes sic diabolus tempore falsus
alleator permittit peccatores in aliquo tempore pspere
re sed finaliter aufert animam et corpus gratiam et glo
riam et tempore subam Contra quod sara gloriabatur
dicens thobie 3. Nunc cum ludentibus miseri me
.i. cum demonibus sive alleatoribus.

¶ Sexto peccatum est sicut rete et sicut viga iuisca
ta Nam sicut piscis in retibus se agitando se plus in
uoluit et avis plus abulans per virgam iuiscentam
fortius se capit sic peccator magis elongatur a deo et
et stricte illaqueatur a diabolo quod de tali dicit iob
18. Tenebitur planta eius laqueo.

¶ Septimo peccatum est sicut vinculum quo ducitur
porcus ad macellum et bos ad victoriam et qui ligatur

falco ad perticā. ⁊ sumea ad truncū. Sicut eī
 carnisfer Ductēs porā nō strīgūt nimis pedem
 ei⁹ ne clamet: sic dia⁹ nō strīgūt nimis p̄cō
 rē per t̄pālē adūsitātē ne clamet p̄ cōfessioēm
 vel orōē: vt sic ducat eū liberius ad macellū
 infernale. Dñi dī puer. nō Ignorat q̄ ad vin
 cula stult⁹ trahit. Itē sicut bos ligat⁹ nō sen
 tit se esse ligatū qñ ducat⁹ ad victiāz nisi qñ
 vult fugē. Itē sicut sumea nō scit se eē ligatā
 nisi cū vult pilotā a se remouere. nec falco ni
 si cū vult de pertica volāre: sic p̄cōr nō sentit vi
 ciliū p̄cō dū p̄trat ⁊ in p̄cō pseuerat: s̄ tunc
 vincula sentit cū aīā infelix a corpore recedit

De supbia. Ca. 13.

Supbia ē libido dñandi vel appetitus
 p̄e excellentie: aug⁹. De qua nota tria: scz.
 typū quē p̄fert. sc̄tū quē p̄fert. dānū qđ infert
Supbia igit que est primū et p̄cipale ac ca
 pitale vicū h̄z multiplicē typū in natura. et
 in scriptura au cōgrue opat⁹

Cōpat p̄rio vento p̄t̄ tria: qz vētus extīguit
 lucē ⁊ extirrat rore ⁊ exufflat puluere: sic super
 bia extinguit lucē sapiē. extirrat rore grē. exti
 rat vel exufflat puluere vanitatis mūdane
 Et ideo cū homo sit puluis ex sua cōditōe uir

illud gñs. 3. Puluis es et in puluere reuerte-
ris: magis timendus ē ventus supbie ī alto q̄ in
basso. i. in statu p̄lationis q̄ subiectionis: q̄ vētus
si in alto puluere iueniret tūc exufflaret. q̄
perflāt altissima vēta. vt d̄t poeta.

¶ Secundo opat' superbia fumo. Et sic fumus
magis ascendendo deficit: sic supbz pl' exalta-
to plus euanesat. Psal. 3. Rex vt honorifica-
ta fuerit et exaltat': deficiēs q̄admodum
fumus deficient.

¶ Tertio opat' palee p̄ leuitatē et incōstan-
tiā ⁊ defectū valoris. Quia sicut torres trahit
paleas ⁊ ista leuia ad oceanū: sic torres tēpta-
tionis trahit scāi vnos ⁊ nō hūiles ad oceanū
inferni.

¶ Quarto cōpat' stille aquose q̄ inflat' ⁊ sta-
tim ānihilat': et vesice q̄ mox deficit dū tū-
acu pungatur: sic supbz mox inflando deficit
⁊ pūct' modica febre vel t̄bulatiōe ānihilat'.

¶ Quinto cōpat' aranee. Et sicut aranea se
cūscerat texendo telas vt muscas capiat: sic
supbz perdit aīaz vt capiat laudē humanā.
psa. 19. Telas aranee texuerūt.

¶ Sexto opat' feretro. Et sicut feretrū tūc
solū ornat' cū mortuus ī eo ponit': sic et nulli

eres precipue tūc ornāt feretū corpis sui super
exteriore vestitū patitur cū int^{us} ē mortua per
superbiam.

V Deptio cōpat supb^{us} luctatori icurto. Nā si
in lucta vn^{us} de luctatoribz possit leuare pedē
alterius deicit ipm^{us}. sic si demō possit leuare pe
dem. i. hoīs affectioēz p^{er} superbiam deicit eū in dā
nationēz eternā. **Ps** Deiecisti eos dū alleua
rentur.

F Damno cōpat galline. q^{ia} sic gal
lina statū cantat cū posuerit ouū sic superbo
statū vult videri cū fecerit aliquod op^{us} bonū

V Nono dpat lupo. **D**z cū q^{ia} lup^{us} vno mēse
viuit de vento. sic supbz vno mēse. i. mēsuā vi
te sue viuit vel pascit^{ur} v^{er}o gl^{ori}ā mūdane. **Osee**
12. Effraim pascat ventū. i. gl^{ori}ā mūdānam
sequitur. estū tota die. i. superbz sp^{iritus} est famelic^{us}
laudis humane.

Damina vero q^{ue} superbia facit in hoīe sūt
specialit^{er} quinqz. **V** Prio cū hoīez arefa
cit vt meli^{us} accendat. ideo sine humore grē
et sine cōpassione efficit. **Eccl** 6. Nō te extollas
in cogitatioē aīe tue. et scīt. vt nō dereliqua
ris vt lignū aridū in heremo. i. i inferno vbi
cōcremābūt^{ur} arbores infructuose. i. p^{ro}iores.

F Dado hoīez cōsumit. i. oē bonū hoīs amittit.

lat et perdit Job 18. Consumit brachia ipsius. i. hoīs supbi p̄rogenita mors. s. supbia q̄ est p̄mo genita filia p̄c̄i vel diaboli.

Tertio hoīes infatuat et decipit. signū ē qz supbz p̄ciosa vilipendit. i. grām ⁊ glāzā vilia care emit. ⁊ glāz trāsitoria h̄ere. eg. Arrogātia et supbia cordis tui decipit te

Quarto hoīes p̄cipitat. et iō hoīez ad alta eleuat vt maior et grauior sit ruina. Lu. 14. Qui se exaltat humiliabit.

Quinto hoīem facit penitē infelicē. Supbz eī adeo ē infelix qz de bono seie malā messem colligit. q̄ eī st bona alijs in malū uertit. de sanitate eī infirmat. de vita morit. de medicamine vulneratur. a viato viatur. a mortuo superatur atqz occidit. **H**ec oīa eueniūt superbo qz de bono suo gloriatur. et sic de bono efficit mal. et de v̄tute efficit v̄ciosus. Psal. Contitio ⁊ infelicitas in v̄s corū. i. superborū.

Presumptio.

Ambitio.

Inobedientia.

Irreuerētia.

Erubescē bō ⁊ irasio bonoz vt suplicū.

Dana glā. ⁊ p̄c̄si.

filie vero supbie st. s. s.

Hec autē p̄tā que a supbia nascūt figurātur per
 septē ānos q̄bz filij isrl̄ seruerūt cusanrasatha
 im regi mesopotamie **L**usanrasatha int̄pre
 tat tenebrosa uq̄tas p̄ quā figurat̄ diabolus q̄
 ex uq̄tate tenebrosus est: q̄ bene d̄r rex mesopo
 tamie. q̄ d̄r eleuata p̄ superbiā: q̄z ip̄e est rex
 sup̄ oēs filios supbie ut d̄r iob ei^o

De inuidia. La. iij.

Inuidia ē tristitia aliene felicitatis et
 in aduersitate leticia.

**De inuidia nō specialit̄ tā. s̄. Actū quē facit
 fetū quē parit**

Inuidia ē h̄z multas similitudīes odiosas.

Est ēi sicut vermis ī ligno: rubigo ī ferro: tinea
 a in vestimēto **N**ā sicut ista rodūt ppriū subie
 ctū et cōsumūt illud p̄ usq̄ alia: sic inuidia rodit
 inuidū et pl̄ inuid̄ nocet sibi q̄ alijs

Dedo est sicut draco: q̄z sicut draco insidiatur
 elephantis partui ut ip̄m pungat et mordeat
 vel comedat: sic inuid̄ bono alieo insidiat̄ iudi
 cio p̄aue suspensionis: et postea mordet vl̄ pūgit
 aculeo murmuratiōis et inficit veneno detracti
 onis **D**n̄ de inuido d̄r iob 30 **F**rater sui draconū
 et soci^o strutionū.

Tertio filius ē leproso. iude. p̄ditori et diabolo.

8

Leprosus ei vellet quod nullus esset sanus nisi diabolus quod nullus esset bonus. **Dñ dicit sa. 2.º** Inuidia diaboli mors inuouit in orbe terrarum. **Judas** tristat et fuit de effusione unguenti super christum. **mathei. 26.º** Sic inuidus instat leprosi et diabolus dolet de bono propter inuicem admodum uide perditore tristat de bona fama fratris et odore virtutis. **Dñ magna iniuriam faceret dñs inuidus si eum poneret in paradiso moreretur enim pro dolore ubi videret alios gaudere.**

¶ Quarto filius est inuidus oculo menstruatemā sicut ille infiat speculum cum respicit eum. sic inuidus infiat proximum cum respicit eum bonum. quoniam omni studio laborat ponere aliquam maculam in proximo. **Dñ dicit eccl. 11.º** Bona in mala conuertet insidiator et in electis ponit maculam.

¶ Quinto filius est inuidus noctue et igni greco. Noctua enim de nocte videt et de die extinguitur. et ignis grecus in aqua fortius iardescit siue succenditur. sic inuidia in aquis gratiarum fortius exardescit vnde deberet extinguere. et admodum noctue a luce extinguitur vnde deberet illuminari. sicut helix quae non poterat videre lucem donec extingueretur. **pñ. Re. 3.º**

¶ Sexto inuidus filius est aque et nauis et candele serpentine. Nam in aqua virga reus apparet tortuosus et in nauis existens cum ipsi fortiter descendit

videtur q̄ mōtes currūt velocit̄. et ad lucē can-
dele serpentine oēs palee vident̄ esse serpentes
Fit at̄ candela serpentina de cera tēperata in
aqua ī qua serps̄ coct̄ est: ⁊ post cū candala illa
facta de tali cera ardet. videt̄ hoīb̄ q̄ oēs palee
et oēs alie candele q̄ ibi ardet̄ sunt serpētes. Sic
iuidus ad modū aque rāa facit tortuosa. et in-
stat existentiū in nauis: q̄ cū ip̄i iuidi ad infer-
nū descendūt videt̄ eis q̄ mōtes. ⁊ vix s̄ et sta-
biles ad dānationē currāt. et ad lucē candele
serpentine. s. iudic̄ inocētes et bonos existimant
serpētinos: oīa eī in malū cōuertūt vt d̄ eccl̄.
ii. Bonū in malū conuertit insidiator.

Deptio cōpat̄ iuid̄ cayn: de q̄ d̄ ḡns. e. Qui
cūq̄ iuenenerit me occidet me: sic iuidū iustificat
oīs homo. Q̄: ā videt bonū in hoīe et tūc dolet.
ā malū et sic gaudet: ⁊ sic in oī hoīe peccat l̄ mo-
ritur per peccatū.

Sextus iuid̄ cōpat̄ acriſie zodomor. i. cecī-
tati qua paſſit dñs zodomitas: gen. 19. Acriſi-
ā est paſſio q̄ aufert iudiciū: et d̄ ab a qd̄ est ſi-
ne ⁊ acriſis qd̄ est iudiciū: q̄ iuid̄ nō iudicat
illa que oportet videre ⁊ iudicare.

Sono filis ē iuidus nichilo. p̄ eo qd̄ diſſilis ē
tā creatori q̄ oī creature. ſiue bono creato creator

ei cōtat bona sua liberalit' et creatura siliter
Nā videm' in sole q' lumē suū cōtat oībus
creaturis. et ignis calorē suū sic de alijs. Sed
iuid' nō solū nō cōtat bona sua s' etiā q'tū in
se ē anichilat aliena? q' sibi valde displicent
Et etiā cū solus iuid' sit nichil. ita vellet qd'
nichil nisi miseria esset.

Vana iuidie st' specialiter quāq'.

Primū est q' claudit viā salutis et aditum
p'adise. Est ei blasphemia in spm' scām que nō
remittit' in hoc scō neq' in futuro? ut d' ayat.
12.

Sūt aut' sex peccata in spiritū scām
quorū iuidia est vnū: s.

Inuidencia fraterne grē.

Impugnatio veritatis agnite.

Presumptio de impugnitate.

Obstinatio mētis.

Desperatio. et

finalis impenitentia.

Quāt' ei p'ccā i spm' scām. s. q' unpugnāt gra
tiam spiritus sancti.

Bocdm' ē q' implet hoīez oī malo. Vñ ut
plenū dolū vino qd' vulgo d' est plenum
vsq' ad oculū sic iuid' et signū est q' mali
tia iuidi p' oculū exit. Nā d' etiā. 12. Neq'

est oculus iuidi, i mat. 20. An oculus tu ne
quā est qz ego bonus sū?

Tertū est qz spoliat hoīez oī bonoz causa ē
qz odit i ipūgnat oē bonū. Alia nāqz vicia op
ponit vni virtuti: vt superbia hūilitati. lux
uria castitati. auaritia largitati. i sic de alijs
Inuidia vō vt dān ē opponit oī bono: vñ nō
tīm dī mala s; pessīa. Hec ē eī fera pessīa que
denouauit ioseph: vñ dī gen. 30.

Quartū est qz facit hoīez penit; i mīordez;
sicut ptz i caym. q ex iuidia nō peperit abel fr̄
suo inocēti: gen. 4. Sicut patuit in filijs iacob
q iuidia stimulatē nō pepercerūt ioseph inocēti: gen. 30. Sicut etiā patuit in iudeis q non
pepercerūt xp̄o inocētissio ymo inocētie dño:
causa fuit iuidia. vt ptz mat. 27. qz pylat;
sciebat q per iuidiā tradidisset eum.

Quintū est qz facit hoīez penit; i felice.

Inuid; eī De

- Bonus alioz affligit;
- Melioratiōe deteriorat;
- Profectu deficiat;
- De pinguedie marcessit.
- Sanitate infirmat;
- Et de vita moritur;

Ipe amittē se putat qd alij lucrant. Et sic

diligētib; deū oīa cooperātur in bonū: ita iū-
do omnia cooperant in malū. **¶** Vñ quidam
pulcherrīe describēs inuidiā ait.

Pallor in ore sedet. macies ī corpe toto:

Nō recta facies. luēt rubigine dentes:

Pāora felle viret. līgua ī suffossa venco:

¶ Ufus. Ipi tīst abest nisi quē facē dolores:

Ret fruit sōno. vigilātib; eritat auces:

Ingtusq; videt. intabescitq; videndo:

Success; homī carpitq; ī carpit vna:

Duplicūq; suū ē qñ felicia cernit.

¶ Et due sūt filie inuidie. s. tristitia in prospis p̄i
et exultatio ī aduersis. q̄ contrariant̄ specialit̄
caritati: et officū est gaudere cū gaudentibus
et flere cū flentib;. ad rōs 12. Iste due filie fi-
gurāt̄ per colla et colubr. qd̄ int̄pretat̄ taber-
naculū meū: qz in p̄sona diaboli dī q̄ assūp-
sit septē spūs neq̄ores se et ingressi habitāt ibi.
inuid. mat. 12. De istis filiab; dī ezethie 13.
Due mulieres filie vni m̄ris fuerūt. s. inui-
die q̄ ip̄as ex diabolo cōcepit. Vñ ille due fi-
lie possūt valde pp̄rie dīa diabolice. Imitāt̄
cū diabolu p̄m suū: q̄ de bono dolet et de ma-
lo gaudet. Ideo dī sap. 2. Inuidia diabolice mors in-
t̄uit orbē terrarū. Imitāt̄ at̄ illo q̄ sūt ex p̄te illi.

I De ira ca. v.
Ra est libido vel appetitus vindicte

De ira nō spera
luter triasq.

Odiosam ei' effigie:
Eius ruinosā pūitiē:
Ei' viciōsā pūiginem,

Fra plures hz adaptatiōēs i figurās: inter
quas p̄rio cōpat igni. Nā sicut ignis domū
lignēā i oēs materiā aridā accendit: sic ira ac
cendit p̄cipue aridos. i. hoīes iracūdos q̄ curā
humore grē. Dñ homo iracūd' ē sicut homo
hñs domū lignēā q̄ mane ē diues i in vespē
nichil hz: q: ignis ut combussit sibi domū. i. cō
scientiā: i p consequēs abstulit sibi quicqd hz.

Ideo iracūd' est silis olle buliēti. Sicut ei
olla buliēdo emittit aquā i oīa alia: sic ira
cūd' ebuliēdo p irā emittit stulticiā i verba
inordinata. Puer. ii. Os fatuorum ebullit
stulticiam.

Tercio iracūd' silis ē ap̄ro. Nā sicut ap̄er
ex furore ipingit i currit q̄ gladiū: sic iracūd'
currit ad p̄cām. s. ad cōtentionē. iūriā i homi
cidū. De talibz d̄r p̄u. i. Pedes eorū ad ma
lū currūt. Greg' i pastorali a mente impellit
furoz quo nō trahit desideria: i agit icōmoda
velut nesciēs que postea dolet sciens.

¶ Quarto iracundus filius est insano vel acceptio
tio q̄ precipitat se in ignē vel aquā: sic iracundus
in quācūq; maliciā. **¶** Dñ̄ dī math. 9. de illo ac
ceptio. q̄ vbiūq; apprehendit eū allidit eū: sic
iracundū allidit p̄ ipatentiā molestādo. et
spumat p̄ clamores cōtendendo vel stēnendo: et
stridet dentibz maliciā machinādo. et arescit o
dū i rancorē concipiēdo. **¶** Hec eī s̄ signa ire
et opera iracūdie

¶ Quinto iracūdo filius ē calculo emineti ignē
¶ Rā sicut calcul⁹ percussus malleo emittit scintil
lam. sic iracūdo tactus verbo ondit maliciam
suā: et sicut calcul⁹ nō emittet ignē nisi tāgat
aliquo duro. sic multi reputātur patietes qui
tū mardefaunt in irā tacti aliquo verbo cotu
melioso. **¶** Dī eī Job 28. q̄ lapis calore solut⁹ in
es cōuertit. Lapis anim⁹ durus i lapideus: q̄
qñ soluit calore iracūdie statū admodū eris
reddit sonū indignatiōis i cōtumelie.

¶ Sexto iracūdo filius ē rāno. **¶** Kamn⁹ eī ē q̄
dā frutex spinosissim⁹ hñs ita duras spinas
q̄ ad impetū venti emittit scintillas. ut dicit
Iosephus: sic irac⁹ p̄t ventū indignationis
emittit scintillas spinosissimē cōtentiōis. **¶** Dñ̄
dī Iudicā 9. Egrediat⁹ ignis de rāno i deuo

ret cedros libani. i. superbos et potētes h' s'ci q' spe
cialiter cōsueuerūt esse uacūdi.

Septio uacūdi' silis est vasi vacuo posito iuxta
ignē Videm' eī q' si vas vacūū i tēnū ponat'
ad ignē frāgit' si at sit plenū aque i nullo ledit'
Sic hō qui ē de sua conditiōe tēn' si ponat' ad
ignē adūsitatē vel tribulatiōis statū frāgit' per
impatiam si sit grā vacuus: si at sit grā plenū
nō ledit' Et iō dī cōm' xxxv Dasa figuli pbat
fornax adūsitatis vel tētatiōis.

Dana uel specialit' quinq'

Vno eī excreat uis oculū. nā dī in psalmo
Lurabat' ē a furore ocul' meus. s. uis' r p qns
nō p't videre uat' qd iustū vel iustū. Dn dī ja.
i. Ira eī uiri iusticiā dei nō operat' Et seneca dī
q' duo īpediūt cōsiliū. s. festinātia r ira.

Secundo ira facit hōiem pronū ad qdāq' pccm
Vulgo nāq' dī de hōie valde irato r accenso qd
oīa faceret Et iō dī puer. xxxi Qui ad indig
nandū facilis est: erit ad peccandū p'diuoz.

Tercio reddit hōiez stultū r q' inuidū vñ eo
tpe quo homo ē irat'. perit rō r hūanitas in hōie:
r sic per s'ns mutat' hō et effiat' bestia Nā hō ē
aiāl māsfuetū nā ut dī plus De stulticia hōis
uacūdi dī Job. v. Dnū stultū inffiat' uacūdia.

Quarto aufert hōi seipm sicut vulgo dī qd

homo turbat et iratus non est in seipso. Patris autem
dimittit qui perdit seipsum. De tali dano dicit p. r. r. r.
Qui impatiens est sustinebit damnum. s. sumptus
Sic contrario patia seruat homini seipsum. Nam dicit
Iuce 21. In patia vira possidebit animas vras.

V. Quanto aufert homini omnia misericordiam et compassionem. Ido
dicit p. r. r. Ira non habet misericordiam nec erumpens furor
Vn homo iratus fugiendus est sicut canis rabidus et leo
conatus:

E filie ire sunt sex. scz.

- Odiu
- Lis
- Guerra
- Incendium
- Homicidium et
- Rapina

Ista sex figurant eze. 9. Erant sex viri veniebant de
de via porte superioris. i. de supbia que est porta ad
iram que respicit ad aquilonem. i. ad aduersitatem que gnat
iram vel turbationem et uniuersas res iterius in
manu eius. Quia isti filii et filie iracundie sunt quasi sex
vasa iterius vel mortis eterne.

De auaricia La. vi.

Auaricia est immoderatus amor pecunie acq
rende et retinende. De qua nota speciali
habet trias. typum ridiculosum. Damnium periculosum.
partium periculosum. **A**uaricia multas habet opatio
nes. **V.** Dno ei comparat auaricia mari motuo

⁊ inferno. **N**ā sicut mare nūq̄ redundat. ecclesiast.
 .i. sic auarus nūq̄ redundat dando elemosinā vel
 faciendo restitutiōes: s; ad modū maris oēs fluui-
 os mūdi bibāt. absorbent oēs diuitias p̄ cupidi-
 tate. **D**ñ rōe h' insatiabilitat' opat' mari. ⁊ eodem
 mō morti vel inferno: q; nūq̄ satiat' illa occidēdo.
 ⁊ ille deglutendo. **D**ñ de auaro d; abacuch ⁊ d;
 latuit q̄ infern' aīaz suā. ⁊ ip̄e q̄ mors et non
 adimplebitur

Secundo auar' silis ē talpe ī e^o. Auar' ēi ad mo-
 dū talpe ē niget p̄ neq̄ciā. cec' p̄ ignorāciā. q̄t
 h; possessiōes tot h; tumulos ī q̄b; sepelit seipm
 p̄ stinuiā sollicitudinē. q̄qd fodit ponit sup se:
 quia de oībus facit deū.

Tercio opat' sterq̄lino: q; sicut sterq̄linū
 cōgregatū corrūpit' et fetet. disp̄sū vero facit agōs
 fructificare: sic diuitie auari quā diu sūt cōgregate
 aīaz corrūpūt. s; disperse paup̄erib; ipos nutiūt
 ⁊ diuitū pctā redimūt. **A**ur' ī lu. 16°: facite vob
 amicos de māmōna iūq̄cat' **D**e h' sterq̄lino d;
 eze. 1°. Aurū eoz ī sterq̄linū erit.

Quarto auar' silis ē rote molēdini: q̄tūq̄
 ēi ⁊ quotiescūq; v̄tat' sp̄ tñ in eodē loco iūenit:
 sic auar' q̄ nud' ī mūdu v̄it q̄tūcūq; labore
 nud' tñ de mūdo recedit. **D**ñ d; hob. 1. **N**ud' egres-
 sus sū de v̄ted' m̄ris mee: ⁊ nud' reuertar' illuc.

¶ Quinto auarus filius est porci. Porcus est nichil
ualet dum uiuit. sed quando moritur ualere incipit. sic auarus
non ualet aliquid in uita quia uiuus non uult restituere
nec elemosinam dare. si morietur. si morietur quando ui-
uit liberalis esse de hoc quod non potest se cum portare.
quia diaboli habent animam. uincunt corpus. amittunt di-
uicias. quia diuitie deserunt eum non ipse diuitias.
Sicut canis sequens duos homines in capite uicium
condit quis sit dominus eius. quia tunc sequitur dominum suum et
dimittit extraneum. sic diuitie in capite mortis se-
quuntur mundum et dimittunt auarum. *¶* Ita dicit apostolus per
ad timotheum. vi. Nichil est intulim in hoc mundo.
nec dubium quod nec auferre quod possum.

¶ Sexto filius est auarus pinguis perforate supe-
rius quae recipit pecuniam quam nunquam potest reddere nisi
frangat. Sic auarus et praecipue usurarius pecuni-
as et diuitias haurit et congregat. si nunquam in mor-
te frangat eas restituere curat. Ideo dicit de auaro
ysaie xxx. Commuet sicut cotercit lagena figu-
li contritione preualida.

¶ Septimo auarus filius est trunco arboris. Ita si-
cut dominus qui hunc truncum in orto potest inserere ramum eius
cumque grauis uoluerit. sic diabolus quando potest in corde hominis
inserere auariciam vel cupiditatem omnia uicia inserit.
quia iam hunc omnium malorum radicem et principium. Iuxta illud
apostoli. per ad thimotheum. vi. Radix omnium malorum est

cupiditas

Sextimo auarus silis ē galline. Nā gallina naturalit' surda ē in augusto vel estate sic auarus in estate .i. in statu meriti vel tpe grē qm̄ debet colligē bonorū opm̄ messim ad modū galline surdus ē: qz nō vult audire p̄dicatores. Dñ de auaris dī in p̄sona dñi p̄u. i. Vocauit i ren

Septimo auarus silis ē apostemati. Inuistis qd est p̄im cordis et rei q̄ ponit' imēdiate sup pupillā oculi. Apostema ē tūc est p̄iculosum qm̄ est iuxta cor sic diuitie tūc s̄t mortifere qm̄ diligit' nimio amore. Dñ dī in psal. Diuitie si affluāt nolite cor apponē. Per eandē etiā roēm dpat' rei q̄ ponit' imēdiate sup pupillā oculi. Nūq' ēi res p̄t bene videri q̄ nimis ē p̄p̄qua oculis. Ideo auarus male videt diuitias: qz nimis p̄e apponit' mētis oculū et nimis diligit' eas. ps. Oculos suos statuerūt declinare i terrā

Damna auaricie s̄t p̄apue nouē

Primo ēi facit hoīez nudū. Dñ dī apo. in. Dias qz diues sū et locupletat' et nullus egeorū nescis quā tu es miser et miserabilis. et pauper et cecus et nudus

Secunda hic quōq' ifortunia auaricē. Est ēi miser: qz diuitias cū labore acq̄rit. Misericabilis: qz cū timore custodit.

Pauper: quia cū dolore perdit,
Lectus: quia nichil aliud respicit,

Nudus: quia nullū aliud bonū facit,

Secundo auaritia facit hoīez stultū. **P**ra diuitie nō
sūt auarozū: s; auari sūt diuitiarū. **I**do signat dicit
ppha in psal. **D**iri diuitiarū nō vroz diuiae.

Tertio auaritia facit hoīez stultū. **P**ra stultus
nō precauet periculo q̄uis sit p̄pinq̄: sic auarus
nō fugit periculū inferni cū sit etiā mortis p̄pinq̄.
Ideo dicit auaro **L**uce xii. **S**tolte hac nocte aīaz tuā
expetēt a te s; demones: h̄c at̄ que parasti. i. conḡ
gasti cōtū: **E**t thesaurizat ip̄us et igrat tū.

Quarto facit hoīem abominabilē. **O**see ix.
facti sūt abominabiles sicut ea q̄ dilexerūt. **N**ō ē
mirū est si deus abominat auarū cū ip̄e t̄m deum
contēnat: q̄ plus diligit nūmū vel obilū q̄ deū.
Lui? signū est q̄ p̄ obilo aliq̄n nō veret̄ mentis:
nec vult dare obilū pauperi. p̄ amore dei.

Quinto facit insanabilē. **D**ñ auarū cōpatur
p̄ dropico q̄ bibit et nūq̄m̄ satiat. **D**ñ dicit eccl̄. **v.**
Auarus nō implebit̄ pecunia.

Sexto facit hoīez insanabilē vel solitariū, sic
aues rapaces volat nō cōgregat̄ s; solitarie: sic a
uarus sp̄ ē solitarius q̄ nūq̄m̄ vult sociū i pecūia.
Dñ de auaro dicit eccl̄. **ast̄es** un̄ **D**ñus ē i secūdu
nō h̄. **E**t iō sua ē h̄ maledictio q̄ ibidem scribitur

De sola.

Septimo facit hoïem agustiosu. Na di cãstia r. Labor stultozu affliget eos. Ideo diuitie dicunt spi ne. luce. vniqz cruciat possidetes sicut videm q spina in pede no sinit hoiez quiete dormire.

Datuo facit hoïem obliuiosu pprie salutis et in signu hz manasses et effraim fuerut fees vt hctur gen. xli. Manasses interpretat obliuio: effraim fructificas vel cresces: r figurat auaru q e cresces effraim. i. in diuitijs: et est manasses qz scz obliuiscat pprie salutis.

Rono facit hoiez tepestuosu. Ruqz ei cupidus vel auarus pt hre nec in consuetia nec in domo ppria pace. Dn dr pu. xv. Conturbat domu sua q sectat auaricia. Est eni talis sicut canis qui du rodit os irascit oi appropinquati sibi siue sit extraneus siue notus. Quia vulgo dr q canis no vult sociu in coquina.

F ilie aut auaricie s. duodec. scz.	
Usura	Dimonia ppceptioe con
Rapina	sanguineorum
Latrocinu	Peccã anathematu. i. illoz
Lallie iuste	q pmouet fouore pnapu
Fraus negociatoz	Fraus mercatoru
Deceptio aduocatoz	Auaricia sac
Deceptio muneru	Iniquitas lusozu

Ista enī p̄cā que generat auaritia figurāt per
ri. duces quos ysmael generauit. Ysmael erat
ydolatra et figurat auarū De quo dicit ad ephē.
v. Auaritia est ydolorū seruitus filij ei⁹ rē dicit
duces: q̄ fere totus mūd⁹ regit⁹ ⁊ ducit⁹ istas rē.
p̄cās que ex auaritia nascūtur Nā dicit ysa. lvi.
Dēs in viā suā declinauerūt: vnusq̄sq̄ ad aua
ritiā a sumo vsq̄ ad nouissimū Et iherē. dicit. q̄ a
minore vsq̄ ad maiore oēs auaricie studet.

De acedia. Ca. viij.

Acedia ē paru⁹ amor boni cū tedio et
d̄ordinata cū tristitia ⁊ impatiētia rei
dine De acedia nota specialit̄ tria: s̄. typū tur
pissimū: damnū grauissimū ⁊ partū vilissimū
Prius compat⁹ acedia salicib⁹ q̄ s̄ arbores ⁊
fructuose ⁊ solū faciūt vmbriā. Sic acediosi et
otiosi nullū faciūt fructū s̄ solā vmbriā diabolo
et refrigeriū Vñ dicit de diabolo job xi. Luridat
eius. diabolu salices infructuose

Acedia cōpat⁹ acedia febr̄i ethice v̄l thysice vel
lasse vel palisi febris ethica vel thysica fit ex con
sūpsione humoris naturalis: sic acedia fit q̄
deficit humor dine dulcoris ⁊ deuotiōis Dicit fe
bri lasse cōpat⁹: nā febris h̄mōi vix ā nūq̄ aua
ritie Sic piger vel otiosus cū sit semimortuus vix
corrigit⁹ Est cū languor de quo dicit eccl̄. x. Languor

prolixior grauat medicū. **C**ōparat' etiā palisi
 que facit membra arida i ipotentiā sic accidia facit
 pedes ipotentes ad ābulandū. manus ad opā
 dū. i membra oīa ad laborē penitētie sustinēdū.
 Dñ de talibz dī in psal. Manus hñt i nō palpa
 bñt pedes hñt et nō ambulabūt

Tertio cōparat' ad omibesech. de q' dī iudiciū i.
 q' āputauit man' i pedes lxx. regibz. i ad omibesech
 ei interpretat' dnator egestatis: i signat accidia q'
 facit subditos suos egentes et inopes. Iā dī p
 i. x. Egestatē operata ē man' remissa. i pigra

Iste ad omibesech āputat man' i pedes regibz q'
 ad līam volūt reges i plati viuē nūc ociosi. Vel
 reges dicūt' religiosi iuxta i' etiā. xlvij. Qui vn
 gis reges ad penitentiā. Religiosi deberēt q'dem
 se i alios regē per vitā et doctrinā: s' aliq' hñt p
 accidia man' i pedes āputatos.

Quarto cōparat' ociosus canis famelicus: hu
 iusmōi ei piger i ociosus admodū canis esurit
 i oēs sensus vniūsaletē famē patiūt'. Iuxta i'
 psal. famē patient' vt canes. Os ei ei' esurit
 cibaria delicta. lingua vba vacua. man' opera
 vilia: cor honores. auris rumores: i oculi vani
 tates. Ideo dī p. i. x. Desideria occidūt' pigrū.

Sexto comparat' ociosus vel piger ferro i aq'
 tre. scolarū negligentī. vesti. hōi stanti i nō ābu

lanti. Istis eī sex eādē rōe adaptat: ferrū quidē qd
nō tractat cito rubiginat. terra q̄ nō colit malas
herbas generat. aqua que nō mouet cito corrūpi
vestis que nō portat de facili a tinea corrōdit. sco
laris negligēs q̄ nō addiscat de nōtate nichil scit.
homo stans q̄ nō vadit facilius cadit q̄ ille q̄ sp̄
incedit. sic accidiosus q̄ nō exercet se ī aliq̄ bono
opere ideo succūbit vicijs ī vicijs tentatiōe. Unde
De Hiero. ad rusticū monachū. **P**er aliqd̄ boni
facit. vt te diabolus nō inueniat otiosū. **f**acili9
eī dia. occupat illos quos in bono ope nō inuē
occupatos. **N**ā imund⁹ spūs cū inuenit domū va
cantiē. s. p̄ accidiā assumit alios vū sp̄s neq̄ores
se. ī vniuersa vicijs īgressi habitāt ibi. **math. xii**
Exto cōpat̄ otiosus ī piger litigioso q̄ mori
domuendo. sicut sifara. de quo dicit iudiciū e. q̄ sopo
rē morti sociās defecit ī mortuus ē. Et sicut vulgo
dicit q̄ nimis forat ī pfunde dormit q̄ culcitrā sibi
furari pmittit. sic piger nimis oppressus ē sono
accidie q̄ pmittit sibi furari culcitrā. i. quietem
bone conscientie.

V. Dāna accidie sūt specialit̄ septē
Primū est paupertas q̄ facit hōiez egentem
tā corpaliū q̄ spūaliū. **Prou. x.** Egēstatē opata
ē man⁹ remissa. **Et math. xxv.** dicit de seruo pigro
Tollite ab eo talentū q̄ vē talentū grē meret̄

amittit q̄ illd negligit multiplicare
Secūm est vilitas facit eī acidia hoīez vilē.
 Dñ dī eccl̄. xxxij. In lapide luteo lapidabit piger
 Lapis luteus p̄t dici p̄cām īmūdiū. ad qd̄ acci-
 dia facit hoīez pronū.

Tercū est timor vel pusillanimitas facit eī
 hoīez pauidū ⁊ pusillanimē ad modū leporis
 Dñ dī p̄u. is. Tior deicit pigrū. s. de macumne v.

Quartū est spūalis corruptio. tutis.
 corrupit eī ad instar aque nō mote **J**o dī Here.
 xlvij. Moab nō est trāsfusus de vase ī vas moab
 iter p̄tat accidiosus q̄ de vase ī vas nō est trāsfu-
 sus q̄ in bonis opibz nō est occupat̄.

Quintū est viciozū accumulatio Replet eī ac-
 cidia hoīez vniūsis vicijs **N**ā dī p̄u. xxvij. **P**agrū
 hoīs pigri trāsuūz ecce totū repleuerāt vitice
 Vitica eccl̄ figurat accidia nā vitica h̄z molle fo-
 liū. s. in folio h̄z aculeū pūgitiū sic accidia ad
 modū vitice h̄z ī mollitie rīmissionis aculeū pūgi-
 tiue tentationis **E**t sicut asin⁹ libent⁹ pascat h̄z mōi
 pūgitiū. ⁊. ardonibz sic piger libent⁹ pascat h̄z mo-
 di pūgitiū. ⁊. delat̄ionibz pūsis q̄ aculeatis.

Sextū est exprobabilis accusatio. facit eī acci-
 dia hoīem exprobatione dignū **D**ñ dī p̄u. xxvij.
 Usq̄quo piger dormis? **E**t iō ad cōfusionē negligē-
 tie mittit oīosus ī scola formice ad discendum?

Iuxta i. qd scribit p. vi. **V**ade ad fornicā o piger
Et satis ē hōi magna cōfusio q̄ oporteat eū addiscē
a tā puo et despecto magistro Et nota q̄ pigritia
vel negligētia ē pretipue rephensibilis i. r. casibz
Primo qm̄ est magnū iter ⁊ tps breues sic nos ha
bem⁹ magnū iter scz vsq; ad celū iux qd dictū est
helie. t̄ij ⁊ xix. Grandis ē tibi restat viā ⁊ tpus
ē valde breue. scz vita nra que est quasi transitus
vmbre. vt dī sapie v.

Secūda est rephensibilis negligētia. qm̄ quis expe
ctat a mgris et pigritat venire Sic nos periculo
se pigritam⁹ q̄ expectam⁹ ab āgelis ⁊ sctis

Tercio qm̄ quis vocat⁹ ad magna sic nos pigri
tati periculosū est qz vocam⁹ ad magna scz ad reg
nū celozū.

Quarto qm̄ multa impedimēta sūt in via Sic
nos nullo mō debem⁹ pigri eē qz viā nrām impedi
ūt tentationes diuersē.

Quinto qm̄ res ipignorata nō redimit⁹ in t̄mō
sic nobis periculosū est si negligam⁹ aiāz redimē
q̄ est ipignorata diabolo per p̄cā delcātionē.

Sexto qm̄ p̄scriptio ē p̄cā t̄mō sūt sic nobis
valde ē pitulosū cū dia. p̄scripserit hōiez seu aiāz
per p̄cā multo tpe. si nō inq̄ret⁹ ei⁹ p̄scriptio scz la
cuna. cōfessioē. orōē. ⁊ hoc ante t̄mō p̄scriptio
nis. s. an̄ diē mort. qz dī eccl. xvij. An̄ mortē con

ficere Et iterū Dm̄ ⁊ sanus cōfiteberis.

Septio qm̄ quis accidit in turpe locū Turpis
ē locus in quē cadim⁹ est peccm̄ qd̄ ē qd̄ t̄pissim⁹
⁊ ideo debem⁹ esse pigri ad surgendū.

Octavo qm̄ magnū donū offert. Hoc donū est
Dina gr̄a: et si illud negligim⁹ accipe her negligē
tia est valde periculosa.

Primo qm̄ quis ē in magno periculo nisi ei suc
currat est valde p̄iculosū ei: sic negligētia valde
p̄iculosa ē hōi pigro: nisi cito aīe sue succurrat
que ē in peric⁹ infernalis precipitiy.

Decio qm̄ tps̄ ē plantādi arbores ⁊ nō plantā
putādi vineas et nō putātur. sciādi agros ⁊ nō
sciānt: metendi messem ⁊ nō metit: domādi aīa
lia ⁊ nō domāt: curādi vulnera ⁊ nō curāt: lauā
di vestes et nō lauāt: saliendi carnes et nō salūt:
In oībz istis ē valde periculosa pigri negligētia:
et merito s̄t rephensibiles q̄ in istis s̄t specialiter
negligētes. Est ēi nō tps̄ ad oīa p̄dicta spūa
liter faciēda. Nūc ēi est temp⁹ plantādi p̄ cari
tatis radicatioem. putādi p̄ peccōz cōfessioez. sc̄edi
per elemosinarū largitionē: metendi p̄ bonoz
opm̄ accumulatiōē. domādi aīalia per carnis
mortificatioez. curādi vulnera p̄ penitētie medi
tationē: lauādi vestes p̄ lacrimarū effusioez. salien
di carnes per continentie satisfactiōem.

Hec ei decem p̄dicta s̄ que op̄ fieri ato vt d̄i apo
talipsis primo caplo.

Consequētie accidie s̄ xv̄.

Lepiditas
Mollities
P̄nolentia
Ociositas
Dilatio
Tarditas
Negligentia
Imp̄suerātia
Remissio
Dissolutio
Ignauia
Indeuotio
Tristitia
Tēdū vite i
Desperatio.

Hec xv̄ p̄cā que nascūt̄ ex accidia figurāt̄
p̄ quīdēā cubitos. gene. vii. q̄bus ascendit a
qua diluuij sup̄ mōtes vniuersos sicut ei
aqua diluuij submersit mūdū. sic accidia sus
focat ociosū et sicut tūc quīdēā cubitis super
oēs mōtes effluxit aqua: sic ex accidia xv̄ ge
nerāt̄ p̄cā. Ideo nom q̄ cōtra p̄dicta peccata
sūmmū remediū est diuīctas occupationū.

De gula. Ca. viij

Gula est imoderatus appetitus edendi et
bibendi De gula nota specialiter tria:
f. **A**ppu reprobandu. damnū lamentan
dū partū detestandū

Gula multis reb⁹ detestabilib⁹ coparat^r
Prō est squinatie silis **N**ā squinatia ē morb⁹
gutturis ⁊ cito suffocat hōiem: sic gula q̄ ad līas
est gutturis viciū facit strāgulat hōiez p̄ p̄m
Unde dī etiā. xxxvii. **P**ropt̄ crapulā multi obiēt
morte quadrupliā. s. morte nature. culpe. īsanie
⁊ gehēne

Secūdo copat^r morbo regio. **N**ā ille morb⁹ requit
magnas expensas. ⁊ unde dī regias: qz soli reges
⁊ hōies potētes p̄nt specialiter sufficē ad expensa⁹
tā grādes. **S**ic gule viciū est tā magnarū expen
sarū q̄ vix p̄t ei aliqd sufficē **N**ā dī etēs vi. **D**īs
labor hōis est in ore suo. ⁊ quicqd ex labore acq̄rit
ore suo gulose cōsumit

Tertio copat^r bosilismo. nā bosilism⁹ ē canin⁹
appetit⁹ q̄ inefficit hōiem gulosū qz nō p̄t satari
Sic gula maledicta admodū appetit⁹ canini itē
fiat gulosū q̄ nōq̄ p̄t satari **V**n̄ dī. p̄i. iij. **V**en
ter īpnoz insaturabilis

Quarto copat^r gulosus sacco ptuso l' p̄forato
in fundo: q̄ quantūcūqz ex vna pte acq̄rit t̄m ex
altera pte perdit. **T**alis sac⁹ ē gulosus hō q̄ ex v

na pte hꝫ coquina ad implendū ventrem et ex alia
latrinā ad euacuandū Et satis ē miser homo q̄
sp̄ ē dedit cā vili officio Dñ dꝫ agger. i. R' met
cedes cōgregauit et misit eas in sacco pertuso.

¶ Quinto gulosus cōpat' porco Nā porcus ē aīal
deditū gule? diabolus at impiguit porcos et ba
chones suos. s. gulosos. vt postea ad furnū infer
ni ponat. vt eos in eternū deuoret et pascat' Dñ dꝫ
math. viij. Si eias nos hīc mitte nos in porcos. i.
gulosos.

¶ Sexto cōpat' gula freno Nā sicut sessor ducit
equū quocūq; voluerit p' xp̄ ipm̄ ifrenauerit sic
gula ducit gulosum ad oē peccm̄ ex quo hō vicio
gule ifrenari se pmittit Ideo de guloso dꝫ ī psal.
In thamo et freno maxillas eoz cōstrige

¶ Septimo gulosus cōpat' esau q̄ pro cibo lenticule
vendidit p̄mogenita sua sic gulosi p' gula redūt
pmissa etna Nā dꝫ trenzū. i. Dederūt q̄q; p̄iosa
pro cibo.

¶ Octauo cōpat' p̄sa et auis Nā sicut p̄sas per
guttur caput cū hamo. et auis p' collū cū laqueo
tenet sic gulosus p' gutt' et collū caput' gule vicio
Et precipue int' aues gulosus silis ē auibz pin
gubus propter tria specialiter

¶ Primo quippe qz auis p̄guis nō p̄t multum
alte volare sic gulosus nec celestia desiderare.

Ite avis pinguis sicut se coturnices in vindemijs
quoniam se bene pingues de facili capiunt ab accipitres
sic homines de diti gule facile vincunt a temptatione.

Ite sicut avis pinguis. scilicet accipit quoniam est bene sat
non vult venire ad manum domini quoniam tunc ostendit sibi
carnes. Sic gulosi fugiunt manum dei quoniam tunc
ostendat eis carnes rubeas. scilicet benedicite passionis et
Pater deum. xxii. de de gulo In crassat et pinguat
dilatat et dereliquit deum factorem suum.

Nono compat gulosus tamen quod ducit cecum in lutum
Nam avis ducit cecum propter os quod videt in luto ducit ce-
cum in lutum. Sic gula ducit gulosum in lutum. scilicet iudicium
dicitur perit. Et ideo suadet sapiens ecclesiastici. xviii. Post
concupiscentias tuas non eas.

Damna gule se specialiter sex.

Primum est mentis brutalitas quoniam ad rationis
defectum. Nam de sede pe. ii. Nisi gulosi se velut
irrationabilia pecora et etiam quoniam ad defectum compassi-
onis. Nulla enim compassione movetur gulosus ad pau-
perem et afflictum. ac si esset animal brutum. Unde de amos
vi. Bibentes vinum in phiala nichil compatiebantur
super temptatione ioseph. i. pauperis. Et de diuite e-
pulone. luce xvi. quod non est compassus lazaro. cum tamen
compatiebatur canes eius vulnera lincendo.

Secundum est corporis infirmitas. Nam de ecclesiastici. xxxvii.
In multis casibus non deerit infirmitas et etiam mors

triplex. s. nature. culpe ⁊ gehēne.

Tertium est oris loquacitas: sicut patet in herode qui in convivio temere promisit ⁊ miravit saltatira puellule se daturum quicquid peteret: et ad petitionem eius precepit apputari caput Joannis baptiste. Marti. vi.

Quartum est iopia rerum. Exe. de filio prodigo qui dissipavit omnia bona sua quiscumque fuit ita pauper quod cupiebat de siliquis porcorum satiare: quod idem se quod fuit secundum aliquos. ⁊ alios cortices fabarum.

Quintum est carnis luxuria. Nam ex vicinitate membrorum. s. ventris ⁊ genitalium intelligit considerari viciorum homo dicitur ihere. v. Vanitatem eos ⁊ mecham sunt.

Sextum est cordis stulticia. Dicitur dicitur psalmi. xx. Quia quod hiis delectat non est sapiens. Psal. e. dicitur quod vinum et ebrietas auferunt cor.

Filie gulae sunt due. s. **C**astumargia ⁊ **E**brietas

Castumargia est excessus in cibo: dicitur a castro ⁊ mergo gis. ideo quod omnes mergunt in castro ventris.

Ebrietas est excessus in potu: dicitur ebrietas quia ebria. Nam bria dicebat antiquitus calix vel cyphus qui erat mensura potumina vinum dabat ad mensuram. Et iste due filie sunt ille filie de quibus dicitur psalmi. xxx. Sanguis suga dicitur veteris: admodum sanguis suga citius obtinet quod sanatur ut dicit barnabas. Hominem quod sanguis.

Suge. s. ventris due st. filie. s. castrimargia i ebrietas
 diætes affer affer. Nā castrimargia dicit affer cibū
 ebrietas di affer potū. vna vult aliqñtū comedē
 p. potū. i alia aliqñtū bibe post abumret s in ifiutu.

V De luxuria. Ca. ix.

Luxuria ē imoderat⁹ appetit⁹ scdm tactū
 De luxuria nō specialiter trias. q. habet
 tipum odiosū. Damnu remorsiuū. Partū pna
 osum. **L**uxuria hz multas figuras detestabiles
 et similitudines odiosas

Priō eī compat⁹ gehēne. Nā in gehēna st speci
 aliter tria. s. ignis ardens. vermis rodēs. sulfur fe
 tēs. Sic in pāo luxurie ē ignis cōcupisēne. vms
 s. remorsus cōscētia sulfur. s. fum⁹ ifamie. Et ideo
 q est in pāo luxurie. iā quodāmo est in supplio
 gehēne. Dñ dī math. v. Expedi tibi. s. o luxurio
 se vt pereat vnū membrū. s. illd vilissimū i moian
 dū q totū corp⁹ tuū mittat in gehēnam.

Eddō cōpat⁹ luxuriosus fatuo mercatorū q rem
 pteiosa dat p vili pāo. sic luxurios⁹ aiāz dat pro
 vili pāo. s. pro pāo. Dñ dī pi. e. Pretiū scorti
 vix ē vni denarij. Mulier at pteiosaz aiām vici
 rapiti facit magnā iuriā iste fatu⁹ mercator
 xpō q carissie emerat aiāz ei. Debuisset eī diuisse
 dia⁹ q emit aiās. ad tā vile pretiū nō possū tibi
 vendē aiāz meāz qz ali⁹. s. xpō satis maiorū pretio

preco emut eā: Juxta i. qd dicitur p̄me ad cor. vi.
Emp̄ti eī estis p̄co magno Iste eī fatu⁹ mercato⁹
s. luxuriosus q̄ ita magnū forū fecit de mercib⁹
suis. nō est mirū si cito amisit capitale suū r̄ idō
int̄ oēs p̄cozes luxuriosus veniet ad iudiciū pau
perum nā hoc vendidit et destruxit q̄qd̄ habe
bat. s. deū i scōs. aiām. famā. glāz. stām i grām.

Tercio cōpat luxurios⁹ coruo q̄ cadaverib⁹ ad
hesit⁹ ut dicitur gene. 5. Sic facit luxuriosus q̄ dimis
sa archa continētie et castitat. adheret cadaveri
b⁹. i. delectatiōib⁹ inmundis.

Quarto dicitur luxuriosus fatuo bellatori scz
mermi q̄ vix cauet hostē suū qm̄ ipm̄ meli⁹ videt
armatū. Alma nāq̄ dia. s. mulieres. ille eī sūt
baliste delonge infigētes Tūc eī fatu⁹ e luxurios⁹
q̄ nō curat hostē suū fugē s̄ attendit pulchritudi
nē baliste Dilī mulier compta i pulcra cū suis
ornamentis e gladius dia. bñ sandēs. bñ limar⁹

Luxuriosus est tm̄ infatuat⁹ i attētus cura pul
critudinē ista gladij. q̄ nō curat fugē ictū inimici
sui Dilī mulieres s. castra i q̄b⁹ dia. pōt vexilla
i. diuisa paramēta Luxurios⁹ nimis appropin
quat ad castrū ubi videt arma dia. r̄ qz non ca
uet perire i iaculat. tm̄ tract⁹ e pulcritudinē veul
loz Dñ bñ figurat luxuriosus p abimelech de
quo dicitur Judi. ix. q̄ veniēs ad oppidū abymelech

appropinquavit ad turrim et ecce una mulier fragmen
mole desup caput eius iacens cofregit caput eius cere
brumq; effudit. Abimelech iste nimis appropinquas
ad turrim est homo luxoriosus itaute appropinquas
ad mulierem fragmen mole qd precat mulier et
abimelech interfecit est tentatio q a muliere pcedit
et miserum luxoriosum interficit.

¶ Quinto dicitur luxuria sagena. **¶** Sagena est
genus piscium capite nec facit aliquam differentiam
si qd inuenit apprehendit sic patet luxurie to-
tum fere mundum involuit. **¶** Na dicitur de dialo q piscat
cum hac sagena. **¶** Abatuch. i. Totum in hamo suo se-
nuavit totum traxit in sagena sua.

¶ Sexto dicitur luxuria igni greco. Ignis est gre-
cus horribiliter ardet et aquas comburit et vix potest
extingui. Sic ignis luxurie etiam frigidis et mor-
tificatis ardet et fere omnia deuorat. **¶** Na dicitur de lux.
Job. iii. Ignis est usque ad consumationem deuorans. Et
Iohannis. i. Ignis. s. luxurie comedit speciosa deserti
i. pulchros viros et mulieres huius mundi. Et nota
quod ignis iste grecus consuevit extingui cum duobus scilicet
cum arena et aceto: quod luxuria habet ista duo magni
remedia. **¶** Arena. i. consideratio infirmitatis
huius mundi et acutum. i. acrimoniam et austerita-
tem penitentie.

¶ Septimo dicitur luxuriosus equo. **¶** Na equus

nihil valet sine calcibus; et frenos sic homo nisi habeat frenum continentie cum calcibus penitentiae efficiat inutilis admodum equus non frenatus propter luxuriam lasciuam Ideo dicit in psalmo. Nolite fieri sicut equus et mulus

Octavo comparatur luxuriosus nauis quam a nauis sine ullo gubernatore dicitur. solum aequae fluxum sequi permittit. Iuxta id quod vulgo dicitur. Qui vadit ad votum suum vadit ad dolorem suum. Nauis enim nunquam pro se ad portum ducit nisi recte a nauis ducatur vel regatur. Caro nostra est nauis et spiritus est nauis. solum nunquam caro veniet ad portum salutis nisi a spiritu ducatur gubernaculo virtutis. immo sequetur fluxum aequae. id est impetum luxuriae; tandem precipitaret homines in mare oceanum damnationis eterne. In figura habet dicitur in apoclypsa. viij. quod nauicula operiebatur fluctibus; quod vere caro nostra mergeretur fluctibus temptationis nisi adesset auxilium diuine virtutis.

Sexto comparatur luxuria stercore et luto propter vililitatem. Nam sicut porcus fouet in luto et equus iacet in prope fimo; sic luxuriosi perseuerantes in medio moruntur in prope peccato. Et ideo dicit Iohel. i. Computruerunt ut iumentum in stercore suo. Super quo dicit beatus Gregorius. Iumentum in stercore suo putrescere est luxuriosum in fetore luxurie vitam finire.

Damna luxurie sunt sex.

¶ Pr̄mo enī ducat hōies ad mariām paupertatē. au-
ferit siquidē glām et grām et ppriā subam. Dñi dicit.
Iuce xv. q̄ fili⁹ pdigus p̄ quē luxurios⁹ figurat⁹ dis-
superuit sbz suā cū meretricibz viuēdo luxuriose.

¶ Secūdo deicit ī pessimā seruitutē. facit eī q̄ turpior
et vilior ps q̄ est in hōie dñat⁹ ei. Hec seruit⁹ figu-
rat⁹ per seruitutē egypti q̄ erat seruit⁹ luti et lateris.
vt dicit exodi. i. Per quā bene intelligit⁹ luxuria q̄ ē
seruit⁹ lutose delatationis.

¶ Tertio puat hōiem in maximāz vilitatē. q̄ hōies
qui filius est deo et āgelis facit esse parē brutis.

Dñi dicit ī psal. Nō cū in honore esset nō intellet
s. q̄ ad ymaginē dei creat⁹ sit. opat⁹ ē inuēt⁹ in si-
piētibz et filis fr̄is ē illis.

¶ Quarto puat hōies oī rōe et sicut aīalia bruta
turpi infatuat sicut patet ī salomone. q̄ tāte fu-
it sapiē. et tñ de ip̄o dicit m' regē. xi. q̄ depuati⁹ est
cor ei⁹ ppter mulieres.

¶ Quinto hōies acat mortificat. Occidit eī tri-
plici morte. s. morte culpe. morte ifamie. et morte
gehēne. Et ideo dicit ecclesiastes. vii. Inueni ama-
tiorē morte mulierē mors eī nature simplex est
et trāsitoria. s. mors luxurie multiplex ē et sp̄na.

¶ Sexto hōies forni illaqueat. Dñi dicit eccles. vii. de
muliere laqueus venatorū ē. i. demonū q̄ venantur
aīas peccatorū. sagena cor ei⁹. vīcula sē man⁹ illi⁹.

Et nota hic de muliere triplex generis capture. scz.
Laqueū quo capiūt volatilia.
Zagena qua capiūt natatilia.
Duntaxa qbz capiūt aīalia siluestria i trestria.
Luxuria vero capit volatilia. i. supbos. natatilia
i. deliciosos. i. aīalia trestria. i. auaros. Et sic fere
nichil sibi euadit.

E filie luxurie sūt quīqz.
fornicatio q̄ est cū muliere soluta
Adulteriū qd̄ fit cū muliere coniugata
Scz. **S**aupriū qd̄ ē cū v̄gīe v̄l religiosa
Incestus q̄ est cū affine v̄l cū sanguinea
Et p̄cā q̄ natura.

De istis quīqz filiabus habet in figura e' x' vi.
vbi dicit q' e' ps cabi stercoreis colubaru quīqz argē
teis vendebat Stercoris colūbe q̄ est auis luxuriosa
figurat inuidia luxurie. quīqz argēt qbz sterco
emūt v̄l vendit sūt ista quīqz p̄cā qbz delcāto
luxurie p̄creat. Et bene ē pars stercoreis emūt i.
āgentis. q' cū e' sūt in p̄cō luxurie. s. cogitatio.
delcāto. ofensus i opatio. vñ solū de ist' s. de
lcātoē. i. e' p̄cē p̄cā p̄cipue emūt i. parat lūcū
rosus. **I**b hīs oībz vicijs sup̄dictis nos clemē
ter absoluat i potenter eripiat. p̄ i filij et sp̄ssis
Amen.

Sada dicta de penitētia. Ca. x.

liber monasterij sancti pauli in tramento inferiori a 1910

Dest tractatu de vicis. sequit' tractatus
de penitencia q̄ est sc̄d̄m dicta salutis. s.
a peccatis ad penitentiā peruenire
Et nota p̄rio de penitentiā specialiter
triat' scilicet. Laudes multapharias. partes n̄arias:
i artes meritorias

Vel per alia verba. { Laudes ei' figurales
Et partes integrales
Eius pres vtuales
Laudes ei' mōstrat multiplex ei' figura i opatio

Partes ei' integrales st. { Contritio
Confessio
Satisfactio
Ieiunū
Partes eius vtuales st. { Elemosina
Oratio.

Ehabet igit' penitentiā laudes multiplices sc̄d̄m
diuersas ip̄ius figuras i cōparationes

Lōpat' aut' p̄rio specialit' tribz. Est cū p̄n̄ia sicut
aqua calida q̄ canes. sicut clamor q̄ fures. sicut
arma q̄ hostes. Est itaqz p̄n̄ia sicut aqua calida
cōtra m̄nes et marie q̄tū ad cōtuticōem. sicut enī
cū aqua calida exat' de coquina. sic cū aqua lactia
tū feruentū exat' dia. i p̄ccōm de aīa In cōfigura
di gene. 36. Anan uenit aquas calidas i deserto
Anan q̄ interpretat' donat' vel satisficit' signat' peni

tentē aque calide. Lacrime mōstrāt penitētis cōtriti
onē: solitudo vero in qua aque calide iueniūt' desig
nat vitā solitariā penitentis. sed ad mūdificatiōez
vel meditationē De qua Ambro. Lacrē lauāt deli
ctū q' voce pudor ē confiteri. Iste est anā q' inuenit
aquā calidā cū pasceret asinos p'ris sui sacerdotis.

Compat' at' penitēs arbori cōradix ē conuictio.
frondes confessio. & flores scā deuotio: fruct' bona opa
humor grē diffusio. Vel dicūt' penitētes radicati in
xpo p' humilitatem. extensi p' caritatē. operi cōtra
per austeritatē: dātes vmbzā alijs p' bona exēpla &
cōsilia. Apo. vii. Nolite nocere terre & mari neq' ar
boribz. Hec arbores s' oliua. vitis et ficus. Oliua ac
tium misericordes: ficus cōtemplatiui claustrales: vi
tis scā predicatorēs. Iudiciū q'. Ficus noluit regnare
sup ligna siluarū. a. super hoīes fructuosos.

Est etiā p'nia sicut clamor contra fures q'ntuz ad
cōfessionē. Nā sicut ad clamorē fugiūt fures: sic pe
nitētia clamorosa cōfessio vel o'zo fugat demones. Dñ
in figura h' dicit p'ri macha. e'. q' timorē iude q' inter
p'nt' cōfessio repulsi s' iūmici ei.

Est insup p'nia sicut arma q' hostes maxie q'ntū
ad satisfactiōē. Nā satisfactio penitētis sicut ieiū
niū et elemosina s' quedā penitentis arma. Nā sic
apls dicit 2° ad cor. x. Arma militie n're nō s' carnalia
s' spūalia carne macerātia. De elemosina dicit cōt.

Dup scutu potentis et sup lancea pugnatis ad
 uersus inimicu tuu. Sic penitētia est turbatura
 instar maris Acaensua instar ignis Conclusiua
 instar sepis

Est itaq; penitētia sicut quedā maris turbatio
 Nā sicut mare nō emittit imūdiaas nisi sit t̄
 batū: sic aīa nō emittit peccm nisi i se habeat pe
 nitēne ⁊ cōtritionis cōturbationē et motū Vnde
 de penitēti d̄. t̄. t̄. n̄. q. Hag ē velut mac̄ ḡ. t̄. tua

Est etiā p̄nia sicut quedam ignis accessio Nā si
 aut ignis p̄ducat fumū de viridib; lignis sic v̄tus
 p̄nie de pecc̄orib; educat fumū cōtritionis: et sicut
 ligna virida reddūt aliquē humore p̄ v̄tutē ig
 nis sic pecc̄orū oculi eructāt v̄tute p̄nie humorem
 lactiose cōtritionis Nā d̄. in ps. Eructa aquarū
 deduxerūt oculi mei Et sicut ligna viridia q̄ sū
 bene accessa fortius ardēt et calefiūt: sic pecc̄ores pe
 nitētes q̄ s̄ igne p̄nie vehemēter accessi fortius
 diligūt: sicut p̄t̄. lu. vii. Qui multū dimittit ml̄
 tū diligit D̄. s̄. ml̄tū q̄ nō inueniūt ignē s̄ aquā
 crassam. d̄. d̄. q. mach. ⁊ tales s̄ q̄ cogitāt vitā suā
 pecc̄atā nō ad ḡt̄ioez s̄ ad delatationē

Est itē p̄nia sicut quedā sepis cōclusio Nā sic
 agricola cū eisdē spinis quas extrahit de vinea
 claudit vineā cont̄ porcos ⁊ bestias. sic penitens
 cogitādo pecc̄a sua debet claudē et murre cor

3
sui cōtra oēs tentatiōēs bestiales ⁊ inuidias. Hec
est sepes de qua dicit sapiēs eccl. xxv. Vbi nō
ē sepes diripiet possessio. qua vere vbi nō est se-
pes p̄nīe que aīaz claudit q̄ cetiduiū. facile di-
ripit possessio virtutū.

Ite p̄nīa est { Discrete iponenda
Deuote assumenda
Perfete adimplenda

Est eī penitentia discrete iponenda. Nā sic
vnius ignis autū probit et virgulta itinerat,
et sicut talpa morit in luce et sub t̄a viuut. ⁊ sicut
ignis quē cetera aīalia timēt fallamādrā nutrit
⁊ sicut homo sub aqua morit vbi pisas delcātur
sic eadē p̄nīa nō oībz est iponenda vel iungēda
nec cōtra oīa p̄cā s̄ diuersis diuisa. Nā sacerdos
debet discernē int̄ p̄nīam et p̄nīam. culpam et
culpā. sicut et lege dñi debeat sacerdos et māda-
to dñi discernē int̄ leprā ⁊ leprā. vt dī leui. 13. 29.

Est etiā p̄nīa deuote assumēda. Sicut eī mi-
les nō refusat onus vel pond⁹ armorū. sic peni-
tēs nō debet recusare on⁹ penitētiar. et sicut a-
uis nō refusat onus p̄natiū. nec peregrin⁹ on⁹
baculi nec equ⁹ on⁹ quadrigē. sic penitēs nō dēt
recusare onus p̄nīe. Vñ ille bon⁹ penitēs dauid
cōparat se iumento cū dī in psal. Vt iumentū
factus sum apud te.

Est insup pnia pfecte adimplendi vt nō solū pe
nitēs pccān vinct s̄ et pccā recidiuū et īportunita
tes oēs q̄ quas dā radices et germīa pccōz. **H**ic
ē herba salcata riuuifiat. s̄ edricata nō. ita pec
cata de facili pullulāt si nō fuerūt radicāt. euul
sa. **I**deo d̄t aug. Pnia est cā pccōz. extirpē et eis
aditū nō indulgere

Atē bon⁹ et p̄fects penitēs fugit diabolū et seq̄
tūc xp̄m. spernit mūdū et appetit celū. Penitens
itaqz p̄fects fugit diabolū et scurrit ad latibulū
pn̄ie. **S**icut ēi amacula ponit se int̄ spinas vt
possit accipitē euadē. et eadē rōe sicut lilū int̄
spinas crescit valde bene. vt d̄r cāti. g. **H**ic lilū
int̄ spinas sic amara mea s̄t filias. **S**p̄ne si q̄dē
q̄bz lilū claudit. p̄hibēt ne lilū tangat. p̄ hūc
modū sp̄ne pn̄ie custodiūt aīaz instar amacule
a p̄dali accipitē. ad instar lily ab oī t̄ctu delcā
tioris īmunde.

Bonus penitēs sequit̄ xp̄m et imitat̄. Nam
certe penitētia fuit via qua xp̄s ābulauit.
Qū post baptismū statū intrauit desertū vt
d̄r lu. e. Pnia etiā fuit pnia doctrina quā x̄
p̄dicauit. vt h̄t̄ math. e. Penitēs ḡ si ē bo
nus discipulus libent̄ intrat cū xp̄o desertū
pn̄ie. cont̄ simulatos penitētes q̄ admodum
vsurarij volūt esse discipuli xp̄i. **D**icit ēi v

suauis vult esse illi socius cui mutat pecuniā
in lucro et nō in dāno. sic multi vellēt seq̄ xp̄m in
p̄speris et nō in aduersis. vellēt cū christo regnare ī
celo. sicut filij sebedei. et nō tū ipso certare ī studio
Dñi dñm est eis. math. xx. **N**escitis quid petatis
Penitēs nichilomin⁹ spernit mūdi prospera
q̄ aliquos q̄ s̄t q̄ symea qm̄ iuenit nutes nouas
et recentes p̄t̄ exterioris corticis amaritudiez in-
dicat nucē esse amarā. et spernit nucleū interio-
rē. sic a multis repudiat p̄nīa q̄ videt̄ carni a-
mara **I**deo d̄r hebre. xi. **O**is disciplina in p̄nīa nō
est gaudij sed meroris

Penitēs insup̄ appetit celū. Et sicut puer cū
pit veste veterē vt̄ cū hēat nouā. sic bon⁹ p̄cītēs
lacerat saccū carnis. vt̄ cū aīe sue acq̄rat stolā
iocūditatis et felicitatis etne **D**ñi d̄r in psal. **S**o-
tidisti saccū meū et curādedisti me leticia.

De contritione. Ca. xi.

Nota partes penitētie integrales Et nota
q̄ p̄nīa h̄z tres p̄tes ipsā v̄tualit̄ integritēs

scilicet. **C**ontritionē cordis
Confessionē oris
Satisfactioēm operis

Nota de p̄nīa p̄tio q̄tū ad cōtritionē que est
ps̄ p̄nīa p̄nīe **N**ota q̄ cōtritio de p̄cīs sp̄ciali-
ter d̄t̄ esse septiformis.

Nā d' esse
 Morosa et intentā nō p̄fructoria
 Solitaria nō publica
 Integra nō diminuta
 Ordinata nō confusa
 Propria nō aliena
 Semebunda nō deliciasae
 Iusta nō simulata

Et hec s̄t in v̄bo ysa. cxxviii. **R**ecogitabo tibi oēs
 ānos meos i amaritudīe aīe **E**t iste v̄sical' d' cē
 p̄petue memorie illoz septē que vera contritio
 debet habere.

Priō cū vt dān est debet cē intentā nō per-
 fructoria. ideo d' recogitabo. q̄ illos q̄ veniūt ad
 cōfessionē interrogati de p̄cāis. qz nullā vel modi-
 cā vident h̄c sollicitudinē. cū tñ h' s̄t maiora de-
 bita i maiora negocia q̄ homo h̄z vel h̄c possit i
 hac vita **I**sta cū debita s̄t decē milia talentorū
 vt d' math. xviii. **I**sta cū s̄t negocia. p̄ q̄bz filius
 dei mortu' ē. i p̄ q̄bz cōgregabit āgelos de celo et
 scōs etiā hoīes de mūdo et oēs demones de iferno
 vt d' math. xxv. **V**ene at̄ est fatu' q̄ de his maxi-
 mis debitis i negocijs nūqz ē sollicit'. vt d' ille
 bon' penitēs dauid. cogitabo p̄ p̄cāo meo. **N**ō d' t'
 p̄ nūmo vt auar'. nec de cibo vt gulosus. n' de
 luto vt imūd'. n' de v̄cto vt sup̄bus. nec de mē-
 dacio vt v̄bosus. sed de p̄cāis meis ero dolens et

et sollicitus. q̄ vulgo d̄r **Q**uo dolor ē dentis versa
tur lingua dolentis

Secundo cōtractio debet esse solitaria nō publica. ideo
d̄r tibi. q̄ debet ēē solū in cōspectu dei. Iuxta illud
psal. Meditatio cordis mei ī cōspectu tuo semper
Infirmit̄ nō consuevit stare ī platea s̄ ī camera dau
sa. et cōsilia ardui negotij nō tractāt in publico s̄
in loco secreto Ideo d̄r mat. vi. Tu aut̄ cū oras pro
p̄tis tuis intra cubiculū s̄ cordis tui

Tertio debet esse itēgra nō dimidia. ideo d̄r oēs
Modicū enī de liquore corrupto ificeret vas si re
maneret ī illo Ideo d̄r tren. ii. Effunde sicut aquā
cor tuū **H**ū aut̄ d̄r sicut aquā. q̄ ali⁹ liquor vit̄ po
test bene effundi quū ibi aliqd̄ remaneat de liq̄re
colore vl̄ de odore l̄ de sapore Videm⁹ ē q̄ p̄ effu
sionē lactis r̄manet ī vase color. post effusioēz vi
ni odor. p̄ effusioēz melis sapor Debet ḡ penitēs
nō effundē nō sicut lac ne sc̄ remaneat color p̄st̄
ne cōuersationis. nec sicut vinū ne r̄maneat odor
p̄raue ymaginatiois. nec sicut mel ne r̄mane
at sapor. inuinde delatationis sed sicut aquā p̄st̄
et itēgre cōditionis

Quarto cōtractio d̄r ēē ordinata nō cōfusa
ideo d̄r ānos. Ann⁹ nāq̄ distinguit̄ p̄ 4̄ t̄pa. s̄
hyemē. verē. estatē. et autūnum. Debet ḡ peni
tens ānos vel articulū vite sue distingūē p̄ t̄pa

ut sua melius possit iuvenire p̄cā. Et p̄cipue debet i
 uestigare p̄cōr si in vita sua iueniat hyemē i fri
 giditatē t̄p̄is .i. torporis et accidie. Ver at id ē hu
 miditatē corporalis lasciuie. et estatē .i. caliditatē
 indignatiōis et iracūdie. et autūmū .i. siccitatē
 cupiditatis et auaricie. **H**is t̄p̄a q̄b̄ distiguit
 ān̄i p̄cōr. De q̄b̄ d̄r i psal. ān̄i n̄r̄i sicut ara
 nea meditabūt. Aranea siq̄dem meditat i to
 tū studiū suū ponit ut ordinet telā vile i fragi
 lem ad capiendū muscas. Talis ē vita hōis
 fragilis et vilis et solū muscas capit .i. delcātio
 imundas. **D**n̄ d̄r ysa. lxx. **S**p̄i telas aranee tereūt.
Quāto d̄r ēē cōtritio p̄p̄ia nō aliena .i. de p̄c
 catis p̄p̄is nō alienis. p̄t hoc d̄r meos. **D**ixit enī
 homo prosperat q̄ dimissis negocijs p̄p̄is sollici
 tus ē de alienis. **D**n̄ d̄r saluator luce xxx. **F**ilie
 iheruzalē nolite flere sup me. s̄ sup vosip̄as flete
 Et sic vult x̄ps q̄ nūq̄ fleam⁹ vel plāgam⁹ mor
 tē suā benedictā quousq̄ luxerim⁹ culpā p̄p̄iam
Nihilomin⁹ tū nō h̄s gratū q̄ nō iudicem⁹ cul
 pā alienā. sed sicut vulgo d̄r. **Q**uilibet plangit
 talā suā .i. damnū p̄p̄iū suū. **I**ux̄ d̄ apli ad gal.
 vi. **O**nusquisq̄ onus suū portabit
Execto d̄r esse ḡtritio gemebūda. iō d̄r i ama
 ritudinē nō in risu. **R**isus signū est mortis q̄n̄ i
 firm⁹ ridet feruore ihermitatis. i maxie q̄n̄ egro.

nus affligit et angustiat et diuaciat sentit egritudi-
nē sicut crissum et timinū subsequente vsa. xxxviii.
Ecce i pace amaritudo mea amarissima **C**ontratio
nāq; anima p̄ iūctū dīne offense. amarior p̄ dā
no sup̄ne p̄rie. amarissima pro reatu pene eterne.
facit infernū q̄esce et cruciatū timinare et egrorā
āiq; facit tetricare

VSeptio et vltio contratio d; ēē intima nō ficta
vel simulatando de aīe mee **E**mplastrū eī debet
poni sup̄ locū doloris infirme sicut collurū ponit
sup̄ oculum nō in caltaneo. **E**t iō q; p̄cām ē morib;
aīe ip̄a p̄cipue debet contratiōez p̄cā sentire dñ
Iohelis. n. **N**audite corda v̄ra et nō vestimēta v̄ra;
cōtra illos quoz p̄ria est in vultu nō in spū. in
veste nō in corde. tū p̄potitas n̄r̄ medic; aīaruz
nīarū doceat penitentē faciē lauare. vestes cōpo-
nē. caput unq; cor pungē. math. vi.

De confessione. ca. xij.

Secūdo nota de p̄na q̄tū ad cōfessionē que
ē scda ps eā integlu' integrās **E**t ē scdū
q; septē sūt in cōfessione attendenda

Priō eī debet esse festina nō tarda. q̄tra aliq̄s
q; quāto plus possūt differūt cōfiteri nisi i infir-
mitate grauissimaret tales s̄ siles latronib; quoz
cōfessio aīaleo et questiōib; extorquet; q; talū cō-
fessionē retorquet de?

vel grauis infirmitatis cū tñ dicat ppheta iocaipe
 in facie ei in cōfessione sicut ille qui diffidit de
 iure suo dicit an iudiciū de pace et cōpositiōe tracta
 re et diē suū puenire

¶ Secūdo confessio debet ēē hūilis et verecūda. iūt i.
 apli. ad rō. v. Quē fructū habuistis tūc in illis. i.
 q̄bus nūc erubescitis. Latrones cū demisso capite et
 rubore p̄fusi scelera cōfitent. cont̄ aliquos quorū s̄
 horrenda facinora q̄ nec timēt deū nec hoīes verēt
 Latrones timēt patibulū cū sit tñ breue supplia
 ū i t̄āsitōnū et tales nō timēt infernū et inter
 minabilem cruciatū latrones verecūdāt. et tñ
 parū vel nichil p̄dest eorū verecūdia. Isti. cū nō
 erubescūt cū tñ p̄s p̄mē sit ip̄a erubescētia. De
 talibz dicit Ihe. vi. Confusi s̄ q̄ abomiātī dēz deo facti
 sūt. q̄ p̄ cōfessionē nō s̄ cōfusi et erubescē nesciō
 rūt. q̄ tales h̄nt vtiq̄ erubescētie cām i mortū
 i tñ h̄nt vtiq̄ erubescētie signū.

¶ Tertio confessio dēt esse aperta nō palliata. Et
 dicitur apta cōfessio i qua p̄tor se accusat exp̄mēdo
 oēs p̄cā differētiās et p̄cipue agguātes circūstāti
 as. q̄ dicit puer. rom. i. iustus p̄tor ē accusator sui.
 Sic cōfitebat̄ dauid q̄ dicebat. Dixi cōfitebor adu
 sū me iusticiā meā dño. Nō dicit p̄ me se laudā
 do vel excusando sicut faciebat phariseus. s̄ aduer
 sū me se accusando. sicut faciebat publican. Lu. rom.

Quarto dicitur esse confessio vera non ficta. Et dicitur vera confessio que est cum proposito emendandi non solum oris sed et cordis. De qua dicit david Confitebor tibi domine in toto corde meo. que aliquos quorum confessio est lupi. De quo narrat fabula que sel confitebatur uirtutes suas et interea erat multum sollicitus quia videbat oues recedentes. unde dixit confessori suo quia cito eum absolueret ut sciret possit sequi oues. Sic confitentur aliqui in que dragesima proponentes ad penitentiam reducere post pascha.

Quinto debet esse confessio integra non dimidia. Parum enim valeret si infirmus medico febre reuelaret et peste febris celaret. et si nauta aliquam nauis foramina obstrueret et aliqua non. Debet ergo penitens deo integram offerre confessionem. Deus enim est rex nobilis et in mensa regia ponuntur panes integri non fragmenta. deus enim non consuevit dimidiare veniam ideo totum hominem sanum fecit in sabbato. Unde dicit iob. vii. Et sicut magni mercatores in grosso non obolatam non denariatam vendunt sicut pauperes mercatores. pro ceteris que mercatura dei. gratia et venia est res diuisibilis cum ipse sit summus mercator. ita duo etiam in diuisilia adiunguntur margarite vel alteri lapidis pretiosi que totum emit a totus dimittat. Ipse autem est negociator margaritarum que querit bonas margaritas ut dicit matth. xiii.

Sexto confessio debet esse flebilis et lacrimosa. scilicet

aut petri et magdalene. qz n̄ia ⁊ lac̄ie ad iuic̄
 st̄ valde amice. et iō vbi est lac̄rima ibi ē stati
 amica sua n̄ia. **H**ec est et aqua quā xp̄s valde
 sitit. ⁊ null' fons tm̄ cū delc̄at q̄tū puteus lac̄i
 marū. **I**n c̄ figura q̄euit iuxta puteū samarie
 et petyt aquā samaritanā. s. lac̄iaz. ⁊ muliere sa
 maritana. ⁊ peccatrice aīa. **Joh̄is. iij.**

Confessio et vltio confessio debet eē obediēs ⁊ p̄p̄
 ta. vt. s. penitēs studeat suscipē et obseruare sacerdo
 tis mādata. **I**nfir̄m' q̄ nichil vult face' p̄ medico
 vix ā nūq̄ curat' a morbo. **N**ō obedire d̄z penitens
 nō contereude sicut dauid q̄ dicebat. vt iumentuz
 fr̄is sū apud te. **N**ō iumentū nāq̄ nō ptinet sibi
 onera taxare vel ip̄one. sed taxata et ip̄osita portae

Nota qz triplex ē confessio. **P**rima est cōfessio p̄c̄i
 de qua ps̄. **D**ixi cōfitebor aduersū me iusticiā me
 ā d̄no. **I**n hoc at̄ verbo tangūt sex q̄ debz vera con
 fessio habere. **P**rimū est p̄meditatio. qd̄ notat' cū d̄
 dixi. **S**ecūm est op̄ūctio cordis ⁊ oris. vt ore sit ⁊ corde
 fiat. qd̄ notat' per cōfitebor. **T**ertū est qz sit accusā
 nō excusās. qd̄ notat' p̄ aduersū me. **Q**uartū qz sit
 de malis nō de bonis. qd̄ notat' p̄ iusticiā

Quintū qz sit p̄p̄a. de p̄c̄is p̄p̄is nō alienis quod
 notat' p̄ eam. **S**extū qz sit ad honore' dei et hone
 statē sui. qd̄ not' p̄ d̄no. **E**t talis confessio ē vtilis
Nō sequit'. et tu remisisti ip̄nietatem peccati mei.

Videtur est confessio laudis. de qua etiam. **Psalmus** Confitebor tibi dñe rex et collaudabo. **Dñe** de his duobus dicit **psalmus**. Confitebimur tibi de? confitebimur tibi.

Tertio est confessio confessionis fidei. de qua ad **romanos**. Corde creditur ad iusticiam etc.

Ut nota quod confessio in qua sunt septem conditiones predicte compatitur violae in qua sunt septem corde. **Dñe** viola confessionis que habet istam septuplicem cordam reddit in auribus dei suavissimam et dulcissimam melodiam. nec est aliquod organum musicum quod ita libere deus audiat sicut veram confessionem peccatorum. et ideo manum que sic tangit violam confessionis coram deo reportat reportat salariam. i. veniam de omnibus peccatis. **Dñe** dicit **psalmus**. **cliv.** Parra siquid habes ut iusticias. Et **dauid** consulit omnibus munus. i. peccatoribus penitentibus que voluit in curia regis eius introire ut tangant eo modo violam confessionis ut supra dicitur. **Dicit** ei **psalmus**. Introite portas eius in confessione.

De satisfactione. La. xij.

Quarto nota de penitentia quantum ad satisfactionem. et sunt precipue septem notanda de hoc notanda. ut supra prima et penultima mediana.

Primo est ad satisfactionem requiritur abstinencia a peccato. **Dicitur** est prima lex quam medius ponit in sermone est abstinencia a cibo. ita primum quod est necessarium penitenti est dieta. s. abstinencia a peccato.

Hac igitur abstinentiam legem imponebat propterea in
 xpus egrotis suis quos habebat in cura sua sicut
 patet in adultera. Jo. viii. Vale et apli noli peccare.

Reddo requiritur ad satisfactorum pnie. restitutio
 rei aliene. et hec est sicut minutio vel fleubotomia
 minuit enim sanguis subam s aufert febris mate
 ria et conseruat vitam. Sic q aliena restituit petu
 niam minuit s aufert cupiditatis et mortis ethe
 materia et conseruat gram et aie vitam. Et sicut
 se quedam infirmitates que non possunt sine fleubo
 tomia curari. sic quedam se pnia a qbz non pt quis
 curari a iustificari. sicut furtu. vsura. symonia
 rapina et hmoi. qz non dimittit pnia nisi restitui
 atur ablatu vt de aug. Hac fleubotomia facie
 bat sibi zacheus q dicebat. Lu. xix. Epi qd aliquem
 defraudam reddo quadruplu. s vtina vsurarij
 redderent simplu.

Tertio requiritur ad satisfactorum cinis humilitatis
 Cinis enim et aqua calida faciunt bonu lictiuu. sic ci
 nis vere humilitatis et aqua calida lactia. faciunt
 pnia purgatiua. Et sicut aqua qntuicqz calida
 nisi traseat p cinere non bene purgat sordes vestiu
 sic lactie qnis calide nisi traseat p cinere humi
 litatis non lauat sordes victoru. Ideo dicebat Job. xli.
 Ago pnia in fauilla et cinere. In fauilla deu
 tionis et cinere humilitatis.

Tercio requiritur ad satisfactiōem penitētis ali-
cui mortificationis. hoc ē propriū et speciale malag-
ma et emplastrū carnis. repressiui luxurie et car-
nalis lasciuie. Et sicut emplastrū temperat et re-
primat dolorem lateris. sic alicui mortificationis re-
primat libidinem. hoc ē emplastrū ponebat sup locū
doloris iudith. de qua dicit iudith. viii. qd hñs supra
lumbos suos alicui ieiunabat. alicui cōtra luxu-
riā et ieiunium cōtra gulam.

Quarto requiritur ad satisfactiōem penitētis ieiunium
afflictiuū. qd ad hanc panis et aqua ē cibū et vita
infirmi. et p̄cipue prohibet vinū infirmis. Dñ ille
bonus medicus paulus dicit ad eph. v. Nolite ine-
buarī vino in quo ē luxuria. Et nota qd oīa cōcedū-
tur infirmis de quorū salute dubitat et desperatur
sed alijs de quibz habet spes qd curentur subrahuntur
nocua q̄tūcūqz delatationis. vt de iohel. ii. Conuer-
tini ad me ī toto corde v̄ro in ieiunio et fletu et
placitu. et seq̄t. quis scit si cōuertat et ignoscat de-
q̄ diceret. Et quo deus q̄ est sūm medicus iei-
nare nos p̄cipit nequaqs de n̄ra salute diffidit.

Quinto requiritur ad satisfactiōem penitētis elemosia
hoc est qd salaciū medici. Fidelius cū laborat medi-
cus qm sperat bene se emunerari. Et nota qd sala-
ciū est taxandū medico scdm qd plus v̄l mun⁹ la-
borauit circa infirmū. et q̄to a maiori et p̄iculosio.

ti morbo liberauit egrotū. Bene est q̄ remunerā
 dus medicus n̄r x̄ps q̄ tm̄ circa nos laborauit un
 ppter n̄rāz infirmitatē aiām suā morti tradidit
 ysa. lvi. et etiā quia tā graui et multiplici infirmi
 tate nos liberauit. Ipe eī est q̄ sanat oēs infirmita
 tes n̄ras et redemit de interitu vitā n̄rāz ut dī in
 ps. Si eī bene remuneret iste medicus de morte
 nequaq; timeat egrotus. Debet eī remuneratā nō
 in se. q̄ bonorū n̄roz nō eget. sed in hereditib; suis
 .s. pauperib; reputat eī sibi met factū qd̄ fit pau
 perib; amore ip̄ius. Vñ dī mat. xxv. Quod vni
 ex minimis meis fecistis m̄ fecistis. De isto sala
 rio elemosine dī ad tho. iij. Elemosina ab oī p̄cō
 et a morte liberat et nō patiet̄ aiāz ue ī t̄nbras
 ¶ Septimo et vltio requit̄ ad satisfactioēz penitē
 tis deuota orō. Sicut eī m̄ p̄ filio egrotō facit fa
 cit candelā et emittit votū cū nullū cōsilū vel
 auxiliū supest̄ medicorū. sic qm̄ videm̄ spiritū
 n̄rū perditari graui morbo p̄cō. debem̄ dō facē
 candelā bone opatiois. Iux illd̄ lu. xij. Lucerne
 ardētes ī manib; v̄ris. Et emittē votū deuote
 orōis. Et hoc gen̄ demonioz fit p̄cōm nō curie
 ē nisi in orōne et ieiunio. azath. xvij. Orō nāq;
 pestes mētis curat. et ieiunū pestes corporis.

¶ De oratione.

Quarto nota partes p̄n̄e v̄tuales.

Oratio
saluet } Ieiuniū
 } et elemosina

Priō specialit̄ de orōne est dicendū qd sit
Orō est petitio decentium ī deo vel a dō. Vel orō
est mētis in deū eleuatio. Damascen?

De orōe nō specialit̄: quāq; s̄

	Typus decens
	Dutius ingēs
	Modus cōpetēs
	Locus cōgruens
	Temp? Suenies

Habet q' orō typū decentē et figurā elongantē
Compat' at' specialit̄ trib? Est enī orō

Sicut incensū diuine miseratiōi offerendū.

Sicut scitū diuine indignatiōi opponendū.

Sicut tributū diuine dñationi psoluendū.

Est ergo orō primo sicut thuris vel incenso qd
diuine miseratiōi debem' offerre. Sicut enī thuris
vel incensū sup carbones positū spirat suauem
et redolentē odorē vel sūmiz. sic orō incensa super
carbones deuotiōis multū fragrat ī conspū diuine
maiestatis. Et ideo dicit in psal. Dirigat orō mea
sicut incensū in conspectu tuo.

Hec est orō sicut scuto qd diuine indignatiōi
debem' opponē. Quā sicut scitū phibet uttū lātee
vel sagitte. sic orō seruat hoīem a sagitta vel a lā

rea sententie et ire dei. **Vñ** dñi sapie. xviii. de aarō
q̄ p̄ferēs scutū oīs restitit ire.

Tertio est orō silis tributo. qđ dñe dñatiōi de
bem̄ p̄solue. Sicut eī amphiteōta vel feudatariu
soluit tributū regi p̄ emphiteosi vel feudo qđ tenz
ab ip̄o. sic tributū laudis et orōis soluendū ē dō
p̄ emphiteosi corporis et aīe quā accepimus in
feudo. **math. xxi.** Reddite q̄ s̄t cesaris cesari. et que
sūt dei deo

Item oratio aliā triplicē figurā h̄z valde pulchrā

Est enī vir orās } Sicut hō regi portās encenuū
Sicut a rege petēs iudiciū
Sicut a rege petēs succursum

Est itaq; homo q̄ orat sicut ille q̄ rep̄sentat regi
magnū encenuū et nobile. vt hō magn⁹ et nobil⁹
domicellus. sic orō est incensū a dō nobile et mag
nū qđ solū debet p̄sentari deo p̄ hōiē magnū. s.
iustū. Hoc est eī officū xp̄i hōis et mediatozis nr̄i
q̄ orōnes nr̄as et opa nr̄a rep̄sentat dō p̄ri. qđ figu
rat diaconus ī ecclā vel in missa cū offert thuri
bulū sacerdoti. Hoc est officū angeli q̄ nr̄as orōes
sūt offert in consp̄tū dī. sicut dixit āgel⁹ ad thobi
am. **tho. iij.** **Qñ** orabas cū lacris. et seq̄t. ego orōem
tuā offerebam dño. **E**t sicut regi nō offert q̄ sibi
mīstrat ferculū coopertū cū mustis. i. cogitatioib⁹
vanis et imundis.

Est etiã homo q̄ orat sicut ille q̄ a rege petit
iudiciũ. Sicut eĩ ille q̄ in iudicio loq̄t̄ d̄z habet
testes de his q̄ p̄ponit. aliquũ nõ crederet sibi v̄
audiret̄ uno a iudice puniret. sic oĩo vocalis
debet hãc testimoniuũ cordis. **S**z tũ cauendũ ē
sit ne cor orãtis sit falsus vel corruptus testis
corruptioe sc̄z ñ q̄tatis q̄z d̄z in ps̄ Iniquitatem si
asserit in corde meo &c. **S**z si cõsciã bona & testio
niũ fidele ferat orãs iudiciũ p̄ se r̄portat. **P**ã d̄z
ap̄ls & ad cor̄. 1. **G**loria n̄ra hec est testimo
niũ conscientie nostre.

Est insup orãs sicut ille q̄ a rege ī obsidione
querit vel petit succursũ. **P**ã sicut ille q̄ tenet
castrũ regis si obsideret̄ ab ñmicis reputaret̄
ifidelis nisi castrũ regi denũciaret̄ obsessũ vel
peteret succursũ vel nisi expectaret a rege au
riũ vel si p̄ auxiliũ redderet hostibz castrũ.
sic cũ hostes visibiles et ñvisibiles obsidet̄ ani
mã tẽtationibz statũ debem⁹ regi regũ nũciũ
orõis mitte et obsidionẽ denũciare sicut p̄ph̄a
q̄ dicebat in ps̄al. **C**onsiliũ malignantiũ obse
dit me. **D**eus eĩ nõ differet auxiliũ mitte q̄
fidelis & statũ faciet succursũ cũ ad tẽtationẽ
fuerit puentũ vt d̄z ap̄ls p̄nc̄ ad cor̄. 2.
Etẽ qui orat d̄z clamare sicut clamat puul⁹
q̄ vult vbera. sicut clamat catulus cũ sentit v̄

bera. sicut clamat popul⁹ cū videt pericula

V Est itaq; hō q̄ orat sicut puulus volēs vbera
 Nā sicut paruul⁹ clamat pro desiderio lactis.
 sic vici spūales debēt emittē vlulatū orōis deuote
 p vberib; cōsolatiōis dīne. iux̄ i. qd̄ dī. cā. i.
 Meliora sūt vbera tua vino.

E Est etiā homo q̄ orat sicut catul⁹ sentīēs verbera
 Nā sicut catulus sentīēs vbera clamat pl⁹
 cū plus pcutit. sic debet plus orando clamare q̄
 a dño tribulatiōis verberē castigat. Nā dī in ps
 Ad dñm cū tribularet clamauit. i. c.

V Est insup hō q̄ orat sicut ppls vidēs p̄icula. si
 cut eī consuevit ppls clamare p̄apue p̄t̄tia
 f. q̄ aquā ignē et hostes. sic homo debet emittē
 clamorē cont̄ triplex gen⁹ tentatiōis. f. q̄ carlem
 concupiscentiā que p ignē figurat. q̄ concupiscentiā
 t̄renā seu mūdānā que p aquā fluentē fi
 gurat. q̄ diabolicā guerrā que p̄prie hostis appel
 latur. Hec p̄icula timebat dauid q̄ dicebat. Pe
 ricula inferni iuenerūt me

E Item in oratione debemus os cordis aperire.

sicut **R** reumaticus aeri.
 pullulus matri.
 infantul⁹ nutria.

V Est itaq; orās sicut homo reumatic⁹ q̄ naves
 h; strictas. nātia est eī ad respirandū aptio orōis

8
sic quilibet habet imperfectū odoratū. s. desiderij
caelestis debet aperire os et emittē vocē orōnis
Nā dicit psal. Os meū aperui et at
traxi spiritum.

Est etiā os aperiendū in orōe sicut infās
aperit os nutriti. Sicut nutritrix pasce infātes
nō posset si puer os nō aperiret. sic si volumus
nutrimentū vite suscipē orando aperiāmur
os nēm ad nutrimentū vite etne. s. grē dīne
vt dicit sapie. xvi.

Est insup homo q̄ orat sicut pullicul. q̄
qn̄ sentit venire mīez aperit rostrū versus ce
lū. sic cū frequēt̄ visitet nos deꝝ p̄ inspiratiōez
suā. q̄ sp̄ debem⁹ h̄re os aptū per orōez deuo
tā. sicut dī aplūs. p̄rie ad. thessa. v. **H**inc iter
missiōe orate. Et de viro uisito dī. ceteri. xxxii.
Aperiet os suū in orōne. et p̄ delictis suis de
preabitur.

Ite orō est { **S**icut armatura milites ornās
Sicut lucerna viā demonstrās
Sicut columba oliuā portans

Est itaqz orō sicut armatura. **Nā** sic mi
les nō exit sine armis ad bellū. ita sine ar
mis orōnis nullo mō debem⁹ intrare cētatio
nis cōflictū. In cōfigura dī. exodi. xvij. q̄ mo
yse eleuante man⁹ ad orōez vincebat israhel

et cū remittebat manū superabat amalech. i. diabolus.

Est autē orō sicut lucerna brā demonstrās. **N**ā sicut lucerna ē necessaria ī tenebris. sic orō ī rebus dubijs. **I**n cō figura mulier illa euāgelica. i. aīa deuota accendit lucernā et iuenit dragma. **L**u. v. **L**ucerna est orōis instantia. dragma vero grā dīna. que si p̄dita fuerit reperit cū orōe deuota. **E**t sicut lucerna dirigit gressus. sic orō dirigit cō bonū opus. **D**ñ de Iher. ad paulinū. **I**n p̄cipio colibet opis boni p̄mitte signū crucis in fronte cū orōne dñita.

Est insup orō sicut columba q̄ reuersa ē ad dextrā cū oliua. gen. viij. **N**ā sicut illa denūciauit pacē et iā cessasse diuiniū. sic orō denūciat penitentia dīnā recōsiliationē et ueniā p̄ccōr. **E**t sicut columba illa portauit ramū oliue. sic orō ramū dīne grē. **E**t sicut colūba h̄z duplicē alā. sic orō h̄z duplices alas scz ieiuniū et elemosinā. **D**ñ de in ps. **Q**uis dabit michi p̄nas sicut columbe et uolabo p̄ orōes et req̄stā p̄ deuotionē.

De ieiunio. **L**apl̄m. xv.

De ieiunio nota specialiter tria. s. quibz ieiuniū cōpat. quid in ieiunio rep̄bat. quale ieiuniū cōmendat.

Quō enī cōpat ieiuniū pluribz et specialiter tribz. **E**st enī sicut parcitas ignis vel

lignorum sub olla. Sicut agilitas in auricula. Sicut
cōcauitas in uicella

Est itaq; ieiunium sicut paratas ignis ligno-
rum sub olla. Sicut est subtrahendo ligna vel lignum
de sub olla cessat eius bullitio. sic corpori subtrahē-
do cibaria cessat tentatio carnis. Unde versus
luxuriat caro non bene pasta caro. Unde non quod an-
tilla puida tripliciter impedit ebullitionem olle. s.
ligna subtrahendo. aquam infundendo. et quod se in
olla mouendo. Sic anima penitens instar ancille
contra ebullitionem carnalis concupiscentie dicitur lignum
subtrahere parte comedendo. Versus Subtrahere
ligna foto si vis extinguere flammam. Debet aquam
infundere ad letam. aquam bibendo uinum bene li-
phatum. Debet ollam mouere. se uiriliter occupando.
Unde dicit apostolus: ad cor. xi. In laboribus ieiunium
in uigiliis. s. occupemus nos. Nam caro nostra ad fla-
tum diabolici sicut arbor ignis accendit. et sicut olle
succenset atque feruētes. Unde dicit Iob. xli. Altitus eius
prunas ardere facit.

Est etiam ieiunium sicut agilitas in auricula.
Nam sicut avis matulenta est agilis ad fugiendum
accipitrem ad uolatum sublimem. sic mens hominis ieiun-
natis et abstinētis est habilis ad fugiendum accipi-
trem hostis tentationem ad sublimem uolatum contem-
plationis. De tali dicit in psal. Volauit super pen-

nas ventorū. Volauit fugiendo tentationē
 et volauit se eleuando ad cōtemplationē. Cō-
 tritio reō est de auro gūi et pingui sicut de co-
 turnice tpe vindemiariū que nō pōt accipi-
 trē fugē nec alte volate. Sic hōies carni de-
 dita nec bene pōt tentationē dia' vitare. nec
 bene celestia cōtemplari. Dñi in figura asorū
 helyas ieiunauit. xl. diebus et xl. noctibus. vsq' p
 secutionē rezael euadere et ad montes dei
 orēs celerit' pueniret. vt legit' 3. re. xix. Helias
 in figura significat aiām hōis abstinentis. per
 secutio rezael designat tetationē carnis.
 mōs di orēs sigt' sublimitatē cōtemplatiōis.
V Est etiā ieiunū sicut cōcauitas in vela
Nā sicut vela nō esset cōcauita et corde sup-
 extense nō esset sonoroza. sic homo nisi sit in-
 tuus per abstinentiā et extensus p rigidam
 pūiam nō reddat sonorosam dñe laudis me-
 lodiam. Dñi in figura h' dixit dñs moysi
 exodi. xxvii. q' faceret altare cōcauiū nō soli-
 dū sed iane. Cōcauiū altare est cor peniten-
 tis vbi debet imolari sacrificiū cōtritionis et
 sacrificiū laudis. qd' quidē nō debet eē solidū
 .i. delictis pleniū. sed iane et cōcauiū. .i. peni-
 tentia et ieiunio attenuatū.
Hūmū remediū ad expiandū morbiū

Ate ieiunium est bonum consilium ad effugiendum lupum
Ieiunium ad impugnandum castrum

Est itaque ieiunium remedium valde sanum ad eu-
randum morbum. **N**am sicut lex prima medicorum infirmita-
tibus corporaliter est dicta. sic primum auxilium vera-
tis febribus tentationis est ieiunium et abstinencia.
Dum ieiunium ponit primo inter opera penitentiae que su-
adet summe ille propheta. scilicet. deus in suis ampho-
rismis. **I**ohelis. ii. **L**ouertimum inquit ad me in toto
corde vestro in ieiunio. et

Est etiam ieiunium valde bonum consilium ad fugan-
dum lupum. **S**icut enim vulgo dicitur. fames elicit lupum de
nemore. sic abstinencia et ieiunium fugant diabo-
lum ab homine. **D**icitur dicitur matth. ix. **H**oc genus demoni-
orum non erit nisi in ieiunio et oratione. **N**am oratio
fugat pestes cordis. et ieiunium pestes corporis
ut dicit augustinus. **I**n figura etiam huius **J**udith ieiunans
occidit holofernum. ut dicitur **J**udith. xiiij. et. ix.
Judith que confitens interpretatur signat penitentem que
peccata sua confitetur. **H**olofernes que **J**udit ieiunans
occidit signat diabolum que confessione et abstinencia
superatur.

Est insuper ieiunium valde certum ingenium
ad expugnandum castrum. **S**icut enim non est adeo for-
te castrum quod non possit expugnari si possit ei
victualia subtrahi. sic non est caro adeo rebellis

spūi. quī subtrahendo cibaria nō valeat a spū
 subiugari. **L**avo siquidē nrā castrū dia.° ē que
 sp̄ rebellat ā sp̄m. **D**e h° castrō dī lu. xi. **C**um
 fortis armat. & custodit atrū suū. **A**trū dia.°
 ē castrū corpis imūdi. tūc in pace s̄ oīa que
 possidet. habēs. s. tres sup̄bie. fossatū auaritie. tu
 pes iūdie. habēs p̄ muro defensionē culpe. p̄
 habēs etiā portas cōuersationis indisciplinate.
 habēs pacē p̄uersā intrīsecus delatationis imū
 de. s̄ tū q̄tumaiq; munitat. p̄ ieiunū vt dōm
 est subtrahendo cibaria expugnat.

Atem nota q̄ quatuor in ieiunio r̄pbant.
 scilicet **C**um ieiunās vacat culpe
Cū ieiunās inhiat fame
Cum ieiunās parcat buse
Cū ieiunās seruit gule

Est igit̄ reprobandū in ieiunio cū ieiunās
 vacat p̄ccō. **C**ui cū ieiunat a cibo & nō abstinet
 a p̄ccō filis est dia.° cui esca nō est et malicia sp̄
 inest. vt dē ysidor. **D**e hoc ieiunio dī ysa. lviij.
Hoc ē ieiunū qd̄ elegi. dissolue colligationes
 impietatis. solue fasciculos dep̄mentes. **P**ed in
 eodē dī. **E**cce ad huc et cōtentioēs ieiunatis
Est etiā in ieiunio reprobandū q̄n ieiunās
 querit ex h° laudē hūanā & glē trāsitorie fa
 mā. **N**ā qui ieiunat p̄t̄ hūanā laudem

De hoc quod subtrahit vni hosti pascat duplicē hostē
Quod ē vnico aduersario. scilicet carni subtrahitur
per ieiuniū de hoc pascat alios duos. scilicet diabolu et
mundū Tale erat ieiuniū phariseor. de quibus dicit
math. vi. Cū ieiunatis nolite fieri sicut hypocrite
tristes **E**xtermināt eī facies suas vt appare-
ant hōibus ieiunātes etc.

Est tertio reprobandū valde in ieiunio qñ ieiunās
ideo ieiunat vt parcat bursē **T**alis eī ni-
chil aliud videt facē nisi qd subtrahit sibi ponit
i ore dia. **V**nde auarus multū videt dilige di-
abolu qñ subtrahit ori ppo vñ pascat et i pinguet
ipm **T**ale ieiuniū reputat sapiēs infeliciissimū
eccl̄es. vi. dices **D**uro tui dederit de diuitias sub-
stantiā et honore et nichil deest aīe sue ex oībz q
desiderat nec tribuit ei deus vt comedat ex eo. sed
homo extraneus vorabit illud. hoc vanitas et
magna miseria est

Est insup reprobandū in ieiunio qñ ieiunās
ideo ieiunat vt deo suo. scilicet gula seruiat et ventri.
qd fit p̄cipue tribz modis **Q**uidā enī s̄t q̄ ideo
ieiunāt vt postea meli⁹ comedāt tales nichil
aliud faciūt nisi qd solēnitatē dei sui seze vētri⁹
p̄ueniūt vigilia ieiunij detestabilis **S**ūt etiā
alij q̄ tempore ieiunij querūt magis delicata
cibaria et tūc volūt comedē splendidius et lau

tuis. et tñ vna bite comedūt q̄tū in duabus
 qñ nō ieiunāt. ⁊ tales talē gratiā solū faciūt
 deo. s. q̄ duos obolos dāt sibi p vno denario. et e
 andē grām facerēt iudeo vel sarraceno. Sunt
 nichilomin⁹ aliq̄ qui trib⁹ dieb⁹ plus mandu
 cāt p vno miserrō ieiunio qd̄ ieiunāt. Nā die
 p̄cedenti dicūt. Cras ieiunabim⁹. die sequenti
 dicūt. heri ieiunauim⁹. die ip̄ius ieiunij dicūt
 hodie ieiunam⁹. et ita defraudāt deū. qz p trib⁹
 obolis nō soluiūt nisi vnū denariū. De talib⁹
 cōquerit dñs. osee. xi. Cirā uenit me ī negocia
 tione sua effraim. De tali ieiunio p̄t intelli
 qd̄ dī. ysa. lviij. Nolite ieiunare sic ad hāc diē.
Hec triplex ieiunū in sacro eloq̄o cōmendat.

Scilicet { bonum
 melius et
 optimū

Bonū est qñ quis ieiunat p satisfactioē p̄c̄i.
Melius. qñ quis ieiunat ad honorem dei.
Optimū qñ q̄s ieiunat cū exercitio boni opis.
Bonū igit̄ dī qñ quis iā p̄ mortē p̄c̄i per
 contritioē et cōfessioē resurrexit et ī caritate
 existit et ieiunat p p̄c̄is q̄ fecit. si at̄ caritatē nō
 h̄ bonū amittit qd̄ h̄. **P**rima dī p̄ie ad cor.
Si tradidero corp⁹ meū ita ut ardeā. carita
 tē aut̄ nō habeā nichil m̄ prodest. Et offert q̄ ca
 dauer mortuū deo q̄ ieiunat in p̄c̄o mortali.

cū debeam deo offerre corpora nra hostiā videntē
vt dicit aplūs ad rō. xij.

Melius vero ieiunū vocat qd ad dei honorē
et scōz suoz gratis et cū deuotiōe celebrat. De q
intelligit qd scribit math. vi. Tu aut cū ieiunas
unge caput tuū scz oleo vinctuose cōpassiōis. et
faciē tuā laua aqua lacrimose cōtritiōis. vt dicit
glosa. Deo ieiunat q pro et amore se macerat.
et qd sibi subtrahit pauperibz elargit.

Optimū ieiunū dicit qn quis homo extēior
ieiunat et homo interior orat vt dicit yfido. et qn
quis ieiunat ex vna pte ieiunādo macerat cor
pus et ex altera pte bona agē nō cessat. contra
aliquos q nichil pnt facē cū ieiunāt. ymo tūc
ludūt ad scacos vt ieiunū nō sentiāt. et sic o
tando oia vitāt. cont hoc qd dicit Boetius. q pro
otio vitando oia sectari ridiculosū est. Ieiunū
ū bonū signat p ieiunū moysi. Exodi. xxxij.
Ieiunū melius significat p ieiun. helie. 3. p xij
Ieiunū optimū signat p ieiun. xpi. math. iij.

De elemosina Ca. xvi.
Elemosina e^o sūt specialit^r notanda

scz. **E**typus elegans
motus stimulas
modus regulās. et
fruct^r abundans.

Habet ergo elemosina typum vel similitudine
elegantē et specialit' triplicem

Est ei elemosina

}	sicut lumē radiosum
	sicut lumen copiosum
	sicut semen fructuosum

V Est itaq; elemosina sicut lumē radiosū. Quā sicut
lumen serenat aere sic elemosina serenat cōscienti
am. et sicut lumē fugat oēm tenebrā sic elemosina
fugat oēm culpā. et sicut lumen debet portari nō
post s' an' hoīem. sic homo prudēs facit elemosinā
in vita sua nō p' mortē. **Q**ui aut elemosinā fa
cit nō in vita sua s' p' mortē suā filius est hōr q
p' tergū vult portare lumē. i. lucernā. **U**t ei sap.
eccl. xiiii. Ante mortē benefac amico tuo. i. aīe tue
vel xpō in suis membris.

Est etiā elemosina sicut flumē. Quā sicut flu
men manat ex influētia fontis sic elemosina ex
influētia pietatis. **E**t sicut fons vñ manat
fluvius p' occultos meat' p'cedit a mari. sic pie
tas hoīs vnde manat elemosina p' occultā inspi
ratioē venit ex grā dei. et sic elemosina venit ex
deo. Quā dī sapiēs cōtes. i. Ad locū vñ exeūt flūia
revertūt' vt iterū fluāt. **E**t sicut flumē exit quāq;
ex ripas nec ē contentū p'rijs aluers ita iterdū
elemosina danda est bonis indifferentē et malis
maxie tpe nōrtis. Sicut p' celestis solem suum

oritur facit sup bonos et malos et pluit sup iustos
et iustos Unde dicitur math. v.

Est i super elemosina sicut semē Et nota qd
ser sē qbz elemosina bñ semini cōpat.

Primo qz sicut semē debet abscondi. ita elemo
sina debz occulte dari Nā dicitur eccl. xix. Conclude
elemosinā in sinu pauperis

Secundo qz sicut semē videt̄ perdī cū tū potius
remouetur. sic elemosina videtur amitti cū dat̄
que tū tūc optie seruat̄ et thesaurizat̄ in thesau
ro paradisi Unde dicitur eccl. xix. Perde pecuniā ppter
fratrem

Tercio semen cū fenore surgit. sic qd dat elemo
sinā a deo cētuplū accipiet. qd dicitur ps. xix. Fene
rat̄ dñs q miseret̄ proxio. glosa. cētuplū accep
turus.

Quatto semē est preciosū sicut triticū in
vno āno serit et in alio metit̄. vile veō sicut or
deū et milū in eodem āno metit̄ et seminatur.
sic elemosina p̄ciosa est q̄ hic in āno grē serit̄
sed fruct̄ eius in alio āno. s. glē expectat̄. Vile
vero respectu hui⁹ videtur elemosina illa que i
p̄nti remunerat̄. qz dicit saluator mat. vi. Amen
dico vobis receperūt mercedem suā Pretiosa
vero nō solū in p̄nti et t̄pali sed etiā remunera
t̄ et̄naliter. qz dicit ap̄ls p̄rie ad romo. iii. q̄ p̄rie

nis ad oīa valet est pmissione hñs vite q̄ nūc
est ⁊ futura.

¶ Quinto semē gelu pressū et retardatū p̄fert
vberiorē fructū sic elemosina quā quis facit dū
sustinet tribulationē vberiorē est habitura ip̄o
missioē seu fructū vel remunerationē. Dñ̄ d̄r in
psal. Fientes ibāt et flebāt mittētes semina sua
Dementes aut̄ ve. ii.

¶ Sexto semen sustinet molestias multas sic
gelu. grādines et pluuias. sic homo q̄ libens ele
mosinā dat cū cor habeat cōpassione plenū ta
lis sustinet oēs n̄itates pauperū et miserias af
fluctoz. In ty p̄sona d̄r apl̄s ⁊ ad cor. xi. Quis
īfirmat et ego nō infirmoz.

Item elemosina est sic { arbor q̄ fructū facit
nutrix q̄ puer nutrit
mercator q̄ merce v̄d̄t

¶ Est itaq̄ bon⁹ elemosinarius vt arbor. Sicut
ei arbor melius crescit et fructificat dū ab ea re
secātur supflua. sic diuites meli⁹ p̄ficiūt in grā
rescātēs diuitias suas. s. dando elemosinā que ē
de supfluis danda vel faciēda. sicut d̄r. luce. xi.

Quod superest date elemosinā. Et sicut agricola
tolerat ī vinea aliquas īfructuosas arbores que
sustinet vites. sic sum⁹ agricola de ī vinea sua. s.
ecclā tolerat multos diuites q̄ cū eoz elemosina
extentāt pauperes. Dñ̄ d̄r. mat. xij. Vineā pasti

nauit homo In vinea siquidē nō solū sē vites que
fructificāt. v̄mo et parcellaridi. sicut in ecclia dei sūt
p̄tores et iusti. q̄ vites fructificātes. i. iustos suis
elemosinis sustentat

V homo etiā elemosinarius est sicut nutrix q̄
lactat puerū **N**ā sicut nutrices cōsueuerūt impi
guari vt abundēt in lacte i bene nutriāt filios. sic
dñs impinguat diuites bonis t̄p̄alibz vt abun
dent i lacte cōpassionis et nutriāt filios. i. paupe
res suos **D**n̄ d̄r in psal. Impinguasti in oleo cap
meū **L**uc̄ c̄i dñs oleo cōpassiois hoīs ipinguat. q̄n̄ mē
tē ad pauperes oleo cōpassiois humectat

Est insup̄ hō elemosinarius sicut mercator idusti
us **N**ā sicut mercator pecuniā suā nō tradit eis
q̄ reddē nō possūt vel eis q̄ ad nūdinas vēturi nō
sūt. sic hō prudēs nō dat elemosinā histrionibz qui
nūdnl̄ h̄nt. s. de gr̄a dei et q̄ vēturi nō sūt ad nūdi
nas paradisi **I**dō d̄r eccl̄. xii. **C**ōfac̄ h̄uili et ne dederis
ip̄io **H**oc vero in duobz casibz intelligit **O**mn̄ q̄n̄ d̄
tur histrionibz nō intuitu pretatis s̄ rōe histo
riat̄ **A**lius ē si credas q̄ p̄t̄ elemosinā tuā ip̄i
negligat iusticiā **E**t sicut pedagū nō accipiunt
ab illis q̄ transeūt vacui sed ab illis q̄ sūt onerati.
sic dñs pedagū elemosine nō petiit a pauperibus
q̄ sūt vacui rebus trāsitorijs s̄ a diuitibz q̄ sūt onerati
diuitijs et pleni t̄p̄alibz bonis **D**n̄ d̄r apl̄s ier. ad

ultimo. vi. Diuitibus h' s' s'li p'cepte facile tribue. cor
 care. thesaurisare sibi fundamentu in futuru. Et
 sicut dñs t'ren' mercatorib; q' fuerit pedagogu aufert
 q'ntq; totu capitale sic illis diuitib; q' pedagio elemo
 sine defraudat paupere aufert dñs nō solū grā v'
 mo etiā int'dū t'renā sbām De tali d' mat. xxv.

Tollite ab eo talentū r date ei q' r. talēta h; aluā
 siq'dem tollenda ē t'rena sbā et danda illi q' miserā
 do paupib; ipset mādātā dñi

P Sed elemosina h; motū stimulantē r specia
 liter triplicē Dñ nota q' ille a quo petit elemosinā

debet p'cipue cōsiderare tria. s.

Quis petit

Pro quo petit

Ad quid petit

V P'no igit' qñ paup' petit elemosinā deb; diues
 cōsiderare quis eā petit q' dñs. p' t' amore petit
 eā mendic'. Deus eī adeo diligit pauperes q' qd
 qd sit eis. p' amore suū reputat sibi s'm. Na d'
 mat. xxv. Ad vni ex minimis meis fecistis m'
 fecistis. Petit g' elemosinā p' paupem suū ille a q'
 diues petit q'ntq; regnū. Et ideo cū paupi negat
 diues modicu fecistū panis. timere debet q' de nō
 audiat eū cū petit ab eo regnū etne felicitat. qd
 d' puer. xxi. Qui obturat aures suas ad clamo
 rem paupis clamabit ipse r nō audietur.

Debet 2' cōsiderare diues qd petit deus qñ

elemosinā petit in suis pauperib⁹. Petit eī deus nō
nīm s̄ suū. ideo valde ingratus est deo q̄ paupi negat
modicā elemosinā cū de bonis dei h̄ abundantē ad
mēsā suā. Hoc cōsiderauit q̄ dixit. p̄i pal. cccx.
Tua sūt dñe oīa. et q̄ de tua manu accepimus i de
dimisisti tibi

Tertio dēt cōsiderare dices hō ad qd̄ petit deus
Deo eī petit nō ad dandū sed ad mutuandū. nec
tīm ad triplas v̄mo ad cētuplas vsuras. Dñ de aug.
Hō quid feneratis hōi. feneratē dō ⁊ cētuplū acci
pies et vitā eternā possidebis. Et ideo nimis inḡ
est q̄ ad tales vsuras nō vult cōmodāe deo ad qua
les mutualet iudeo vel sacrateno

Tertio elemosinā h̄ modū regulantē et specta
lur triplicē. Dñ nota q̄ in dando elemosinam

modus iust⁹ sine iniuria
debet esse. **M**odus gratus sine tristitia.
Modus pius sine superbia

Prius igit q̄ dat elemosinā dēt h̄c modū iustum
vt. s̄. det suū et nō alienū. Sicut eī aqua mūda la
uat et imūda coinquinat. sic elemosinā mūdat q̄. s̄.
ē sine p̄cō vsure ⁊ rapine. dantē mūdat. paup̄cē
lauat et deū placat. Dñ d̄. p̄i. iii. Honora dñm
de tua sb̄a. nō de aliena. q̄ elemosinā de altero vt
de rapina. vsura vel de furto dantē infiat. p̄m le
dit et deū offendit. Dñ in figura h̄ d̄. leuiti. ii.

Dis oblatio que offert dño absq̄ fermēto cit. s. vsu
re. furti vel rapine vel cuiuscūq̄ atq̄sitiōis iuste.

¶ Secūdo q̄ dat elemosinā dēt hīc modū gratū vt. s.
ostendit paup̄ei letū vultū. dulce verbū et p̄optā
manū **¶** Nā de leto vultu dī apl̄s ē ad toy. ii. hila
rem eī datōrē diligit de **¶** De dulci verbo dī etiā m̄.

¶ Responde illi. s. paup̄eri pacifice in māsfuetudine.
De p̄rompta manu dī p̄u. iii. Ne dicas amico tu
o vade et reuertē teas dabo tibi tū statī possis dare.

¶ Tertio q̄ dat elemosinā dī hīc modū piū et sine
ōi superbia vl̄ p̄sūpsione. vt. s. dando elemosinā
laudem nō querat. paup̄erē nō despiciat. seip̄m sine
elemosina nō dimittat **¶** Qui eī dat elemosinam
laudē vicit hūanā **¶** Nā dī mat. vi. Te at̄ faciente
elemosinā nesciat rē **¶** Debet etiā q̄ dat elemosinam
nō p̄t̄ hoc paup̄erē despice. q̄ dī ysa. lvi. Et carnē
tuā ne despereris **¶** Nec dēt seip̄m sine elemosina
dimittē qui vult alijs miōrs esse **¶** Dī eī etiā xxx.

¶ Misere aīe tue placēs deo **¶** Et aug. i eucheridion.
Qui vult elemosinā ordinate dare a seip̄o debet
inayē **¶** Sicut eī nō deberet dūi miōrs q̄ extraneis
facēt elemosinā et m̄ri p̄prie crudelis et imiōrs cēt
sic multomin⁹ dicenda est m̄ia l̄ elemosia quā q̄s
facēt alijs. aīa sua negl̄ā et i p̄cto dimissa **¶** Dū dī etiā
xiii. **¶** Qui sibi neq̄ est cui bon⁹? **¶** Et aug. **¶** Quid ē
misericus misero nō miserante sibiipsi?

Tercia diem

De preceptis in cor. Ia. xvij.

Disti^{ct} d^{omi}n^um est de p^{ri}ma dicendū est de p^{re}ceptis. q^uo^{ia} h^{ec} est t^{er}cia di^{et}a salutis. s. a p^{ri}ma veⁿⁱre ad p^{re}cepta. Et ideo nota de p^{re}ceptis d^{omi}n^um s^{pe}cialiter

qualiter s^{un}t descripta.
tria. scz. }
qualit^{er} distincta.
qualiter edita.

fuerūt eī descripta indelebilit^{er}. distincta rōnabilit^{er}
edita vniuersaliter

Quarta p^{re}ceptorū descriptiōe est notandū q^uo^{ia} ad
obseruandū p^{re}cepta diuina debet nos monere
p^{re}ceptorū scriptura tripl^{ic}iter.

si attendam^{us} }
quis scripsit
vbi scripsit
quō scripsit

P^{ri}mo eī si queris quis scripsit. d^{ic}it q^uo^{ia} d^{ig}it^us dei. s. sp^{ir}it^us
s^{an}ct^us. Scriptura eī magis autentica et p^{ro} obsec^u
uāda q^uā per manū publici tabellioⁿis ē confecta
Iste tabellio est sp^{ir}it^us s^{an}ct^us. s. q^uo^{ia} ex nichilo fecit celū
et t^{er}ra^m et oīa elemēta. et corp^us x^pi forūit in virgiⁿ
nali vtero et de puluē formauit corp^us n^{ost}ra.

Atem iste idē scripsit decē p^{re}cepta. Ille eī est
notarius public^us q^uo^{ia} fecit istrumentū de m^un^{do}
n^{ost}ro q^uo^{ia} conu^{er}si^o dei fili^us in v^{er}gine eccl^{esi}a et iⁿ n^{ost}ra
carne. Et ip^se scripsit testamētū q^uo^{ia} x^pu^s q^uo^{ia} d^{id}it

in auge. in quo legauit spm deo p̄i. m̄rem iōāni
 et padisū latroni Iste tabellio scribet in die iudi
 cij eq̄tatem d̄ine siue Iste scribet elcōs in libro vi
 te. ⁊ breuit̄ iste scribet oēs cartas ⁊ scripturas et in
 strumēta d̄ina. **H**ū igit̄ obseruāda ē preceptor̄
 scriptura **D**ñi d̄i deute. ix. Deus dedit moysi ta
 bulas scriptas vtrasq; digito dei viui

Recūdo si queras vbi scripsit dico q̄ i t̄bz loc̄

scilicet **I**n lapidibus marmoreis
In profundo pectoris. et
In pargameno hūani cordis

De scriptura marmoris nō q̄ duo fuerunt
 p̄ria tabularū. p̄ime post scripturā sacre. istar
 illarū fuerūt alie renouate. **P**̄ne sign̄t̄ inocenti
 am. sc̄e penitentiā. **E**t ideo si cōtingat tabulas
 inocentie frangi. debet̄ saltem p̄cepta in tabulis
 p̄nie transcribi. **S**̄eni mure cauti q̄ si istrumē
 ta vetustate vel aliquo casu cōsupta s̄t p̄ manū
 notarij exemplanda eadē auctoritate cū origina
 libz habitura. qz p̄nia reducat̄ i gradū pristinū. ⁊
 oēs defect̄ reuocat̄ ad p̄fectū vt d̄i **A**uḡi p̄ponisti
 ton. **D**ñi d̄i d̄ns moysi. exodi. xxxij. **P**̄cedite duas
 tabulas lapideas instar p̄iani et scribā sup̄ eas
 que habuerūt tabule quas fregisti.

De scripturā p̄ceptor̄ in corde nota q̄ i hac scri
 ptura. scriptor̄ vt dixim̄ ē digitus dei scribentis.

calam? lingua p̄dicantis. iuxta illud psalmi.
Lingua mea calam? scribe. Et sp̄ss̄s̄s̄ scribens
p̄gamenu est mūdicia cordis. nā in p̄gameno
lutoso & inūdo l̄ra nō bene format. nec apparet
scriptura. imo opz q̄ sit albū et mūdū. Qū dicit
bat p̄p̄ha. Cor mundū crea i me de. Incaustum
h̄ scripture est gr̄a sp̄ss̄a. Rubra om̄as totā
scripturā est sanguis cr̄sti. Continētia scripture
est dilāo dei & p̄ti. qz finis p̄cepti ē caritas vt d̄
ap̄ls. i. ad thimo. i. l. Scriptura qz tā cara fuit
ideo it̄ma et secreta est. Ideo sicut iocalia cara et p̄
osa reponūt cū magno studio i loco secreto & ser-
uio p̄ioso. id. ii. De hac scripturā cara et it̄ma d̄
hiere. xxi. Dabo legē meā in visceribz eoz et i cor-
de eoz scribā eam.

V. De scriptura p̄ceptor̄ i corde nō qz triplici p̄te
corpis n̄ri quodāmodo scripta s̄t p̄cepta d̄i qz p̄
sempiterno & cōtinuo memoriali. Scripta s̄t eī i ma-
nibz vbi s̄t decē digiti. i pedibz vbi s̄t x. articuli.
et in quāqz sensibz vbi s̄t x. organa. sicut ij. oculi ad
videndū. ij. aures ad audiendū. ij. nares ad odo-
randū. ij. fauces ad gustandū. due man̄ ad tan-
gendū. Per qd̄ p̄tz qz p̄cepta d̄ina dēnt in nobis
dirige gressus affectionis ideo s̄t x. articuli pedū q̄
memoriale. x. p̄ceptor̄. Debet etiā regē sensus affe-
ctiois. actus op̄atiois. p̄t qd̄ s̄t x. digiti manū.

ad designandū. x. p̄cepta seu p̄ceptoz mādata De
 bēt nichilomin⁹ moderari sensus n̄re cōuersatiōis
 p̄t h̄ sūt in sensib⁹ x. organa ad designandū. x. p̄
 cepta Hic est liber script⁹ intus ⁊ foris. ut dicitur ex eadē
 q̄. qz p̄cepta ut dān est dēt esse scripta int⁹. s. in
 corde p̄ dulcēz. et foris p̄ opationē. s. in corpe.

¶ Cetero si queras quō scripsit. dico indelebilit̄. Et nō
 q̄ tria sūt que cōsueuerūt delere scripturā aqua
 ignis. s. et vetustas Sic spūalit̄ aqua trāsitione de
 lectatiōis. ignis afflictio. p̄secutiōis. vetustas dese
 ctive cōuersatiōis. in aq̄ significat̄ tentatio carnis
 inficiētis In igne tentatio hostis deturpiētis In ve
 tustate tētatio mūdi deficiētis In q̄busdā eoz delet
 p̄cepta aqua vel liquor carnis delictiōis. i. q̄busdāz
 ignis vel fetuor hostilis p̄secutiōis. in q̄busdā vetusta⁹
 mūdiālis cōuersatiōis. Et iō q̄ ista tria de⁹ voluit
 p̄cepta sua indelebilit̄ in lapide scabē ut nūq̄ dele
 rent nec carni bestialitate. n̄ mūdiāli p̄spitate nec
 hostili aduersitate Hñ mat. xxiij. Celum et terra
 trāsibūt. verba aut̄ mea nō transiet̄

¶ Hec nō q̄ tres scripturē s̄t spūalit̄ indelebiles ⁊ in
 mobiles. scz }
 Reges imperatorū.
 Donatio int̄ viuos. et
 Ultimū testamentū

¶ Precepta aut̄ dei s̄t leges imperatoris summi edūt
 in cōsistorio trinitatis. q̄ legūt̄ a doctorib⁹ p̄ catholicā

predicatione. repetitur a scolasticis per bona operationes. **Dñi dñ.**
baruch. iii. Hic est liber mandatorum dei et lex que est in eternum.

Hic sunt etiam precepta divina eterna. sicut donatio inter vivos
et irrevocabilitur donat vitam eternam illis que inter vivos. a.
in statu gratie observant mandata divina. **I**deo dicitur mat. xii.
Hic vultis ad vitam ingredi serva mandata. **G**ene autem dicitur
donatio inter vivos et non inter mortuos. quia in statu culpe
non potest quis divina precepta observare.

Hic nihilominus precepta divina sicut ultimum testa-
mentum. nam primum testamentum fuit iudeorum que preceptum
observabant ex timore et illud fuit revocatum. **S**ed et te-
stamentum fuit christi. scilicet gratie. in quo observant preceptum
ex caritate et illud fuit in morte christi confirmatum. **D**ñi christus
dicit in suo ultimo testamento. **H**oc est preceptum meum
ut diligatis etc. **io. xv.**

De preceptis prae tabule. **La. xiiii.**
Quia preceptorum secundam distinctionem notandum
est prout in generali de omnibus. **E**t non secundum Iosephum
qui fuit doctor historicus. quia quia precepta divina fuerunt
per equas partes in duas tabulas distincta. quia quinque
fuerunt in una tabula et v. in alia. **S**ed secundum origenem
et beatum augustinum et alios doctores mysticos et morales
prima tabula dicitur continere tantum illa precepta que or-
dinant hominem ad deum vel in vita contemplativa que
semita. scilicet. **N**on habebis deos alienos. etc. **S**ecunda autem tabu-
la continet tantum illa precepta que ordinant hominem ad pro-

mū que sūt septē. s. honora p̄m̄ tuū ⁊ m̄ez tuā
 it̄. Et h̄ breuit̄ fuerūt sicut ioseph⁹ testat̄ ad l̄am
 Et nō hic q̄ deus habitat ī celo. et ē p̄m̄ in mūdo
 do. P̄cor igit̄ q̄ nō obseruat p̄cepta p̄ie tabule q̄ or
 dināt ad deū nō meret̄ habitare ī celo vbi de⁹ est.
 et q̄ nō obseruat p̄cepta ⁊ tabule q̄ ordināt ad p̄m̄
 mū nō est dign⁹ habitare ī terra l̄ in mūdo vbi ē
 p̄m̄ ⁊ et sic p̄ consequēs relinq̄t̄ q̄ habitat ī inf̄no.
 vbi est diabolus. iux̄ i. mat. xxv. Ligatis manib⁹
 et pedib⁹ p̄iate cū in tenebras exteriores

Prima tabula dī tm̄ cōtinere illa p̄cepta q̄ ordi
 nat̄ hoīem ad deū vel ad vitā contēplatiuā
 Secūda que ordināt hoīez ad p̄m̄ l̄ vitā actiuā.

Secūdo notandū est in speciali q̄ in p̄ia tabula
 sūt tria p̄cep̄ hoīez ad deū ordiantra ī vitā q̄cepta.

Primū est **N**ō habebis deos alienos
 Secūm ē **N**ō assumes nomē dī iūanū
 Tertū est **M**emēto vt diē sabbati sc̄ifices

Primū igit̄ p̄ceptū p̄ie tabule ē **N**ō habebis
 deos alienos. sed vnū solū. s. deū vniū et verū. iux̄
 i. deus. vi. audi israhel. dñs de⁹ v̄ deus vn⁹ ē. In h̄
 igit̄ p̄cepto p̄hibet̄ oīs ydolatria. ⁊ cōtra h̄ faciūt
 nō solū infideles et pagani ⁊ heretici. verū etiā oīs
 homo q̄ amorē p̄cipiū quē de⁹ ponē in dō. ponit
 in quocūq; bono creato. sicut ābitiosus q̄ sūme dili
 git honorem pp̄iū. et auar⁹ q̄ sūt diligit nūmūm

et gulosus q̄ sūme diligit ventrē suū Et ideo nota
q̄ triplex est ydolatria. s. paganorū. auarorū et gu-
losorū **Y**dolatria paganorū ē mala. qz colūt aurū
et argentū. ut i. psal. Simullacta gentiū argētū
et aurū **Y**dolatria auarorū est peior. qz q̄ deum
adorāt nūmū. **N**ā auaricia ē ydolorū seruitus
aplin. ad ephē. v. **Y**dolatria gulosorū ē pessīa. q̄
gulosi colūt deū vilissimū. i. ventrē suū q̄ est latri-
na et imūditia. quoz de⁹ venter ē. i. glā in cōfusi-
one ipōz. vt dicit apo. ad phil. iii. **P**aganū cōparāt
deū auro p̄tioso. auari nūmo rubiginoso. gulosi
ventri ignominioso

Quodm̄ p̄ceptū est. **N**ō assumes nomē dei iū-
nū In quo p̄hibet piurū et blasphemā i cō pe-
catū vel iordinatio lingue. matie cōtra deū Et nō
tria h̄ specialit̄ de piurio vel blasphemā **P**rimo
qz piur⁹ vel blasphem⁹ pessīe destruit aiām suā
vel causam **P**uocat eī q̄ se tres p̄sonas qz suoz
valde est nēarius i iudicio ad snām obtinendā
s. iudicē. testes et aduocatos **Q**ui eī false iurāt
p̄ deū h̄ q̄ se iudicē. s. deū q̄ est iust⁹. vt dicit in psal.
Qui iurat false p̄ scōs h̄ q̄ se aduocatos. s. scōs q̄
sūt aduocati nr̄i. et specialit̄ q̄ iurat p̄ v̄ginē m̄r̄
dei **N**ā de illa cātrat ecclā. ep̄a ergo aduocata n̄ra
Dūm̄ aduocatiū puocat q̄ se q̄ false iurat p̄ xp̄m
vel per corp⁹ suū. vel altare sacrū. qz ip̄e est p̄cti-

pius aduocat nri. i. i. i. i. Aduocatum habem
 apud patrem illum. et Qui vero false iurat p scā dei
 euāgelia vel fidem. vel consciā suā. hz q se testes
 Nā scā dei euāgelia s̄ testimonia veritatē et fides
 et oīa nra sūt testes nri. i. i. i. ad cor. i. glā nra et
 Quō ḡ blasphemus vel pūcus faciet. q̄ veritatē iudi
 cem. aduocatum et testes q̄ se hz: Per quā viā incēdet
 in extremo et iusto iudicio dei. vbi vix iustus saluabi
 tur: Quia qm̄ credit p se snām hēre hz q̄ se De tali
 bz cōquerit. dñs p ysa. li. fugit tota die nō meuz
 blasphemat Nō mireris ḡ si pūcus et blasphemus
 dānent. q̄ nomē di gloriosū assumūt iuanū. vginē
 glōsam. fidem suā et oīa suā. scā euāgelia et x.^{us}
 et oēs scōs et oē bonū assumūt iuanū. et oīa vt vide
 tur hūc pro nichilo Nō erit inq̄ mirū si a deo et v
 gine et scīs oīb̄ in iudicio illo tremēdo paul̄ ipellāt
Tertū p̄ceptū est **M**emēto vt diem sabbati
 s̄ifices. Et nō q̄ trasgressores h̄ p̄cepti vidēt sp̄cia
 liter memoriā amisisse. Nō istis solū dī. memēto et
Priō ḡ tales vident memoriā amisisse. q̄ non
 remīsūt eoz q̄ vident ī nā. nec eoz que legūt l' au
 diūt in scriptura. Videm̄ eī in nā q̄ oīa q̄etem ap
 petūt p̄ laborē. Herbe nāq; et plante. segetes et arbo
 res fructificāt et suo tpe laborāt. s. in vere. autūno et
 estate. et q̄sūt in h̄yeme et q̄damō somniāt Legim̄
 at in scriptura q̄ de^{us} fecit celū et t̄rā et oīa q̄ in eis s̄t

in sex diebus tñ in die septima quiescit Apli et mres
alijs sã laborauerunt in hoc mũdo. et tñ nũc req̃scunt
ĩ celo. Solus vero dia. nũq̃ q̃scat n̄ illi q̃ sũt in inferno
Transgressore q̃ h̄ p̃cepti sũt illi q̃ laborat p̃ totã
septimanã n̄ quiescunt n̄ cessat ĩ diebus dñicis n̄ in
alijs festis. Nõ eĩ sũt vt ptz siles deo q̃ req̃scunt septi
ma die. n̄ creaturis q̃ req̃scunt in hyeme. nec sãs
q̃ req̃scunt in celo. s̄ se siles dia. dñatis qz nũq̃
requiescunt sed sp̄ laborat et laborabũt ĩ inferno
Nã de dñato d̄ ĩ psal. Laborabit in eternũ et ui
uet adhuc in fine.

Vedo tales vident memorã amississe qz inten
tio fuit vt die festo vacarem? dño cultui. tales at
faciunt totũ q̃ratũ Nã diebus festiuis vadũt ad mer
ca. et mĩdinas z silia. et dicitũt smones et missas.
et fugiũt a dō et vacat mũdo z qd̄ peius ē peccato
Tales siles sũt cantho q̃ sp̄ vadit et serpit ex trãsi
so retrogradiendo.

Tercio tales videt̄ pdidisse meõriaz. qz dñs
mãdat sabbatũ sãficatũ. et illi polluiũt sabbm et qd̄
peius ē q̃ sãficat septimanã. Dacũt eĩ in septimanã
operibz licitis. et ĩ sabbõ p̃ die festo ebrietatibz et ĩ
mũdijs. sordibz et pc̃is et p̃ totã septimanã dant
corpus victui misero et ĩ die festo dāt aĩam dia.
De hys cõquerit dñs ezech. xxiij. **V**acata mea
sp̄reustis et sabbata mea polluistis.

De preceptis sedē tabule. Ca. xix

De preceptis sedē tabule est notandū q̄ septē sūt
in vniuerso.

Primū est. **Honora p̄m̄ tuū & m̄rem tuā**

Don occides.

Nō mechaberis.

Non furcū facies.

Nō falsū testimoniū dices.

Non cupisces tē p̄ximū tuū.

Nō desiderabis uxore p̄xi tuū.

Et de istis & primū est affirmatiuū et alia s̄ ne
gatiua. Precepta aut̄ affirmatiua ligāt sp̄ s̄ nō ad
sp̄ s̄ pro loco et t̄p̄e. Negatiua v̄o ligāt sp̄ & p̄ sp̄.

Primū q̄ preceptū & tabule ē **Honora p̄m̄ tuū**

et m̄rem tuā et ē affirmatiuū. Et nō q̄ triplex ē ratio

quare honorādi s̄ p̄cētes. q̄ nos genuerūt nutriti

uerūt et instruerūt. Quia p̄ ip̄os sum̄ geniti de

ben̄is corpale obsequiū. Quia p̄ ip̄os nutriti de

ben̄is sp̄ale nutrimentū l̄ subsidiū. Quia p̄ ip̄os

sum̄ ūl̄trūcti debem̄ eis imitatiois exemplū.

Prima q̄ ratio q̄ honorādi s̄ p̄cētes ē. q̄ ipsi nos

genuerūt. **Quia d̄. eccl̄. vii. Honora p̄m̄ tuū et ge-**

mitis m̄ris tue ne obliuiscaris. meditādo. q̄ nisi p̄

illos nō fuisses. Et p̄t̄ hoc ut d̄m̄ est debem̄ eis cor-

porale obsequiū. s̄ corde debem̄ eos dilige q̄ illos qui

eos cōtemnūt et desiderāt mortē eorū. m̄r̄e q̄n̄ se-

nesciūt. lingua debem⁹ eis reuerentē loqui et benedicere
cont̄ eos q̄ nō benedicūt s̄ maledicūt. Aurib⁹ debem⁹
eis obedire. q̄ illos q̄ eorū precepta p̄pendūt. Na-
mibus debem⁹ eis seruire. q̄ illos q̄ eos patiūt.

Secūda cō honorādi pentes est. q̄ ip̄i nos nutrierūt
et p̄ hoc debem⁹ eis t̄pale nutrimentū vel subsidū

Tercia cō honorādi pentes ē quia ip̄i nos istra-
xerūt. vñ debem⁹ eis imitatiois exē. s̄. in bonum.

Quia d̄ p̄ia. Audi fili mi disciplinā p̄ris tui. et
ne dimittas legē m̄ris tue. Dñ salarū. s̄. filius bo-
nus ē b̄ndictio p̄ris et m̄ris. q̄ in eo benedicūtur
p̄r et m̄r. sicut vulgo d̄ de bono filio. Benedicatur
p̄r tu⁹ et m̄r tua. Sicut illa bona mulier dicit salu-
tori nr̄o. lu. xi. Beatus vent⁹ q̄ te portauit et vbera
q̄ suxisti. Et eōtrario. p̄ salario mali filij p̄ris et ma-
tris d̄ de malo filio. maledicāt p̄r q̄ te genuit et
m̄r que te lactauit. Exemplū de sinicio de quo nar-
rat boeci⁹ i libro de disciplina scolatū

Hic nō q̄ triplex ē pena eorū q̄ nō hono. p̄tes. s̄.
Pr̄a est filiorū suorū inob̄ia. Nā eandē salsā da-
būt eis filij sui quā ip̄i dederūt pentib⁹ m̄r. i. lu. xi.
Eadem quippe mēsura qua mēsi fuerit reme. vo.

Pr̄da pena ē infamia. Nā scdm̄ canonicas ile-
gitimas sanctioēs maligni pentib⁹ infames s̄. ex co-
rū malignitate. p̄t testamentū et donatio r̄uocari
et p̄nt̄ oī facultate hereditate p̄uari p̄na. et vltra

hoc tales frequēter mala morte moriūt in hac vita
et interdū horribilit̄ puniūt et perimūtur.

Tertiac̄ pena ē breuis vita. sicut premiū hono-
rantū est vita longa. vt dicit̄ exo. xx. **H**onora p̄ez tuū
et m̄rem tuā vt sis longeu⁹ sup̄ terrā. **N**ec est mirū
si tales seputāt indigni vita eterna q̄ etiā reputāt
vel iudicat̄ indigni in hac vita misera i trāsitoria
et istis vita subtrahat̄. cū alijs p̄ccōib⁹ conceditur
ad penitentiā faciendam.

Secūm̄ preceptū ⁊ tabule est **N**ō occides. s. iuste
Nā istis trib⁹ modis. vel actu morte inferēdo. vel lin-
gua morte p̄curando l. primū corde odiendo hominē
dū p̄petrat̄. **D**e vltio eī de quo min⁹ videt̄ dicit̄. i. ioh. n.
Vis qui odit fr̄em suū homicida est.

Istē nō q̄ e. se homicidatū gnā. **S**ūt eī quidā qui
interficiūt seip̄os p̄ p̄cc̄is. et ⁊. aug. illi iter oēs scelerat̄
tissimū homicidatū s̄. **D**e hys dicit̄ thob. xij. **Q**ui facit pec-
catū et iniquitatē hostis est aīe sue. **S**ūt alij sp̄ualiter
inefficientes. p̄cc̄m p̄ scandalū et malū ex. qd̄ figurā
tur i morte p̄uogenitorū egipti. exo. xij. **T**ūc eī mo-
tiūt̄ p̄uogenita in egipto qm̄ maiores prestāt mi-
norib⁹ materiā p̄cc̄a vel ruine suo malo exēplo.
Sūt etiā alij q̄ procurāt abortū. s. qm̄ bonū p̄positū
in se extingūt qd̄ eis m̄orditer inspirat̄ ex quo p̄
grām̄ ip̄regnāt. sicut i p̄sona ip̄oz dicit̄ ysa. xxi.
A facie tuā dñe concepim⁹ et peperimus sp̄ritū

salutis. Mali vero concipiunt sed non periturum. quod sus-
forat conceptum. De his dicitur. xlv. Venerunt filii vbi
ad partum. et viciis non est pariendo.

Primo non quod triplex est homicidii pena. scilicet. exilium.
patibulum et irregularitatis impedimentum. Homicida
de eis exulant. quoniam autem perit capi suspendunt. Sic qui
occidunt se vel alios per peccatum. exules sunt a gratia et pa-
tria. Homicida autem suspenduntur quoniam perit tangi in pa-
tibus iudicis. sic spiritualiter homicidia suspenduntur in pa-
tibus inferni quoniam moriuntur. Homicida etiam non perit ad
sacros ordines promoveri. sic autem homicidii non pro-
mouebuntur ad ordines angelorum. sed erunt in inferno ubi
nullus ordo sed semper horrores inhabitat. Job. ix.

Tertium preceptum de tabule est. Non medietas.
Vbi prohibet omnis concubitus illicitus et actus carnis in
ordinatam contra ordinem nature quod contra ordinem scriptu-
re et gratie. Et notandum quod triplex est ratio quare prohibe-
tur medietas vel luxuria.

Primo igitur medietas est humidi mundi quoniam valis
infirmitas. quod fere totus mundus tabescit et egrotat
vel moritur isto peccato. Et est morbus ut contagiosus quod
solo aspectu inficit hominem. Vnde saluator non prohibuit
aspectum illicitum. mat. v. Qui vidit mulierem ad con-
cupiscendum eam. iam medietas est in corde suo. Mulier
namque adultera sicut basiliscus solo aspectu in-
ficit hominem. Et quod nos non debemus nimis propinquari.

re vel familiares esse eis. sicut nec infirmus q̄ labo-
rāt morbo cōtagioso. **Or̄ d̄ c̄ca. xli. q̄ de vestimentis**
p̄cedit t̄nta i a muliere iūctas vni

Bedo q̄ methua ē maior mercatura dia. In ali-
is ē p̄tis lucrāt diabolus vni p̄torem. p̄ vno p̄tō
sed in methua vt vulgo d̄r lucrāt p̄ vno p̄tō duos
vmo interdū plures. s. adulterū et adulterā et ve-
tulā que p̄curat p̄tōm. q̄ etiā dia. in hoc magis
multiplicat vsuras suas. ideo huic mercature vel
negocio plus itendit. vmo nō curat dormire l̄ come-
de. t̄m est int̄t̄ huic pessime mercature. **D̄r c̄ Sob.**
tae. Qui me comedūt. s. tentādo nō dormiūt. saluet
a tentatione cessando.

Tercio q̄ etiā methua est cōior via iferni h̄ est
strata publica magis lata q̄ plures ābulāt p̄ eā
Alia p̄tā vendicāt sibi specialia hōim gr̄a. s. luxu-
ria nulli pat. i fere ad oē gen̄ hōim se extēdit. **Et**
de dia. qui scdm̄ fabulā habuit vxorē i ex illa h̄iūt
filias et maritauit eās. Superbiā dedit mulierib̄
que totū studiū suū ponūt in vanitate i in speculo
petunice. tr̄inib̄. monilib̄ et ornatu capitiū. **Usu-**
rā dedit burgēsibus. Rapinā militib̄ et magnati-
b̄. Honoriā prelatis et clericis. ypocrisim religi-
osis. Et luxuriā vniuersis. De hac via d̄r mat. vii.
lata ē porta et spatiosa via q̄ ducat ad p̄ditionez et
multa s̄t qui itrant per eam.

Quartū preceptū 7^a tabule ē **N**ō furtū facies
In quo prohibet furtū rapina et symonia. et oīs illi-
citas cōtractio rei aliene. Et nota q̄ furtū cū suis
comitib⁹ est q̄ triplicē legem.

Est eī primo contra legē nature scdm quā oīa
debet esse cōia. **F**ures at̄ et sui comites nō solū in-
nēt sua ppria v̄mo vsurpāt aliena. q̄ illd̄ p̄ceptū
nāc qd̄ scriptū est tho. iij. qd̄ ab alio oderis tibi fieri
vide ne tu alteri aliqñ facias

Est q̄ legē scripture. vt dī ero. xx. **N**ō furtū fa-
Est etiā cont̄ legē grē. **N**ā caritas q̄ est q̄ pmū
preceptū legis grē nō querit sua s̄ aliena. Caritas
precipit dare. lu. vi. **D**ate et dabit vobis. cōitando
Hec at̄ potē nitit̄ auferre. Caritas at̄ coniuicta. fa-
ciat nos siles deo. q̄ nō solū sua et etna s̄ etiā sc̄pm
p̄ nobis dedit. ad ephē. v. **F**ures raptores vsurarij
auferendo aliena siles s̄ morti et dia^{lo}. **N**ā mors
nitit̄ furari et auferre corp⁹. diabolus at̄ aiāz. **D**e
talib⁹ dī ysa. xxxij. **P**ecissimus sedus cū morte iū
iferno. et dia^{lo}. fecim⁹ pactū q̄ furat aiām. Et p̄ca-
pue vsurarij. fures vel raptores q̄ auferūt sua pau-
pib⁹ sūt siles morti q̄ auferit pauperib⁹ victū suū
nācariū et p̄ consequēs vitā suā. **N**ā dī ecclī. xxxij.
Panis egentū vitā pauperis ē. qui defraudat il-
lum homo sanguis est

Quintū preceptū sc̄de tabule est **N**ō falsum

testimonium dices In quo prohibet omne peccatum et ordinatio lingue et specialiter contra proximum.

Eunt autem secundum doctores viginti duo peccata et deordinationes lingue et omnes prohibentur.

B laspheemia	E t nota quod falsus testis tribus personis est obnoxius ut dicitur pseudo. de summo bono. Est enim obnoxius deo quem contemnit et iudici quem decipit. et patri quem ledit.
A rumur	
D efensio peccati	
P uiriū	
M endaciū	M endax est sicut denarius falsus vel potius sicut falsus monetarius qui fabricat falsam monetam et talis de uice puniuntur morte eterna. in i. psal. perdes omnes qui loquuntur mendacium.
D etractio	D etractor silis est canis qui lambit in hunc non carnem suam sed ulcera et sanie.
A musatio	
M ultiloquiū	
V erbū ociosū	
S auilitas que ad rem non pertinet	
I ndiscretio	
C onuiuiū	
C ontemptio	
H onoriū derisio	
P rauiū cōsilium	
S eminare discordias	Q uoniam uitas ac silis est rore deterior tunc que plus est que alie gnetulosa que. In non est uncta oleo. sic istis dicitur unctio spiritus sancti.
M aledictio.	L actans silis est curulo que ne
A dulatio	
P ecatum bilinguū	
H umor lactantia	
B eata reuelatio	

sat nutiare nisi de seipso.

Adulatores siles sūt canibus q̄ cū obuiant sibi i
uicem osculant se in loco imundo

Bilinguis & portator vborū silis ē sp̄eti q̄ h̄z lin
guā bifurcatā. sic tales loquūt ad duas ptes

Qui stulte pmutat silis est arbori q̄ h̄z lata fo
lia sicut vitis que cito folia defluit. vt d̄r in psal.

Qui loquit scurrilit̄ silis est porco q̄ vbiq̄q̄ ē
ponit pedem nō veretur ponē os.

Qui p̄cām defendit vel excusat silis est adē q̄ re
tor sit culpā suā in deū dicēs. **U**lter quā dedit
in sociā dedit in de ligno et comedit it. gen. ij.

Qui maledicit silis ē hystioni viliori. imo vi
lissim⁹ est int̄ oēs q̄ vulgo d̄r ioculator. sic de male
dicte q̄ multis est odiosus

Qui multū loquitur est sicut fatu⁹ mercator. qui
sine nūo pondē et mēsurā vendit merces suas. i. iō
nō est mirū si interdū defraudet.

Qui indiscrete cōminat silis ē canis q̄ pl̄ latrat
et min⁹ facit. nobis ē canis sicut leporiari⁹ vix latrat

Qui inquit et sicut canis marcelli q̄ semp os
portat sanguinolentū

Qui cōtendit vel cōtentionē incipit ē sicut ille q̄
a dia^{lo} muticū accipit. q̄ in cōtentione recōtendit.
diabolo vsuras soliat

Qui prave consiliū est sicut serpens q̄ inficit qd

quod lingua eius tangit

¶ Qui rumores multos narrat silis est lupo qui
ut dicitur vno mēse vivit de vento

¶ Qui loquitur verba otiosa est sicut vlna et cetera arbo-
res que nullum fructum ferunt sed folia tantum.

¶ Qui bonos deridet est sicut cecus qui spiritum in-
sciat ubi sed spiritum aliquem super vultum alius quoniam credit spu-
ere super terram vel lutum.

¶ Qui seminat discordias est sicut serpens igno-
miniosus. quia talis emittit ignem et incendit rationem.

¶ Qui secreta reuelat est sicut sacerdos sine fundo. et
sicut vas sine optorio.

¶ De blasphemo et periuro dictum est supra.

Et propter hoc peritiam que a lingua procedit vocat vni-
uersitas iniquitatum. zacha. ij.

¶ Sextum preceptum tabule est Non concupisces
rem proximi tui.

¶ Septimum preceptum est Non desiderabis uxorem
eius. In primo prohibet concupiscentia oculorum. In secundo
concupiscentia carnis. Et nota quod triplex est ratio
quare specialius ista concupiscentia carnis duplex
prohibet. tunc quia est quedam anime labes que cito maculat
et vix potest tergi. tunc quia est quedam anime ignis que subito
inflamat et vix potest extingui. tunc quia est quedam anime sitis que
sepe cruciat et vix potest satuari.

Priō igit̄ hec duplex cōcupiscētia. est aīe labes
que vix potest tergi. **O**na istarū. i. cōcupiscētia car
nis ē sicut aqua p̄t labilitatē mūdane delectatio
nis. **A**ltera. s. cōcupiscētia oculorū est sicut t̄ra p̄t
ariditatē terrene affectiōis. **S**icut ḡo ex aqua i terra
fit lutū materiale. ita et hac duplici cōcupiscētia
fit lutū spūale quo oīa sordidāt. et p̄ oīs fetet et
displicet i consp̄tū dei ad modū vilissimi luti. **D**n̄ d̄
psal. **U**t lutū platearū delebo eos

Secūdo est ista duplex cōcupiscētia aīe ignis qui
vix p̄t extingui. **D**e quo d̄ Job xxx. **I**gnis est vsq̄ ad
p̄ditioēz deuorās. **I**nflāmat eī aīam et inflāmādo
intinerat. et tūc tertia soroz earū. s. supbia vite que
est sicut vent̄ vsufflās in aīaz. sic redactā in cinerē
et dissipat eā in ventū et p̄ cōsequēs annihilat. **E**t d̄
d̄ in psal. q̄ ipius est sicut puluis que p̄oriat v̄t̄
a facie terre

Tercio ista duplex cōcupiscētia est aīe suis q̄
vix p̄t sanari. **E**o d̄c sūt sāguissuge filie dicentes
affer affer. p̄i. xxx. **C**oncupiscē. oculorū dicit affer di
uitias. cōcupiscē. carnis dicit affer delicias. **O**na
nō cessat cōgregare. alia nō cessat effundē. **D**n̄ d̄
agger. i. **Q**ui mercedēs cōgregauit misit eas i sac
tū pertusū. **H**omo mūdān̄ diuitiarū et delicia
rū subūd̄. **S**actus d̄ ptusus. et ideo nō est mirū
si nūq̄ p̄t saturari. quia nūq̄ potest impleri ad

modū facti pertusi

¶ De preceptorū editione vel promulgatiōe notan-
dū q̄ sūt edicta vtilit' et sub triplici pena

¶ Pr̄o sub pena corporis et aīe Lex eī impatoris
'editur sub pena corpis tm̄ sed lex creatoris sub
pena aīe et corpis: vt dī mat. x. Nolite timere eos
q̄ occidūt corp' aīam at̄ nō p̄nt occide'

¶ Sec̄do precepta dīna edicūt vel mādant sub pe-
na honorū mobilū Bona mobibilia dicūt bona
gr̄e: q̄ p̄nt pdi et recuperari Bona imobilia dicū-
tur bona glorie: q̄ sel' habita nūq̄ p̄nt amitti

Trāsgressores ergo preceptorū dīnoz bonis gr̄e et
gle p̄uāt Ideo obseruātib; dat' gr̄a in p̄nti et gl̄a
in futuro: iuxta i. psal. Gracia et gl̄am dabit nob̄
dominus

¶ Tertio precepta dīna edicūt sub pena patibuli
infernalis Trāsgressor ergo dīni p̄cepti iā est i via
qua ducit' a dia' ad patibulū dīo inferni Et nō
q̄ t̄ra s' que sūt latroni q̄n ducit' ad patibulum

Oculis velatur. manib; ligat' et veste nudatur

Hic p̄ccōri q̄ ducit' ad infernū velant' oculi rōnis:
ligātur man' bone opatiōis: denudat' vest' hone-
ste cōuersatiōis Hic g' precepta dīna edicūt sub
multiplici pena Ideo dī in psal Tu mandas' t̄
mādāta tua custodiri numis

¶ Nota q̄ sicut decalogus ē decē preceptorū dei

sic sūt decē trāsgressores decalogi. q̄ figurāt p̄ decem
plagas egypti. que fuerūt: sanguis. rana tyniphes
et musce. aīalū pestis et vesica. grando et locusta.
tenebre ⁊ mors p̄iogenitorū. Et p̄ istas decē pla-
gas egypti figurāt vt d̄m̄ est trāsgressores decā-
logi. Nā sicut plage ille vastauerūt egyptū. sic
plage peccōz corrūpūt mundū istū.

V. Prima ergo plaga egypti fuit sāguis. Omēs
ei aque egypti verse fuerūt in sanguine. ⁊ hoc
signat sanguinē ⁊ corruptioēz luxurie.

S. Secūda plaga fuit rana. tota ei egyptus buluit
ranis. ⁊ significat loquatitatē ⁊ peccā lingue.

T. Tercia plaga fuit cinis. cui⁹ aculeus acutus
quasi invisibiliter pūgit ⁊ significat aculeū iudic.

Q. Quarta plaga fuit musca grauissima. ⁊ hoc
signat indignationē ⁊ peccā ire.

Q. Quinta plaga fuit pestis aīalū. et h̄ significat
sanguorē vel peccā accidie.

S. Sexta plaga fuit vesica turgēs et āpulosa. et hoc
significat inflationē et peccā superbie.

S. Septima fuit grando. et hoc signat p̄sequitioēm
et peccā iurie. quia ex supfluitate nascitur iuria
vel malicia.

S. Octava fuit locusta que deuorauit quicquid residu-
um fuit in grandine et significat voracitatē et pec-
catum gulae.

Tercia plaga fuit palpabilis tenebra et hoc signi-
ficat tenebram ignorantie.

Quarta et ultima fuit mors progenitorum et hoc signi-
ficat scandalum vel notam infamie quoniam sex maiores pre-
bet occasione peccandi vel materiae cuius. Hec fuerunt
plage egyptiorum ad limum et iste sunt mystice plage pec-
catorum transgressionis decem preceptorum. **Q**uia sicut e-
gyptii per plagas istas fuerunt submersi in mari ru-
bio. sic homines mundani post plagas istorum peccatorum si non
fuerint per penitentiam loti vel sancti submergentur in igne
cum pharaone et suis curribus et cum diabolo et angelis eius.
Qui autem fuerit transgressor precepti domini non erit im-
munus a plagis peccatorum et a gutture tormetorum. quod
dicit ecclesiastes vni. **Q**ui custodit precepta non experie-
tur quidquam mali.

Quarta dicta de
consiliis. **De religione. ca. vi.**

Distinctum de preceptis. dicendum est de
consiliis euangelicorum. Hec est eius quarta die-
ta salutis. scilicet de preceptis ad consilia euange-
lica. sicut minus perfectis ad magis perfectam puenire
et quoniam istam dietam ambulat viri perfecti sicut religio-
si. ideo dicendum est hic de religione in eorum. **U**nde i-
n nomine domini de religione vel congregatione nota specta-
liter tria. scilicet typum cui compatitur unde deriva-
tur. votum quo ligatur. **H**ic ergo religio typi mul-
tipliciter qui ipsam reddit commendabilem. **Q**uia nota.

q̄ tria cōmendant in religioē vel religiosus: sc̄z.
pond' maturitatis: amor cōtatis: fuga p̄p̄tāt'
Religiosus g' d'z h̄c pond' maturitatis: sicut
ver' trapa zeta vel campsoz cognoscat meliores de
narios ad pond': sic absq' dubio in pond' matu
ritatis cognoscat religiosus. Nā in psalmo d'z.
In populo graui laudabo te.

Religiosus d'z amare cōtate' i' h' multipli
a exemplo Videm' eī q' plures hoīes qn' s̄t con
gregati i'cedūt securi: resistūt forzi: solatiāt'
iocūdus Dñ d'z ec̄es. iiii. Melius ē duos eē si
mul q' vnū Videm' insup' ec̄tratio q' amīs so
la singularis. vel est rapax vt accipiter: vel am
sit sociū vt turtur Sic religios' singularis vel ē
rapax detrahendo. vel iudicādo p̄m vel p̄ximū:
vel amisit sociū. xp̄m Quia d'z ec̄es. iiii. De so
li Ideo in oblatione dñi in tēplo fuit par' turturū
nō sola turtur' vt d'z lu. ii. Videm' eī q' sola candē
la p' ventū extinguit: sed nō ita de facili qn' cū ali
is ardet Sic plures cōgregati vīculo caritat' iū
cti. meli' lucēt p' exemplū: vehemētius ardet p'
desideriū dñi Dñ d'z in psal. Congregate illi
sc̄os ei' Videm' eī preterea q' nō solus denari'
sed plures faciūt thesaurū: nō vn' miles s̄ plu
res faciūt exercitū: nō vn' scolaris s̄ plures faci
unt studiū: nō vnus bos sed plures trahūt iū

gū: nō vnu membrū s; plura faciūt corpus vnu?
 nō vna apis s; plures cōponūt frūū: nō vnu gūū
 sed plura faciūt accruū: nō vna spēs s; plures faci
 ūt electuarū: sic cū plures sūt vniti per amoris
 vinculū est in eis absq; dubio maior abūdantia
 meritorū. Vnde in figura h; nō vn; solus discipu
 lus s; plures discipuli receperūt spm sc̄m vt d; actu
 um. ij.

Religiosus dēt in sup fugē & cauere pprietatē. sic
 cū vesptilio bibit oleū in ecclā vbi laudant alij deū?
 sic religiosus pprietatē instar vesptiliois bibit & fu
 rat bona monasterij vbi alij vacāt laudibz et dei
 seruitio: sicut Iudas q; solus int; aplos pecuniā fura
 t; est. vt d; Iohis. xij. Item nota q; tria sūt repro

banda specialit; in quolibz religioso. s; **I**ndeuotio
 & **D**issolutio
 & **V**agatio

Nā religiosus i deuo; ē sicut cyp; vel ūcus
 aut merg; qui iterius est arid; et tū crescit i aq;
 vel loco aquoso. Itē sicut piscis q; sp; bibit aquā & et
 cū apit venter inuenit vacuū. Talis iuxta panem
 moritur fame; iuxta fontē morit; sitis: iuxta ignē
 morit; frigore. Et de talib; d; in psal. Diuites e
 guerūt et esurierūt.

Est etiā reprobanda i religione dissolutio vite
 et inhonestas in cōuersatiōe. Nā secularis inho

naste viues solū infamat seipm? religiosus vō in
honesty et dissolutus ifamat totū monasteriū et or-
dinē suū. Nā sicut qñ vinū p̄clamat in via. p̄ vinū
qd̄ portat in cypho iudicat hoīes de toto vino qd̄ ē
in dolio? sic mūdus p̄ cōuersationē quā videt i v-
no religioso iudicat oēs alios q̄ s̄t in mōsterio vel
i ordine suo: et hoc tā in bono q̄ in malo. Vñ d̄t
ap̄os. i. ad cor. iiii. Spectaculū facti sum? mūdo

Est insup in religioso valde reprobāda vagatio
Dicit eī piscis nō diu viuut extra aquā? sic religi-
osus vagabūd? cito morit? p̄ culpā. Vñ d̄t Hieron.
Quā michi carcer est et solitudo paradysus

Etem nota q̄ religiosus debet

Se castigare nō interficē?

Prelato obedire nō contradicē?

Sp̄ i bono p̄ficē nō retrocedere.

Religiosus itaq; debet corp? p̄p̄riū nō occidere
sed disciplinare? et disciplinā cū rōne regulare a
interdū disciplinā remittē: sicut aquilā retrahit
alas vt meli? extendat? et balistaricus imittit vt
distendit arcū vt fortius postmodū trahat: sic in
terdū remittenda et tēperanda ē disciplina vt
postea cōualescat. Nā d̄t ap̄ls ad rō. xij. Ratio-
nabile sit obsequiū vestrū.

Religiosus etiā suo p̄lato dēt obedire hūiliter
Sicut eī mēbra iudicat paralytica q̄ nō mouē

tur ad imperiū capitis? sic puer sus est religiosus
 subdit? q̄ nō sentit motū et imperiū p̄ris spūalis
De talibz d̄z exo. xv. s̄fiāt imobiles q̄ lapis. Et
 sicut cō humidū sicut di plus male t̄minat ter
 mino p̄prio ⁊ bene alieno? sic religiosus bñ regi
 tur si obseruet p̄lati p̄ceptū: male vō si seq̄tur
 p̄p̄ie volūtatis votū. **R̄a** di barnar. Tolle p̄p̄iaz
 volūtate? et inferi? nō erit tibi

R̄ Religiosus insup d̄z sp̄ proficē ⁊ nō retrocedē?
 et ideo a latioribz incipē debet: vt p̄ficiendo ad al
 tiora valeat puenire. **R̄a** dicit greg. In via dei
 nō p̄ficē deficere est. Sicut eī edificā in fūdame
 to fit latius et postmodū ḡruēdo fit strictius? sic
 religiosus talem p̄secutioē dēt incipē q̄ ad illā
 valeat addē ⁊ ī ea p̄seuerate: ne dicat illud euā
 gelicū verbū contrā ip̄m. Hic hō cepit edificare ⁊
 nō potuit ḡsumare? vt d̄z lu. xiiii. Debet at̄ super
 oīa in religione p̄seuerare: q̄ d̄z saluator. Nemo
 mittēs manū ad aratru et aspiciēs retro apt̄ est
 regno dei. Sicut eī stultus ē q̄ t̄pe tēpestatis exit de
 nauī et p̄icit se ī mari? ita sūma stulticia est t̄pe
 t̄tationis nauē religioīs d̄mittē ⁊ ad submerge
 dū se ī mare s̄di p̄cipitare. **De talibz d̄z** actu. xiiii
Nisi ī nauī māseritis peribitis.

Ite nota q̄ religiosus dēt in disciplina nu
 triri et īformari tripliciter?

scilicet } Sicut parvulus in domo:
Sicut plantula in orto?
Sicut virgula in virgulto

Debet itaq; religiosus admodū pueri in disciplina diligēter enutriti et educari Vnde nota qd

debet habere } Duas obstetrices in pressu?
Duas nutrices in progressu:
Duas consiliatrices in pfectione
vel in statu.

Debet igit religiosus hēre duas obstetrices. scilicet obīam que liget sibi manū et pedes et inuoluet eū in pānculo paupertatis: et hūilitatē que inclinet eū in presepio et in tunabulo claustrī tū sine no tēperatē et capistrō tilitū. Iste sūt due obstetrices hebreoz. i. religiosozū: que cōseruabāt marē .i. pfrōs religiosos et pfecte viuētes volētes: vt hē exodi. i.

Debet etiā hēre duas nutrices in pgressu. scilicet veritatē que doceat eū loq. iuxta i. .i. petri. iii. si quis loquitur quasi sermones dei: et honestatē que doceat eū ambulare: iuxta i. qd dicit apls p̄rie ad thessa. iii. p̄cipum vobis vt honeste abuletis ad eos que foris sūt.

Debet nichilomin⁹ hēre duas cōsiliatrices in pfectione et statu. scilicet caritatē ad deū et ad proximū. Nā dicit apls ad hebreos. xiiii.

Caritas fraternitatis maneat in vobis. Et au-
 steritate ad seipm: iuxta i. p. ad cor. ix. casti-
 go corp. meu et seruituti subitio.

Religiosus instar plantule debet nutrir i disci-
 plina vel in religioe. Vn notandu est q ortula-
 nus fodit sepe circa plantulas q st in orto suo: que
 spualiter dent fieri nouo religioso. Plantule vero
 de vno loco eradicauntur et in alio trasplantantur.
 clauduntur. rigantur. purgant. fodiuntur. et colunt:
 sic nouicia: dicitur instar plantule de mundo radicata
 euelli et in religione transplantari. et in sco. posito
 radica. circumspectioe claudi. deuotioe rigari. confessi-
 one purgari. exercitio et occupatioe fodi et eroli:
 et tales st sicut nouelle plantatioes in iuuente
 sua vt dicit in psalmo.

Religiosus insup sicut virgula i virgulto de-
 bet educari in disciplina. Vn nota q agricola
 qn hz virgula vel surculu generose l fructuose arbo-
 ris puidet ei in multis: .s. q habeat radice. stipi-
 tem. frondes et folia. flores et fructu. Sic virgula
 spualiter. .s. neophit. vel nouitius in virgulto re-
 ligionis debet hze ista sex: .s. radice p funde hu-
 militatis: stipite rae intentionis: frondes sine
 dilacionis. flores pulchre conuersationis. folia ho-
 neste locutionis: et tandem sup oia fructus bone ope-
 rationis. q p fructu eoz cognoscat eos de. sicut dicit

saluator. mat. viij. De talib' uirgulis generosis et
fructuosis dicit in psal. filij tui sicut nouelle oliuæ
in circuitu mense tue. i. religionis scæ.

¶ Habet etiã religio ortũ primordiale valde
laudabilem. Dñ nota q' ois religio et ois spūali
cōgregatio vel fēmitas habuit prio ortũ a samu
ele qui cōgregauit tuncẽ pphaz. ut dicit p̄i rex. i.
et ita dicit ibidem ingr' historiariũ.

¶ Secũdo habuit ortũ ab helizeo: tũ quo habi
tauerũt filij ppharũ: ut dicit e. reg. iij.

¶ Tertio habuit ortũ a iohãne baptista q' cōgri
uauit discipulos: ut dicit ioh. i.

¶ Quarto habuit ortũ a xp̄o q' cōgregauit di
scipulos et aplos: ut dicit mat. iij.

¶ Quinto habuit ortũ ab aplis quib' adhefere
multi discipuli sũ habitãtes p' missione spūali:
sicut dicit actũ. iij. Quia nẽo q'q' eorũ q' posside
bãt aliqd suũ esse dicebat: s' oia illis erat cõia.

¶ Sexto habuit ortũ a marco euãgelista q' apud
alexandriã discipulos uite mirabilis habuit:
ut habet in ecclesiastica historia. li. 2. ca. xvi. Inde
pcesserũt monachi. quorũ fuerũt tria gñã. i. s. cenõ
bitarũ qui i cõi uiuebãt: aliorũ q' dicebãt remissi
q' bini et trimi habitabãt: et anachoritarũ q' soli
i deserto uiuebãt. quorũ iuctor fuit paul' luster
tor. nichilomin' p̄iceps iohes bap' ut dicit iherõ.

in epistola. xlvij.

Habet insup religio nodū regulare valde notabilem: q̄ facit ip̄am valde laudabilem. Est eī in ip̄a triplex nodus valde laudabilis:

scilicet { **O**mnē religiōis obīe subiugātis:
Paupectatis alleuiātis:
Castitatis decorātis.

Obiā aufert religioso ppriā volūtate x p̄ om̄s infernū: iuxta i. ber. tolle pp̄az voluntatē x infernū nō erit tibi.

Pauptas aufert ip̄i tēnā cupiditatē x p̄ om̄s oē malū: iuxta v. v̄bū apli p̄rie ad thimo. vi. ra. dix oīm maloz ē cupiditas.

Castitas aufert hōi carnalē fedicitatē x p̄ om̄s facit eū angelū: iuxta i. mat. xxij. neq̄ nubet neq̄ nubent: s̄ erūt sicut āgeli dei. De hoc triplex nodo p̄ ordinē est dicendū. Et p̄rio de obiā.

De obedientia. Ca. xxi.

Obiā nota specialiter tria:

scilicet { **P**reconia quib⁹ cōmendatur:
Auxilia quibus adiunatur:
Officia quib⁹ occupat.

Habet ergo obiā multa p̄conia q̄ ip̄az laudat

Qū nō q̄ obiā est { **S**cala saluatoris: et nobile
gen⁹ martirij: et palma tri
ūphalis: et scala paradisi.

Primo ergo obia est scala saluatoris. **N**ota
q saluator exemplo suo docuit obiam tripliciter

salutet } **A**d mundum veniens
In mundo manes
De mundo trāsiens

Ad mundū venies obiam docuit. **V**t dicitur
vi. Descendi de celo nō vt facerē volūtātē meā
sed volūtātē ei⁹ q misit me p̄r̄s.

Obiam docuit in mundo manes. **V**t dicitur ad phi.
ii. fact⁹ est obediens vsq ad mortē.

Obiam docuit de mundo trāsiens. **N**ā in pas-
sione dicit patri. **N**ō sicut ego volo sicut tu. mat.
xxvi.

Est etiā obia quoddā nobile gen⁹ martiri⁹
palma triūphalis. q decollat hoīem et āputat
ei pprie volūtātis caput. **D**e hoc mirio dicitur p̄r̄.
xv. **M**elior est obia q̄ vitime.

Est aut obia scala paradisi. **S**eptē s̄ grad⁹
quos assignat bernard⁹.

Prim⁹ grad⁹ obie est obedire libent⁹ sine
retalatione. **E**x. de paulo q̄ dicit actu. ix. **D**ñe
qd me vis facere.

Secund⁹ grad⁹ est obedire simpliciter sine simu-
latione. **E**x. de dauid q̄ dicit in psal. **V**t iunctū
factus sum apud te

Terc⁹ grad⁹ ē obedire hilariter sine min⁹

ratione **E**xemplū de symone syreneo q̄ porta-
uit ī angaria. n. ī dolore crucē cruxi? math. xxvij

Quartus gradus est obedire velocit̄ sine iŕa-
ſtinatione **E**xemplū de petro et ādrea q̄ ad vnā
dñi vocē relutis retibz et oībz ſequuti ſt eum?
mather. iij.

Quintus gradus ē obedire virilit̄ sine eſtia-
tione **E**x. de petro q̄ dixit Dñe pat̄ ſū tecū ī
carcere ī morte vtr̄ luce. xxij.

Sextus gradus ē obedire hūilit̄ sine elatione
Ex. de diſcipulis q̄bz dixit ſaluator Dū fecerit̄
oīa que precepta ſt vobis: dicitate qz ſerui ī-
tiles ſumz: luce. xviij.

Septimus gradus ē obedire pſeuerāt̄ sine diſcō-
tinuatōe **E**xemplū de xp̄o de quo dī apl̄s: factus eſt
obediēs vſqz ad mortē: ad phil. ij.

Iſta ſeptē gradus erāt ſpūalit̄ in ſcala iacob. de
qua h̄r. gen. xvij. que ſignat obiām: tū qz āgeli
deſcendebāt et aſcēdebāt p̄ illā. p̄ qd̄ intelligit̄ q̄ o-
bediētia ē vita āgelica: tū qz ſcala iſta t̄gēbat ce-
loſ. ī quo īnuīt q̄ veā obiā eſt celuſtis vita.

Item nō q̄ obiā ē { **N**avis ad celū trāſiens?
Alais celū aperies:
Auis ad celū aſcendēs.

Eſt itaqz obiā ſicut navis **N**ā ſicut q̄ eſt in na-
ui ſp̄ procedit et tñ ipſe q̄ſat: ſic qui ē in nauī o-

bediēte semp proficiat in mūdo. dormiēdo. vigiliādo
comēdēdo. abstinēdo. ābulādo. quiescēdo: q̄ istar
naute nō mouet motu p̄o sed alieno. De hac nau
hētur puer. vltio. **Et** est q̄ nauis istitoris. i. mem
toris. **P**eandē rōz obiēns cōpat equitātē. **N**ā sicut
cōtans q̄scēdo p̄cedit q̄ nō mouet motu p̄o s̄c̄q̄
sic bon⁹ obiēns q̄n̄ pausat meret. q̄ nō inuit⁹ motu
volūtatis sue sed maioris sui. **D**n̄ d̄r cāti. i. **E**q̄ti
tū meo assimilauit te amica mea.

Quod est etiā obiā sicut clauis paradisi. Sicut ē inobe
dientia clausit paradisu. gen. iii. sic obiā paradisu ap
ruit. **E**t i figura h⁹ x̄ps dedit symoni q̄ i ter p̄rat obe
diēs clauēs regni celoꝝ. math. xvi. **E**t sicut d̄ns
maledixit p̄rio hōi inobediēti dices. maledicta sit
i ope tuo. gen. iii. sic benedixit obediēti symoni d̄ns
dices. **H**is es symō bariona: math. xvi.

Est igit̄ obiā sicut auis ad celū ascendēs. **N**ā
sicut auis cū duab⁹ alis volat ad sublimia. sic obe
diēs cū duab⁹ alis. s. cū ala paup̄tatis et cū ala ca
stītatis scandit ad celestia. **H**oc est q̄ d̄r apoca. xii.
Date s̄t mulieri due ale vt volaret in desertū locū
Mulier ista p̄t dici obiā. due ale p̄nt dici duo il
la vota s̄c̄l̄ cōiūctā. s. castitatis et paup̄tatis volūtate

Itē nō q̄ obiā est } **H**ūma i merito?
} **D**icina deo:
} **P**roxima celo,

Est itaq; obia in merito sup̄ma: et in figura h̄
 xp̄us apl̄is p̄posuit symonē obediēte. Vult eī crea
 tor q̄ oīa obediāt obediēti: nec mirū si vult obedi
 enti obediāt cetera creature: q̄ etiā ip̄e deus voluit
 obediēti obedire. Et rēplū de ioh̄ne de quo d̄r ioh̄ne. x.
 Nō fuit ante et postea tā lōga dies obiente dom̄io
 voti hominis.

Est etiā obia dō vicaria: in c̄ figura d̄ns recu
 buit in domo symonis: lu. vii. Et oēs q̄ erāt bethania
 diligebat. ioh̄s. xi. Bethania quippe dom̄ obie d̄r.

Est etiā obia scala celi deo prima: et figura huius
 d̄ns ascendit i celū de bethania: lu. xxiii.

Habet etiā obia auxilia q̄ ip̄am iuuāt. Vñ no
 tandū est q̄ sex s̄t que iuuāt obiam:

salicet {
 Hūilitas flectens:
 Consuetudo frequēs:
 Dilectio feruens:
 Affectus terna cōtempnēs:
 Gr̄a interius vngēs:
 Prelatus modeste p̄cipiens:

Obia igit iuuāt et facit hoīem obediēte. Hū
 militas reddit hoīem flexibile. Sicut eī gracili
 tas et subtilitas virge facit virgā facile iūna
 re. sic gracilis hūilitas facit hoīes facile obedire.
 Ideo d̄r apl̄s de xp̄o ad phil. ii. Humiliauit se
 metip̄m factus obediēs vsq; ad mortē.

Iuuat etiā obiā cōsuetudo. Nā sicut equus
assuefacit curā uolutionibz ut sciat se ad oēm partē
flectē: sic assuefactio obiē facit hoīes ad nutū obe
dire. De tali equo bene ductibili dicit p̄. xx. Equus
pat̄ ad diē belli: dñs autē salutē tribuit.

Iuuat 3° obiāz dilāō dei. Nā sicut ignis facit
cerā mōllē et tractabilem: sic amor ignis fa
cit hoīes obedire. Vñ hētur lu. xij. Ignē ueni mit
tē in terram. a. aīam deuotā.

Iuuat nichilomin⁹ obiāz cōtempt⁹ mūdi
et sepatio uolūtatis ab oī re corpali. Sicut ei pel
lis est tractabilis a ligno separata q̄ tñ est rigida
q̄ dñi est ligno affixa: sic aīa cū instat a tremis
seuigit ad obediendū facile inclinatur. In cyphona
dicit psal. Pat̄ sū et nō sum turbatus.

Iuuat etiā obiāz unctio gr̄e interius. Sicut
ei coruū unctū fit mōlle et tractabile qd̄ tñ ante
unctioēz erat durū et rebelle: sic hō facilis est ad
obiāz qm̄ aīa int̄ ē uncta p̄ gr̄am. H̄ est unctio
de qua dicit i. io. ij. Unctionem quā accepistis mā
neat in uobis.

Tandē iuuat obiāz modestia p̄cipietis. Et
de eo q̄ unū solū lignū prohibuit et oīa alia cōcessit
gen. ii. dices. de oī ligno paradisi cōmede: de lig.
autē boni et mali ne comedas.

Habet etiā obiā officia que ip̄am occupāt:

Vñ nō q̄ debet quilibet obedire p̄ceptis iudicis
 p̄ nām̄ que scripta sūt thob. iij. Ad ab alio ode-
 ris tibi fieri? vide ne tu aliqn̄ alteri facias. Et
 mat. vii. Siā quecūq; vultis ne faciāt vobis
 hoīes? ea nolite facē eis

Quod debem⁹ obedire p̄ceptis iūctis p̄ scriptu-
 rā? que scriptura sūt etodi. xx. vbi ponunt⁹ x. p̄-
 cepta. Nō habebis deos alienos. etc.

Debem⁹ etiā obedire p̄ceptis iūctis per
 grāz? ut de dilacione dei ⁊ proū: que scripta sūt
 mat. xxij. Hōiū expoēm̄ q̄re supra ī materia
 de p̄ceptis et ī materia de caritate.

De paupertate. La. cxxij.

De paupertate nota specialiter tria? s. q̄
 Paup̄tas ē celeste precū cū q̄ paupes mercāt
 Celeste prādū ad qd paupes iūctant
 Celeste solū in quo paupes locātur
Priō igit paup̄tas ē celeste precū a quo pau-
 peribz emūt celū? sicut dī aug⁹. Regnū inq̄ celo-
 rū paup̄tate emūt. Et nota q̄ regnū celoꝝ iūre
 cēptionis cōuenit pauperibz? qz ip̄i p̄p̄e solūit p̄-
 cū qd taxaunt xp̄s. Mat. xix. Omnis qui reliq̄-
 rit domū aut agros etc.

Secūdo paup̄tas ē celeste prādū quo paupes
 reficiūt. Sicut eī videm⁹ q̄ cū clamat⁹ ad elemo-
 sinā vel prandū soli paupes veniūt et accēdunt?

sic ad prandiu celi ad quod xps iuitat soli paupes
mittat. **Q**d figurat. lu. xiii. vbi dicitur quod homo quidam fecit
cenam magnam etc. Et nota quod tria genera hominum ad illam
cenam venire noluerunt scilicet excusationes frivolas alle-
gaauerunt. scilicet auari diuitis irassati inmundi impigra-
ti. superbi delicati honoribus: iuxta illud deuter. xxxiii.
irassati. impigra. dilatati. dereliquit deum factorem suum.
Auari figurantur per illum qui quicquid iuga bouum emerat in
mundo per illum qui uxorem duxerat: superbi per illum qui vil-
lam compauerat: et ideo omnes isti a cena illa prope sunt ex-
clusi et soli pauperes intromissi. **N**am dicitur ibidem. Voca-
te pauperes et debiles et introduce hic etc.

Tertio paupertas est celestis solium in quo pauperes
sedent: sicut dicitur mat. xxiii. Vos qui reliquistis omnia et secu-
ti estis me etc. sedebitis et vos super sedes iudican-
tes duodecim tribus israel. Sed nota quod sicut qui esset su-
pra celum totam terram reputaret quasi centrum: sic pauperes
totam terram reputant terram rem minimam et vilem: quod in
celo ut deum est habent sedem et mansiones. **N**am dicitur apud
i personam eorum. **N**ra conuersatio in celis est. ad philij.

Etem nota quod pauper habet tria bona:

Vitam securissimam:
Salutem quietissimam:
Vestem nobilissimam.

Primo igitur pauperes se in vita securissima securi:
quod per paupertatem non mouentur lites. non timentur fures

nō formidat rerū tēpestates: sed diuites h̄ mundi
sustinēt oēs istas tribulationes. **Dñ** in figura hui⁹
cayn q̄ int̄pretat̄ possessio habebat caput tremulū
et significat diuitū curā et sollicitudinē auarorū.

Dico pauperes mēte s̄t̄ quieti. et a sp̄is diui-
tiarū nūme lacerati et ab earū pondē liberi: et ab e-
arū iniquatione mūdi. **Nā** diuitie faciūt ista tria
mala. **Bona** siq̄dem t̄palia possessa onerāt. **Amata**
iniquant: amissa cruciāt. vt d̄t ber. **Dñ** in figura
sp̄ialis quietis quā hēnt pauperes et anxietates q̄
cōt̄cant diuitias isrl̄ a dō accepit sabbatū. i. quietē:
et egyptij anxietates et curas. vt d̄t gg. **Propt̄ h̄ d̄**
ad heb. iij. Reliquit Sabbatism⁹ p̄plo dei.

Tercio s̄t̄ pauperes veste detori. i. honestate cōspi-
cui. **ideo** sapiēs iūgit ista duo. eccl̄. xi. **Paupertas** in-
quit et honestas a deo sūt: q̄ in semitis pauperū
relucet sp̄ialit̄ xp̄i signū. **De quo d̄t lu. ij. Et i signū**
nū cui contradicit. **Et nota** q̄ triplex fuit signū
christi cui cōtradicit̄ a diuisis amatoribz mūdi.
Pr̄m fuit paupertas: cui cōtradicit̄ ab auaris
Sec̄m fuit castitas: cui cōtradicit̄ ab imūdis
Tercū fuit hūilitas: cui cōtradicit̄ a superbis

Etē nota q̄ paupertas alia tria bona h̄.

Est eī paupertas { **A**risto sūme copulata:
Bonus sūme coequata:
Celis sūme cumulata

Primo ergo paupertas est summe tristo copulata
Habet enim de pauperes qui familiares et domestici
et diuites qui ignotos et extraneos. Unde in figura
h^o x^ps in ortu suo prius vocauit pauperes quam diui-
tes. piscatores quam mercatores. pastores quam reges.
pauperes de i^u. et diuites magos ab oriente.

Secundo paupertas est summe coequata celo. et tam-
quam est summe elongata a mundo. Pauper autem summe
celum appropinquat. quia omnia mandata occultat. Dicitur
videmus quod ille qui vult alte attingere scabellum consue-
uit sub pedibus locare. sic pauper manu tangit celum.
quia de omnibus terrenis contemnendo et occultando facit sibi
quasi sub pedibus scabellum. iuxta 1° deut. xi. omnis locus
quem calcauerit pes vestretur

Tertio paupertas est summe accumulata omni bono.
optima enim sit thesaurizare. Propterea enim dimittit
tanta talpis. id est auaris. fimum poras. id est in mundis. pulue-
re serpentibus. id est superbis. iuxta 1° ysa. lxx. serpenti pul-
uis panis eius. Ipa enim dedignat fimum stabuli habere
loco thesauri. est fimum stabuli se diuitie h^o mundi.
quia mundus est stabulum. id est locus iumentorum et hominum bestia-
rum. Ipa enim bona immobilia retinet. id est celestia. et di-
spugnat bona mobilia. id est omnia terrena. quod figurat gen.
xxv. ubi dicitur quod abraham dedit ysaac omnia que posside-
bat et filius concubinarum largitus est munera.

De castitate. La. xxiii.

De castitate nota specialiter tria.

Castitas eū est } Flores sicut lilium int' spinas?
 } Habet precium int' gemas?
 } Tenet solium sup' stellas?

Habet lilium incorruptibile. h. precium imperabile.
 Habet solium insupabile.

Primo ergo castitas eū flores sicut lilium. Nā dicitur
 cā. ij. Sicut lilium int' spinas. Sic amica mea i-
 ter filias. Et nota qd in lilio sūt sex folia nūci co-
 loris. et sex grana aurei coloris. Sex folia nūci
 a signāt carnis pudiciā. et sex grana aurea
 signāt mentis mūdiciā.

Primo ergo i lilio sūt sex folia. in quibus figu-
 rantur sex ad pudiciā necessaria.

Prim folium est abie et potus sobrietas. Dñ d. iero.
 Virgo fugiat vinū vt venenū. nā vinū in ado-
 lescentia est duplex incendiū voluptatis. Unde
 puer. xx. Luriosa res eū vinū. Et gen. xix. dicitur qd
 loth ppter vinū peccauit in cessū.

Secund folium est habitus asperitas. Dñ de bern.
 cōmēto qd asperior cardo facit panū leuiorē. et
 sicut asper. habitus facit carnē castiorē. Et per
 cōtrariū filij isrl' fornicati sūt cū mulieribz moab
 qz ornate erāt vestibz delicatis. vt dicitur nu. xxi.

Tertium folium est laboris strenuitas. et p gita-
 riuū ignauia et ocaū sūt sumū luxurie nutritiōe.

tū: qz vt dicit ezech. xv. h' fuit sodomie iniquitas for-
nitate supbia. saturitas. abundantia panis. & otii
David in domo omnia commisit adulterium & sedi. re.
xi.

Quartū foliū est custodia sensuum et maxime q
ad auditū et visū qz curiositas videndi et audi-
endi via ē ad peccatū. **Qu** ex: "pzi dyna filia iacob
q ad videndū mulieres regionis illius egressa a sy-
chem filio emor fuit corrupta." vt dicit gen. xxxiiii.

Quintū foliū est modestia verborū et maxime
inuidorū qz maxime excitat luxuria p vba dissoluta
et inhonesta. **Pr**ā dicit apłs p̄ie ad cor. xvi. Nolite se-
duci ianibus verbis qz corrumpūt eī bonos mores collo-
quia praua. **Sic** inquit ihero. Sermo v̄gis prudēs.
modestus et tardus l' rarus. vt tā eloquētia p̄iosus
q̄ pudore. **Itē** si in re noua gūitas imutabilis. ho-
nestas stupenda. verecūda vita. pudicitia v̄ginalis.
incessus et vere prudentie habitus. sermo sp̄ modestus
foliū suo tpe proferendū. **Hec** ille

Sextū foliū est fuga occasionū et fortunatū
maxime mulierū. **D**icit eī gen. xix. **Re**stes in oī loco
tuta regione. **Videm** eī q̄ p̄ualia siluestria pulchri-
orē pellem hñt q̄ domestica. **Legim** eī n. re. xiiii.
qz thamar ab amon fr̄e fuit corrupta. qz i thalamo
fuit sola cū solo. **Vñ** bern. dicit. **Pug**nes q̄ vere sūt v̄gi-
nes sp̄ dent esse pauide & nūqz secure. vt caueant

tumēda. Secura etiā ptimescāt.

Sūt etiā in lilio sex grana aurea. in quibus figurat triplex modus diligendi deū. et triplex causa dilectionis.

Primo quod est triplex modus dilectionis que dēt hāc animus castus. Est eī diligendus deus prudenter. ne decepti ab amore eius discedamus. dilatare ne elati ab amore eius abscondamur: fortiter ne oppressi ab amore eius euellamur. ut dicit bern.

Sūt autē tres cause p̄cipue in quibus debemus deū diligere. Est eī diligendus toto corde quia creator: tota animā quia redemptor: tota mēte quia remunerator. ut dicit math. xxiij.

Secundo castitas habet ingēs pretiū sup oēs gemas: quia dicit eccl. xxi. nō est digna ponderatio cōtinēt aūg. Et nō quia castitas ē thesaurus cū valore caritatis. idō sume amādo. Et idō dicit mat. xxiij. Dile est regnū celoz thesauro absco. et Est thesaurus in vase fragilissimo: et ideo sume ouer sand. et rā dicit apls. n. ad cor. iij. Habemus thesaurū istū in vasis fictilibz. Vn maioris vitutis est in carne corruptibili seruāe castitatē. Et thesaurus cū malignissimo hoste: et ideo sume timēdo: sicut videmus quod valde ē laudabile. castrū debile defendē hō hostē fortissimū.

Tercio castitas habet excellēs solū sup oēs stellas. Et quod figurat p̄thionū de ebore grande: ut dicit eccl. iij.

reg. x. Et nota qd ebrius e frigidu et solidu et candidu
frigidu cōtra concupiscētia: solidu p firmā pscue
tantiā: candidu p merā concupiscētia Itē nō qd
ebrius si in pāno lino mūdo iuoluat seruat pānu
ne incēdat: in quo signat qd iterior castitas mē
tis seruat corp⁹ exteri⁹ et incendio libidinis.

Itē nota qd castitas hz } fructū vberimū:
Cursum celerimū:
Dertū pulcherrimū.

Primo qd castitas hz vberimū fructū. Et nō qd
triplex e fruct⁹ euāgelicus: scz. tricesim⁹ que hz
castitas cōiugalis: seagesim⁹ que hz castitas vi
dualis: cētesim⁹ que hz castitas v̄ginalis: vt dī.
mathei. xij.

Edo castitas hz celerimū motū. Castitas ei
cōsequit deū tripliciter: scz. curredo. natādo et volā
do. Currit eī castus p bonā opationē: natat per
iterna deuotioē: volat p supnā gteplationē: et sic
sequit agnū quōtūqz ierit. vt dī apo. xij.

Tercio castitas hz pulcherrimū serū. Nō eī so
lū hz aureolā premij accidētalis: s; etiā aureolā
pmij essentialis. Et nō qd triplex est aureolā
virginū. martirū et doctorū. Virginū florea: mar
tirū gēma: doctorū aurea.

Aureola igitur virginū est florea: de qua dī. iij.
inij. Veni de libano sponsa mea: veni coronabēis

f. aureola castitatis. Quia i Scriptura castitas
 flos dicitur merito castis corona de floribus dicitur. Et non
 quod castitas instar floris solo tactu marcescit. Quia
 tactus impudice delectationis castitate omnino corrumpit.
 Sicut enim flos sole parte decore suum ostendit. Nam flos ut
 videmus de nocte claudit. et oriente sole rursu expandit.
 sic homo vere castus et de castitate tantum coram deo non coram
 hominibus gloriatur. dicitur apostolus. 2. ad cor. 1. Gloria nostra
 hec est testimonium conscientie nostre.

Aureola autem martiri est gemma. Nam dicitur in psal.
 Posuisti super caput eius coronam de lapide precioso.

Aureola doctorum est aurea. De qua dicitur ecclesiastice.
 Corona aurea super caput eius.

Item nota quod
 Castitas decet idiget studiosa clausura.
 Castitate decet preciosa tinctura.
 Castitas luget speriosa pictura.

Primo ergo castitas habet dicitur clausuram studiosam. Nam dicitur
 cantici. Ortus conclusus soror mea sponsa. Et non quod
 in orto bene clauso non potest quis intrare nisi de alto. Sic
 in homine casto quod habet clausuram continentie nullum deside-
 rium dicitur intrare nisi celeste tantum. Si tamen ortus conclusus besti-
 is esset plenus clausura parum proficeret immo noteret
 plura quod prodesset. Ita quoniam bestiales motus libidinis strepit
 in mente parum a nichil valet clausura castitatis in
 carne. Et ideo sponsa dicitur cantici. Non solum ortus conclusus
 sed fons signatus ortus conclusus propter castitatem carnis.

fons signat p̄t puritate mētis.

Primo castitas dz h̄re cincturā preciosa: q̄ d̄ lu.
xij. Sū lūbi v̄i p̄cāti: et lucerne ardētēs i ma-
nibz v̄is. Et nō q̄ daniel vidit v̄itū atantū t̄mb
auro obrizō. qd̄ est aurū preciosū valde: vt d̄ dan.
x. Iohes i apo. vidit filiū hoīs p̄cāntū ad ma-
millas zona aurea. vt d̄ apoca. i. qd̄. s. ad dupli-
cē castitate refert. Nā zona aurea vel cinctura ce-
nū sigt corp̄ castū. zona v̄o aurea circa mamil-
las significat cor mundū. Et vt d̄ ph̄s li. de an-
lib. cor hoīs est int̄ mamillas aliquantulum deti-
nas ad p̄tem sinistra.

Tercio castitas dz h̄re picturā preciosa. Sicut
ē candor materialis vel albedo est caput et funda-
mentū alioz colorū vt d̄ ph̄s: sic castitas ē q̄
caput et fūdamentū aliatū virtutū et bonoz opū.
Vñ d̄ gḡ. q̄ nō est op̄ bonū sine castitate.

De virtutibz in cor. ca. xxiii.
Est tractatū de p̄ceptis et cōsilijs. d̄ dicendū
est de v̄tutibz. donis. b̄titudibz. et fructibz. Ita ē
st̄ quedā specialia incentiā ad opandū d̄na p̄e-
cepta et cōsilia euāgelica. Differūt aut̄ ista e^o p̄

hūc modū: qz
Virtutes faciūt op̄i r̄e:
Dona fa. op̄i fidū et facult̄ op̄i
B̄titudines faciūt op̄i p̄fere:
fruct̄ faciūt op̄i delectab̄l̄

seu deliciose?

Et nota qd virtutes s^t septem. s. tres

}	Theologice	fides Spes et e ^o cardiales Caritas	}	Prudentia Fortitudo Temperantia Iustitia
---	------------	--	---	---

Differunt autē qz theologice habet deū vel bonū in creatū p sine vel pro obiecto? vtutes cardinales hnt bonū creatū pro obiecto. Preterea vtutes theologice respiciūt magis vitā contēplatiuā et ordinant hoīem ad deū? cardinales vero ptinēt ad vitā actiuā et ordināt hoīem ad proximū. Et ideo ille dicitur theologice. i. dicitur a theos qd ē deus et logos. i. sermo? qz pncipalit^r s^t ad deū. S; cardinales dicitur a cardine i quo vertit^r ostiū? qz pncipaliter respiciūt vitā actiuā q̄ tota ē nobilis sup cardinales vtutes. Dñi tres vtutes theologice ptinēt ad mariam q̄ intendit circa vñū. i. ad bonū increatū? qd nō aufert^r ab ea nec mutat^r. Quatuor vō cardinales ptinēt ad martham q̄ intendit circa multa? turbat^r egra plurimas. bona creata. Sūt vō loca scripture vbi reperciūt^r vtutes. dona. bñtūdines. fructus.

Virtutes theologice ponūt^r. i. ad cor. xij.

Pnc aut manēt fides. spes. caritas. tria hec

Quatuor vero vtutes cardinales ponūt^r
fap. viij. Sobrietatē. prudentiā. donā mā. iustitiā et fortitū. dñi
quibus nihil vltius est in har vna hominibus

Dona spūs sancti s̄ septem.

salutē } Donū sapiē
Donū intellectū:
Donū fortitudinis
Donū pietatis:
Donū consilij
Donū sciē. &
Donū timoris,

Ista autē dona po-
nūt. ysa. xl. Et requi-
esset sup eū spūs sapiē
& intellectū: spūs for-
titudinis et consilij: spūs
sciē & pietatis: et re-
plebit eū spūs timo-

ris domini

Et tūc dicitur s̄ viij. s̄ scz.

Paupertas
Miseritias
mansuetudo:
Iste ponūtur math. v.

Auctus
Esuries
misericordia.

Misericordia cordis
Pax
Iusticia,

Spūs sancti fructus s̄ xij. s̄ scz.

Caritas
Gaudiū
Pax
Sapientia:

Loganimitas
Bonitas
Benignitas
mansuetudo.

Fides
modestia
continentia
Castitas.

Ista ponūtur ad galathas. v.

Virtus sic diffinitur in libro de spū et aīa Virtus
est habitus mētis bene institute

De virtute in cōi nota specialiter tria:

scz. } S̄petiosam cōparationē:

virtuosam operationē:

Gratiosam p̄creationem,

Comparatur ergo virtus tribus specialiter:

scilicet } Ligno fructuoso:
 } lapidi pretioso: et
 } Celesti paradiso,

Primo copat ligno fructuoso Homo est absq̄ v̄-
 tute est sicut arbor siluestris vel vinea q̄ profert la-
 bruscas .i. delatationes carnales: vel grandes q̄ se ti-
 bacia portat .i. hominū inuidorū. **S**i ramū virtutis
 tali arbori fuerit itectū totā arborē trahit ad naturā
 suā: et facit eā ferre fructū optios. q̄ letificāt deū et an-
 gelos. **Luce. xv.** Gaudiū est angelus dei sup̄ vno pe. it̄
Hec est illa arbor pulcherrīa cū fructū nimius ē esca
 vniuersorū in ea. **Danie. iij.**

Secundo copat lapidi pretioso. Sicut et virtus q̄ est in
 viro iusto facit eū p̄fite preualere multis peccatoribz
Nā dicit eccl. xv. Melior ē vnus timēs deū q̄ mille fi-
 lij impij. **D**e hoc lapide pretioso dicit eccl. vi. Quasi lapi-
 dis virtus probatio erit in eis. s. operibz bonus. **T**amē
 hodie multū vilipendit̄ in tm̄ q̄ si eēt venalis a pau-
 cis emerēt. **D**icut gallus q̄ iuenit ī sterquilino mar-
 garitā et granū putridū. inspecta margarita eli-
 git granū putridū. **S**ic hō mūdāns sp̄reta virtute appe-
 tit bonū tyale et trāsitorū. **E**t tō est quare vilipedit̄
 virtus: q̄ nescit hō pretiū ei: vt dicit **Job. xxvij.** **E**t p̄t̄
 hoc dicit saluator **math. viij.** **N**e mittatis margaritas
 an̄ porcōs. .i. hoīes imundos et mūdānos: q̄ pl̄ v̄o-
 lūt sulfure carūs et imūde delatōis q̄ margaritas

gr̄e vel virtutis.

Terno cōpatyr paradiso tā celesti q̄ terrestri

Terrestri cōpat̄ in tribz?

Situs eminentia:

scilicet in } :fructus opulētia?

fontis effluentia.

Est ē p̄rio paradysus locus altissim⁹? ita q̄ aque diluuij. vsq̄ ad illū locū nō puenerūt. Sic viri r̄ligiosi vel v̄tuosi vitā h̄nt eminentē instar paradisi? ita q̄ nūq̄ submergūt diluuiō p̄cā. Dñ̄ d̄t sapi. i. p̄sona iusti. eccl̄. vl. Exaltasti sup̄ tram habitatiōez meā.

Est 2° paradysus locus fructibz opulētis? p̄duat ē oē lignū pulchrū visu et ad vescendū suauē. gēn. iij. Sic vir iust⁹ vel v̄tuosus oē lignū pulchrū visu p̄duat p̄ honestā cōuersatiōez? ad vescendū suauē p̄ bonā opatiōez et iternā deuotiōez. Dñ̄ d̄t eccl̄. xxij. in p̄sona viri v̄tuosi Flores mei fructus honoris iho nestatis.

Est nichilomin⁹ paradysus locus aquis irrigatus? nā d̄t gēn. ij. q̄ fluuius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandū paradysū q̄ in diuidit̄ in 4° capita. Paradisi fluui⁹ virtutis ē gr̄a? q̄ de fonte diuinitatis orit̄. Quatuor capita s̄t 4° p̄cipales v̄tutes p̄ cardinales q̄ a gr̄a diuīat̄? s̄. iustitia. tēp̄ntia. prudentia. fortitudo. Iustitia h̄z locū i rebz rectis? q̄ nō p̄t esse iusticia vel iusta s̄mā.

nisi in rebus certis prudentia hz locū in dubijs Repe-
rātia hz locū in prosperis yfortitudo in aduersis.

Cōpatur āt virtus paradiso celi in e.^o Est eī pa-
disus celestis habitatio dei locus gaudij: locus lūis:
et locus ordinati amoris. Talis ē aīa viri iusti et v-
tuosi: nā ibi est habitatio diuine grē: ibi ē gaudij
bone cōsāe: ibi est lux veritatis: ibi est amor cari-
tatis. De tali paradiso dicit eccl. xi. Grā sicut paradisi
i benedictionibz. Cōuerso aīa pācoris nō dicitur pa-
disus sed potius infernus. Habet eī e.^o mala opposita
bonis supradictis. Ipā eī est habitatio nō dei sed de-
monū: ipā nāqz loco gaudij hz remorsū conscie:
loco lūis hz tenebras ignorātie. Loco amoris ordi-
nati hz ignē concupiscentie. Vñ de tali inferno dicit ysa.
xxxviii. Quia nō infern^o cōfitebit tibi. a. aīa pāco-
ris q̄ est quasi locus infernalis.

Item virtus vel grā cōpat^r alijs tribz:

scilicet { Digno vel characteri:
Pecunia vel pignori:
Oleo vl' vntioni,

Virt^o eī est signū vl' character p̄destinationis.
Sicut eī pastor signat oues signo quo distinguit
oues pprias ab extraneis. sic de^o q̄ est pastor aīa
tū nrarū. iob. x. ponit i ouibz suis signū grē et virtut^o
quo distinguit oues ab hedibz. De h^o signo dicit ad e-
phe. i. Nolite cōtristare sp̄m sc̄m dei i quo signati

estis in die redēptionis. s. grē. virtutis et veritat. Et
debem⁹ considerare quatuor signa q̄bus electos suos
signat deus.

Est etiā virtus pign⁹ vel pretiū saluationis. Si
cut ei qui hz pretiū rē pōt emē. et sicut q̄ hz arā vel
pignus sufficiēs cert⁹ ē de solutione. sic q̄ hz v̄tutē
l grām gratuitā securus ē de etha saluatione. De
h⁹ pignore dī ad ephē. i. Signati estis spū pmissiōis
scō. s. grē. q̄ est pign⁹ hereditatis nrē.

Est nichilomin⁹ v̄tus gratuita. v̄ctio regalis
p̄mōtionis. Sicut ei reges q̄ promouēt ad regna ter
na v̄ngūt. sic de⁹ elcōs suos v̄ngit v̄ctione grē ad
obtinenda regna celestia. De hac v̄ctioē dī. i. Joh. ii.
v̄ctionē habetis a scō et nostis oīa. Nota q̄ etiā
q̄ h̄nt v̄ctioēs grē l v̄tutis reges dicit̄ triplū rō.
Qu q̄ de⁹ regnat in eis p grāz. tū q̄ futuri s̄ regē
p glām. tū q̄ eis in hoc mūdo seruiūt oīa p obiam.
Quā nāq̄ eis coopant̄ in bonū. s. tā bona q̄ mala. tā
prospera q̄ aduersa vel peruersa.

Estē virt⁹ vel grā trib⁹ alijs tōpatur.

scz	}	Armature forti:	}	Virtus ei est arma
		Prebende nobili:		luta tā fortis q̄ oīa
		Optie possessioni:		vincat. et nūq̄ v̄tat̄

vel superat. Homo at̄ sine v̄tute ē sicut hō inermis
i medio hostiū suoz. i. int̄ prospera et aduersa. et
ab v̄trisq̄ ledit̄ et superat. nā ipm̄ decipiūt p̄sp̄a.

et aduersa ppter qd monet apls dices ad ro. xij.
Induam' arma lue. i. arma vtu'. vt dt glosa.

Virtus est prebenda nobilis. qd pte ex duobus. i.
 .s. ex pte dantiu et ex pte recipientiu: seu ex pte da-
 tis et ex pte recipiet. Sicut ei papa et alij plati cosu-
 euerunt sibi retinere collatione pingue vel pbenda
 nobilem vel nobiliu: ita de collatione h' nobilis
 pbende. s. vtutis vel gre retinuit ad manu sua: iux-
 ta psal. glam et glam dabit dñs. Null' ei ali' h'z
 has pbendas coferte. Et pte recipientis dz nobilitas
 h' nobilis pbende. qz prebenda vtutis vl gre nuq'
 cofert nisi amicis et caris: alia naqz bona nalia
 et tpalia q' viles prebende vl coes dant indifferet'
 iunictis et amicis. Vñ dt aug'. de ciui. dei Interdu
 abundant pl' in talibz iunicti q' amicti. i. peccatores
 qua iusti.

Est nichilomin' vtus vl gra q' possessio optia
 Sicut ei bene sedet possessio q' est ipe ciuitate. meli'
 q' est iuxta muros ciuitatis. s. optie que e' intra mu-
 ros ppter securitate clausure vl habitatiois: sic pop-
 tume sedet vut' q' est in secreto cord'. Vnde narrat
 seneca de quoda pho. q' vxore capta r liberis. cu sol'
 ex incendio euasisset itrogat' a tirano qd a. misis-
 set dixit Nichil pdidi inqt: na bona mea metu
 st. Bona naqz interiora sicut st vtutes. Pgra non
 pnt auferri. vt vulgo dz. nec vento nec gelu. Et ideo

Di in psal. **D**is glorie eius filie regis abintyria
lia regis e aia fidelis. **¶** c9 tota gla est de interiori
possessione vntutis.

¶ De caritate **La. xxi.**
Caritas e dilectio qua diligit de9 ppter se
et proxim9 ppe deu vel in deo. **¶** li. iij. sententiaru.
dist. cxxij. De caritate nota specialit9 tria.

saluet eius } **T**ypum figuralem:
Actu virtualem:
fructum finalem.

Circa pum sciendu q multiplex est typus vel fi
gura cui caritas coparat

Prmo ei compat } **A**uro probato:
ferro ignito:
Vino condito,

¶ Na sicut aurum in valore excedit oia metalla.
sic caritas excedit oes vntutes et bona opa **Præ. ad**
cor. xiiij. ¶ maior at horu est caritas **De h9 at auo**
pioso dz apoca. iij. ¶ Quadeo tibi eme aurum ignitum
et probatum: vt locuples fias.

¶ Caritas at est sicut ferrum ignitum qd molle est
ductile. **¶** frigidum vero durum et rebelle **¶** Sic aia sine
caritate e dura et rebellis p malicia **¶** ignita vero
caritate est ductilis p obiam: x mollis per nuam.
¶ Vn caritas de corde lapideo facit cor caneu. **¶** d. dula
et puu. **ezehi. xxxvi.**

Caritas nichilomin⁹ ē sicut vinū conditū
 qd̄ d̄r nectar⁹ nā vinū nectarū vel conditū est
 dulce. acutū ⁊ forte In hys tribz q̄ h̄ vinū cōdi-
 tū inuit triplex mod⁹ diligendi deū Diligend⁹
 est ei de⁹ fortit. prudent et p̄senerāt. vt d̄t bern.
 In h̄ at̄ crediti caritas vinū q̄tūcūqz dulce l̄ cō-
 ditū qz caritas ē adeo dulcis q̄ oē amarū dulce
 facit cū vino caritatis hoc ē vinū de quo d̄r cāti.
 viij. Dabo tibi potulū ex vino cōdito Deus enī
 potat aiām cōditā vino caritatis et inebriat eā
 nectare sui dulcis amoris.

Ite caritā opat̄ alijs t̄bz. s. } **A**ui pedā rapienti⁹
 } **N**auis mare nauigati⁹
 } **M**orti carnē perimēt,

Caritas ei est sicut avis gnōsa q̄ viuūt de p̄da⁹
 sicut accipiter. et falco. ⁊ aquila. Iste nā qz anes
 nobiles vix vel nūq̄ tangūt t̄ā nisi qm̄ rapiūt pre-
 dā sic hoīes caritatē habentes bona ista t̄ā sito-
 ria nō tangūt vel t̄ena p̄ affectū nisi querendo
 solūmō simplū victū In quoz p̄sona de aplis
 p̄ue. ad thi. vi. Habentes alimenta et quibz tega-
 mur his cōtenti sim⁹ Sicut etiā aquilā nulla
 avis effugit sic caritatē nullū bonū op⁹ euadit
 Hec ē aquila grandis magnarū alarū sicut d̄r
 ezech. x. Me ei⁹ sp̄ due. s. dilāo dei et proximi.

Caritas etiā est sicut nauis maris Nā sicut

illa nō vadit nisi quo ducit eā flatus venti sic q̄ h̄
caritate nauigādo p̄ mare h̄ mūdi solū ducit flatu
spūssā sicut illa celestia aīalia de q̄bz d̄ eze. i. q̄ vbi
erat īpetus spūs illuc gradiebant Hec est nauis de
qua d̄ p̄. vltio. facta ē quasi nauis institoris. i.
mercatoris. vt d̄ papias.

Caritas nichilomin⁹ ē sicut mors: vt d̄ cāt. viij.
fortis ē vt mors dilectio Nā sicut mors perimit car
nē sic caritas carnalitate et sicut mors aufert sensū
mortuo sic caritas facit hoīez īsensibilē mūdo: et
sicut mors vt puluis. i. corp⁹ reuertat in terrā suā et
spūs redeat ad dñm suū q̄ fecit illū. vt d̄ eccl̄s. vltio.
sic caritas facit cōsiderare pp̄rie carnis fragilitatē
et facit desiderare sempiternā spūs felicitatē.

Item nota q̄ caritas trib⁹ alijs cōparat.

Est eī caritas sicut **F**umus bene tortus
Lanus bene doctus:
Later bene coctus.

Caritas nāq̄ cōpat̄ funi bene torto Nā sicut
fumis bene tort⁹ ē valde s̄c̄: sic caritas est idissolubil̄
Et d̄ ap̄. ad ro. viij. Quis nos separabit a cari
tate dei: q̄i dicit nichil Et h̄ caritas fortior est oī
fune Nō est eī aliquis ali⁹ funis quē nō valeat
rūpe ignis vel gladi⁹ caritas at̄ nūq̄ pt rūpi n̄ igne
tribulatiois. nec gladio mortis Iste fumus caritatis
idissolubilis cōponit̄ ex trib⁹ funiculis? s. de corde

puro et cōscientia mūda et fide nō ficta: vt dicit ad thi.
 .i. Et hit est eī ille fumūl' rēplex q' difficile rūpit.
 vt dicit eccl. iiii.

Caritas etiā cōpat' tam bene docto ad venatiōez
 Sicut eī canis sequē' p'cedā nō sentit spīnā: sic qui
 caritatē h' et sentit odorē paradisi q' nō sentit spīnā.
 tribulationē h' mūdi In p'sona talis p't dicit qd' scri-
 bit p'u. viii. Vulnerauerūt me sed nō dolui: traxe-
 rūt me et ego nō sensi.

Latere nichilomin' lateri bene cocto Sicut
 eī later bene coct' facit solidū fundamētū: si ē ma-
 le coct' facit ruinosū: sic homo bene coct' p' caritatis
 icendū h' optimū et virtuosū fundamentū De q' dicit
 ap'ls ad ephē. iii. In caritate radicati et fundati. H'z la-
 ter male coct' .i. homo tepid' et caritatis modice cito
 dissoluit' et cōuertit' in lutū carnalis cōcupiscentie
 Tales lateres male cocti s't lateres egypti q' sola pa-
 lea dicit' esse cocti: vt dicit exod. v.

Quem caritas alijs tribz cōpatur?

Arbori vel ligno:

Oneri vel iugo:

Glutino l' cemetō,

Caritas ē eī sicut

arbor vel lignū fructuo-

sum in quo pendēt frūctus

pietatis: flores honestatis: folia veritatis Et sicut

de arbore refect' ē canisculi vt arbor meli' crescat et

proficiat: sic refectandi s't amores inordinati. vt amor

dei fortius inualescat Dñ bon' agricola vel ortulan'

purgat palmitē ferentē fructū vt fructū pl⁹ afferat
Iohis. xv.

Caritas etiā est sicut on⁹ leue et iugū suauē. Et
ē on⁹ leue et alleuians sicut i⁹ auibz ala⁹ et sicut
equus quadriga. Nā sicut auis cū onere alarū vo-
lat velocius. et equus cū onē quadrigę portat du-
plū facilius. sic on⁹ p⁹nie et tribulationis fructus
et per duplū portat cū alleuiat in onē caritatis
Ipsa ē iugū suauē. Et causa h⁹ suauitatis est
q⁹ xp⁹s in cruce subiit illud iugū. et adhuc sub
eo vult eē nobiscū. Vñ iste portat q⁹ totū pond⁹
vel maiore partē ponderis. Et ideo nō est mirū si
iugū caritatis est suauē. Proter q⁹ d^r. matth. Ju-
gū eī meū suauē ē et onus meū leue.

Caritas nichilomin⁹ ē sicut glutinū vel ce-
mentū. Nā sicut glutino iungunt^r asseres. et ceme-
to lapides. sic caritate vniūt^r fideles. Hoc gluti-
no vel bitumine linita fuit archa noe. gen. vi. Vñ
si archa dei ecclē nō vniūt^r v⁹ tute h⁹ glutini esset
i⁹ piculo submergendi. Hoc eī virtuosō ceme⁹to vni-
ūt^r lapides viuū i⁹ spūali edificatio. et cū isto ceme-
to fit mur⁹ ecclē fortissim⁹ sine quo eēt ecclā q⁹ a-
ceruus lapidū ruine p⁹iqu⁹: sicut d^r. hier. xvi.
Iherusalem in aceruuū lapidū erit.

Ite caritas elegāt^r et p⁹ie tribz alijs cōparat^r

fonti naturali:
 Vestis nuptiali:
 Igni victuali:

Caritas qdem est
 sicut fons naturalis. Sic
 ei aqua fontis naturalis

in hieme est calida: sic caritas seruetur in tribulatione
 Et sicut aqua fontis est frigida vel frigescat iterius
 cum calor inualescat exteri: sic etiam interius tepescat amor
 dei cum inualescat exteri amor mundi. De hac aqua
 fontis mundani dicit Iohannis. iij. Omnis qui bibit ex aqua
 hac sitiet iterum: quia (ut vulgo dicitur) talis aqua inflat
 et non satiat. Sed de aqua fonte domini dicit ibidem. Aqua
 quam ego dabo fiet in eo fons aquae salientis in vitam eternam.

Caritas etiam est sicut vestis nuptialis. De qua
 habetur math. xxij. quod ille qui ea caruit fuit eiectus de
 nuptiis: sic qui non habet caritatis tunicam non venit ad vi-
 tam eternam. Et nota quod caritas dicitur vestis nuptialis
 quia tegit multitudinem peccatorum: quia protegit a frigore
 temptationum: quia ornat munus donorum. Psal. Constitit
 regina a dextris tuis in vestitu aureo. Quia in malitia
 a faciatu se: vidit hominem a totum certum malorum non ve-
 stitum veste nuptiali. fidem non habentem siue caritatem

Et nota quod vestis caritatis a se precipue con-
 mentit a quibus consuevit quaedam vestis nuptialis:

Ab artificio:
 A materia:
 A colore:
 A fragrantia:

Comendat quod ve-
 stis caritatis ab artifi-
 cio: quia magno studio
 componit a deo. iuxta i. psal.

Annūciante int' gentes studia et h' ei sūt studia
dina vt cōponat i nobis caritatis indumentū.

Cōmendat etiā h' vestis a materia: nā alie ve
stes sūt vel velleribz animalū vt vestis lanca. vel de
cortatibz herbarū vt vestis linea. vl' de visceribz ver
mū vt vestis serica: vestis at caritate fit grā spūs
scī et de visceribz xpī. Vñ notāter dicit apłs ad rom.
Induimini dñm ih̄m christū.

Cōmendat autē h' vestis a colore. Est at duplex
color h' vestis: s. bissus et purpure. Et sicut ruber
color optie sedet sup bissū vel candidū: sic caritas
optie sedet sup hoīem castū. Proū. xxxi. Bissus et
purpura vestimentū eius.

Cōmendat at h' vestis a fragrantia. Lat. iii.
Odoz vestimētōz tuozū sicut odor thuris. Et ideo
q̄ portat hāc vestem meret benedictionē: sicut ia
cob. gen. xxv. Stati vt ysaac fensit vestimētōz eius
fragrantia: benedices ait. Ecce odor filij mei sicut
odor agri pleni. Caritas paties est. benigna ē. nō
emulat. nō agit p̄perā. nō inflat. nō est ambitiosa
nō querit q̄ sua sūt. nō irritat. nō cogitat malū. nō
gaudet sup iūstate cōgaudet autē veritati: oīa sus
fert. oīa credit. oīa sustinet: caritas nūq̄ excidit.

Et h' vestis caritatis hz duas petias: e. sagitta:
et xvi. fimbrias vel crepas. Est ei ptita sicut tuni
ca nobilis domicelli: due petie ei sūt dīcō dei et

proximi In pte dextra ē petra dilectionis dei? i pte sinistra ē petra dilectionis p̄i: vna ē de bisso. alia de purpura In idumeto ei? e? sagitte ponuntur. **Iu. x.** Diliges dñm deū tuū. **z.** Sedecum sūmbrie vel crepe ponūt sicut sup dictū est: caritas patēs est. **z. i. ad cor. xiii.**

Caritas cōpat igni i dete. Nā p̄rio est ignis p̄riosior oibz elemētis. Sic α int oēs virtutes efficacior ē virt? caritatis. **Iu. xii.** Ignē veni mitte i terrā In h? at caritas excellit ignē? qz aqua extinguit ignē naturalē: s; aque multe nō potuerūt extingue caritatē. vt dī cāti. viij.

Primo ignis ardet z lucet? sic caritas in hoīe ardet p affectū. et lucet p ex??: sicut iohēs bap. de q? dī. **jo. v.** Ille ei eāt lucna ardes z lucēs.

Tertio ignis frigidū ferrū accēdit? et etiā carbonē extinctū. Sic incendiū caritatis expellit ab hoīe gelu auaricie? et etiā mortē culpe: z facit viuē sicut carbonē extinctū. vt dī. **h. i. in Translati sum?** de morte ad vitā? qm diligim? frēs.

Quarto ignis itinerat? sic v̄s et itendū caritatis redigit hoīez in cinerē hūilitatis. **Dñ** dicebat abrahā. **gen. xviij.** Loquar ad deum meū? cū sum puluis et cinis.

Quinto ignis sp̄ intēdit sursū? sic caritas facit hoīez ascendē sursū vel ad celū p desiderū. **Dñ** dicebat apl. **ad phi.** Supio dissolui z eē cū xpo.

Sexto ignis sp̄ ē in motu? sic caritas sp̄ ē in alio
quo bono actu. **N**ā sic dicitur greg. amor dei nūq̄ ē con-
osus? opat̄ eī magna si ē: si aut̄ operari rennuent
amor non est.

Septimo ignis aufert rubiginē a ferro? sic cari-
tas tollit rubiginē peccati. **U**n̄ dicitur deut. iij. Deus aut̄
nr̄ ignis ē vsq̄ ad consumatiōez deuorās. s. peccati ru-
biginē p̄ suā ignitā dilaōez.

Octauo ignis scintillas emittit? sic caritas mē-
tem deuotā scintillas celestiuū desiderioꝝ emittit fa-
cit: sicut legitur dani. x. Vir desiderioꝝ es.

Nono ignis facit ollā feruere & olle feruenti
nō incidūt musce? sic mēs q̄ per caritate feruet
muscas tētationis nō tūnet. **D**icitur p̄ infestatio-
nē tētationū inf̄ alia noīa sua vocat̄ beelzebub
qui interpretat̄ deus p̄ muscarū. luce. xi.

Decimo ignis seruat lāpades a mure. **I**gnis nūq̄
cū lampadē extinctā conspuit mor̄ bibit oleū? sed
ipm̄ nō audet sugē q̄ diu cōspuit lāpadē ardere.
Hic caritas ardet in aīo oleū gr̄e custodit a sp̄u
maligno h̄ oleū volūt prudentes v̄gines i suis
lampadibz h̄re? ut cū sponso valeant ad nupti-
as intrare. math. xxv. **¶ De fide. La. xvi.**

Fides est virtus quæcūq̄ ad fundamentū re-
gionis ptinet̄ firmit̄ credūtur. **h. i. sent.**
De fide nota specialiter tria?

Suis typū speciosum:
 In actū virtuosum
 Eius fructū generosum.

Prius dico q̄ fides h̄ typū speciosū vel figurā
 multiplicē: cui elegantē l' strenue l' ogne opat

Et prius cōpat tribz: s. **A**rche testamētī:
Scelle firmamētī: r
Petre fundamētī.

Fides quidē est sicut archa testamētī. **N**ā dicit
 erodi. xv. **P**eritatorū nō eredit archā. s. archa p
 peritatorū: sic per fidē r nūq̄ sine fide habet expi
 atio peccatorū.

Fides etiā est sicut stella firmamētī r p̄cipue dē
 stella maris: q̄z nauigantibz ondit portū grē suce
 salut. **D**e etiā stella matutinalis: q̄z preuenit
 solem iusticie. **D**e nichilomin' stella orienta
 lis: q̄z ducit reges spirituales et facit eos cri
 stū adorare: sicut illa de qua scribit. mat. ij.

Fides etiā est sicut petra fundamētī. **N**ā si
 cut edificū est solidū qd ē supra petra fun
 datū vel locatū: sic structura virtutū et oē
 spūale edificū optie locat' sup̄ fidei funda
 mentū. **D**ñs dicit dñs petro. mat. xv. **S**up̄ hac
 petra edificabo eccliam meā.

Ite fides alijs tribz bñ congrue cōparat'
 Compatitur ei. p mundū speculū: p dextrū

oculū: et p sponse anulū.
Fides naq̄ cōpat̄ speculo mūdo: quia
sicut turris magna ī modico speculo cernitur:
sic maiestas et magnitudo dīna in speculo de
fidei rēp̄sentat̄. Bene ip̄a est speculū sine ma
cula: vt d̄r sapie. viij.

Fides etiā cōparat̄ oculo dextro. Sinister
oculus ē ratio que solū de naturalibz iudicat:
dexter vō ē fides q̄ oīa tā naturalia q̄ miracu
cula determinat. et intellm̄ in obsequiū xp̄i ca
ptiuat: vt d̄t apo. scd̄e ad cor. x. Et sicut qui a
misit oculū dextrū iūtilis ē ad bellū. q̄ sciat
operit sinistrū: sic nullū hz oculū quo videat
ferre vel cauere aduersariū: sic q̄ nō hz fidem
iūtilis ē ad pugnā spūalem. Dñ̄ naas dixit
hoībz vel viris iabes galaad. In hoc feruā vo
biscū sedus: vt eruā oīm oculos dextros: p̄i
re. xi. Naas interpretat̄ serpens vel coluber: et
signat̄ serpentē antiquū. diaboliū. q̄ nitū eru
ere oculū dextrū. i. fidē: vt ad bellū spūale ho
minē reddat iūtilem. Ipse ē eī corū inferna
lis: q̄ cū caduera iūenit. p̄iō oculū iūadit.
Fides insup cōpat̄ anulo: q̄ sicut ī subar
ratione sponse anulū in digito ponit̄ ad orna
tionē: sic fides ornat̄ rōem que p̄ digitū intelli
gitur. q̄ discernit: et sic aīa a deo spūaliter

Desponsatur. Ita dicitur osee. Sponsabo te mihi in fide. et
 nihil iste argenteus potest dici. eo quod fides instar argenti lu-
 ceat per veram cognitionem: et resonat per perfectam confessionem.
 Quia dicitur ad romanos. corde creditur ad iustitiam: ore autem
 confessio fit ad salutem.

Etiam fides comparatur alijs tribus:

salutem **S**igno vexillari:
 scuto militari:
 et radio solari.

Fides ei est sicut vexillum regis. Nam sicut vexillum
 regis monstrat quod rex est princeps in acie marie ut trean-
 tur hostes: sic fides est signum quod rex regni. scilicet princeps est
 in pugna vel in temptatione ut fugiant demones. Et ideo
 dicitur per prophetam. Qui resistite fortes in fide. Sicut enim
 vexillum regis in signum domini ponitur in acie urbis: sic
 fides locatur in acie mentis. id est in eminentia rationis. De
 hoc vexillari signo dicitur psalmus. Venabit dominus signum in
 nationes. id est fidem super credentes.

Fides etiam est sicut militare scutum. Nam sicut scu-
 tum ponitur ad sinistram partem: sic fides papue armat
 hominum contra aduersitatem. Et sicut scutum portatur a parte
 cordis quod est in sinistra parte hominis: sic fides est arma-
 tura mentis. Et sicut scutum est triangulum: ita fides ac-
 dit deum trinum et unum. De hoc scuto dicit apostolus ad ephesios.
 vi. In omnibus summetes scutum fidei.

Fides nichilominus est sicut sol vel solis radii. Nam

sicut sol videtur solū pprijs radijs nō torchijs vel
candelis. sic deus videtur solū radio fidei. q̄ solum i
mittit luci p̄rie veritatis. nō torchijs. a. luce na
turalis rois. Vñ d̄t abro. In his que fidei s̄t p̄sca
toribz credit nō dialecticis. De hoc lumine vel
radio fidei p̄t intelligi qd̄ d̄t eccl̄s. vi. Dulce lu
men et delectabile ē oculis videre solē. In nota
q̄ sol nō videtur i ppria rota nisi ab aquila. sic
deus nō videtur i ppria eñtia nisi ab aīa valde de
uota. ⁊ p̄enis cōtemplatiōis eleuata. Itē cec̄ non
videt solem sed tñ credit videnti. nō videt viā sed
tñ credit tñ ducētā. nō videt locū profundū et
tamē credit baculo tangētē ⁊ cētanti. ita simpli
ces q̄ p se sacra nō vident. videntibz. ⁊. prelatis ⁊
pastoribz suis se cōmittē debet sicut cec̄ q̄mittit se
ductori. ⁊ sicut ouis cōmittit se pastori. Tamē su
mū periculū ē qñ ipi pastores vel ductores cec̄
sūt ⁊ ignorātes. q̄ d̄t veritas. mat. xv. Si cec̄us
cec̄o ducatū prestet. ambo in foueā cadūt.

Item fides tribz alijs cōparatur.

columnne sacramētali.
se3 aurore spirituali.
et luci primordiali.

Fides nāq̄ est sicut colūna illa q̄ precedebat
p̄plin israhel in exitu de egipto. Prā illa ex parte
isrl erat lucida. ⁊ ex pte egiptiorē tūbrofa. sic fi

des credentibus lucet. et infidelibus est obscura. quia
 ipsi sunt rebelles lumen: ut dicitur iob. xxiii.

Fides etiam est sicut aurora. Nam sicut illa est ex-
 tra latronibus: sic fides odiosa est demonibus: qui sunt latro-
 nes animarum. De ipsis etiam dicitur iob. xxiii. Si subito ap-
 paruerit aurora: arbitrat' umbra mortis.

Fides autem nichilominus est sicut lux primo creata
 Nam sicut illa primum opus in maiori mundo: sic
 fides prima virtus in minori mundo hoc est in corde hu-
 mano. Et ideo cum sit primogenita specialiter benedicta
 meretur: sicut antiqui primogenita benedicebant.

Un dicitur de talibus. Qui ex fide sunt benedicti cum fide
 li abraham: ad gal. iii.

Item fides ad hoc quod sit commendabilis debet ha-
 bere tria: scilicet
 Veridicam confessionem:
 Magnificam deuotionem:
 Catholicam probationem.

Primo ergo fides debet habere veridicam confessionem. s.
 ut verum dicat. ne aliud dicat aliud credat. aliter vi-
 uat: ut scilicet fides sit viuua non mortua. vera non ficta.

Res etiam mortua proprie non est res nisi equoote: sicut
 homo mortuus non est homo. Res etiam ficta non est pro-
 prie dicenda res: sicut leo putus non est leo verus:
 nec denarius falsus sicut ille qui de auriscalco est qui
 dicitur esse de auro non est verus denarius. Tales sunt
 falsi et ficti christianam: de quibus dicitur ad titum. Confitebitur

se nosse deū: factis autē negāt. Tales sē sicut chy-
mera. que ē res tm̄ ficta: et tm̄ nichil est ī reuū m̄a
fides veridica est que verū dicit. sic viuēdo sicut
credit: sic credendo sicut dicit. Talis ē moneta
vera ad emendū paradisu: et vera arbor ⁊ gen-
rosa ad producendū frondes diuine dilcois. folia
salutifere g̃fessionis. flores honeste cōuersatiōis:
⁊ fructus bone opationis

Prodo debet h̄c deuotioez magnificā. Et ē no-
tandū q̄ fides ostendit esse magnificā in tribus
Prio vt in solo deo confidat: etiā si n̄alis rō cō-
tradicat. Talem fidē habuit abrahā qui vetulus
de vetula ⁊ sterili cōtra oēm rōez credidit dō p̄mit-
tenti q̄ haberet semē in quo benedicerēt oēs gen-
tes: vt dicitur gēn. xv. Credidit abrahā deo: et repu-
tatū est ei ad iusticiā. Tale fidem nō habuit tho-
mas q̄ noluit credē q̄ crast̄ resurrexisset a mortu-
is: nisi oculis videret ⁊ manibz g̃trectaret. Tales
sūt illi q̄ nolūt credē vel mutuare nisi sub bono p̄p-
noze. De tali modica fide dicit g̃g. Fides nō h̄ me-
ritū: au hūana rō prebet experimentū.

Prodo fides est magna si in aduersitate nō de-
ficiat: s̄ tūc plus mālescat. De qua dicit saluato-
mat. xvij. Si habueritis fidē sicut granū sinapis
ē. Granū sinapis quāto pl̄terit t̄nto fortius vi-
get. Talis fuit fides m̄m q̄ per fidē vicerūt regnū

ludibria. verbera. insup vīcula et carceres. De hac fi-
 de dī p̄re Jo. v. Hec ē victoria q̄ vincit mundū fides
 vīa. Talem fidē nō habuit petrus. q̄ vidēs ventū va-
 lidū timuit. et statū verit̄ fuit. Cui dixit saluator
 mat. xiiij. Hodie fidei q̄re dubitasti. Sic multa īfi-
 deles ventū validū tribulatiōis vidētes statū titu-
 bāt et mergūt in mari tētationis vel desperationis
 qd̄ est mare mortuū in quo nichil p̄t viue

Tertio fides ē magna si hō p̄t dilatiōez petē nō
 desistat qusq; obtineat. Talem fidem habuit mulier
 cananea. que q̄tūcūq; fuisse a cristo repulsa nō qe-
 nit a p̄re quousq; fuit exaudita. Dñi dī sal. mat. xv.
 Mulier magna ē fides tua. fiat tibi sicut petisti. Et
 ut vulgo dī. qd̄ differt nō aufertur

Ite fides debet hēre p̄fessioez catholicā. Et notādū
 q̄ catholicā p̄fessio cristianā cōtinet duodecī arti-
 culos fidei. q̄ in simbolo ap̄lico cōtinent. s. credo in
 deū. Sūt at̄ xij. articuli q̄ xij. s̄ apli. q̄libz aut̄
 xij. ap̄loze posuit ī simbolo suū articulū.

Petrus aut̄ dicit. Credo in deū p̄m. Et iste ar-
 ticulus p̄tinet ad p̄m. Et est sciendū q̄ aliud est
 credē in deū. et aliud credē deo. Credē deo ē credē q̄
 vera s̄ q̄ dicit̄ de deo. et sic possum credē et credi
 in petro et paulo. S; credē in deū ut dī auḡ est
 credē amare. credendo in eū p̄ amore iūe. et in eū
 vel ei mēbris incorporari. Nota de isto articulo

tū dī p̄m̄ oīpotentē. q̄ ip̄e est de p̄ nō deest sibi
bona volūtas: q̄ op̄s nō deest sibi p̄tās īplendi q̄
p̄mittit: q̄ dī in psal. Quā quētū q̄ voluit fecit

Pandreas dixit Et in ihm̄ xp̄m̄ filiū ei⁹ vniū
dn̄m n. Iste articulus p̄tinet ad dūitate filij.
Et nota q̄ specialiter cr̄st̄ dī dn̄s nr̄: q̄ p̄e do
minat nobis dupliti iure. s. creatiōis q̄ nos crea
uit ⁊ fecit: et iure redēptiōis q̄ nos magno p̄tio
s. sanguīe suo redemit. vt ait apls. p̄ue ad cor. 1.
Empti estis p̄tio magno.

Jacobz dixit Qui concept⁹ ē de sp̄u sc̄o. nat⁹
ex maria v̄gine Iste articulus ē p̄m̄ q̄ p̄tinet ad
huāitate Et nota q̄ maria nr̄ dei caruit ī concep
tione culpa: et ideo dī de sp̄u sc̄o concept⁹ q̄ sine
p̄tio fuit: qd̄ sp̄u sc̄o fecit ī natūitate filij Caruit
etiā pena. ⁊ ideo dī xp̄s de v̄gine nat⁹ q̄ nullā
penā sensit: nec damnū q̄ v̄go peperit ⁊ p̄ p̄tū
v̄go p̄m̄asit: et ī hoc cr̄st̄ dedit exemplū filijs
oībz vt nullū dānū nutritibz vel progenitorū
bus suis inferrent.

Johānes dixit Passus sub poncio pylato. cr̄
tifixus. mortu⁹ ⁊ sepultus Iste articulus p̄tinet
ad huāitate Et nota e⁹ in h̄ articulo p̄ quibz
et in quibz nō solū grati eē debem⁹ redemptiōi
nr̄o: s̄ etiā specialit̄ in his e⁹ ip̄m̄ imitari.
Christus ei⁹ est passus vt nos patiamur. s. habem⁹

do patiā in aduersitatibz et tribulatiōibz nr̄is
Cristus etiā crucifixus ē: vt nos per peniā cruci-
 figamz carnē nr̄am cū vicijs et cōcupiscētijs
Cristus etiā mortu⁹ ē sc̄z i cruce. vt cruce p̄nē
 vsqz ad mortē pseuerem. **C**rist⁹ nichilomin⁹ ē
 sepultus. vt nos terciā nr̄e mortalitatis cōsidere
 mus: et cū cinē nr̄e mortalitatis ad modū carnis
 false supbiā condiam: qz carnes cito putrescūt
 et corrūpūnt nisi sale condiātur.

Thomas dixit. Descendit ad inferna. Iste ē
 articū et tercius ptinēs ad huāitates. Descendit
 at̄ xp̄s ad inferos sc̄dm aiām. vt extraheret su-
 os de limbo. Nota etiā magnā puer sitatē nr̄az:
 qz nos vix volum⁹ seq̄ cristū ad celū q̄tūcūqz sca-
 amus q̄ xp̄s sequit⁹ ē hoīem vsqz ad ifernū
 s. ad eum liberandū.

Jacobus minor dixit. Tercia die resurrexit a
 mortuis. Iste est quart⁹ articūlus ptinēs ad hu-
 manitatem. Et nota q̄ xp̄s resurrexit tercia die
 vt nos a p̄ccō resurgam⁹ i t̄cia die. s. p̄nē. sc̄z cō-
 fessione. cōtitione. et satisfactione.

Philippus dixit. Ascendit ad celos. sedet ad
 dexterā dei p̄ris oīpotentis. in ventur⁹ iudiciē
 viuos et mortuos. Iste arti h̄ ē 4us ptinēs ad hu-
 manitatem. Et nota q̄ h̄ duo q̄ st̄ in isto arti. s.
 ascensus xp̄i ad celos. et aduent⁹ ad iudiciū.

magnā nobis fiducia ingerit? quā sciam? quā causam
nrām frater nr̄ iudicabit

Bartholomeus dixit **C**redo in sp̄m sc̄m sc̄m et
desiam. a. credo q̄ sp̄s sc̄s est in se et in electis suis
et q̄ nō solū est sc̄s. s̄ etiā eccl̄am facit sc̄m. Et iste ē
prim⁹ articulus q̄ ptinet ad sp̄m sc̄m? et se tria in
p̄nti ptinetia ad sp̄m sc̄m et duo ī futuro. Primū
q̄ ad ipsū ptinet in p̄nti est sc̄ificatio. Nā primus
et articulus (vt dixim⁹) credo in sp̄m sc̄m sc̄s eccl̄am
Credo q̄ sp̄s sc̄s q̄ in se sc̄s est ip̄e sc̄ificat eccl̄siam
p̄ grām et bonitatē suā? q̄ ip̄e bonitas ē.

Matheus dixit **C**orpe corione. Iste articulus ptinet
in p̄nti ad sp̄m sc̄m? q̄ ad sp̄m sc̄m ptinet in sc̄m
corionez. a. vniōnē mēbroz ī corpe eccl̄siae ad caput
ad cristū. et ad alia mēbra in corpe nālia. fidelū ad
iuitē. Sicut sp̄s bon⁹ vnit mēbra in corpe nāli?
sic sp̄s sc̄s vnit mēbra sp̄alia. a. fideles in corpe
mistico q̄ est eccl̄a. Vñ sensus h⁹ articuli ē. credo sc̄m
corionez. a. credo q̄ sc̄a. fideles t̄p̄ vni⁹ corpis eccl̄e mē
bra cōiātā. vniūtur sibi et capiti suo? et hoc p̄ sp̄m
sc̄m. Et nota q̄ triplex ē corio quā fideles debent h̄re
ad iuitē? sc̄ corione vni⁹ corpis q̄ faciūt vni⁹ corp⁹
et corionez societatis et qua societate venit q̄ q̄libet
q̄ est de corpe eccl̄e p̄tem h̄z in oibz bonis q̄ s̄ fuit in
eccl̄a. Tercio corio est mutue supportationis? q̄ vni⁹
debet supportare on⁹ alteri? sc̄ mala p̄ patientiā.

bona cōitare per elemosinatū largitionē Dñi dicit ad
gala. vi. Alter alteri onera portate

Symon dixit Remissionē pccōre. s. credo Iste
est tertius articulus ptinēs ad spm̄ sc̄m̄ Per spm̄
sc̄m̄ ei qui ē benignitas ip̄a in baptismo ⁊ peniten-
tia remittit pcc̄a Et nota q̄ pcc̄a remittit. lauāt
⁊ tollūtur Remittit q̄tū ad culpā ⁊ lauāt q̄tū
ad maculā: tollūtur quātū ad penā

Judas thadecus dixit Carnis resurrectionē Iste ē
quartus articulus ptinēs ad spm̄ sc̄m̄ in futuro q̄tū ad
remissio remunerationē corporis Et nota q̄ i serui-
tio regis q̄ p̄t reddē vel restitū equū. si cōtingat eum
mori in bello p̄t mules secure exponē eū pro ip̄o re-
ge ⁊ duce suo: sic nos equū n̄m̄. i. corp̄ ⁊ p̄p̄m̄ secure
possum⁹ exponē p̄ ip̄o: q̄ ip̄e p̄t equū reddē. i. corp̄
restituē. i. resuscitare

Matthias dixit Vitā eternā amē Iste ē quintus
⁊ vltim⁹ articulus ptinēs ad spm̄ sc̄m̄ in futūo q̄-
tū ad remunerationē aīe vel etiā vtriusq̄ Et nota
q̄ si sollicit⁹ ē homo ad p̄uidendū huic misere vite
trāsitorie: multo magis debet eē sollicit⁹ ad p̄uide-
dū illi vite q̄ nūq̄ poterit finē h̄re Dñi sciendū ē
q̄ tribz modis prouidet huic tp̄ali vite: s. mediā-
do. laborando. mutui accipiēdo Ibi ei nō est loc⁹
mendicādi sicut p̄t de diuite epulone: q̄ voluit
mēdicare guttā aque ⁊ nō potuit obanere: lu. xvi.

Ibi etiā nō est locus laborādi. Ideo dicit Iob. ix. Venit
nox qñ nemo p̄t operari. Ibi nichilomin⁹ nō ē loc⁹
mutuū accipiendi vel emēdi: vt p̄t de fatuis b̄
ginibz q̄ voluerūt mutuo habere vel emē oleū i nō
potuerūt h̄re. Et ita q̄ nō vult hic p̄uidere p̄ bona
opa. egestatē eternā patiet̄ in illa vita et̄na. Ideo dicit
saluator mat. vi. Primū querite regnū dei et iusti
tiā ei⁹ et h̄c oīa adiciētur vobis. 22.

De spe. ca. xxvij.
Spes est future beatitudinis certa expectatio
ex dei gratia et ex meritis proueniens. libro t̄tio.
sententiarū. De spe nota specialit̄ tria.

1. typum cōparationis:
saluet̄ } 2. fetū generatiōis:
3. fructū operationis.

Primo ergo spes comparatur tribus,
Sicut colūna domū firmās.
Sicut galea caput armās.
Sicut āchora nauē seruās.

Spes itaqz est sicut colūna q̄ domū sustentat.
Nā colūna debet esse solida et de forti ligno. nō fra
gilis et vacua vt arūdo. spes q̄ ē i dō qz ē solida ē q̄
de forti ligno et facit edificatū solidū: s̄ spes q̄ ē i mū
do est fragilis et vacua et q̄ de arūdine et itō facit e
dificatū ruinosū. Nā dicit p̄u. vi. Qui confidit i di
Dicit sup̄uacua et fragil̄ spes ē fiducia aōz amittōz. Iste

Maledictus homo q̄ confidit in hoīe. et ponit carnē suā. carnalem hoīem brachiū suū. fiduciā vel auxiliū qd̄ est ī solo deo collocandū

Spes etiā est sicut galea Nā sicut galea ē munimentū capitis. sic spes est armatura ītentioīs

Dñs dicit apoc. i. ad thessa. v. Induite galeā spē salut.

Spes nichilomin⁹ ē sicut anchora Nā sic anchora seruat nauē contra procellas fluctuū? sic spes mentē cont̄ tentatioīs īpulsū? Et iō dicit ad heb. vi. Confugiam⁹ ad tenendā ppositā spem: quā sicut anchorā habem⁹ aīe tutam et firmā

Item spes tribus alijs cōparat

Est enī sicut {
 Arbor fructuosa?
 Gēma pretiosa?
 Mola virtuosa.

Spes ergo ē sicut arbor fructuosa Nā sicut arbor p̄fert vberes fruct⁹ q̄ h̄z utiguū aquarū viuētū? sic spes p̄fert fructus bonorū opm̄ q̄ sita ē ī plan̄tata iuxta utiguū aquarū **Dñs dicit in psal.** Ego at̄ sicut oliua fructifera in domo dei. speraui in misericordia dei mei.

Spes etiā est sicut gēma p̄ciosa Nā sicut gēma ē grata. sic spes ē deo plan̄ta? sicut gēma hēt valōrē magnū. sic spes facit hoīez p̄ciosū: et sicut gēma ē plucada. sic spes est qd̄āmodo dyp̄hana? quia per eā vident et sperātur loca celestia **De ip̄**

sa dr. prou. xvij. **S**ema gratissima expectatio po-
stulantis

Spes nichilominus ē sicut mola. Et nō q̄ due
sūt mole spūales: sed timor supplicij. ⁊ spes pre-
mij. Timor ē mola superior q̄ premit aīam ne
evanescat p̄ elationē. spes ē mola inferior que
aīam sustinet ne deficiat per desperationē. Istas du-
as molas dr. penitēs cōiungē. sicut dauid q̄ dicit in
psal. Ab altitudine dier. s. a die iudicij timebo. ⁊ ecce
mola superior. Ego vero ī te sperabo. ecce mola
inferior. Dñi vna sine altera nō valet. Et ideo in fi-
gura h' dr. deut. xxxij. Nō accipies loco pignoris
inferiorē ⁊ superiorē molā. i. a. spem et timorē nō
subtrahas peccatori. Et iter istas duas molas
fit optia molitura tritici. i. p̄fecta cōtritio p̄n.

De prudentia. ca. xxvij.
Prudentia ē appetendarū rerū fugiendarū
q̄q̄ scia. tullius in libro de officijs.

De prudentia nota specialiter tria.

- salice { 1.° Typū decētissimū.
2.° Actū vilissimū.
3.° Partū nobilissimū.

Habet autē prudentia typū multiplicē ⁊ elegantē

comparat̄ at̄ sp̄alit̄ tria. s. { assessori iudicis.
e.° etiā minimis.
⁊ astutie serpentis

Prudencia quidē est sicut assessor iudicis. Nā sic assessor iudicando dīngit iudicē vel regē. sic prudentia roēm. Et sicut assessore absente interdū puerit iudiciū regis. sic cū abest prudentia pueritur iudiciū roīs. Dñ dī. pū. xxv. Dux indigens prudentia multos opprīmet p calūniam.

Prudencia etiā comparat̄ eoz minimis terre. de quibz dī. pū. xxx. Quatuor sūt mīma terre. et ipā sūt sapientiora sapientibz. s. formica. lepiscus. stello. l' lacert. et locusta. Et nō q̄ formica hz decē laudabilia. et a vris prudentibz imitanda.

Formica ē aīal pūū l' modicū. in quo laudat̄ Similitas. Grano pascat̄. in quo docet̄ honestas.

Socios adiuvat. in quo laudat̄ caritas.

Sollicita est. in quo laudatur industria.

Prouida ē. in q̄ laudatur prudentia.

Nūq̄ est ociosa. in quo dīmedatur occupatio.

Grana detruicat ne germinēt vel putrescāt. in quo monstratur carnis afflictio.

Ipe ymbz grana abscondit. in quo docetur fuga tentationis.

Ipe sereno granū soli exponit. in q̄ laudatur virtus orationis.

Pond' portat mātū q̄ ipā sit. in quo notat̄ zelus cōpassionis. De ipsa dī. prou. vi. V piger vade ad formicā et discē sapiām. q̄ cū nō habeat du-

tem et p̄ceptore nec p̄ntape parat i estate et yggat
i messe abū sibi: s. in messe gr̄e abū gl̄e sēp̄tine

P̄te p̄udē: cōpat lepusculo rōe cōfidēne quam
hō p̄udēs h̄z solū in deo **D**ic̄ Lepuscul̄ locat i p̄c̄
cubile suū. ut d̄ p̄i. xxx. ita homo in xp̄o **P**̄t̄
āt erat cr̄ist̄: ut d̄t apo. i. ad cor. x.

P̄udentia āt cōpat stellionem **P**̄ā stellio ut la
teret q̄p̄ alas nō h̄z unguibz vel manibz utat: in q̄
diligētia opationis laudat **P**̄ā in viro p̄udēte
diligētia in opatiōe supplet defectū natūe.

P̄udentia nichilomin⁹ cōpat locuste **P**̄ā sic
locusta h̄z volatū readiūū volat eī ad alta et sta
tū cadit ad yma: sic p̄udēs volat ad alta p̄ deside
riū p̄ue celestis. et cadit ad yma p̄ d̄ide. q̄ p̄e fra
gilitat: iuxta i. psal. ascendit vsqz ad celos. et de
scendit vsqz ad abissos.

P̄udentia 3o cōpat astutie serpētis **E**t nota
q̄ quūqz astutis vtitur serpens: quas vir p̄udens
imitatur

P̄ria astutia serpētis ē custodia capitis **P**̄ā
caput sūm custodit: p̄ quo seruādō totū corpus
exponit **D**ic̄ s̄ā cr̄istum q̄ est caput n̄m sūme
custodiūt et p̄ ip̄o oīa alia exponūt: sicut ap̄ls q̄
dicebat ad philip. iii. **Q**ue m̄ erāt lucta: h̄s ac
bitrat̄ sum p̄pter cr̄istū detrimētū.

P̄dca astutia serpentis ē deposito pellis.

ponit eū se in arto foramine. vbi renouat deposita
 veteri pelle Sic s̄a in arto p̄n̄e seip̄os incarcerationant
 vt veterē conuersationē deponāt sicut monet apl̄s
 ad eph̄. iij. Deponite vos sc̄dm̄ p̄stinā conuersati
 onē veterē hoīem q̄ corrupit sc̄dm̄ d̄s̄idia erroris.

Tercia astutia serpētis ē delusio iocantatoris.
 Deludit eū iocantatorem obturādo aurē vnā cum
 t̄ra ⁊ aliā cū cauda. vt d̄r in psal. Sicut aspidis
 suade ⁊ obturātis aures suas Sic s̄a et prudentes
 viri deludāt iocantatorem. i. tentationē dia. q̄ vnā
 aurē obturāt cauda. i. memoria mortis Ec̄c̄. vii. ve
 morare nouissia tua et ieternū nō peccabis Et a
 liā obturāt terra. i. cōsideratiōe pp̄ie fragilitatis.

Gen. iij. Puluis es i puluerē reuertēris.

Quarta astutia serpētis ē insidiatio pedis.
 insidiat eū calcaris nō capita Sic viri s̄a superāt
 desideria carnis. attendētes quis finis delc̄ationis
 sc̄z mors imortalis vel infernalis. iuxta i. ad rōs. vi.
 finis illoz mors.

Quinta astutia serpētis est fuga mulieris. Nā se
 cut pp̄t iūnicias ei fugit et latitat sub spinis. Sic
 etiā viri s̄a pp̄t iūnicias fornicatiōis fugiūt cōsoz
 cū mulierū et latitāt sub spinis p̄n̄e. sc̄dm̄ consi
 lū apl̄. ad cor. vi. Fugite fornicationē

Quid imitandas istas astutias serpētis d̄t sal. mat.
 ix. Estote prudentes sicut serpētes Quas h̄nt dū

mulierē fugiūt et latitat. Et ne serpentis astutia si
virulenta? temperat eā simplicitas columbina
Dñ addit. et simplices sicut columbe.

T De temperantia ca. xxx.
Temperantia est nichil appetē vñ sit penitē
dū. n̄ in nullo modū vel legē excedē: sub iugo rōnis
cupiditatē domare. Macrobius. De tēperantia
nota
nota specialit' tria. s. **R** 1° ei' typū nobilem:
2° ei' ptū fertilem:
3° eius actū hūilem.

Compatitur autem tēperantia specialiter tribus:

saluet **R** freno quo equus regit':
bisso q' caro tegitur: et
iuro quo castrū tingitur.

Est at tēperantia sicut frenū equū regēs. Nā sic
a sessore mediāte freno ducit' equus: sic caro a spū
freno tēperantie gubernatur a ratiōe eī frenād' est e
quus iuxta aquā. iuxta ignē. iuxta precipitiū. Sic fre
nū tēperantie nōtariū est carni cōtra aquā transitorie
delectatiōis. cont' ignē concupiscētie carnalis: et
precipitiū etne dānationis. De hoc freno dicit apo. ad
titū. Sobrie et iuste et pie viuam' in hoc seculo
Nā quilibet debet viuē sobrie q̄tū ad seipm' iuste
q̄tū ad proxim': pie q̄tū ad deum.

Est etiā tēperantia sicut bisso carne regēs. Nam
bisso ut dicit papias ē gen' candidissimi lini quod

arsat i egypto: et unde fit tela q̄ vulgo dicitur serica.

De hac tela bissina fit camisia nobilis et delicata: p̄ quā figurat castitas et t̄pantia. Et sicut ista camisia nobilis est immediate carni cōtigua et quāta: sic castitas et t̄pantia est carni p̄cipue necessaria et ei inseparabiliter coniūgenda. Et iō dicitur p̄m̄. xxii. de muliere foris. Bissus et purpura indumentū ei. In bisso figurat castitas q̄ est p̄cipuū ornamentū mentis: in purpura figurat t̄pantia q̄ ē sicut aurifrigiū vesti appositū ad decorē.

Est nichilomin⁹ t̄pantia sicut murus castrū tingēs. Nā sicut castrū munitur p̄cipue ab eap̄te que magis est infirma: sic t̄pantia munit castrū hoīs ex p̄te magis infirma. scilicet ex p̄te corporis. Et eī mat. xvi. Spiritus quidem promptus est: caro autē infirma.

Ite t̄pantia ē
 quidā honor dō assimilās:
 quidā valor mentē magnificās:
 quidā dolor hostē mortificās.

Est eī t̄pantia honor quōsdam deo assimilās. Deus eī est spiritus: ut dicitur Job. iii. T̄pantia vero est quā nutrit spūalis q̄ ablacat filios dei. et facit de carnalibz spūales: et sic assimilat deo. ut dicitur sap. vi. In corruptio facit proximū deo.

Est etiā t̄pantia valor quōsdam mentē magnificās. Nā sicut valor magnificat avarū: sic t̄pantia

perātia magnū et impāabilem facit hōiem tēperatū et castū: qz dicitur eccl. xxvi. Non est digna ponderatō o aīe ad continentia.

Est etiā tēpantia dolor quidā hostē mortificatū. **D**ia^l cū libenter quiescat et dormit in locis humectibus a voluptuosis hōibz: vt dicitur Job. xl. Tēpantia vero ponit ipm in arido pnie vbi nō inuenit refrigeret et sic iterficiat eū: qz dicitur mat. xxii. Cū imundus spūs exierit ab hōie ambulat p loca arida queres refrigeret et nō inuenit. **L**oca arida sūt hōies sobrii i quibz refrigeret nō inuenit: qz in talibz nō sternit lectum voluptuosum peccati.

Fortitudo ē firmitas aīe cont^a molestias seculi. **D**e fortitudine ca. xxx. **G**losa super mat. ix. De fortitudine nō spē^l tribz.

Ses
1° typum valde pulchrū.
2° partū valde dignū.
3° fructū valde bonū.

Priō igit^r virtus fortitudis hz typū multiplice^m et similitudinē elegantem.

Cōpat^r aīe spē^l tribz: **F**ornax q^u pbat aurū.
Radix q^u portat lignū.
Louce q^u vetat ictū.

Est itaqz fortitudo sicut fornax aurū probatū. **N**ā sicut fornax reddit aurū lucidū: sic fortitudo virtus facit hōies honestū et detore. **N**ā de

h^o d^r. p^o r^o i^o. xxxi. fortitudo i decor i dumentu ei
 Et sicut fornax quedam metalla reddit solida et quedam
 liquida: sic v^o fortitudis corda facit nuc solida q^o ten-
 tatioez. nuc liquida p^o passioez. nuc corda p^o deuotioez
 Na d^r c^o i^o. v. l^oia mea liq^o facta e: vt diles loquit^o e

Et sicut i fornace e magn^o flat^o folliu i magnu ig-
 nis incendu: sic ignis fortitudis solu est i illis in
 q^o b^o e flat^o d^one i^ospiratiois et vehemes incedu ca-
 ritatis. Et in figura h^o aduet^o sp^ossa sup apl^os v-
 bi fuit eis dat^o ad robur sp^oal^o vtut^o fuit t^o aduen-
 entis sp^os vehemetis: vt d^r actiu^o n.

P Est etia fortitudo sicut radix lignu v^o arborem
 portat. Na sicut radix portat pond^o arboris et fron-
 des i flores et fruct^o et folia. Sic virtus fortitudinis
 custodit ai^om a tentatioe diaboli et ex^o q^o aduersa
 i^o locus e mundus no vinceret vnu homine in
 quo est fortitudo dei: sicut patet q^o puelle virgines
 p^ota. katherina. cecilia. agnes. lucia. agatha. barba-
 b^oa clara i cete v^ogies. reges i tiranos et oia tormeto-
 tu g^oia superabat. Nec miru q^o forti^o illa n hois s^o dei
 erat. D^o d^r. machu. De celo for^o e. Sic v^o for^o i^o i^o
 net oia bona opa i meita n^oa. D^o d^r. ioseph. i. Co^o fortie
 et esto robustus.

Est nichilo^o forti^o sicut thorax l^o lorica ictu vetas
 Na sic thorax vel lorica suat comp^orab ictu gladi^o. sic
 virt^o fortitudis custodit r^ot.

~~facit mactū q̄ fortitudo illi nō hōis sed dei erit dñi
dñi matthei. x. De celo fortitudo est.~~

Item fortitudo tribz alijs comparatur
vurge que nō incuruat?
scilicet **F**erro quod nō superatur?
et petre q̄ nō pforat?

Est itaqz fortitudo silis virge inflexibili? et
lis virga vel bacul? ē valde necessari? ābulātibz
et certātibz et laborātibz. Sic fortitudo ē q̄ bacul?
et vrga inflexibilis q̄ valde est nāria? qz locus in
quo sum? est locus certamūs. locus itineris et locus
laboris: et h̄c tria hōim gnā indigēt specialit? ba
culo vel virga. **I**do dicit in psal. Virga tua et bacul?
tuus ip̄a me cōsolata sūt. Est etiā fortitudo simul
ferro idomabili. Nā sicut ferrū nō domat sed cō
minuit et domat oīa metallā. vt dicit daniel. sic vi
ri fortes mori p̄nt vincti vō nō possūt: imo ipsi o
niā aduersa et prospera vincūt. et qd pl? regnum
celoz violētē rapiūt. Nā violenti rapiūt illud?
vt dicit matthei. xij.

Est nichilomin? fortitudo silis petre ifrangibi
bili qual? est adamas. Nā sicut q̄ adamante p̄ci
tit ip̄e magis p̄cutitur? sic q̄ virū fortē molestat
magis ledit? quā ledat. Et sicut adamas nō frāgit
violentiā? ita vir fortis nulla frāgit impatiētia.

Et sicut adamantus scinditur sanguine hyrci: sic vir fortis
 memoria passionis xpi. **P**ropter ista de viro for-
 ti dicitur. **ezeth. iii.** Et adamantē et vt silicē dedi faciē tuā.

De iusticia. ca. xxxi.

Iusticia est virtus sua vniuersis tribuens: **Aug.**
 de libero arbitrio. Iusticia ē rectitudo volūtatis ppter
 se seruata. **antelm.**

De iusticia nota specialit'

1° typi figurāl' elegantia:
2° ptus filialis abūdantiā:
3° acty virtual' efficaciam.

Priō g' iusticia typū h' multiplicē et figurā valde
 elegantē. **Compatitur enī tribus specialiter**

Est aut iusticia sicut **recta semita:**
recta regula:
recta linea,

Est g' iusticia sicut rōa semita. **Nā** sicut illa est
 rectissia viarū: sic p viā iusticie atq' puenit ad bra-
 uiū sempiternū: imo oīs illa viā ē deuiū. **Nā** dicitur
 i psal. **Errare fecit eos in iuuio et nō in viā.** **Dñ** dicitur de
 iust' in psal. **Deducit eos in viā rectā: vt uēt i ci-
 uitate habitatiois.** **De iustus** dicitur alibi i psal. **In ac-
 tuitu ipy ambulāt**

Est etiā iusticia sicut rōa regula. **Nā** sicut recta
 regula ē rāssia mēsurarū: sic iusticia est optima
 mēsurarū et certissima mēsurā ad bonū opandū.
Hec est ei regula dina q' dirigit opa nra. **Dñ** i psal.

Dñs dirigit iustos **Et** prou. xv. Qui sequitur iustitiam diligitur a dño.

Est nichilomin⁹ iusticia rēa linea. Sicut ei rēa linea est pulcherrima linearū vt dicit phūs. Sic iusticie rectitudo facit hoīem ī intentiōe ⁊ quersatiōe pulcherrimū et decorū. Itā sicut statura huāi corpus ē pulchrior int' oēs qz est rēa ad celū. Sic natā cordis est pulcherrima cū p iusticiā est rēa ad deū. Vñ spose dicit cāntico. viij. Statura tua assimilata ē palme. Et hac rectitudie dicit eccl̄s. viij. Solummō hoc iuueni quod fecit hoīem rectū.

Ite iusticia multū pprie tribz alijs comparatur. Nota qd triplex ē iusticia. Generalis qd dirigit hominē in bono. ⁊ a qua dicitur hō factus bonus. Iudicialis qd corrigit vel coarctat ab oī malo. ⁊ ista corrigit delicta ppria vel aliena. Cardinalis vel moralis qd reddit vnicuiqz ppriū bonū.

Est itaqz iusticia } sicut gēma ī sero aureo.
} Sicut stella ī polo arcto.
} Sicut dea ī nro mictocofino.

Est igit iusticia sicut gēma in sero aureo. Sicut gēma sero aurei est ornamentū qz totū sero ornat ⁊ facit pretiosū. Sic etiā sero aureū dicitur eo qd in illa ⁊ p illā coronātur opa nra bona. ⁊ etiā opa bona que fierēt ex gratiā nūqz coronā mererent. In hac corona aurea vel sero aureo

insete sūt e^o gēme valde p̄iose. vel e^o v̄tutes p̄i-
cipales: s̄. prudentia. t̄p̄antia. fortitudo. i iusticia.

Gēma prudentie ponit̄ in anteriori pte coronet̄ q̄
ad prudentiā p̄tinet nō solū p̄ntia disponē p̄mo i
futura p̄caudere

Gēma t̄p̄antie locatur a dextris: q̄ t̄p̄antia facit
hoiēm iustū. sobriū in dextera prosperitatis

Gēma fortitudis inserit̄ a sinistris: q̄ fortitudo
facit hoiēm robustū in sinistra aduersitatis

Gēma vero iusticie castrat̄ in posteriori pte. Dicit̄
ep̄s in fine processiois. sicut rex in fine aciei. sicut
nauta vel gubernator i cauda nauis: sic sentētia
iusta refert̄ in fine cause. sicut etiā post laborem
certaminis datur victori corona triūphalis. Vñ ab
ista t̄p̄ a p̄ncipali gēma denotat̄ corona. Dicit̄ eī
ap̄ls. ii. ad th̄. iii. Reposita est in corona iusticie.

Aurifer in aurificina fabricat̄ hec p̄iosa coro-
na. ē sapiā inuicēta. De qua d̄. sap. viii. Sobrie-
tate i prudentiā docet. et iusticiā i virtutē. i. for-
titudinē: quibz nichil est vtilius i vita hōibz. Iste
quatuor v̄tutes vt d̄c̄m ē s̄ t̄q̄ e^o gēme p̄iose
i aureo sero gr̄e incastrate

Est etiā iusticia sicut stella arctici poli. R̄a sic
circa ip̄am voluit̄ celū ip̄a vero nō mutat̄ locū:
sic volubilia vite n̄re n̄ra volubilitate p̄ctūt̄:
iusticia vero nullo accidente mutatur. Quidē

Vita nra tota est volubilis sicut rota. **Q**uic ei ho-
mine eleuat honore que paulopost humado occul-
tat. iuxta i. psal. ascendit vsq; ad celos. et Inredū
etouerso hoiez hūilitate opprimit que postea ad ho-
nores attollit. qz dicit in psal. **S**uscipias a tria iopen-
et de stertore. et. **Q**uāq; hoiez a leua mutant i dexte-
rā. i. ab aduersis i prospera. interdū a dextris i le-
uā. a prosperis in aduersa. iuxta i. qd abraham
dixit ad loth. gen. xij. **S**i ad sinistra ieris ego dexte-
rā tenebo. si tu dexterā elegeris ego ad sinistra pgi-
Sz vir iustus in oibz his sp manet immobilis. nā ip-
sū hūilitas nō deprimit. honor nō ambit. ipsū
aduersitas nō frangit. **V**n psal. **Q**ui facit hec nū-
mouebit in eternū.

Est nichilomin iusticia sicut dea nri microcos-
mi. i. minoris et inferioris mudi. **D**icit ei deus in suo
microcosmo vel maiori mūdo disposuit oīa i nū-
ponde. et mensura. ut dicit sap. xi. sic iusticia i suo mi-
crocosmo psidens tāq; deus facit ut i oibz meritis et ope-
ribus nris sit numerus et bone opationis. pondus et affe-
ctionis. et mensura recte intentionis. **V**n isti dec no-
bilissime sacrificiū iusticie debem offerre. sicut dicit in
psal. **S**acrificabo sacrificiū iusticie.

De donis spūs sancti. ca. xxxij.
Quest tractatū de vtiutibz sequitur de donis spūs
santi. et hec est sexta dicta salutis. s. a vtiutibus ad

dona spūssā puenire: qz sicut dicitur virtutes docēt
 recte operari. sed dona expedit. Quā autē sūt septē do
 na spūssā. q̄ sēz enumerātur. ysa. xli. sēz spūs sapie.
 et intellectus. cōsiliū et fortitudinis. scientie. pietatis et ti
 moris dñi. **A** sapia autē nō puenit ad timorē dñi:
 s; potius a timore ad sapiam. tñ ab inferiori gratia
 ad superiorē: iuxta id qd dicitur in psal. Iniciū sapientie
 timor dñi. Ideo de timore dñi nota specialit̄ tria.

saluet q̄ } multiplex figuratur:
 virtualit̄ operatur:
 rōnabilit̄ meretur.

Primo ergo timor dñi habet multiplices
 figuras elegantes et cōpara- tiones oueniētes
Comparat̄ autē specialit̄ tribus.

Est ei timor dñi } sicut hostiarius custodiēs ingressū:
 sic iusticiari punitēs maleficiū:
 sicut terrarius vel speculator eu
 gilans exercitum

Primo ḡ timor dñi est sicut boni hostiarius q̄ di
 ligenter custodit hostiū cordis ne intret inimicus. id est di
 abolus. Et sicut hostiarius tenet baculū v' gladiū
 ad timorē intrantiū. sic timor dei ne pmittam̄ dia
 ad cor intrare portat clauē pene eterne. gladiū exōm̄
 pte acutū. sēz equitate dñe sūe que cōdemnabit ipso
 hos in aīa et corpore. **Dñi dicitur. mat. x. Timete eū qui p̄t**

corp^u & aīam perde in gehennā.

Tercio timor dñi est sic bon^u iustitiarū q̄ per-
mit maleficos et suspendit. Nā sicut illi q̄ tenent
iusticiā ponūt in mōtibz et locis patētibz patibulū
vel furcas ad expauētāculū latronū: ita timor dñi
ponit in corde hoīs ad expauētāculū peccōre. Et sic
iste iustitiarū crucifigit latronē: sic timor dñi niti-
tur crucifigē carnē tēp̄ pessimū aīe latronē. Vñ dī
i psal. **C**ōfige timore tuo carnes meas

Tercio timor dñi . . . ē sic bon^u & firari^u & speculator
q̄ euigilat exercitū . . . Nā sicut speculator tēpore
belli maxie nō sinit . . . dormire milites: sic timor
dñi tū sit mō tēp̄ . . . belli & guerre mortalis tēp̄
carnē. mūdū & dia . . . bolū. nō pmittit dormire
sp̄m p̄ delatōē: et . . . cōsensū. Vñ dī p̄. xviii.
Beatus ē homo q̄ sp̄ est pauudus. Nō solū at tēp̄
belli debet hō esse pauudus. ymo etiā tēp̄ pacis dē
ē timor osus: sicut videmus q̄ magni reges et
sapientes q̄uis actu nō sit guerra munūt tē
et custodiunt castra sua. De incūtitas dicit a
postolus. p̄. i. ad thessalonicenses. v. Cum
dixerint pax et securitas: tunc repentinus su
perueniet interitus. Et ecclesiastes. vii. dicit
Qui timet deū nichil negligit: q̄ nō bonū n̄
malū: q̄ p̄ timorez dñi malū euitat tēp̄ notū
& bonū formidat & nescit si ē gratū. Vñ Job. i.

Verebar oia opera mea scies qz nō paratis deliquen-
 ti? maxie aut tpe guette Itē vigil vel speculator
 mādat custodiri portas sensuū? qz ibi ē q̄ totū pētū-
 lū Sicut ad lram illi q̄ sūt in munitione sūme custo-
 diūt portas cū vidēt castrū ab hostibz obsessū? sic
 spūales viri q̄ hnt timorē dei custodiūt portas. scz
 quāqz sensuū ne intrēt ūmici? timētes qd̄ d̄r. herit.
 Ascendit nor p̄ fenestras nrās

Item timor dñi tribz alijs cōparat

Est ei timor dñi } 1. sicut medicina infirmoz?
 } 2. sicut disciplina pueozū?
 } 3. sic officina religiosozū.

Primo igit timor dñi est sicut infirmoz medicina
 Nam sicut medicina bene tēperata repellit oēs mor-
 bos nociuos ⁊ oēs nociuos humores? sic timor dei omē
 pccm̄ et oēs pcc̄i occasiones expellit. sanguīez luruīe
 fleuma accidie. melēcolia ire ⁊ colerā supbie. Dñi d̄r.
 cōra. Timor dñi expellit peccatū.

Secundo timor dñi est sic pueozū disciplina. Nā sicut
 virga discipline castigat puer. instruit et i format?
 sic p timorē dñi oīs motus sensualis ⁊ puerilis extir-
 patur: iux̄ i. qd̄ d̄t sapi. prou. xxij. Stulticia colli-
 gata ē in corde pueri: sed vga discipline fugabit eā.
 Et nota qz scdm̄ bedam eoz mala st̄ p̄t pcc̄m̄ nob̄
 inflata et nobis colligata q̄ sūt oīs mali pcc̄i mate-
 ria: s. īpotentia. ignorātia. cōcupiscētia. ⁊ malicia.

Vñ quidā peccāt ex ipotentia. et isti parū peccāt et
 maximā habent excusationē: nisi illa ipotentia
 culpā eorū sit introducta. Alij peccāt ex ignorantia. et
 isti plus peccāt et minozē hñt excusationē: qz igno-
 rantia nō excusat a toto s̄ a tāto: maxime si sit igno-
 rantia affectata q̄ nō excusat s̄ p̄tīm aggruat et aug-
 mētāt. Vñ de hoc d̄t ābro. Si ignoras grauissime
 peccas. Alij s̄t q̄ peccāt ex cōcupiscentiā. et isti plus
 peccāt et quasi nullā excusationē hñt: maxie si sit
 deliberata. Alij s̄t qui peccāt ex malicia et certā sc̄ia
 et isti maxie peccāt et nullā hñt excusationē: im-
 tales diūt peccare ī sp̄m sc̄m: qz sp̄m sc̄o bonitatis
 q̄ est malicie cōtraria appropriat. Sciendū ē autē
 vel notandū diligent̄ q̄ sex s̄t p̄tīa in sp̄m sc̄m:

salicet } Inuidencia sine gratie
 Impugnatio veritatis agnute
 Presumptio de ipugnitare:
 Obstinatio
 Desperatio. et
 finalis ipenitētia.

Et iste s̄t sex blasphemie ī sp̄m sc̄m. q̄ nō rem-
 tūtur in hoc seculo nec ī futuro: vt dramat. xii.
Tercio timor dñi est sicut officina religiosorum
 maxie est sicut qddā capitulū qd̄ sc̄m est preceptū
 ad culpārū correctiōez. Nā sicut ī caplō increpat
 et recognosatur et punit̄ culpa: ita in h̄o capitulo

timoris dei corriguntur peccata: quod ut dicitur, prou. viij. timor
 domini odit malum. Et sicut religio nulla esset si correctio
 o capli deficeret: ita si timor in caplo cordis non esset
 totum veritatis edificium deperiret: quod dicitur, ecci. xviii. Si
 non in timore domini tenueris te instanter: cito subuertet
 domus tua. Et non quod se in dei caplo culpam esse facit
 primo genua flectit: et culpa recognoscit: tunc spoli-
 at se veste deponit: et disciplinam accipit. Sic timor
 domini facit primo hominem penitentem humiliter genua flectere
 quod dicitur, psal. xlv. Nichi curuabit oes genua. Secundo facit
 humiliter culpam propriam recognoscere: sicut dauid qui dice-
 bat. In iniquitate mea ego cognosco. Tertio facit
 hominem veterem sicut vestem turpem spoliare: sicut dicitur
 apo. ad col. iij. Expoliate vos veterem hominem cum at-
 tribus suis. veterem conuersionem cum viciis et concupiscenti-
 is. Quarto facit hominem disciplinam accipere. in car-
 ne lasciuam macerare et castigare: sicut apo. fecit qui di-
 cebat. ad cor. ix. Castigo corpus meum et seruitu-
 ti subitio est.

Item timor domini est

Speciosus sicut ortus:

Valuosus sicut ventus:

Preiosus sicut thesaurus.

Primo timor domini est valde speciosus instar orti pa-
 radisi. Habet enim amenitatem sicut paradysus. dulce
 dominum in delectationem. Vnde in psal. Et magna mul-
 titudo dulcedinis tue domine: quam abscondisti tamen-
 bus te. Habet fertilitatem et ubertatem sicut paradysus

Psal. Nō est inopia timētibz eū. Habet nichilominus securitatē sicut paradysus. **Dñi** dicitur etiā. **xxviii.** Qui timet deū nichil trepidabit. **Et phūs.** Qui timet deū oīa timēt eū. qui vero nō timet deū timet oīa. **Dñi** cayn perpetrato homicidio fr̄is. statim habuit caput tremulū. et ait. **Dñs** qui viderit me occidet me. **gen. iiii.** Igitur timor dñi ppter amicitiatē. vbertatē et securitatē est sicut ortus coelusus. **cāticō. iiii.** Et etiā sicut paradysus. **vt dicitur etiā. xl.** Timor dñi sicut paradysus benedictiois.

V. Secūdo timor dñi est sicut ventus v̄tuosus. et specialiter sicut ventus aqilonaris. **Nā** sicut v̄tus aqilonaris pluuias dissipat. nubes fugat. aerē serenat. reptalia extēminat. et aquā congelat. ita timor dñi dissipat pluuias carnaliū delēctionū. fugat nubes carnaliū ymaginationū. serenat mentē per amorē puritatis. extēminat reptalia. i. mortificat vicia carnis. congelat aquas. i. restringit fluxū mūdanę prosperitatis: ita vt possit homo timēs deū ambulare sup aquas sicut petrus. **mat. xiiii.** Iste ē ventus de quo dicitur. **danielis. iii.** Angelus dñi fecit mediū fornacis q̄i ventū rois flantē. q̄ fornax oīm desideriorū carnaliū tēperat et refrigerat p̄ dei timorē.

Tercio timor dei ē preciosus sicut thesaurus. **Nā** sicut thesaurus q̄ est res p̄iosa facit hoīem sp̄ sollicitū de custodia. sic timor dei de se et v̄tutibz sp̄ est solli-

citus: et de grā ut habeatur. de p̄dita ut recuperet
 et de recuperata ut a retiduo conseruet. **Vñ** d̄t. bar.
 sup̄ cāti. **Cū** adest grā time ne idigne opereris ex ea.
 amplius time subtracta grā q̄ relinquat te custodia
 tua: si redierit grā multo āplius est timendū ne
 forte cōtingat pati retiduiū. **Retiduiare** ē peius est
 q̄ cadē: q̄ d̄r. ho. v. **Ecce** iā san⁹ fact⁹ es. noli āplius
 peccare: ne deterius aliqd̄ tibi cōtingat. **Iste** igitur
 thesaur⁹ & pretiosus: & ideo sūme custodiend⁹. **Vñ**
 d̄r. ysai. xxxij. **Timor** dñi ipse thesaurus ei⁹.

¶ **Secūdo** timor dñi virtualiter opat. **Vñ** nō q̄ ti
 mor dñi h̄z septē nobiles effectus

¶ **Primo** nāq̄ timor dñi curat hoīem a culpa p̄pe
 trata. **Est** ei mediana pro oībz p̄cās. **Et** nota q̄ si
 aut medicus sapiēs volens purgare egrotū primo
 dat sicopi p̄paratiuū. postea potionē vel antidotū
 purgatiuū: sic timor dñi instar sicopi p̄parat pec
 catorem grāndo attritiōez: iux̄ i. d̄. eccl̄. ij. q̄ timet̄ deū
 p̄p̄abit̄ corda sua. **Secūdo** instar antidoti purgat oēs
 p̄cā feces generādo contritiōē: q̄ d̄r. eccl̄. i. **Tior** dñi
 expellit p̄cām. **Et** est differētia int̄ contritiōez et at
 tritiōez: q̄ attritus ē dolor de p̄cō nō tū p̄fectus q̄
 adhuc ē in p̄posito peccādi de futuro.

¶ **Secūdo** timor dei custodit hoīem a culpa futura.
Sicut ei sapiēs medicus infirmo que debet cura
 re nō solū dat antidotū ad expellendū morbiū. sed

etiam ministrat curato aliquod electuarium contra retiduum.
uui. sic timor dei instar electuarii conseruatiui custodit
hominem ab omni peccati retiduo. **Ps.** dicitur exo. xx. Ut probaret
vos uenit dominus. et ut timor illius esset in uobis et non peccaretis.

Tercio timor domini abijtat temporalia uel terrena que sunt
sepe peccati materia. Sicut enim uidemus quod nauiter
uidentes naufragium imminere merces que sunt in nauem
piciunt in mari ut euadant periculum naufragii. sic
timor domini bona temporalia facit abire ut possit ab eterno
naufragio liberari. Et propterea dicebat Job. xxxi. **Deper**
si timentes super me fluctus timui deum. et pondus
ferre non potui.

Quarto timor domini continet et sustinet temporalia
mala ut euadant eterna. Nam sicut infirmus sustinet cau-
terium et adustiones ut possit euadere mortem. ita timor
domini facit sustinere cauterium temporalis uite. ut possit homo
euadere mortem uel supplicium mortis eterne. **Ps.** dicitur eccl. xxxiii.
Timentes deum non occurrunt mala.

Quinto timor domini gratiam et bona opera introducat. Sic
enim terra introducat filium. sic timor domini gratiam et opera bona
iuxta id psalmi. uicium sapientie timor domini.

Sexto timor domini super omnia facit fugere et euadere super
placitum gehene. Dedit enim ad infernum in dimidio die-
rum ut non uideat in fine dierum. Sicut ezechias que dice-
bat. **psa.** xxxviii. Ego dixi in dimidio dierum meorum
ad portas inferi. facit etiam alas ad melius fugerem.

Dū vt dicit poeta Pedibus timor addidit alas Sic vi-
demus q̄ lepus fugiens leporaciū pro timore vide-
tur volare ⁊ alas h̄re Timor e etiā facit hoīez mon-
tes et colles transilire. vt possit diabolu fugē ⁊ infer-
ni precipitiū cauere Dñ d̄. ysa. xxxv. Tūc saliet si-
cut ceru⁹ claudus.

Septio timor dñi meret⁹ stipendiū vite etne
hoīem nāq; hūiliat ⁊ sic scdm regulā saluatoris
ad glām exaltat. q̄ q̄ se hūiliat exaltabit Vnde
nota q̄ sūt sex species timoris.

Est ei. }
 Timor naturalis
 Timor mūdani⁹
 Timor humanus
 Timor secularis
 Timor vtilis
 Timor filialis

Prim⁹ igit timor est nālis. scz qm̄ homo natura-
liter t̄ct mortē ⁊ cō qd̄ est sibi nociuū Iste timor nāe
nō est meritorius nec demeritorius. q̄ nō subest libe-
ro arbitrio Hoc timore xp̄s timuit mori. sicut d̄. mat.
xiiij. Lepit ihesus pauere ⁊ tedere.

Secūsus timor d̄ mūdani⁹. qm̄ aliq̄s nimis t̄ct
de rebz trāsitorijs. vel de rebus mūdanijs vl' t̄pali-
bus pdendis Iste timore timuerūt iudei q̄ occiderūt
cristian. ne pderēt locū suū. vt d̄. yo. xi. Si dimitt
timus eū. sic credet oēs in eū. et veniet romani et

collat locū nrm̄ et gentē nostram.

Tercius timor dicitur hūanus. s. cū aliquis pl̄ debito timet de corpore suo. Iste timor prohibet. mat. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus: aiām aut̄ nō p̄nt occidē. Iste timor est veniale peccatū vt qm̄ est supra deū: q̄lis fuit i petro qm̄ xp̄m negauit ne pderet corpus suū.

Quartus timor ē seruilis. cū aliquis timet peccare et abstinere se a peccato timore gehēne: h̄ tñ volūtatem peccandi si peccatū posset impune fieri: et in q̄tū in se est vellet nō esse iusticiā vt posset peccare culpā. Iste timor ē q̄ vestis de sacco. cū qua nullus ingreditur regnū celozū: sicut figurat. hester. iij. vbi dicitur. indutū sacco nō intrare aulā assueri. De hoc timore dicit apoc. ad rō. viii.

Nō accepistis sp̄m seruitutis iterū in timore. et

Quintus timor dicitur ūtilis: de quo i psal. In cuius sapientie timor dñi. Iste timor duo facit. Timet eū puniri: et timet separari: sed p̄cipalit̄ timet separari. Iste licet timeat malū incurrē pl̄ timet bonū p̄dē: et ita quodā modo incipit bonū amare: et ideo dicitur ūtilis. Sicut eā terra introducat filiū. et filio introducto erit terra: sic iste timor ūtilis caritatē introducat. et caritate introducta timorē foris mittit.

Sextus timor dicitur filialis. Nā sicut filiū sup̄ oīa timet offensam patris etiā si p̄ nō intēderet eū peccatū: sic q̄ hēt timorem dñi filiale instar boni filij timet et auet offensam patris celestis: etiā si ex offensa illa si

bi nichil mali deberet accidere De hoc etiā timore
 dicitur in psal. Timor dñi sc̄us p̄manet in sc̄im seculi
 Iste timor a sc̄is doctoribz vocat̄ castitior q̄ danu-
 elem sc̄m vereturatur specialit̄ et timet in turpi
 facto Hinc hoc timore vereturatur nichil rectū eē
 p̄t nichil honestū vt dicit tullius De hoc timore ve-
 turatur dicit barnab. mirabilia sup̄ cetera Timor iquit
 vereturatur et castus ē oīm etatum ornat⁹ s̄ i iu-
 uenili etate āplius emitescat Quid eī amabili⁹
 vereturatur adollescente? Quā pulchra ē hec
 splendor gēma morū in vultu adollescentis: q̄
 vera et nūme dubia. bona nūcia spei. bone idolis
 in dex. soror cōsuetudine. et nullū eque manifestū sig-
 nū colūbine simplicitatis. testis inocentie. lam-
 pas pudicitie mētis. specialis gl̄a cōscientie. fa-
 custos. vite decus. sedes v̄tutis prime nāe. satis
 insigne toti⁹ honestatis ¶ Verito igit̄ iste timor
 castus dicitur: q̄ qui timore istū h̄z. instar v̄ge ma-
 ric an̄ partū suorū opm et p̄ptū sp̄ manet in-
 corruptus Et sicut mat̄ dei ē virgo et decet v̄gi-
 nū: sic timor iste castus deo est et virgo v̄tutū aīe
 ¶ Itē post donū timoris dicendū esset de dono pi-
 etatis: s̄ quia pietas idem ē vel q̄ idē cū mīa: ideo infra dicitur de beatitudinibz in ma-
 teria de mīa. de pietate dicem⁹
 ¶ Estē post donū pietatis eēt dicendū de dono

scientie? sed qz scia ad prudentia pt reduci: ideo illa
que i materia de vtutibz supradicta st de prudentia ap-
plicari pnt ad ea q de dono scie sue dicenda.

Et post donu scie esset dicendu de dono fortitu-
dinis? sed qz fortitudo no tm est donu s et virtus:
ideo de fortitudine sufficiat q dicta st in caplo de v-
tutibz. et specialiter in materia de fortitudine i vtu-
te.

De dono consilij. Ca. xxxij.

Post donu fortitudinis esset dicendu de dono
consilij? sed pauca dicenda st de dono consilij:
et hoc qz ad donu consilij ptinet fere oia q superius
i caplo de vtutibz et de virtute prudentie sut dicta.
¶ Na prudentia et consiliu in hoc differunt. qz consiliu
dt vtru aliquid sit agendu? prudentia vero ondit
quo fine i quibz circustantijs adhibitis. vt q tpe i
qualiter aliqd sit agendu: sicut alteri? scie agnosce
an expediat aliquem saluari alteri? no scire qualiter
aliquid sit saluandu? qz pum ptinet ad theologiam
scdm ad medicina. Item donu consilij excellentius
est q virtz prudentie? qz consiliu contra ceg pre-
ceptu virtute prudentie rectificat ne post factum
peniteat. Et hic pprie est actus et opus consilij. s. pro-
hibere preceptu et cauere. Dicitur ei videm? qz sce-
nu est cotra preceptu equi? sic donu consilij of totz
preceptioez opis boni. Et ideo dz eccl. xxxij. Nunc
consilio nichil facias? post cui? sem no penitebis

His suppositis int̄ illa pauca q̄ de dono consilij se di-
cenda. se hec consilia consideranda. **¶** Tūc de consilio

speciali nō tria. **¶** Que se i consilio nēcēria.
¶ Que se in consilio laudabilia.
¶ Que sit i consilio dēa

¶ Prio ergo dicendū est. que se in consilio necessa-
ria. **¶** Et nota q̄ in consilio quatuor se nēcēria obser-

uāda	} expedies	} facile	} Et gr̄ia istoz	} dānosum					
					} certū i	} vitanda. scz.	} difficile		
								} securū	} incertū i

Dū ille q̄ dat consiliū ceteris paribz debet p̄ponē expe-
diens dānosū? facile difficili. certū incerto? securū
periculoso? **¶** Et oīa illa d̄z. prou. xi. **¶** Er̄it salus vbi
multa consilia.

¶ Sedō videndū est q̄ sūt in consilio laudabilia. **¶** Et
nota q̄ in consilio eoz se laudabilia?

salicet } gr̄a consiliū requirēdi
} gr̄a consiliū eligendi:
} gratia consiliū exhibendi:
} gr̄a consilium acq̄rendi

¶ Prio igit̄ est valde laudabile. s. consiliū in oībz li-
benter requirē. **¶** Ideo d̄z. thobie. e. **¶** Consiliū sp̄ a sapi-
entibz requirē

¶ Sedō in consilio est laudabile consiliariū bonū eli-
gē. Dū nota q̄ scdm̄ doctrinā sacre scripture. deus

consiliarius est eligendus pro omnibus. **P**rimo in consilio et
pro consilio regnando. primo eligendus est deus. non dicitur
non dicitur thobie. iij. Omnia consilia tua in ipso. s. in deo ma-
neant. **I**deo eligendus est iustus non impius. **D**icitur de
eccl. xxxv. Cor boni consilij statue teatim. **Q**uia dicitur ps.
xij. Consilia impiorum fraudulenta. **R**egis vix scit alijs
consilium dare qui sibi nescit accipere. **E**t ideo dicitur gen. adx.
In consilio eorum. s. impiorum non veniat anima mea.

Tercio eligendus sapiens consiliarius non fatuus. **I**deo
dicitur thobie. iij. Consilium spiritus a sapiente require. non
a fatuo. **R**egis dicitur eccl. viij. Cum fatuus non habeas con-
silium. non enim potest diligere nisi quod eis placet.

Quarto eligendus est senex et experitus. ut dicitur eccl.
xxv. Quis speciosa veteranus sapientia. et gloriosus intel-
lectus et consilium. **N**on est pro consilio eligendus iuuenis la-
sciuis. **I**deo roboam pro magna parte amisit regnum su-
um. quia relicto consilio seniorum adhesit consilio iuuenum.
ut dicitur thy. reg. xij.

Tercio videndum est que sit in consilio dicitur. **E**t non
quasi sponsus iocundus consuevit portare sponsam cum qua
de nouo contraxit. ita christus qui tanquam sponsus de thala-
mo proteges noue sponse sue ecclesie cum qua nuptiam
nostram cum sua viuendo in unitate persone mirionum
sacramentale contraxit. noua iocundia. a. tria euangeli-
ca consilia apportauit.

Primum consilium est castitas contra concupiscentiam.

nā carnis De hoc consilio habetur. mat. xix. Non
 oēs capiūt verbū istud q̄ quibz datū est. Tales eī
 s̄ eunuchi q̄ se castrā p̄ regnū celoꝝ.

Secūm consiliū est voluntarie paupertatis contra
 cōcupiscentiā oculoꝝ De quo consilio habetur. mat.
 xix. Si vis p̄fectus eē. vade & vende oīa que habes
 et da pauperibz. Et seneca de. q̄ q̄tissime viuerent
 hoīes. si hec duo. p̄noīa tollerent de mūdo. s̄ meū
 et tuū.

Tercū consiliū est obīe & hūilitatis q̄ supbiā
 vite De quo dicit. mat. xxiii. Qui vult venire post
 me abneget semetipm. et tollat crucē suā et sequa-
 tur me. Semetipm abnegare ē p̄oīā volūtate re-
 linquē. Optimū consiliū Dñi de. barn. Tolle p̄i-
 am volūtate. et isern. nō erit. Exemplū de s̄c̄e o-
 rāte & dia. insultante. Et q̄ superi. i tractatu de
 cōsilijs plene dictū est de his tribz cōsilijs. ideo que
 dicta s̄ de dono consilij mō sufficiāt.

¶ De dono intellectus. Ca. xxxiiij.

Dicitur donū consilij dicenda s̄ pauca de dono
 intellectus et dono sapie. q̄ hic p̄nt fere oīa dici q̄
 dicta s̄ sup̄ in tractatu de v̄tute & prudētia. Unde
 notandū q̄ v̄tus prudentie & donū consilij differūt
 a dono intellectus et sapie. q̄ consiliū et prudentia p̄-
 tinēt ad vitā extēriā. et s̄ de actiuis. intellectus & sa-
 piā q̄ vitā ptinet ad vitā contēplatiuā. et s̄ de con-

contemplatiuis. Differunt autem intellectus et sapientia: quia
intellectus est cognitio speculatiua et quasi cognitio per visum:
sapientia vero est cognitio experientialis et practica et quasi
cognitio per gustum. Et ideo superior est sapientia: quia intellectus
tamen dicitur de cognitionibus vel visionibus: sapientia super dicitur de cognitione
nunc dicitur de delectationibus. Et nota quod intellectus foris stat: sa-
pientia per affectum intrat: et ipsa delectationes suggerit. Unde
dicitur in psalmo. Gustate et videte quoniam suauis est dominus.
Gustate ad sapientiam pertinet. sed videre ad intellectum:
quod quod intellectus acute inuenit. sapientia mature disponit
et ad spiritualem delectationem conuertit: ut dicitur in genesi. Su-
ma haec differentie est quod donum intellectus est proprie pene-
tratiuum: sed donum sapientie est proprie saporatiuum. Huius
propositis de dono intellectus notanda sunt pauca et specu-
aliter tria. Debemus ei per donum intellectus subtiliter
penetrare et intelligere que sunt supra nos. ut deum:
que sunt iuxta nos. ut proximum: quod sunt infra nos. ut cor-
pus nostrum.

Primo igitur debemus intelligere superiora: unde dicitur quod
dicitur apostolus ad romanos. Inuisibilia dei per ea que facta sunt. intellectu
conspiciuntur: sempiterna quoque virtus eius et diuinitas. Et non
quod duplex est liber in quo intellectus potest intelligere legem et
intelligere et addiscere deum: scilicet liber scripture. et hunc librum
dedit saluator discipulis: suus per resurrectionem. ut scilicet in fi-
guris legalibus et carnis prophetis intelligeretur myste-
ria gratie que operatur est christus. id est per ea que facta sunt et dicitur

in veteri testamēto intelligāt ea q̄ completa sūt in nouo. **¶** Dñs dicitur. **¶** Tu aperuit eis sensū vt intelligeret scripturas. Alii dicitur liber creature. i. quo intelligētis fidelis debet deū querere et p̄t ipm̄ uenire. sicut in magnitudine creaturaruū dīpotentiā dei. i. pulchritudine et ordine sapiām. i. utilitate et fructu bonitātē dei sumā: qz dicitur. **¶** Sapientia. **¶** Magnitudinē speciei et creature cognoscibilis p̄t eoz creator videri. **¶** Hūc intellcām nō habuerūt philozophi. qz itellēs eoz nesciūt ascendē a magnitudinē creature ad magnitudinē dei: et ideo fuerūt siles pueris qui cū legūt lras pulchras deauratas attēte respiciūt s̄ quid lre signat nō intendūt.

¶ Itē notandū diligēt qz creatura ē duplex. s. naturalis et artificialis: et sic oīs creatura sigt suū creatorē dupli. In creatura est signū nāle et positiuū. **¶** Signū naturale dicitur in creaturis quas condidit p̄ se dīna sapiā. **¶** Signū positiuū dicitur in fabricis et operibz sacramentalibz que cōstituit ecclā. vt s̄ forme ecclāe. et vestes et ornatū mīstroz: q̄ oīa s̄ instituta vt intelligam̄ dei in altitudinē ecclāe sublimitatē. in magnitudinē imensitatē vel infinitatē. i. quadratū soliditatē. in lōgitudinē etnitatē. et sili de alijs. **¶** In mīstris sili et ornāmētis eoz itelligo deū: vt in veste candida mūdiciā et puritatē. in veste rubea dei clementiā et caritatē. in veste aurca dei sa-

prentiā et claritatē: et sic de alijs. Iste itellēs pprie
vocat donū dei: vt dicit apo. 2. ad timo. 4. Dabit tibi
dñs in oibz intellēm.

¶ Secūdo debem⁹ itelligē que sūt iuxta nos. s. pām⁹
iuxta i. qd dicit eccl. xxxi. Intellige q̄ sūt pōtū tu et te
ipō. Nā in frigore meo debeo itelligē pauperis nudi
tatē: in fame et siti pauperis siti et esuriē: et in dolore
meo pauperis infirmitatē: et sic de alijs. Et sicut ho
mines bene itelligētes cōsueuerūt ad honores et dig
nitates p̄moueri: ita q̄ itelligūt nātē pōtū p̄
mouētur et q̄ episcopāt ad beatitudinē p̄disi. Dñ
dicit in psal. Hūis q̄ itelligit sup egenū et paupere.

¶ Tertio debem⁹ itelligē que sūt infra nos. sūt aīā
nrām et corpus nrām. Sicut eī oculus nr̄ dirigit
manū in ope et motu exteriori: sic itellēs regulat
affectū in oī ope et motu interiori. Dñ itellēs
dicit interior lect⁹: qz aīā in informat. trāquillat
et quietat: sicut corpus in lēo p̄uisat. Dicit etiā i
terior lotus: qz sicut lot⁹ cōtinet et cōseruat loca
tū: sic itellēs stabilitat et cōseruat liberū arbitriū
et oēs interiorē motū. Ideo dicit in psal. Intellat⁹ bo
n⁹ oibz faciētibz eū. Quia si homo nō faciāt q̄
itellētus et cōsā dicit: nec de⁹ nec āgelus. nō hō
qz ista tria hūt intellēm dicit meret⁹: s. pōtū iūme
to cōpat. Dñ dicit in psal. Hō tū in honore esset nō
itellēt creatorē suū: s. iūmētis cōparat⁹ et illis

factus est illis. **De dono sapie. Ia. cxxx.**

Donū intellectū p̄uata habem⁹ dicere
de dono sapie: q̄ multū quēt tū virtute
p̄udentie ⁊ alijs v̄tutibz et donis q̄ informāt cog
nitiuā: tamē q̄ sapiā nō t̄m informat cog
nitiuā s̄ etiā affectiuā: ideo dicēda s̄ de dono sapie
p̄uata. s̄ t̄m tria.

W̄n nōndū q̄ sapiā e
donū splēdidissimū iſtar lucē:
donū ſapidissimū iſtar mellē:
donū p̄fidissimū iſtar māis.

Priō q̄ donū sapie est donū splēdidissimū
nō solū sicut sol: s̄ etiā pl⁹ q̄ sol Sol ē iste nō oste
dit nobis nisi q̄ s̄ supra trā et infra celū: sapiā
at̄ dei facit nos cognoscē oīa. s̄. infernū vt timeam⁹:
mundū vt contēnam⁹: celū vt appetam⁹: deū vt
laudem⁹. Et istud ē v̄lāmū libri sapie: et ab ip̄o
donat. s̄. cognitio dinor. vt d̄t aug⁹. Et p̄terea d̄t
sapie. vii. h̄. s̄. sapiā est sp̄ctiosior sole ⁊ sup̄ oēs dispo
sicioēs stellarū lucē cōpata ⁊ iuenit p̄ior: q̄ p̄ lu
cē visibilia vident t̄m. p̄ sapiām v̄o etiā iūsilia
cognoscūt.

Secūdo sapiā est donū ſapidissimū iſtar mellis:
nō solū sicut mel s̄ etiā pl⁹ q̄ mel **W̄n d̄t sapiā.**
ec̄i. xiiii. **D**ps me sup̄ mel dulas: et hereditas
mea sup̄ mel et fauū **P̄. el. nāq̄ h̄z v̄nū sapore ⁊ il
lo gustato desipiūt alia etiā meliora sicut v̄nū q̄**

post mellis gustū nō apparet sapidū: s̄ sapiā dīna
oem h̄z sapore: q̄ sibi sapiūt oīa vt debet. s̄ tā mala
q̄ bona t̄palia vt vilia et īspida: bona spūalia vt
cāra. bona et̄na vt fructuosa et sūme nobilia Dñ
d̄z ec̄a. vi. Sapiā sc̄dm nomē suū est. s̄ sapida sc̄a
et nō multas ē manifesta Ideo d̄t bene. barn. Inue
nisti plene sapiām: si prioris vite p̄cā defleas. Si
h̄ s̄c̄i desideria p̄cipedis. si et̄na b̄atudinē toto desi
derio cōcupiscas iuenisti sapiām: si tibi singula ho
tū sapiāt prout s̄t.

Tertio sapiā est donū profundissimū instar ma
ris: nō solū sicut mare s̄ et̄na pl̄ q̄ mare. Et ma
re sc̄dm h̄z fundū: sapiā dīna nullū h̄z fundum
Quia vt d̄z Job. xi. longior ē t̄ra mēsurā ei: et la
tior mari. Et p̄terea d̄t apl̄s. ad rō. xi. **A**ltitudo
et p̄funditas p̄nitentiū sapiē et̄c̄e dei: q̄ incōpre
hensibilia s̄t iudicia ei: et iuestigabiles vie ei: q̄
nimis lōge s̄t sapiē dīne iudicio q̄bz disposuit oīa
iuestigabilia q̄ gutte maris valeāt numerā. Et
de p̄re et filio volentibz haurire totū mare tū cōde
ari puo. vt narrat Jhero. Ideo d̄z donū q̄ nūq̄ p̄
studū atq̄rit: nisi p̄ inspiratiōez dīnā habeatur
Et iō d̄z. iacobi. i. Si quis v̄m indiget sapiā: po
stulet a deo q̄ dat oībz affluēt̄er et nō īperat: et da
bitur ei. Et sap. ix. Da m̄ dñe sedū tuaz afflu
tē sapiām: vt metū su et metū laborez: vt sciam

quod acceptū sit corā te oī tempore. Amē

Septima dicta de humilitate. **Ca. xxxv.**

Dest tractatū de donis spūssā dicendū ē de
bñtudinibz. Hec est septia dicta salutis. s. a
dono spūssā ad bñtudinē puenire. De hu
militate enī quatuor sē p̄cipue notanda.

1° typū figuratiuū:
2° motū imitatiuū:
3° signū demonstratiuū:
4° gradū distributiū.

Habz g^o hūilitas sacra typū multiplicē i figurā.

Nō g^o q^o hūilitas ē

- breuis scola deuotionis?
- breuis scola perfectiōis?
- breuis via saluatiōis?
- breuis scala si vis ascendē?
- breuis scola si vis addiscē?
- breuis via si vis intedē.

Est igit hūilitas scala breuis.

Et nō tria i scala hūilitas. s. scale

- extremū
- omū. et
- supremū.

Et nō tria i scala

- dextra i
- sinistrū?

Scale latera

Scale spatia. s. triplicē graduum.

Habet eī scala hūilitatis duo extrema. omū et supre
mū. Imū vel pes hī scale est tior supplicij. supremū

2000 ē amor p̄m̄i. Vñ psal. Si ascendero in celū tu il-
lic es: si descendero. In Ite h̄z scala duo latera: dextrū
et sinistrū. Dextrū est cōparantia ē prosperis. Sinistrū
p̄nitentia in aduersis. Vñ ap̄l. 2. ad cor. vi. P̄ arma in-
stare a dextris et a sinistris. Ite h̄z scala h̄z tria spacia
vel tres gradus: vñ quos p̄m̄us ē cōtēctus mūdi. 2. Ne
hūilis abiectio sui: 3. ē hūilis amor dei. H̄ est scala
iacob. gen. xxviii.

Este est hūilitas breuis scola. Est eī opendū totius
iusticie: vñ ip̄a d̄i oīs iusticia. mat. iii. Sic eī docet nos
implete oēm iusticiā. glo. i. hūilitatē. Ideo saluator i maḡ
optimus ē sua scola prolixitate tota legis reducit ad
quādam sūmā. ad methodū hūilitatis dices. mat. xi.
Disate a me q̄ mitis sū et hūilis corde. Hūilitas at
sic describitur: hūilitas ē ex itutu p̄p̄e ordinōis vel ordi-
nōis volūtaria mētis inclinatio.

Vest insup hūilitas sicut breuis via: q̄ tū hūilitas
petit centrum. p̄ ḡnis vertat arcū et specialē arcū
et facit dyametru et dyametralit̄ p̄trāsit spaciū: et in
rectissimē venit ad centru. vsaie. xxx. Hec est via ab-
lute in ea

Ite hūilitas

- 1. se attenuat vt amet a sponso.
- 2. se annihilat vt creet de nouo.
- 3. se euacuat vt impleat a deo.

E hūilitas itaq̄ se attenuat: et sic facit sapiam̄ gra-
tialē ad domicelle modū. Vñ hūilitas i gr̄litas sponse
q̄ sponsū inatit ad eius amorē. Et causa h̄ ē: q̄ gr̄litas

licus signat vel attestat incorruptioē? sicut cōturbatio tie-
mor signat corruptā esse mulierē i pregnantē. Unde
nota q̄ quidā tumēt et inflātur de gr̄e i nobilitate?
et tales ipregnāt a p̄p̄io p̄e sicut filie loth. gen. xix.

Quidā inflant de subduoz multitudie i p̄tate?
et tales ipregnāt a toto p̄plo. sicut dauid q̄ fecit nu-
merare p̄lin. 2. reg. xxij. Quidā etiā tumēt i inflā-
tur de corruptioē corpis i p̄ ḡns qd̄ est detestabile in-
pregnāt a virginitate. sicut facie v̄gines. mat. xxv.

Hūilitas se ānihilat vt de nouo creet. Ipa est
cū illud nichilū sup qd̄ deus fundauit trā. job. xxi. Cui
appendit trā sup nichilū. i. aīam sup hūilitatis fū-
damentū.

Hūilitas insup se vacuat vt impleat. i. vacuā et
ianēm se reputat. Unde figurat p̄ altare tabernaculi
exodi. xxxv. qd̄ erat ita grauiū vt posset recipē ignē
ligna et victimas. Sic hūilitas ē vacua vt capiat
ista tria? s. ignē dulcoris: ligna op̄missiois: et victimas
deuotionis.

Itē nō q̄ hūilitas ē { 1. q̄qd̄ in valore ē pretiosius?
2. q̄qd̄ i odore est deliciosius?
3. q̄qd̄ in decore ē gr̄iosius.

Priō igit̄ dico q̄ hūilitas i valore ē sūme p̄ciosa
i p̄ hoc ~~uocatur~~ op̄atur auro i balsamo q̄ s̄ duo val-
de p̄ciosa. Balsamū sup oēs liquores? aurū super
oīa metalla. Et sicut ista duo s̄ valde cara i nō p̄-
ciosa? sic rarissima ē hūilitas v̄a i nō sūme cara. Et

sicut aurū est valde ponderosū et nālvē petit centū
balsamū sp petit fundū? sic vera hūilitas instat
auri et balsamū sp appetit infeciore locū. Et ppter
rea de valore hūilitatis dz. sap. viij. **De aurū in**
cōpatione illi? arena ē erigua

P Est etiā hūilitas i odore multū deliciosa? et
ppter hoc cōpat in scriptura tribz. q se valde odorife
ra: s. thuri qd est granū modicū i tū fragrantissi
mū Ideo dz. eccl. i. **Quasi th? redoles in diebus**
estatis Cōpat etiā nardo q est arbor pua i valde
odorifera **Dñ dz. eccl. i. Nardo mea dedit odorem**
suū Cōpat etiā cynamomo. qd ē cinerij coloris
et cū frangit spirat quēdā visibilem et fragrantis
simū odorē. i. vaporē ad modū cineris? sic verus
hūilis q cinerē se reputat emittit spiramā fra
grantissime vtilitatis. Et iō dz. eccl. xxiij. **Sicut cyna**
momū et balsamū aromatisans odorē dedit.

Est insup hūilitas in decore mētis valde spen
osa. Et ppter hoc cōpat virori i colorū viridi? q sup
oēs colores est pportionalis oculis i delectabilis
ad videndū **Dñ dz. eccl. xl. Gram et specie deside**
rabit ocul? et sup oēs virides sationes vel segetes
sator viridiorq est vtilis hūilitatis.

Estē nō q hūilitas se humiliat vt ascendat? se i
anerat vt redoleat: se mortificat vt resurgat.
Hūilitas itaq se humiliat et sp iūinat **Sicut ei**

tam in quo pendet fructus. et sicut spica plena gra-
no respicit et declinat versus terram. sic anima humilis que
instat ramus que est onusta fructibus honore operum et ad-
modum spice granate est plena granis virtutum respicit
terram. propria fragilitate et carnis vel corporis conditionem
terram. **C**ontrario ramus erectus monstrat quod in eo est nullus
fructus. et spica erecta quod est granis vacua. Ita homo
per superbiam erectus est ad modum ramus sterilis et infructu-
osus. Et ideo de saluatore mat. vii. A fructibus eorum cognos-
catis eos.

Humilitas etiam se in cinerem et puluerisat et sic su-
auis fragrat. sicut herbe et spes aromaticitate plus redolent
quanto se minutius terunt et puluerisate. **D**icitur de ca.
iiij. Que est ista que ascendit per desertum sicut vngula fu-
mi ex aromatibus mirre et thuris et vniuersi pul-
ueris pigmentarii.

Et notandum quod omnis homo debet se puluerem et cinere-
m reputare ex parte carnis de qua certum est quod efficitur
puluis. **Gene. iiij.** Puluis es et in puluerem re-
uertetur. **E**x parte anime debet se quilibet puluerem et cinere-
m reputare precipue propter tria. s.

Primo propter vilitatem. Sicut enim cinis est vilis quantum ad
suam de preiosa materia. sic anima valde vilis est ex au-
tore: quousque suus valde nobilis et natus. **Psal.** Ad nichilum de-
ductus est in conspectu eius malignus.

Secundo propter resistendi difficultatem. Quia sicut cinis

statū dispigitur et nō p̄t resistē modico flatu. Sic hō
nō p̄t resistē modice tētationi. Imo cadit frequēt ad
sibilū modici verbi. Dñs dicit in psal. Nō sic ip̄y nō
sic sed tanq̄ puluis et

Tercio p̄t resurgendi impossibilitatē. Nā sicut
canis nō p̄t redire ad statū sue materie. Sic homo
p̄ator nō p̄t redire ad statū gr̄e nisi sola dei virtute.
Dñs ceteris. vii. Nemo p̄t corrigē quē deus despectit. Et
in psal. Nisi dñs edificauerit. et

Humilitas isup se mortificat ut resurgat. In huius
militis q̄ sp̄ cōsiderat mortē p̄riā ut resurgat ad be
tā. Et nō q̄ memoria mortis facit i hōie precipue
seruā.

Prius facit p̄cā vel vitia fugē. Nā sicut latro
nes timet et fugiūt faciē iudicis. Sic vitia mēo
ria mortis. Et sicut iumentū tū cauda se defen
dit a muscas. Sic hō a tētatione vitioꝝ ex cōsidera
tione mortis. Nā de p̄ccāte dicit trena. Cordes eius
in pedibz. et in affectionibz. Et subdit causā. Quia
nō est recordat̄ finis sui.

Ergo facit mūdū cōtēnē. Dñs dicit ihero. stati
le contēnit oīa qui se sp̄ cogitat morturū. Nā con
cupiscentia oculoz contēnit. q̄n quis cogitat se i
tiam reuersurū. Concupiscentia carnis deprimit. q̄n
quis cogitat q̄ corp̄ in delicijs nutritū erit a
bus verminū. Superbia vite contēnitur. q̄n quis

cogitat qd ille qd vult esse supra alios ponet ⁱⁱⁱ **Et** ita qd est i
suum elementu.

Tercio facit seipm despice: et ppter resolutionez ad terrā i
suius cognitiōez venire: qd mod' cognoscendi: p'p'm
ē certissim' int' oēs. Propterea dicit in psal. **S**ciāt gētes
qm hoīes st. i. de humo.

Quarto facit vitā pntem rē regē. Sicut ei gu
bernator nauis se ponit i cauda vt recta gubernet na
uē: sic qd in mari h' mūdi vult rē z seruire nauigāe
nouissima sua debet cogitare vel recordari. **Vnde** dicit
eccl. vii. **N**on rememorate nouissima tua: et in eternum
non peccabis.

Quinto facit rē temperare pntez leticiā. **Sic** enim
fatua ē esca sine sale: sic pns leticia ē inepta sine mor
tis cōsideratiōe. **Instar** salis dulcedo leticie t'pulis mi
scet cū amaritudine mortis. **Quōd** dicit eccl. vii. **M**ors qd
amara ē memoria tua hoī iūsto. **pacē** habēt i substācijs suis

Sexto facit rē diuide pntez et futura vitā. **Qui**
ē ponit se in articulo mortis et eā diligēter cōsiderat
qd in medio pntis et future vite se collocat: et idō
rē videt qd spernē z qd eligē debeat. **Ideo** dicit eccl. xi.

In die bonoz ne imemor sis malozū, et in die bonoz ne ime
mor sis malozū

Ite hūilitas est

- 1. gratiosa iſtar floris speciosi:
- 2. vtuosa iſtar lapidis p'iosi:
- 3. lūinoſa iſtar ſideris radiosi

Est itaq; hūilitas granosa instar floris speciosi. **C**ōp-
ratur at̄ ut̄ flores precipue viole. q̄ est flos modicus
et valde speciosus. Et nō q̄ viola ē formata istar au-
tule pue. Habet ē quoddā rostrū puū et quasdā puu-
las alas. et quādam caudā puulā. ita hūilitas h̄ ad-
modū viole ista tria diminutina p̄ ppriā reputati-
onē. H̄z nāq; rostrū ad laudandū deū. h̄z etiā alu-
las vel pēnas ad cōtemplandū celū. h̄z caudā ad
cogitandū finē ppriū. Hec est viola speciosa de qua
dicit̄ cā. ii. Ego flos cāpiat̄

Est etiā hūilitas lūinosa instar sideris radiosi.
Nā sicut sidus vel stella ē modica ī apparetia. tū tū
sidus ī veritate (vt tradūt mathematici) sit maior
tota t̄ra. sic hūilis cū sit pu. ī veritate ē ap̄d deum
maxim. et sua t̄ra et hoīm reputatiōe vult ēē quasi
null. **H**ō dicit̄ eccl̄. xxxiiij. Quāto magniores: hūilia te t̄
oibz. Ipsa est ē instar lune. **N**ā sicut luna ē luminac
q̄ minuit̄ ex consumatiōe. vt dicit̄ eccl̄. iij. sic hūilis se
minorare nitit̄ cū a deo p̄ gr̄as consumat̄: sicut vgo
maria. lucea. Quia reputauit se anallā hūilem cū
salutaret̄ per archangelū gabrielē. et a filio dei digne
retur in m̄rem.

Est etiā hūilitas instar lapidis p̄ciosi vtriosā. **N**ā
lapides p̄ciosi s̄ vt plurimū q̄tate modici. et vtrius
magis. Et nō q̄ hūilitas q̄at̄ precipue ī p̄e quōsp̄
lapidibz p̄ciosis.

Primo amethysto q̄ reprimit ebrietatē: sic hūilitas
supbia que se iebriat p̄ ambitionē. **D**ñ supbia ē ebria
et nō a vino: vt dicit iohel. **E**xp̄gissimū ebriy et nō a vi-
no: s̄ a vento. s. supbie.

Secundo iaspidi q̄ fugat fantasmatā: sic hūilitas ho-
nores t̄nsitorios q̄ s̄ q̄i fantasatē vl̄ sōnia. **Q**uia dicitur
de supbo. eccl̄. xiiii. **C**or tuū fantasias patit.

Tercio hūilitas ē sicut saphirus. **P**ā sicut saphi-
rus reprimit humores seu tumores corporales: ita hu-
milis supbas et apulosas inflatioēs. **I**psa ei nō inflat
nō est ābitiosa: sic de caritate dicit apo. i. ad cor. xiii.

Quarto hūilitas ē sic onychinus. **P**ā sicut onychi-
nus dicitur hoīez reddere iūctū: sic hūilitas reddit iūctū
hoīez et facit de hostibz triumphare. **I**n c. figura dicitur
uid q̄ dicitur hūilis cū lapibz fūde, i. ter fuisse: vt dicitur p̄
regum. xvii.

golpade

Quinto hūilitas ē sicut dyamas. **P**ā sicut dya-
mas ē lapis q̄ reddit hoīez gratiosū: sic hūilitas ho-
mīez dō et hoībz facit eē placentē et gratū. **D**ñ dicitur de
hūilitate. deute. xiiii. **D**it placēs de frībz suis. **E**t sic
corā dō et hoībz est supbia odiosa. vt dicitur eccl̄. x. ita hu-
militas ē dō et hoībz gratiosa.

Sexto hūilitas cū deo q̄ de pari cōtendit: cū dīna
liberalitate ei gratiā sp̄ recipiēdo. **S**upbia circūcūt
et despiat meliōre ptem eligēdo: diabolū despiat
ei in laqueos euadendo.

Hūilitas igitur de pari contendit cum divina liberalitate: quod quoniam divina liberalitas anime plura tribuit: tanto ipsa ad recipiendum fit capaxior: et hoc triplici arte,

- 1.** se dilatando per gratiarum actiones.
2. se circūuando per deuotam orationem.
3. se euacuando per modicam sui reputationem.

Primo ei hūilitas cum recipit dei beneficia gratias agendo se dilatatur: et sic recipiendo parat se per locum ut deus amplius infundat. Non ipsa uas admirabile operum excelsum: ut dicitur eorum. Et bene hūilitas uas admirabile dicitur: quod dum impletur de impletione capaxior efficitur.

Secundo hūilitas per orationem se circūuat: et sic ad magis hauriendum se parat. Sicut sicut uas circumuat ut hauriat aquam: sic hūilitas se circūuat ut hauriat: et hoc orando gratias diuina. Et quoniam deus amplius donat: tanto ipsa amplius postulat: immo nunquam petere cessat: et ideo in eam impletur quod dicitur eorum. Quia si summauerit homo tunc intipiet.

Tertio hūilitas per propria reputationem se euacuat: et quodammodo se exanimat: et per consequens ad recipiendum capaxior fit. Et hoc triplici arte existit: quod dum gratias dei in plenitudine recipit: seipsum tam uacua recognoscit. Ideo in persona dei dicitur de humilibus eorum. riii.

Qui bibunt me adhuc sitient

Ate hūilitas etiam superbia circumuenit: meliorem partem eligendo. Et non specialiter deest in quibus hūilitas respicitur superbie eligit meliorem partem. Superbia ei eligit quod est

extra: hūilitas qđ est itra De p̄rio d̄i matthei. xiiij.

Oīa opa sua facit vt videat ab hoīb; De hūilib; vō
d̄i. ad cor. ii. ca. i. Gloria n̄ra hec ē: testimoniū q̄sne
n̄re Superbia eligit sarcillas: hūilitas tortillas.

Superbia eligit cortice: hūilitas nudēū.

Superbia eligit paleā: hūilitas granū.

Superbia eligit flores: hūilitas fructū. iuxta illd̄
m̄tuo. ii. fructus ei; dulcis gutturi meo.

Superbia eligit mōtes: hūilitas valles Et nō q̄ in
mōtib; s̄t e. mala: s̄z. ariditas ideuotiois. durities
cōpassionis: sterilitas opatiois. et p̄cipitiū d̄anatiois.

Hūilitas vō eligit valles: i quib; s̄t e. bona illis
malis opposita Nā sicut valles q̄ ariditate s̄t irrigue
cōtra duritiā s̄t molles. cōtra sterilitatē s̄t fructife
re. q̄ p̄cipitiū s̄t secure: sic hūiles admodū vallis
s̄t irrigu p̄ deuotioēz i molles per q̄passioēz: fructife
ri p̄ bonā opatioem. d̄securi p̄ d̄inā p̄tectionē: q̄z i
infimo nō oportet timere p̄cipitiū.

Superbia eligit pulchrū: hūilitas bonū.

Superbia eligit ymaginē: hūilitas v̄ritatē.

Superbia eligit cōtentionēs. locū superioē. pro quo
contendūt ambitiosi: hūilitas patē. locū inferio
rē. p̄ quo null; cōtendit Vō d̄i saluator. luter. xiiij.

Recube in nouissimo loco Et sit in pace fact; ē loc; ei; vt d̄i i psalmo.

Superbia eligit esse in ore hoīm: et idē nō est mūū

si sentat aliqui morsus detractionis humilitas vobis eligit
esse iudicio dei pro que solum vult iudicari sicut dicit
apostolus ad corinthios. Qui autem iudicat me dominus est.

Humilitas insuper despicit et puerpendit diabolice
seculaque eos euadendo. Nam sicut pisciculi euadunt
sagena sicut humiles retere. tentationes diabolicas. In
conspicua ree caldeoꝝ trāstulit i babilonia et captiua
uit nobiles et potentes et dimisit pruperes. et agrico
las et vinitores: vt dicit. e. reg. xiiii.

Humilitas insuper huius motu incitatuū a causas
multas que hoīez mouere debet ad se humiliandū
Vnde nota quod sunt quatuor cause precipue ex quarū
consideratione debet homo seipsum humiliare.

- .s. si consideret
- 1º que sunt infra:
 - 2º que sunt intra:
 - 3º que sunt iuxta:
 - 4º que sunt contra:
 - 5º que sunt supra.

Prima igitur causa humilitatis est consideratio crea
ture corporalis que in homine est. Debent ergo creaturas corpo
rales diligenter considerare et ex illis humilitate haurire.
Si enim consideret terram videt paruum sepulcrum. Si at
tendat ignem super terram videt supplicium peccatorum. Si con
sideret quadrupedia videt ea fortiora. Si volatilia
videt ea leuiora et agiliora. Si fere nascetia videt
meliora sicut fructus et pulchriora sicut flores.

Plāo si consideret ppriū subiectū? videt q̄ in p̄ncipio
 ē semē imundū. in medio sattu stercore. et in fine
 tabis vniū vt dicit barn. Et iterū vide vñ veneris
 et erubescet: vbi es et igemisce: quo vadis et gemisce.
 Et ita cū homo diligentē considerat pprias vilitates
 tūc hūilitas resumit vires Sicut eī muscus ī locis
 fetentibz recuperat odorē: sic hūilitas fragrantior
 effiat cū quis cōsiderat ppriam vilitatē. Et iō dicebat
 abraham. gen. xvij. loquar ad dnm̄ meū? cū si pul
 uis et cinis

Vada causa hūilitatē est cōsideratio staty interioris
 Dīs at̄ homo ā sat se eē p̄ccōrez ā iustū? si sciat se eē
 p̄ccōrez multū debz humiliari. qz q̄tū ad h̄ deterior
 cane vel bufone: qz p̄ccōz ē debitor t̄p̄alis et et̄ne mor
 tis. illa vō solū t̄p̄alis Et ī illis solū est miseria pene?
 ī p̄ccōzibz vō pene et tulpē: et ī hoc se silēs dia^{lo}. Si at̄
 fuerit p̄ccōz aliqui nescit vtrū iustificat? ē a p̄ccō? qz dī
 cēt. n. nescit hō vtrū amore an odio dign? sit: sed oīa
 ī futuro seruāt incerta Si at̄ sciat saliquis se esse in
 grā? tñ se hūiliare debet p̄p̄ eoz q̄ interdū etiā vris
 iustis et p̄fectis notēt: scz negligētia proficiēdi. diffi
 cultas standi vñ pseuerādi. facilitas cadendi etiā ad
 sibilū vniūmōi verbi. difficultas vel impossibilitas re
 surgēdi. Homo eī p̄t per se ire ad culpā? s̄ per se non
 potest redire ad grātiām: qz dī. in psal. Spūs vadēs
 et non rediens.

Tercia causa humilitatis est considerare se de potum
nris Videm? et multos de subz et primis nris i scia
et vtuabz profecisse i nos in pccō vel ignorātia remā
fisse? vñ debem? erubescē Videm? etiā multos frēs
et potios cetos medicos et diuersis miseris affluctos
et ideo debem? cōpati timere i dō grati et hūiles cē
et laudare eū q̄ nos potuit et p̄t filia ex sua castate
in fugē i ex sua pietate custodire Et p̄t hāc causā
hūilitatis d̄r Job. v. Visitas specie tuā nō peccabis
Visite spem tuā. proximi qui est species tua. vel
species vna tecū.

Quarta causa hūilitatis est consideratio hostis
aduersantis. cui sine dei adiutorio nō possumus re
sistere? ymo si cōparati fuerim? et ipse q̄ gigas et nō
q̄ locuste. vt d̄r. nū. xij. Cui? etiā tanta est crudeli
tas q̄ nos oī hora trāsglutaret. nisi etiā d̄na p̄tectio
nos custodiret Vñ d̄r. teneo. ij. p̄re d̄ni q̄ nō sum?
consumpti. cui debem? totā v̄tutē asscribē.

Quinta causa hūilitatis est cōsideratio d̄ne mag
nitudis? cui tenem? hūilit? subesse p̄t beneficiū cre
ationis: iuxta i. psal. Ip̄e fecit nos et nō ipsi nos
Et p̄t beneficiū redēptionis: iuxta i. cā. xxx. gratia
fideiussoris tui ne obliuiscaris Humiliare etiā
debem? nos d̄o: cō potentia euadē nō possum? tu
ius sapiām latere nō possum? cō iusticia corrūpi
non possumus.

Vnde notandū iuxta hoc q̄ tribz de causis debz
se quisq; inclinare i dimitte.

Primo qm̄ videt capiti suo gladiū imminere? sic
nos debem? humiliari et timere q̄ videmus super
caput nr̄m gladiū dñe sentētie vibrare vnde
dr̄. p̄. i. pet. v. Humiliamini sub potēti manu dei.

Secundo inclinatur se aliquis qm̄ oportet ipm̄ trāsi
re p̄ ostiū bassū? sic nos debem? humiliari q̄ ad vitā
transituri sum? p̄ ostiū bassū et hūile qd̄ est xps
Dñs dr̄. ioh. x. Ego sum ostium? p̄. si quis introierit
saluabitur.

Tertio cōsuevit se quis inclinare qm̄ videt su
periore se i inferiori loco sedere? nō eī esset decens
militē sedere in scāno. si rex sederet i paruumēto.
Sic nos humiliari ē necessariū cū videam? regem
gl̄e p̄t nos in tm̄ humiliatū. Dñs dr̄. mat. x. Suffi
at seruo si scit sicut dñs ei. Silē dr̄. ioh. xv.

Ter h̄s hūilitas multiplex signū demonstratiuū
Et nota quod quūq; sunt signa inter alia hūili
tatis demonstratiua

Primū est silē amare? exēplo creaturaz q̄
diligūt sibi silēs: qz dr̄. eccl̄. xxiij. Omne aīal dili
gūt sibi silē.

Secundū ē honores et laudes fugē sicut mel ve
nantū. et sicut sagittas linitas et venenatas? exē
plo cristi q̄ fugit cū turbe vellet eū facē regē: vt

De Johānis. vi.

Tertium signum est obprobria et contumelias equanimiter tolerare: exemplo dauid qui cum malediceret ei sener. dixit abysai regem vindicare volenti. **D**imitte eum: ut maledicat in. y. reg. xvi. **E**t ex aploz de qbz dicitur. att. v. q. ibat gaudentes a conspectu filij: qm digni habita st pro noie ihu contumeliam pati. **I**deo dicitur de humilitate. trenom. in. **S**aturabitur opprobriis.

Quartum signum est vilia officia non recusare: exemplo abysai quia cum dauid vellet ducere in uxorem vendit. **F**ace famula tua sit ancilla ut lauet pedes seruo domini mei: ut habet. i. reg. xv.

Quintum signum est libenter obedire: ex. r. q. humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem: ut ait aplos. ad phil. y.

Habet etiam humilitas multiplicem gradum distributum. **U**bi non quod tres se gradus humilitatis: sicut dicitur glosa. math. iii.

Primus est subesse maiori. nec se preferre equali: et hoc est sufficiens et necessarium.

Secundus gradus est subesse patri. nec se preferre minori. nec non velle preferri: et hoc est humilitas copiosa.

Tertius gradus est subesse minori. et non velle preferri: et hoc est humilitas excellens et perfecta. **E**t non humilitas cum his gradibus suis eleganter figurat per alta

re tabernaculi qd̄ habebat tres cubitos i altitu-
dine? vt dicitur exodi. xxxij.

Etē 2. alios. gradus hūilitatis s̄t e.º

Prim⁹ ē spernē mundū.

Secūd⁹ est spernē nullū.

Terti⁹ ē spernē seipsum.

Quart⁹ ē contendē se sp̄.º vel nō curare sui cō-
temptū. Ideo hūilitas p̄ istum quadruplicē gra-
dū figurat̄ satis apte per rationale i quo erat e.º
versus vel ordines gemarū? vt her.º cro. xxvij.

De māsfuetudine l' mititate. Ia. 28.

De māsfuetudine vel mititate q̄ est 2.º bñ-
tudo specialit̄ sūt tria notanda. 1.º māsfuetudo

nāq; vel mititas h̄: { 1.º pacē i societate cū p̄ris?
2.º grāz i familiaritate cū deo?
3.º regnū i hereditate in celo.

Hic ē homo mitis et māsfuet⁹ cū proximo pa-
cē i societate s̄ et cū his qui oderūt pacem
sūt esse pacific⁹. Sicut ē q̄ lapidē machi-
ne opponit aliqd̄ molle p̄ qd̄ frangit impet⁹
violentie sue? sic et vir mitis frāgit irā et ipe-
tū indignationis opponēdo mollitiē r̄nsionis? qd̄ d̄
pug. xv. R̄nsio mollis frāgit irā.

Hic etiā homo mitis cū deo familiaritate. Et
nota q̄ signū triplex ē q̄ hō mitis deo sit familiaris

Primū est q̄ de⁹ mites libent̄ et audēt̄ sicut

videm qd a rege obtinet qd volūt qd ei familiares exi-
stūt. Dñ dñ. iudiciū. ix. Huilū et māfuetoz tabi sep
placuit de p̄tatio.

Sidm signū est qd de in aīa mitē libentē pausat
et dormit cōmansuetudo ei est sicut tūlātra mollis
in lecto floride conscientie. De quo dñ. cantatorū. i.
lectus n̄r floridus.

Tertū signū est qd de ad videndū et loquendū se
ōndit miti vel exhibet: sicut videm qd illi qd s̄t fami-
liares prelatis qm volūt ad eos intrāt et loquūt pro
volūtate tū eis: sic hō mitis loq̄tur cū deo vt legit̄
de moyse. exodi. xxxij. q loquebat cū dō facie ad facie
sicut loq̄ solet amicus ad amicum suū. Causa int̄ alias
erat qd hō mitissim⁹ erat: vt dñ. nū. xij.

Habet insuper hō mitis hereditatē in celo: vt dñ
mat. v. Bñ mites: qm ipsi possidebūt terrā. s. viue-
tū. Et nō qd triplex ē rō quare mites possidet celū

Priā ē qd ipsi possident a dō: et iō lege viassi-
tudis possidet deū in celo. Quia dñ. aug. i.
Null⁹ erit dei possessio: nisi erit ip̄e pius possedūt.

Secūda rō est qd mites possidet hic bonā suā p̄ci-
tes at̄ sciūt hic bonā spūalia optime possidere: qd
nulla aduersitas p̄t eis ipsa auferre. Ad iudicē
facē nesciūt: imo bonā spūalia si qd hñt p̄ ip̄atē
tā perdit: vt dñ. p̄. xix. Qui ip̄atens est sustinet
daminū. s. nō solū boni exterioris qd perdit i via:

scitā boni interioris qd ipse effundit.

Tertā rō est qz mites possidet corda sua r domi-
nant subopis? qd nō faciūt uacūdi ymo ita dñat
eis hō dī sa. prou. xvij. mēlior est q dñat aīo suo. ex-
pugnatoze urbiū

Mites etiā bona spalia possidere sciūt? qz sibi nō
pmittūt dñari. Qd auari nesciūt face r cupidi? qz
diuitiaz suarū nesciūt esse dñi s pota serui. Quia
dī. in psal. Duri diuitiarū nō diuitie viroz. Quia
igit mites vt dcm est se r sua possidere sciūt? merito
terrā uiuentū possidebūt.

Et nota q mutitatē vel māsuētudinē hoīs natu-
ra mīstrat? corporis figura demonstrat: canōis scri-
ptura cōmendat

Mutitas igit a nā mīstrat? et tū hoīe a nā copu-
latur vel cōcreat. Rā dī phūs. q hō est aīal natura
māsuētū. Sicut leoni a nā est mest crudelitas? sic
hoī māsuētudo vel mutitas a rāsuētū ei dī qī ma-
nu suētus? et iō hō qui relucta māsuētudi-
ne regu crudelur. nō est hō s bestia siluestris.

Patritatē etiā figura hūana demonstrat: figura
ei hoīs exterior quādam dulcedinē r affabilitatē de-
mōstrat et mutitatē interiorē. In oī siqdem aīalis spe-
cie figurat corporis exterioris signū est nāe interio-
ris. Sicut ei videm? q unguis magis fortes et acuti
et magni r āpla labia signāt rabiem et crudelitātē

leonis et canis. sic naturaliter homo habet faciem ve-
 nustam et carnem mollem et cutem lenem et unguis bre-
 ues et modicitatem oris et gratiam in oculis. mansuetudi-
 nem signant. et multa alia testimonia mititatis que
 possent dari. et e converso videmus quod homo iratus habet
 toetam et hirsutam faciem. exiit humanam naturam et induit fu-
 riam. et quodammodo exterior effigies monstrat quod homo
 iratus iam non est homo sed incipit esse bestia: iuxta illud
 psalmi. Comparatio iumentis et aransuetudo in super-
 vel mitatis in scriptura valde commendat. De et de medi-
 atore nostro. Iherem. ix. Ego sicut agnus mansuetus qui portatur
 ad nuptias victimam. Et iterum de psalmi. Propter ve-
 ritatem et mansuetudinem et iustitiam. Non tamen nota quod
 rationem hominem deducunt: qui sunt mansuetudo cordis. veritas
 oris. iustitia operis.

De fletu. Ca. xxxv.

De fletu qui est tunc beatitudo nota specialiter. 3.
 1º fletus compunctionis.
 2º fletus passionis.
 3º fletus deuotionis.

Primus fletus. scilicet compunctionis est sicut collurium medi-
 catuum. Non apoc. iij. Collurio iunge oculos tuos.
 Sicut et collurium purgando oculos turbat visum et in-
 turbando purificat: sic fletus compunctionis auertur
 ab peccato per penitentiam sed medicat per gratiam. De hoc fletu dicitur
 in psalmi. Exiit aquarum deduxerunt.

¶ Secundus fletus est compassiois: et est qui vngentū lenificatiuū. Nā sicut vngentū vngendo sanat membra palitica: sic humor compassionis sanat cupidos a palitici. i. ab auaricia. Et nō quod ad vngendū et sanandū membra in firma papue tria sūt nōtaria: s. ignis.

vngentū et cōfractio manūū. Sic ad opus mīe requiritur ignis dilcōis: vngentū compassionis: et manū subuētionis. De hoc fletu dicit Job. xxx. flebam quōdā sup eo qui afflicto erat et gemitabat aīa mea pauperi.

¶ Tertius fletus. s. deuotiois est sicut balneū delectatiuū. Dñ aīa in qua sūt lacrye deuotiois natat in deuotioe et lacryis sicut pisces in flumine. Nā dicit psalm. xliij. Cor qui nouit amaritudinē aīe sue: in gaudio ipsius nō miscebit extraneus.

¶ Quartus nō quod sex sūt fletus incitamentū: et sex fletus ipe dimētā: et sex fletus emolumentū.

Fletus igitur incitamentū sūt sex

¶ Primum est recognitio culpe. Nā dicit in psalm. lxxij. Equatū deduxerūt oculi mei: quod nō tusto. et

¶ Secundum est incolatus pñtis vite: ut dicit salm. in psalm. lxxv. Heu in quo incolatus meus ploungat: est

¶ Tertium est timor gehēne: et dicit terno. i. Ploras plorauit in nocte. i. in pccō

¶ Quartum est recordatio passiois dñice. Psal. Fuerunt in lacrye mee panes die ac nocte

¶ Quintum est passio huāne miserie: ut dicit ad. rō. xij.

Flere cū flentibz.

Ertū est desiderū celestis patrie. **Psalm.** **S**up flumina babilonis. i. talcādo delatationē terna. sed m̄ p quietā meditatioē. et fleum̄ p̄t celestis patrie delatationē? vñ sequitur. dū recordarem̄ syon: sicut interdū peregrinus lacrimari cogitur cū sue patrie recordatur.

Uter se etiā fletus impedimēta. **P**rimū ē supbie elatio: sicut videm̄ q̄ mōtes et alta loca asueuerūt esse arida: sic mōs elatiois et supbie ē aridus. **Dñs dicit Josue. xv.** Terrā arenē dedisti m̄ i iuge et irriguū. Sic cōtrario hūiles abundant lacris: sicut videm̄ q̄ valles abundant aquis. **U**ā hūilitas est vallis lacrimarū.

Ertū impedimētū est tenore affectio: sic videm̄ q̄ terra inspissat aquā et turpat et redigit i lutū. **Dñs dicit in figura h̄ gen. iiii.** q̄ cayn interfecit abel. **Cayn** interpretat̄ possessio et abel hūis. **Cayn** igit̄ abel interfecit q̄ possessio et affectio tenore. lacrimarū irriguū interfecit et interrūpit. **I**deo dicit in figura h̄ gene. xxi. q̄ oēs puteos quos fecerūt serui ysaac obstruxerūt philistūm: implentes tenore affectiois puteos deuotiois.

Tertū impedimētū est cordis incōpassio sicut videm̄ q̄ de rupe nō scaturit aqua nisi miraculose. **U**ā dicit gene. xxi. q̄ puteus grandi

lapide claudetur. Per os putei irrigui deuotionis intelligitur: et tunc grandi lapide clauditur quoniam fletus propter cordis duritiam impeditur.

Quartum impedimentum est nimia occupatio: sicut videmus quod in estate quod est tempus occupatum valde fortes efficiantur et putei. Contra hoc dicitur ysa. lxxij. Recedite a me amare flebo.

Quintum impedimentum est ignorantie excusatio: sicut videmus quod freneticus et fatuus non potest flere sed irridere quod non cognoscat morbum suum. Hoc impedimentum tangit dominus lu. xix. dicens. Si cognouisses et tu fletes supple.

Sextum est ignorantie excusatio: sicut videmus quod nimium frigus congelat aquas: ita magnus gelus peccati impedit lacrimas. Ideo dicitur mat. xxiii. Quoniam abundauit iniquitas infriescat caritas multorum: et pro consequens cessauit irrigui multorum lacrimatum. Quia ut dicitur in moralibus. Vis amoris per lacrimas emanat: et ideo ubi amor non est lacrima cessat.

Sextus est etiam species fletus emolumenta vel utilitates. Unde non quod lacrima spiritum contritum lauat: spiritum deuotum leuat: spiritum malignum necat: terram cordis irrigat. Si tamen sedat. orando efficitur impetrat.

Primo ergo lacrima spiritum contritum lauat. Unde figuratur per mare in reg. vii. in quo ingressuri tabernaculum lauabatur manus et pedes. id est opera et affectiones.

Secundo lauantur animas deuotas. scilicet per contemplationem

Quod figurat p diluuiū: gene. vii. & multiplicatē s̄
aque & eleuauerūt artham i sublimē a tra. & cōsciam
ad sublimia cōtemplationis.

Tertio spm̄ malignū lacrima necat: qd figurat
p mare rubrū. exo. xviii. vbi submersus ē pharao
et exercitus ei. & dia. et oīs maligni sps. **S̄a** d̄. in
psal. Contribulasti capita draconū in aquis. & tē
tationēs demonū fletibz lacrimosis.

Quarto lacrima terrā cordis irrigat et fecun
dat: qd figurat per fontē paradisi. gene. ii. **F**ons asē
debat de tra. & irriguū lacrimarū irrigās vniūsa
terrā ad p̄ducendū fructū bonorū & opm̄. **S̄a** d̄. in
psal. Qui semināt in lacrimis i exultatiōe metet

Quinto lacrima siti et ardore concupiscentie sedat.
Sicut currit q̄ sū ad fontē & q̄ ignē currit ad aquā
sic cōtra concupiscentie ignē & incendiū currendū est
ad fontē lacrimarū. **Vñ** d̄. ggg. i. molibz. q̄ flāmā
suggestionis extinguit atq̄ aqua lacrimarū.

Sexto lacrima efficitur orando i petrat. Et nō q̄
de h̄ s̄ nouē exempla p̄cipue i scriptura. **P**rimū
āne. de qua d̄. reg. i. q̄ cū esset amaro aīo orauit
ad dñm̄ flens largit: que a deo exaudita ē. **S**cōm
ezechie. au dñm̄ est. ysa. xxxviii. **V**idi lacrimam tuā:
et ecce sanauit te. **T**ercū est thobie. **Q**uartū ē sara.
De his duobz d̄. tho. xii. q̄ orauit thobias cū lacrimis
et sara sūt: et exaudite sūt p̄ces aboz. **Q**uintū

ē iudit: que dicit iudith. viij. Indulgentiā ipsi iustis
 lacris postulem. qd et fecit: et de ea exaudiuit. **Sex.**
 dauid: de quo dicit in psal. Posuisti lacrimas meas in co-
 spai tuo. **Septimū** est marie mag.^{l.} que pedes sal-
 uatoris lauit lacris: et miam ipetrauit: vt dicit lu. viij.
Octauū est petri: de quo dicit mat. xvi. qd p^o trina ne-
 gatioez fleuit amare: et obtinuit remissionē. **Nonū**
 est cristi: de quo dicit apo. ad heb. v. qd tū clamore vali-
 do et lacris auferēs exaudire ē pro sua reuerētia. s.
 cristi. **Proter** hāc efficacā lacrimaz dicit aug. qd lacrima
 volente sit in p^oabz. Et glo. tho. iij. dicit qd oratio deum
 lenit: et lacrima cogit. **De esurie et siti iusticie**

De esurie et siti iusticie q̄ est e.^o bñtudo nichil
 ad p^os aliud est dicendū qd qd in tractatu
 de virtute iusticie superius dictū est.

De misericordia. **Ca. xxxix**
 De mīa que ē 4.ª bñtudo se specialiter tria
 notanda. s. **1.º** cōparatiōes quibz figurat:
2.º meditationes cū q̄bz adiuuat:
3.º opationēs cū quibz occupat.

Priō eū notande se ei figurales cōparatiōes.

Dñ nō qd mīa ē } **1.º** interna cristi passio:
2.º p^oima x. lectio:
3.º optā cristi vinctio,

Priō g.^o mīa est intina x. passio. i. op^o passio: que
 melior est et maior fuit qd aliqua passio. **Dñ nota**

q̄ duplex fuit crux tristi? s. exterior q̄ fuit lignea. & inte-
rior q̄ fuit aurea: exterior fuit passionis. et penitentie:
interior fuit q̄ passionis & m̄ie Ideo x̄ps d̄ p̄ nobis aīam
posuisse q̄us q̄ carne v̄n̄ d̄. a. Johā. iij. Cr̄st̄ p̄ nobis
aīaz suā posuit? et nos debem? p̄ aīam p̄ fr̄ibz pone
Et sicut dolor passionis x̄pi nō habuit parē? ita dolor
q̄ passionis nō habuit silem. Treno. i. O vos oēs q̄ trāsīt
p̄ viā attendite & videte it̄.

Dedit m̄ia est sūma x̄. l̄o vt d̄t abrosi? In signū
h̄? cr̄st̄us in hac l̄one p̄ ceteris examinat̄ scolares
suos in die districti iudicij dices? Furui et nō dedi-
sti m̄i māducare it̄. math. xxv. Discoli q̄ nesciūt h̄
lectiois. s. m̄ie verba illū in eternū sentiet sine p̄uē-
te flagellū Quia d̄. Jaco. ij. Iudicāi sine m̄ia fiet
illi q̄ nō fecerit m̄iam.

Tercio m̄ia est optiā x̄pi vinctio Nā tū sit triplex
vngentū. s. q̄ritiois. deuotiois. & cōpassiois? vngen-
tū q̄ passionis optimū est. vt d̄t barn. Bonū est in-
quit vngentū qd̄ de recordatioe p̄ccōz nascit? me-
lius qd̄ ex deuotione q̄fitit? poro vtrūq̄ vinctat q̄ pas-
sio caritatis vel pietatis Et nō q̄ in isto vngēto de-
beret tria p̄ugi. s. caput. i. intēno? pedes. i. affectio:
manū. i. operatio In his c̄i tribz. s. intentione affectioe
& opatione debet p̄cipue reducere De vinctioe caput
d̄. mat. vi. Unge caput tuū De vinctioe pedū d̄.
lu. vij. q̄ maria vinct pedes ihesu De vinctioe ma-

nuū dicant v. **S**canus mee stillauerūt myrrā et di-
giti mei pleni myrra probatissima

Ite nota q̄ mīa } 1.° decetēter quersatur?
2.° prudētēter negociat?
3.° abundāter remuneratur.

Priō mīa facit hoīem decētē quersari. **N**ā vir pius
et mīōis benedicit a deo? placet proximo? et natat in o-
leo. **B**enedicit a dō per grē infusioē? placet proximo
p iustam quersationē: natat in oleo p iustā deuotio-
nē. **H**ec tria sūt figurāt. deut. xxxij. **B**enedicti filii israhel
q̄tū ad primum? sūt placēs frīb? q̄tū ad 2.°: i iungat i
oleo caput suū q̄tum ad 3.°

Ideo mīa prudētē opat. **N**ā de malis alioz meli-
ozat? de sordib? lauat. de paupitate ditat? de infir-
mitate sanat. de onē alleuiatur. **I**pā cū oībz gpatitur
oīm onera portare nititur? et q̄tū pl? onera assumit
tāto plus lucrat? et veloci? currit. **I**deo dī apo. ad gal.
vi. **A**lter alteri onera portate. **E**t nō q̄ mīōis ho
mīstas prudētis mercatoris gsiderat tria. **N**ā mu-
tuat libent? regi q̄ p̄t sibi capitale reddē? i dānuz resar-
sue? i vsuras lucrū solue. **T**alis rex liberalis est deus
q̄ mercatorib? suis gsueuit capitale custodire? i cōser-
uādo grāz dāna resarsue? remittēdo culpā vsuras
solue. s. largiēdo glām? i eternā vitā. **D**e ista merca-
tura dī mat. xxi. **P**rudentes vīgines acceperūt oleū i
vasis suis cū lāpadib?. s. oleū mīe? i gpassiois. i vasis

suis. i. in interioribus vasis cordis. Quia sicut ignis sine
oleo non ardet in lapidibus? sic ignis caritatis sine oleo
miserie non ardet in corde. Hanc negotiationem docuit summus
mercator. scilicet christus. mat. xix. Vade et vende omnia que possides
et da pauperibus. Homo etiam minoris ad modum boni
et industrii mercatoris iuocat vel reuocat veteres
merces in nouas et viles in preciosas? et quodammodo
arriuenit deum in sua negotiatione? quia per calice aque
frigide recipit torrentem voluptatis eterne. Unde dicit
augustinus. Prebe terram et accipe celum. Et ideo dicit ossee. x. Au-
tenuit me in negotiatione sua effraym.

Tertio misericordia abundanter remunerat. Unde nota quod
due virtutes valde copiose et plene veniunt ad iudi-
cium propter quod recipiunt solarium valde copiosum? scilicet cari-
tas et misericordia. Caritas est aliena bona sua facit? misericordia
id est psalmus. Particeps ego sum omnium timentium te. et
misericordia facit aliena mala sua? iuxta id quod ad corinthios.
Sicut socius estis passionum? ita et consolationum. Hec
est etiam lex fidelium mercatorum? scilicet sicut socius in danno
ita socius in lucro.

Et nota quod misericordia est
1. virtus que omnes superat?
2. modus qui rem liberat?
3. datus qui celum refecit.

Primo igitur misericordia est virtus ceteras virtutes superans.
Et specialiter excedit tres virtutes inter alias excellentes
scilicet penitentiam. Quia misericordia immolat corpus? misericordia red-
emtionem. Ideo dicit apostolus. 2. ad thimotheum. Corporalis exercitatio.

a. p̄m̄ia ad modicū vtilis s̄. respectiue? pietas autē
 ad oīa valet p̄missione h̄ns vite q̄ nūc est ⁊ futūe
 ⁊ r̄ia at̄ etiā superat caritatē. in eo q̄ caritas ē flui-
 us sine pietatis. et currit cū alueis suis et nō erit
 extra ripas. q̄ solū bonū diligit ⁊ sua ḡicat? pietas
 v̄o ⁊ m̄ia eē ripas iūdat ⁊ sua bonus ⁊ malis ḡicat:
 et iō nō solū bona priorū s̄ etiā mala libentissime
 portat: iuxta d̄n̄. ad cor. xi. Quis infirmat? et ego
 nō infirmor? Quis scandalizatur. ⁊ ego nō v̄or?
 ⁊ r̄ia nichilomin⁹ superat iusticiā: et i signū h̄ de ci-
 uia iusticie si est a peccatore suspecta licet ad cōsistoriū
 nūc appellare. vt d̄t barn. Nā d̄t iacobz. ⁊ r̄ia sup-
 exaltat iudiciū Et de hac excellētia nūc respectu
 aliarū virtutū d̄t i psal. c̄. r̄ificationes ei⁹ sup oīa
 opa eius.

P̄do nūa est mod⁹ absolutiois optim⁹ liberās
 reū: et deū obligās Reū itaq; liberat a delicto vel
 debito detē nullū talentorū Et nō q̄ hō nūors de re-
 missione peccorū suorū h̄ specialit̄ tria paria l̄arū?
 a. tria testimonia euāgelica q̄ hōi p̄o denūciant pec-
 cata remissa Pr̄m̄ ē mat. v. Qui nūordes? qm̄ ipi
 nūaz cōsequenti Sedm̄ ē mat. vi. Si r̄miseritis hōi-
 bus peccā eorū: et p̄r v̄i celestis peccā v̄ra dimittet
 Tertū est lu. vi. Dimittite ⁊ dimittentū Et non
 solū nūa a delicto liberat: verū etiā ad saluādū
 hōiem deū obligat ⁊ r̄a d̄t. prou. xix. fenerat d̄no

qui miseret proximo.

Tertio nra est dauis celu referas. Vn in figura h' d' q' cristus ascendit i celu de mote oliue ti. actu. i. q' figurat eminentia nre. **C**ristus q' d' vinct' e homo mioris vinct' vinctioe pietatis. **T**alis ascendit in celu: q' hoi pro referat aula celestis gle. **N**ota q' duo ostia facit pietas in celo: cu homo mioris int' copatit: et p'cio ext' subuenit. **A**d optie figurat. **trij. reg. vii.** vbi d' q' salomon fecit i ingressu oraculi duo ostiola de oliuis. **Q**ue quide st duplex: nra. s. corporalis z spualis: corporalis subueniendo. spualis compatiendo.

Sado notade st meditatioes: in qbz adiuuat nra. et homo mioris ad misericors ad miserandu mouetur. **V**n no q' tria st que mouet hoiem ad nras. **P**rim e nac' q' formitas. **O**mnes ei vnum habem' p'cipiu: et vno p're sum' geniti: z omes sumus filij dei. **E**t io debem' iuice q'pati: sicut si es sem' fr'es germani. **V**n d' mat. xxij. **O**es ei vos fr'es estis. **E**t io d' ysa. lviij. **C**u videris nudu ope ri eu: et carne tua ne desperas.

Sadim motiuu nre est ppria indigētia vel necessitas: q' ho q' bene cōsiderat ppria miseria facilius z libenti' reuelat aliena. **N**a d' eccl. xxxi. **E**t terpo intellige que st p'ori tui.

Tertiu motiuu pietatis est christi z mebroz su

orū. s. pauperū amor et vnitas a deo. Naq; crībz affiat
ad amore pauperū. q̄ q̄d sit eis reputat sibi factum.
Quia dī. mat. xcv. Quod vni ex minimis meis feci
stis. michi fecistis.

Tertio notande s̄ opatioēs quibz nūa occupatur
Et nōndū q̄ s̄ septē op̄a nūc corpalia. ⁊ n̄ spūalia.

Corporalia s̄ ista. s̄.

- 1. Esuriētē pascē:
- 2. Bientē potare:
- 3. Fūdū vestire:
- 4. Hospitē colligē:
- 5. Infirū visitare:
- 6. Vincitū liberare:
- 7. ⁊ ortū sepelire:

Sex de istis nūerant. mathei. xcv. ⁊ septīa. thobic. ij.

Septē spūalia s̄ ista. s̄.

- 1. Pccā dimitte:
- 2. Pccāntē corrige:
- 3. p̄ pccōre orare:
- 4. Ignorantē instrue:
- 5. Hesitantē consule:
- 6. Augēbz solatioēz p̄be:
- 7. Ad oēs afflictoz cordes cō-

passionē habere. Et in figura hōre dī. apoc. q̄ filius
filio hōis erat i medio septē candeōre aureōrū. et
habebat in manu sua n̄ stellā fili hōis dī. hō p̄
cordis. q̄ s̄d̄m philosophū pietas est p̄p̄ū hōis.
sicut crudelitas leonis. Candelabra aurea signa

fiat n. opa m̄ie corpalia: que s̄ vt aurū p̄iosa
Septē stelle q̄ sūt in dextera s̄ n. opa m̄ie sp̄ualia in
cordis hemisperio luētia tāq̄ s̄dera radiosā.

De mūdicia cordis. Ca. xl.
De mūdicia cordis q̄ est 6. b̄tudo est notan-
dū q̄ tria s̄ que cordis mundiciā faciūt:

scilicet **S** 1. lectio scripturarū:
2. largitio elemosinarū:
3. effusio lacrimarū.

Oratio l̄cio scripturarū efficit cor mūdū vñ dicit
Ioh. xiii. Jā vos mūdi estis: p̄ sermone que loquitur
sū vobis. Quod figurat eleganter p̄ lauatoium taber-
naculi. exo. xxxviii. Et nota q̄ duo erāt in lauatorio
s̄ speculū et aqua mūda: et h̄ duo s̄ mixte in sacro
pagine. Est ei speculū q̄ p̄ā maculas oñdit: et est
aqua q̄ maculas tergit.

Sedō facit cor mūdū effusio lacrimarū: q̄ dicitur in
psal. Lauabo p̄ singulas noctes lectū meū. s̄ consuetudo
Et nō q̄ lacrima ad h̄ q̄ cor sit bene mūdū: dicitur h̄
tria: s̄ q̄ debet eē calida p̄ deuotionē: amara p̄ ḡriti-
onē: cinera p̄ mortis recordatiōē. Sicut ei aqua
trāsiens per cineres facit luxurū qd̄ opt̄e sordū est
mūditiū: sic talis lacrima ē cordis mūditiua.

Tercio fit cor mūdū p̄ elemosinarū largitionē:
q̄ dicitur lu. xi. Date elemosinā: et ecce oīa mūda sūt
vobis. Videm̄ ei q̄ ad sanandū vel purgandū vultū

nō solū adhibent cauteria ymo apponūt emplastra
 Cauterū est correctio iusticie: emplastrum est largitio elemosine

Item nō q̄st alia tria q̄ ad cord̄ mūdiciā disponūt:

- saluat
- 1.º scoba cōfessionis:
 - 2.º lima correctiois:
 - 3.º fornax afflictionis.

Primo igit̄ facit mūdiciā cordis scoba confessio nis
 .i. frequēter confiteri: q̄ d̄. iii. reg. v. lauare septies
 in iordane lauāt autē septies q̄ n̄ vitia mortalia l'
 capitalia hūilū q̄fuerūt: q̄ tūc cor mūdāt et sācti
 ficat̄. Et d̄. in psal. q̄facta ē iudea sāctificatio eius
 iudea it̄p̄etat confessio: ip̄a est eī cord̄ sāctificatio
 Et nō q̄ in sacro eloquio valde sepe aduigūt decore
 pulchritudo Et i figura h̄ q̄ scoba q̄fessionis sume
 disponit ad mūdiciā cord̄ d̄. in psal. Confessioem
 et decore induisti Et it̄e Confessio et pulchritudo
 in q̄sp̄ū eī. Et sic de alijs.

Secundo multū disponit ad mūdiciā cord̄ lima cor
 rectionis. Nā sicut lima mūdāt ferrū a rubigine: sic
 correctio cor a labe. Dñ. ggg. Ille solus amicus est q̄ in
 aduētū districti iudicis maculas sue mētis tergit
 D̄. nō q̄ quidā s̄t adeo miseri: q̄ vñ deberēt mūdāi
 sordidant. De talibz d̄. in psal. Destruisti eū ab
 emundatione

Tercio mūdiciā cordis facit fornax afflictionis

Quia sicut fornax reddit aurum purum: sic tribulatio
facit cor munditiam. **Dñ** dicit hierem. xij. Probasti cor me-
um tecum. **S**ed quidam qui ab igne tribulationis non
mundantur sed vitiantur: tales non sunt aurum sed scoria: non
granum sed palea: non oleum sed amurca. **Dñ** multum
possunt formidare de illo verbo eundem. **mat. iij.** Paleas
autem comburet igne inextinguibili. **S**icut enim videmus
quod coactio panis asperi facit et coferuat munditiam
cypri: sic tribulatio et carnis maceratio facit mundi-
tiam animi. **E**xemplum de Johanne baptista qui habebat
vestimentum de pilis camelorum. **mat. iij.** Habebat
enim quod aspera faciebant cor mundum.

Iste non quod cor efficit mundum ab omni peccato speciali-
ter et precipue triplex. **baptismo: s. fluminis. flumi-**
nus et sanguis. **B**aptismo fluminis mundant infan-
tes: **baptismo fluminis mundant penitentes: baptis-**
mo sanguis mundant mulieres. qñ. s. satam voluit et
non possunt habere. **E**t iste triplex modus mundandi figura-
tur per illa tria quibus fiebat munditia in veteri lege. **f**
iebat enim per tria: s. p. aquam expiationis. ut dicitur exodi.
xxix. p. effusione sanguinis. ut dicitur ad heb. ix. p. unguen-
to unctionis. ut habet exo. xxx. **A**blutio vero que fiebat
per aquam significat mundationem que fit per solam gratiam:
expiatio que fiebat per sanguinem significat martirium vel
carnis mortificationem: sanctificatio que fiebat per un-
guenti unctionem figuravit martirium perfectionem.

Et nō q̄ in isto 2. modo s̄ificat^{bat} solus aaron et filij eius
 i quo intelligit q̄ decem religiosi debet esse mūdificati
 excellenti v̄nctione spiritus sancti.

V. 2^a nota q̄ quūq̄ erat ex q̄bz cōficiēbat vngentum
 v̄nctionis vt dicitur exodi. xxx. s. mirra etiā. cynamomo.
 cassia. calamo et oleo oliuarii.

P. 1^a q̄ species illi vngenti erat mirra pura et
 electa sicut illa q̄ sponte manat ab arboribus et ē pre-
 ciosior q̄ illa que manat ex arboribus i r̄atione. Ista sig-
 nat penitentiā que fit i iuuetute? que gratiosior ē
 deo q̄ illa que fit i senectute. 2^a q̄ caro mirra prius
 condienda est vt sit purissima aūq̄ v̄t m̄ibz sit cō-
 sūpta. Contra fatuitatē multoz q̄ mirra p̄nue se
 nolūt vngē donec tota putruerūt v̄mibz peccatorū
 vel v̄tiorum.

V. 3^a q̄ species illi vngenti erat cynamomū q̄ est ci-
 nerei coloris. et tū frangit emittit quandā nebula
 spiramētā redolentis etiā visibilis? vt dicitur glo. exo. xxx.

Quod figurat hūilitatē que dēt esse in clericis et re-
 ligiosis? de quibz manare debet visibilis spiramentū
 odoris. i. redolentia hūilitatē p̄ et. edificatiōis.

P. 3^a species illi vngenti erat cassia q̄ crescit
 in aquis? et figurat fidē ecclē que i aquis sacre
 scripture proficit. In quo intelligit q̄ fides iuitit sac-
 pture nō rōi? q̄ vt dicitur abro. i his que fide sūt piscato-
 ribz creditur nō dialecticis.

Quarta species illi vngenti erat calamus. Est autem calamus ut dicit glossa exodi. xxx. arbor aromatica crescit in libano. cortex facit quendam sonum: et sicut in clericis et religiosis officium ecclesiasticum quod instat calami debet esse aromaticum per deuotionem sonorum. per diuine laudis expressionem.

Quinta species illi vngenti erat oleum oliuarum: et sicut dulcedinem compassionis que debet abundare in clericis et religiosis. Quia sicut oculus est lacrimabilior et tenerior et passibilior ceteris membris: sic plati et clericus et religiosus qui sunt oculi ecclesie debent esse per ceteris teneri in compassione: lacrimabiles in pietate. De hoc habemus exemplum in christo qui valde prouidens erat ad lacrimandum: et que misericordia traxit de celis in mundum. Unde dicit in psalmo. Propterea duxit te de oleo lentie per asportibus tuis.

De pace. Ca. iii.

Pace que est prima beatitudo notanda sunt tria: scilicet

1. que sunt pacis preconiua:
2. que sunt pacis subsidia:
3. que sunt pacis cotraria.

Primo notanda sunt pacis preconiua. Unde nota quod tria sunt pacis preconiua.

Prima pax est

1. celi linguagium:
2. christi euentum:
3. dei vestigium.

Est igitur pax celi linguagium. et signum est triplex:

quia crists illud ydroma loquebat qui venit de celo
 Dixit ei aplis Pax vobis. jo. xx. post resurrectione qm
 erat immortalis Tale linguaguū etiā loquuta s̄ ager
 q̄ sūt celi ciues Dixerūt ei in ortu crista. luce. ij. Glā
 in excelsis deo i i terra pax Tale etiā ydroma loque
 bant discip̄. q̄ dñm erat eis a x. mat. x. i lu. x. In q̄
 cūq; domū intraueritis dicite Pax huic domui.

Secūdo pax est entenuū crista: et p̄ciosius int̄ oīa a
 lia iocalia. Cuius causa est. q̄ illd̄ p̄ciosū iocale lega
 uit x̄ps aplis in morte. Amici nāq; amicitia dāt et le
 gāt magis p̄ciosā in morte. Et nō q̄ crists dedit pacē
 discipulis suis et amicis triplia iure? s. iure donati
 onis int̄ viuos. iure testamēt. iure codicilloz. Iure
 donatiois i testamēt. dedit pacē qm̄ dixit. jo. xiiii. Pa
 cē meā do vobis: pacē relinquo vobis iure codicilloz
 qm̄ post resurrectione q̄ firmādo testamētū dicit. jo.
 xx. Pax vobis.

Tertio pax est vestigiū dei: et certissima et breuissi
 ma semita De qua d̄. prou. iij. Oēs semite illi p̄ci
 fice. Et nō q̄ h̄mōi vie d̄ne s̄ tres dicte l̄ semite: s.

Pax interna q̄ d̄ pax pectoris:

Pax q̄nta ext̄na q̄ d̄ pax t̄pis:

Pax superna q̄ d̄ pax eternitatis.

De dicta pacis int̄ne d̄ ad col. iij. Pax x̄pi exultet
 in cordibz vestris. De dicta pacis ext̄ne d̄ ad iō. iij.
 Si fieri p̄t q̄quam ex vobis est cū oībz pacē habentes.

De dicta pacis supne dicitur ysa. lxxij. **S**edebit pax in eis
in pulchritudine pacis. **N**on nota quod se tria pacis subsi-
dia et ad pacem ducentia vel inducentia?

- 1^a conformitas cum deo.
2^a humilitas cum proximo.
3^a tranquillitas in seipso.

Primo quod iuuat pacem habendam conformitas volunta-
tis nostre ad voluntatem diuinam. Sicut enim spiritus in guerra qui
nititur regi resistere cui non potest aliquid preuenire? sic con-
tinua pace gaudet qui voluntatem suam voluntati diuine con-
formare studet cui nihil valet resistere. Ideo dicit ioh. ii.
Quis resistit ei? et pacem habuit? quia dicit nullus.

Secundo iuuat ad pacem habendam cum quis habet hanc hu-
militatem. Nam vulgo dicitur duo grossi in uno sacro non possunt bene
capere? et per contrarium humilitas facit mentes modicas et gra-
les et per gratiam ad vitam capaces. Non dicit apostolus ad ephesios.
Solliciti seruare unitatem spiritus in vinculo pacis.

Tertio iuuat bonam pacis tranquillitatem mentis. Sicut
enim in leone spinoso nullus possit pausare? sic cor inquietum
non potest veram pacem habere. Et conuerso sicut homo bene pau-
sat in lecto vel culictra molli? sic deus quiescat in mente
tranquilla. Non dicit in psalmo. In pace in idipsum dormiam et
requiescam. Et ibidem in pace factus est locus eius? Et iterum
a transuicti hereditabunt terram. Et ibidem in nullo loco

Tercio notanda sunt tria pacis contraria. patet
Non nota quod triplex est pax. Pax est mala quam veram pacem

e
est contraria: .s. {
1^a pax iniquata:
2^a pax simulata:
3^a pax inordinata:

Primo g^o est vere pax contraria. pax iniquata. Et d^r
pax iniquata q^u corda s^unt ad malū g^ordātia. Tales
pacē habuit pylatus cū herode: cū eī esset an̄ iūmū
facti s^unt in morte xp̄i amiti: ut d^r. lu. xxiij. De tali pa
ce d^r psal. Zelauit sup̄ iūquos pacē p̄cōre vidēs

Secūdo est v^e pax contraria. pax simulata. Qual
fuit simulatores iude q^u osculatus est xp̄m in signū pa
cis. & tradidit ip̄m iudeis: ut d^r. mat. xxvi. De tali pa
ce d^r psal. Qui loquitur pacem cū proximo suo: ma
la at̄ in cordibz eoz.

Tercio & vltio est pax iordinā. q^u maior obedit mi
nori: ut platus inferiori. vel rō sensualitati. Talis
pax ē deterior guerra. Tale pacē habuit adā cū eua
brore sua: q^u obediuit sibi v^oxi sue q^u erat sibi poti^o ad
obediendū q^u ad peccandū g^omissa. Voluit eī g^otristie
delicias suas. ut d^r ing^o historiātū. De tali pace d^r
saluator mat. x. Nō veni pacē mittere in terrā: s^{ed} gla
diū. Itē nota q^u quadruplex ē bellū in scriptūa disti
guit q^u d^r pax adūsatur: et p^{ro} pacē sodat.

Bellū cū est iⁿ carne & sp̄m: q^u pacificat iusticia.

Bellū ē int^{er} hoīem et deū: q^u pacificat iusticia.

Bellū etiā fuit int^{er} hoīem & angelū: quod pa
cificauit filij dei iⁿ carnano benedicta.

Bellū est int' hoīem et proximū? qđ p̄ficiat p̄tā
Et quia pax ista ē fructuosa et n̄c̄aria: n̄o ad eā obtinē
dam docet nos orare p̄pheta dītes in psal. Rogate que
ad pacē s̄t ih̄lm. 26. **De p̄tā. Ca. xliij.**

Patētia que ē octauā & vltiā b̄tudo notā
dī s̄t specialiter quatuor?

- f. {
1° p̄tē testimonia:
2° p̄tē beneficia:
3° p̄tē exercitia:
4° p̄tē adiutoria.

Patētie igit' testimonia et laudes ei' p̄rio s̄t
tria? qz qđ {
prudentissima ad regendū:
strenuissima ad bellandū:
nobilissima ad regnandū

Prio igit' p̄tā est ad regendū prudentissima
Et n̄o q' in tribz patet hoīs p̄tētia prudentia?
acquirendo
s̄t {
conseruādo &
multiplicando.

Prudēs enī s̄t soltāe oīa debita sua de his que
nichil vident' valere. s. de malis pene q' sustinet' ut
dey remittat sibi debitū culpe: et soluendo nichil et
pendit de suo imo de his q' acapit de inimico sic' de
opprobrijs et ḡtunelis soluit quētūqz et q'q' debet
deo? et tū alienis se redimēdo sic' acq'rat grām i p̄nti
et gloriā in futuro Et iō dī Job. xxxvij. Ab aquilone

aurū veniet? qđ putens acq̄rit in tribulatione.

Patētis prudentia ptz in cōseruando? qz cū p-
dit bona t̄palia retinet et claudit bona spūalia. Cō-
trario facit q̄ paciām nō hz. Qui at̄ amittit bona exte-
riora effundit etiā et bona interiora? et sic auget ca-
pitale dia? cū dō ad verba et ad cōtumelias ūmicz:
et associat hostem suū ne forte vadat solus ī infernū
szale igit̄ q̄ ipatēns ē custodit diuitias suas? qui
cū aliquid pdit etiā residuū effundit. **Idō d̄z. p̄. xix.**

Qui ipatēns ē sustinebit dānum.

Prudētia etiā paciētis ptz ī multiplicādo? qz
spūta et opprobria sūt mutare ī aurū et argentū et la-
pides p̄ciosos. **Ipē** ēi admodū vsi v̄beribz īpinguat
et instar salmandee igne tribulationis fouet. et sicut
asus? pucturis pascat. sicut stercus comedit ferrū et
oīa durā. sicut pisas marin? crescit ī aqua falsa et
amara. i. passionibz et tribulationibz? et tantā facit in
negocijs h̄re industriā vt p̄ hostes suos faciat sibi
fabricare coronā: vt d̄z in psal. **Supra dorsu meū**
fabricauerūt p̄cioses. Magna est igit̄ prudētia pa-
tientis? q̄ tā prudēt̄ sūt acquirē. cōseruare. et multi-
plicare bona sua.

Patētia est ad bellandū strēnuissima? qz
d̄z. prou. xvi. **Melior ē patiens viro forti.** Et nota q̄
strēnuitas patientis ptz ī tribz? s. si attēdas pugna-
tis aīm. pugnandi modū pugnandi scutum.

Primo ergo patiens h̄ animū valde strenuū: q̄ plus
vult pugnare q̄ p̄sare. Gloriosius ē militi stare ī
bello q̄ in balneo: esse in cāpo cū rege q̄ in lēo cū mu-
liere: certari ī pugna q̄ delectari ī mensa: et portare
arma regis q̄ fimbrias mulieris. **On̄ d̄t apo. ad.**
gala. vi. Ego ēi stigmata dñi ih̄u ī corpe meo porto.

Secundo patiens h̄ in pugna dō modū valde strenuū
Ipe ēi sine fuga euadit: sine ictu telī recedit. sine
repassione vincit: et adeo ē in pugna dō strenuū
q̄ contra hostes nō leuat festiua de t̄ra. **On̄ d̄t in**
psal. Confregit potētias arcū. scūtū. gladiū. et bellū.

Tercio patiens in pugna h̄ nobilissimū scūtū
Et nota q̄ scūtū patie d̄ esse triangulū. In īteriori
ēi angulo d̄ ē timor supplicij: ī dextro amor p̄ri:
in sinistro passio tristi. m̄ ī t̄reno. in. Dabo eis scu-
tū cordis labore tuū. Et. i. pet. in. Cristo igit̄ in car-
ne passo et ardē cogitacōe armamū. Et hoc scūtū
sustinet oīa tela. et speculū t̄ra: s. dānum t̄ri. mo-
lestias corporū. et ḡtuncias v̄boꝝ. Cū hoc scūto
dñi correptiones ei sustinēdo vincat diabolu et t̄p̄-
tationes euadendo: sanctificat semetip̄m carnis affli-
ctiōes et passiones corporis tollerando. De strenuitate
patientis d̄t apo. ad hebreos Per paciā turrā
ad propositū nobis terminū.

Tercio paciā est ad regnandū nobilissimā: q̄ d̄
mat. v. B̄ti qui p̄sequitōne patiūt̄ p̄t̄ iusticiā.

qm ipsoꝝ est regnū celozū.

V Et nō q homo patiens p̄t dīa rex p̄cipue p̄t tīa?

- sz {
- 1° qz regali domino oībz dīat:
 - 2° qz ad regale prandū iūtatur?
 - 3° qz sibi regale ferculū ministrat.

Priō ei homo paties rex dī. qz h̄ regale dominū
ū in oībz. P̄ā patienti seruiūt oīa que alijs se noaua:
vt sterilitas iplet sibi h̄cellarū. hostes fabricāt sibi
coronā. febres parāt ei medicinā. mors aperit sibi
carcerē ad euadendū miserā. ignis q domos ince
dit alijs. sibi cōfert pabulū vel ḡstituit ī celis pala
ciū. Et sic verificat verbū apli ad. iō. viij. Samus
qm diligentibz deū oīa cooperat in bonū.

Secūdo paties iūtat a deo ad regale prandū? r
nō solū iūtatur s̄ etiā trahit: nec solū trahitur
imo vestis ei? vt veniat lacerat. Dñ nō q triplex ē
signū q iūtatans ex corde iūtat amīcū. s̄. trahendo
vocādo. rūpendo. ar. agnū signū est qn efficitur eū
iūtat siue vocat p̄ p̄dicatiois verbū? alias p̄ tactū
iūspiratiois: s̄ patientes quos sūme diligit p̄ ruptu
ram tribulatiois. Dñ dī. lu. xij. Compelle eos itāc
sz vocādo. trahendo. r rūpendo. patietes.

Tertio patienti ministrat regale ferculū. Talia
nāqz fercula gustauit crīst̄ q est rex regū? s̄ tribu
lationes. p̄sequitioes. penurias. paup̄tates. dolōes.
passionē r mortē. Dñ dīat filijs zebēdei. mathēa. xx.

Potestas bibere calicem quem ego bibiturus sum. Et sicut magna
iactantia reputat qui respuit cyphum quod rex mittit si-
bi ad bibendum post ipsum: sic magna ignorantia est calicem
tribulationis respicere quem amore nostri christi voluit primo
gustare: imo sicut vinum quod de se est forte et durum transi-
endo per garrulos et acronaticas species efficit nectar
dulcissimum: sic tribulationes mundi dulcescunt si per memo-
riam passionis christi transeant. **Domine de sponsa. cant. viij. Dabo**
tibi potulum et vino condico. Vinum conditum ad letitiam dicitur
nectar. et sicut vinum mundane tribulationis conditum
dulcat. dulci memoria passionis etc. Quod nobis conce-
dat ipse de fili. qui est benedictus in secula amen.

Octava dicta de fructibus spiritus
Est tractatum de beatitudinibus sequitur tractatum
de fructibus spiritus. et ista est octava dicta salutis
scilicet a beatitudinibus ad fructus spiritus pervenire: quia beatitudines
faciunt operari vel ambulare simpliciter et perfecte. fructus
autem suavit et deliciose. Sunt ista fructus viij: quos enume-
rat apostolus ad gal. v. Fructus autem spiritus est. caritas. gaudium.
pax. patientia. longanimitas. bonitas. benignitas. mansuetudo.
modestia. continentia. castitas.

Primo igitur dicendum esset inter istos fructus de carita-
te: sed quia in tractatu de virtutibus de ipsa dictum est: ideo hic
nichil ad primum est dicendum. **De gaudio spirituali. Gal. v.**

Secundo loco post fructum caritatis dicendum est de
fructu gaudij spiritualis: de quo dicenda sunt pauca

et specialiter tria. s.

Primo qualiter spirituale gaudium est a mundi gaudio separatum?

Sed quomodo est a celi gaudio derivatum?

Tercio qualiter est a celesti gaudio pigmentatum.

Primo igitur gaudium spirituale est a mundi gaudio separatum et distinctum. Unde sciendum est quod est differentie inter spirituale gaudium et mundanum.

Prima differentia est puritas et impuritas. Gaudium enim spirituale est purissimum: et ideo forte est ad rebriciandum et ad diligendum deum: sicut videmus quod vinum purum citius rebriciat quam limphatum. Istud vinum spiritualis gaudij fit de hoc corpore. de sanguine christi expresso in cruce torculari: sicut dicitur in cantico. Hoc corpus expressit dilatis meis. Gaudium vero mundanum sicut vinum cum aqua mixtum ad rebriciandum debilissimum et insipidum. De quo dicitur psalmus. Vinum tuum mixtum aqua est. Quia ut dicit Bernardus dulcedo felicitatis humane nullas amaritudines est respersa. Et notandum quod gaudium humanum cum duobus est amixtum: scilicet cum remorsu conscientie et sollicitudine cruciatae. Remorsus conscientie est sicut infirmitas quae dicitur regius morbus: quae rodit carnem et est magna expensarum. Unde dicitur regi: quia opus quod ex gallinis et alijs delicatis carnibus morbus ille patiat: que super locum morbi ponuntur ne caro totaliter consumatur a morbo quod sustentetur a fomento. Ita in gaudio mundi per cruciat remorsus conscientie quod delectet dulcedo iocunditatis transitorie et mundane.

spectaculū vagari ebriositate īpinguari turpitudine fetere
et mali nichil pati De quo gaudio turpissimo dicitur pū. m.
Stultoz exultatio ignominia.

Quarta differētia spūalis gaudij et mūdani ē sa-
lubritas et noxietas Gaudij ei spūale ē salubre et
studiosū triplicat. Primo facit carne despice. Gustato
ei spū decipit oīs caros: ut ait augr. Sedo facit diabolu
vincē: qz ut dicitur scūs anthoni. vnicā rō vincendi
dia. est leticia spūalis. Tertio facit mūdū gēne: qz
nemo pōt duobz dñis seruire Ideo qui gaudet de deo
tristatur de mundo.

Tertio spūale gaudij est a celesti gaudio deriva-
tu. i. a donis celestibz. Dñi notandū est qz quicqz s̄ bona
celestia a q̄bus ē spūale gaudij derivatū:

- scz spiritualis { puritas.
- { tranquillitas.
- { sanitas.
- { libertas.
- { conformitas.

Primū a quo causat spūale gaudij est spūalis
puritas. Anim̄ sc̄i generosus libenti q̄esat in lecto cō-
scie qñ est mūdus: q̄ qñ est imūndus. Nā naturalit̄
homo appetit mundiciā: et abhorret imūndiciā. p̄tēa
de sponsa in cān. i. Lectulus n̄r floridus.

Secūdo a quo causat spūale gaudij est spūalis
sanitas: sicut videm̄ qz naturalit̄ nō est gaudij. si

corpus est infirmū Dñi dicitur prou. xvi Dulcedo aīe ē sa-
nitas ossū. vīrū aīe Et eccl. xxx. Non est sensus sup sen-
sum salutis corpis: nō est oblectamentū sup cordis
gaudiū.

Tercū a quo deriuat spūale gaudiū est spūal'
libertas. Pācor ei est sicut homo capt' et ligat' et ad
bene opandū ineptus Dñi dicitur prou. v. Iniquitates
sue capiūt impiū: sed adueniēte spū scō libertas cau-
satur in aīa: iuxta i' apo. ii. ad cor. iii. Vbi spūs dñi
ibi libertas.

Quartū a quo spūale gaudiū causat est spūal'
tranquillitas. Itaq; in hoc mūdano gaudio se diuisarū
cogitationū tumult': et diuisarū affectionū cruciat'
ac consāe remorsus. Quidā vero cruciatur cupidita-
te i' acq'rendo: quidā timore in custodiendo: qdā dolore
in amittendo. Isto gaudio huāno qdā cruciatur ira.
qdā inuidia: s' anim' spūali gaudio plen' qētus
est i' iocūndus: et q' quidā lect' mollissim'. Videmus
ē q' in lō molli z qēto libentius hō qēsat. q' in lō spi-
noso. Iste est lōs floridus i' quo requiescat sponsus z
sponsa in cātias. De ista qēte gaudiū spūalis dicitur
Bā qui nichil h' mūdi appetūt nullus corde tumul-
tibus cōprimūtur. Et aug. dicit q' q' biberit de flumīe
parisi ex vna gutta ē maior oceano. restat q' i' eo sit'
hui' mūdi extinctus sit.

Quintū a quo causat spūale gaudiū est spūal'

sanctas conformitas. s. cū volūtate dei? qz cū volūtas
 hūana volūtati dñe cōformat nichil ei repugnat: r
 sic volūtas dei in oībz implet. iuxta i. psal. oīa q̄cūq;
 voluit dñs fecit. Hec at maior dilectio et maior grat
 diū est qd̄ possit eē? oīa ad nutū h̄re r nichil ei repug
 nare. Etia ignis gehēne facilis eēt? si volūtas illū ac
 ceptaret. Et ui s̄ volūtati dñe cōformes? s̄ q̄ si dñi.
 sue volūtatis oīpotes. Exemplū de quodā sancto
 p̄e q̄ saebat flere q̄cūq; volebat.

Tertio r vltio spūale gaudiū est a celesti gaudio
 pigmentatū? q̄ h̄at eī instar nectaris. sp̄iebz celestibz
 et gratiophilis. Dñi notandū est deuote r diligēt q̄ tri
 plex est genus nectaris?

se3 nectar } dñice passionis:
 virtuose opatiois?
 etne fructiois l' felicitatis.

Primū est nectar dñice passionis? qd̄ est dulcissi
 mū r ac̄ deuote iēbratiū. Et notandū q̄ h̄ necta
 re benedicto e. ap̄ponūtur? s. vinū illd̄ murratū q̄
 xp̄s fuit potat. Pro gratiophilis s̄ clauū positi quibz
 christus fuit confossus. Pro cynamomo fuit lignū cru
 cis in quo fuit suspensus. Pro zucara ē ibi dulcissia
 caritas et miā qua pro nobis tract̄ fuit passus r mor
 tuus. De isto nectare d̄ sponsa in cāntis. Dabo tibi po
 culū ex vino condito.

Scdm nectar est vtuose opatiois. Habet eī p̄ vino

caritate dei et proximi et pro gariophylis clauos pugnatiuos confessionis patris: pro cynamomo planctus ostensiuus et cognitionis patris: pro zucara habet dulcedinem pietatis et boni operis. De isto nectare dicit sponsa in cantu. **B**ibi vinum meum cum lacte meo. Vinum dulce et lac est mundum: quia ista duo sunt dulcedinem veritatis vel pietatis et gratie et mundicia consue. De isto gaudio dicit etiam. **N**on est oblectamentum super cordis gaudium. **A** bona voluntas habet istud. **T**ertium est nectar eterne fructiois vel felicitatis. quod angelicum et iocundissimum est: et non facit beatus continue cantare sanctus. **S**icut videmus quod nectar in conuiujs facit quinnuas choreas ducere et cantare: sic et istud nectar confiat et est. **H**abet etiam pro vino puritate eterne visionis: pro gariophylis venustate eterne passionis: pro cynamomo firmitate eterne donationis: pro zucara vel pro melle habet dulcedinem vel suauitatem eterne fructiois. De isto nectare dicit in cantu. **B**ibite et iherosolimitani amici mei carissimum. **I**stud est spirituale gaudium a celesti gaudio pigmentatum: de quo dicit in matheo. **I**ntra in gaudium domini tui.

Quartus fructus est fructus pacis. **S**ed quia de isto fructu tractatum est de beatitudinibus in septima beatitudine: ideo de ipso nichil amplius est dicendum.

Quintus fructus est patria: de qua sicut dictum est in tractatu de beatitudinibus cum dicebatur de octaua beatitudine. **D**e loganimitate tractatum.

Quintus fructus est longanimitas vel perseverantia?
de qua etiā notanda sūt tria.

Primum est qđ laudabiliter cōmendatur?

Secūm ē qđ efficaciter operatur?

Tertium est qđ singulariter coronat?

Primo igitur cōmendatur perseverantia qđ de perseverante
uit quousq; fecit opus sue creatiōis? iuxta i. gene. ii.
cōplevit de die septimo opus qđ fecerat. Et sic persevera-
uit quousq; perfecit opus uite redēptionis? qđ dicitur. i. cor. vii.
Opus consummavi qđ dedisti mihi ut facerem. Sic perseverante
erūt quisq; pfererūt opus sue pfectiōis. In quorū psona
dicitur ap. ii. ad thimo. iii. Bonū certamine certavi. cursu
consummavi. fidem servavi.

Secundo perseverantia operatur efficaciter. Vñ notandū qđ
triplex est perseverantie effectus.

Prima perseverantia { 1. perficit inchoata?
2. impetrat postulata?
3. stabilis acquisita,

Primo igitur perseverantia perficit inchoata? et nichil imper-
fectū relinquit: etiā si robur deficiat. Sicut videmus qđ
muliercule qđtūmque senilis etatis. laborando. perseverando.
et continuando perficiūt labore sue peregrinationis. Et sic
videmus qđ nā cōtinue operando ex modica radice vñ vite
facit arbore vite celsitudinis? et sicut videmus qđ gutta aqua
que quousq; sit res valde mollis cōtinue cadendo cavat
lapidem robuste soliditatis. Et iō dicitur. iudicā. xviij. et volute

negligē: nolite cessare.

Badā pseuerātia postulata ipeirat: sicut maia mag-
dalena pseuerādo vidit resurrectiōē: et sicut apli
perseuerando in orōe acceperūt donū spūssā: ut dicitur actu.
ij. Et iō dicitur. **S**i pseuerauerit pulsās: et si nō da-
bit ei eo qd amicus ei sit: pp̄ impbitatē tñ ei surget: et
dabit ei quotq̄t h̄z necessarios.

Tercio pseuerātia seruat acq̄sita: sicut videmus qd
ignis seruat̄ cōtinue m̄strando ligna. Et p̄pterea dicit
aug. Perseuerātia est magnū donū dī. q̄ dona q̄seruāt.

Tercio pseuerātia coronat̄ singulatū. Dñi aut̄ beatus
mille v̄tutes coronā meretur: s̄ sola p̄ta pseuerantia
coronat̄. Et notandū qd̄ scriptūā quadāplex coronā
iuenitur et laudatur.

Est ei p̄tia coronā pudicitie v̄ginalis: et hec ē
floreā et debet̄ v̄ginibz. Dñi psal. Gl̄a et honore coro-
nasti eū: dicitur de sponso v̄ginū.

Badā coronā ē sapiē magistral: et h̄ aureā ē et debet̄
tur doctoribz. Eccl̄. dicitur. Coronā aureā sup̄ mitrā ei.

Tercia coronā ē pseuerātie triūphalis: et h̄ est gē-
ma q̄ debetur m̄tibz et oibz pseuerātibz. Psal. Posuisti
dñe in capite ei coronā de lapide p̄cioso. Et apo. i. ad
cor. ii. Dis cū q̄ in agone cōtendit ab oibz se abstinet:
et illi quidē vt corruptibilem coronā accipiāt: nos
autē incorruptam.

Quarta coronā ē gl̄e imortalis: et hec ē stelleā q̄

debetur felicitatibus. Apoc. xij. In capite eius corona duodecim
stellarum. Corona stellata est vita eterna. De quibus dicitur in
sua in ultima dicta ubi tangit de gloria paradisi. Hac coro-
na coronatur perseverantes: quod ut dicit saluator. qui perse-
veraverit usque in finem: hic saluus erit.

Sextus fructus est fructus bonitatis. De isto fructu
factum est tractatum de beatitudinibus in capitulo de misericordia
et ideo de ipso nichil est dicendum: nisi quod est de quibus bo-
nitas predicatur. Est enim bonitas nature aggregatis: for-
tune adorantis: gratie reformatis: et glorie quietatis.
De quibus dicitur gen. Didit de vincta que fecerat: scilicet bona
nature. bona fortune. bona gratie. bona glorie: et eam valde bona.

Septimus fructus est fructus benignitatis. De isto

fructu sicut dicitur in tractatu de beatitudinibus in capitulo de misericordia: et
ideo nichil ad presens dicendum est de ipso nisi esse quod ad
ad benignitatem nos inducit:

scilicet {
1º preceptum quod inducit vel imponitur:
2º exemplum quod proponitur:
3º supplicium quod evaditur:
4º stipendium vel premium quod accipitur.

Primo debet nos mouere ad benignitatem preceptum
quod a christo inducit vel imponitur. Unde dicitur lu. xii. Estote
mores sicut et pater vester minoris est.

Secundo debet nos mouere ad benignitatem exemplum quod a christo
proponitur de samaritano.

Tercio mouere nos debet supplicium inferni quod euaditur. Et iudicium sine misericordia fiet illi qui non fecerit misericordiam.

Quarto mouet nos premium quod in celo acquiritur. Unde mat. v. *Et misericordiam? quoniam etc.*

De mansuetudine. ca. lvi.

Omnis fructus est fructus mansuetudinis: de quo dicitur in tractatu de beatus in ca. de mititate: non pro de ipsa est hic dicendum. Et breuiter est notandum quod

Mansueti

- 1º datus reformatur?
- 2º rari impugnantur?
- 3º altius eleuantur?
- Et amplius venerantur.

Primo igitur mansueti datus reformatur. Exemplum de dicitur. Unde iacobus in canonica sua *In mansuetudine suscipite insitum verbum,*

Secundo mansueti rari impugnantur. Sicut enim videmus contra quod non impugnantur nisi castra alta et alta eleuata: sic etiam videmus quod leo et canis non inuadunt homines si inueniant ipsum iacentem vel sedentem super terram. Unde psal. *Mansueti hereditabunt terram et delectabuntur in multitudine pacis.*

Tercio altius eleuantur: sicut patet de christo qui venit ad nos mansuetus. mat. xxi. *Et sicut patet de beata virgine et multis alijs. Unde psal. Exurge in iudicio deus: ut saluet omnes mansuetos terre.*

Quarto mansueti amplius honorantur. Exemplum

habem? a xpo de retribe in nouissimo loco. Unde psal.
 Suscipiet dñs mansuetos terre.

De fide. Caplm dvi.

Bonus fructus est fides de quo dñm est in tracta-
 tu de virtutibz in ca. de fide? et iò nichil aliud e' h' dicen-

dū. nisi q' fides e' **1**º sicut fundamentū ad sustinendu:
2º sicut armatura ad euadendu:
3º sicut argumētuz ad gcludendu:
 e' sicut instrumentū ad ascēdendu.

Priò igit fides e' sicut fundamentū ad sustinendu
 Sicut e' videm? q' nā qñ vult pducē plantā priò po-
 nit radicē? sicut qñ donificator facit domū priò ponit
 fundamentū: sicut in moralibz si aliquis velit edificare
 bona opa d'z supponē fide que e' vt petra durissia i to-
 tius spiritulū edificij fundamentū. Et iò d' do. petro
 mat. xvi. **S**up hāc petra edificabo ecclām meā. Et nō
 q' d' super hāc quia fundamentū aliud nemo p' p-
 nere nisi illud qd' posuit est crist' ihs. i. ad cor. m. Et
 iò si quis edificat sup i' fundamentū edificet? q' aut
 apl' b' Sine fide ipossibile est placere deo.

Vdeo fides e' armatura ad euadendu. Et e' sicut
 scutu militare. Scutu at' militare h'z sup' facie i tres
 angulos i portas a parte sinistra contra aduersari-
 um. et a parte cordis ad protegendu ipm. a ratioe
 signū habet representare deum? sic reuera fides ca-
 tholica e' ad rebellandu adū sariū tū tribus catuis

ad protegendum aum cu tribz potentijs. ad cofitendum
deu in tribz personis. Dñi aut apo. ad ephes. vi. In oibz
sumetes sentu fidei.

Tercio fides est sicut argumentu ad cõcludendu
nõ sicut argumentu dyalecticu qd procedit ex proba
bilibz. à sicut argumentuz tentatiuu qd pcedit ex his
q vident pprobabilia i nõ sũt: s; e argumentu apotheti
cu. sicut scire. Quis e aliquis sapiens p sua sciam
potuit puenire ad tanta sciaz deo i creaturis ad qua
ta venit simplex piscator petrus. cu dicit Tu es cristus
filius dei viui. Dñi p istud argumentu probatur
vnicas diuine entie. trinitas psonaz. vnicas prime
cause i multiplicatas creatuaru. pietas nre. multi
plicatas graz. et multa alia q cristus ei dicit. p istud
argumentu demonstrabat. Ra p istud argumentuz
pbatur demonstratiue illuatio cecoz. ambulatio dau
doz. auditio surdoz. locutio mutoz. erectio siue exte
sio aridoz. suscitatio mortuoz. Et io dicebat cristu
mat. Si opa nõ fecissem in eis que nõ ali fecit. pan
nõ haberent. Et io volēs apo. diffinire fide aut fides
e substantia reru sperandarum argumentu nõ appare
tu. ad heb. xi.

Tuarto fides est sicut instrumentu ad ascenden
du. Videm ei pnalit ois res hz locu ppriu ad que na
turalit tendit p sua nam. sicut graua hnt locu de
orsu ad que per naturã grauitatis nalit descendit.

leuia at hinc locū suū ad quē p nām leuitatē nālū ascen-
 dūt. Homo tū sit oīm creaturaz corpaliū nobilior hū locū
 sup oīa corpa ad quē poterat an pām p grām ascendē?
 quū nō posset per nām totalitē. Et ppter pām grā fuit
 sibi ablata r nā totalitē sanctitati: et iō ad hoc q possit ad
 locū ppiū remeare indiget istrumēto quodā qd nullū
 p suā sapiām vel viā potuit fabricare ppter cristū qui
 fabricat ē aurozā et solem. Ideo oēs q saluati sūt p mīste-
 riū ipius cristi. s. p fidē saluati sūt: que qdem ē vltī vna
 scala p quā ad celū ascendit continēs duodecī gradus
 .i. xij. articulos p aplos declaratos iuxta nūm xij. celozū
 incipiendo ex aere q celū de vsq ad celū empiriū. in quo
 duodenari nūis līminat. Latera at ista scale sūt dīnitas
 r hūānitas. Ista at scala fuit p cristū deū r hōiēm fabricā
 s nobis fuit p xij. aplos reuelata. Ista est scala quā vidit
 iacob pīarcha. cōcaumē pertūgebat ad celū: cui dñs et-
 iā erat iūctus: p quā ascendebāt angeli r descendebant.
 De ista scala de aug. i sermone de ascensioe. Ascendam
 interi corde. fide: vt tū dies promissus aduenerit se-
 quamur in corpore. **V** De modestia

Decim fructus est modestia. De illo frū i tractatu de
 temperantia dictū est: r iō ad pñs nichil ē dicendū.

Undecim fructus ē **C** De cōtinentia.
 cōtinentia. De isto frū in tractatu de cōsilijs in ca. de
 castitate silē dictū est. **V** De castitate.

Duodecim frūis ē castitas. De isto fructu silē in tracta-

tu de consilijs dictū est i ca. de iustificato et ideo de eodem
non est amplius dicendum. **E** Incipit nonā dicta.

D **E** De generali iudicio. La. xlvij.
Est tractatū de fructibz spūscā. de genera.
li et vltimo iudicio est dicendū Ita ē nonā
dicta. s. a fructibz honoz operū venire ad iudicium
extremū De gnāli iudicio eoz specialit' se notanda:

saluet **E** 1° signa que pmittentur:
2° scripta q̄ aperientur:
3° verba que dicentur:
4° facta q̄ sequentur.

Signa que pmittentur erūt sicut quedā pemptoria
citatio. **E** Scripta q̄ aperientur erūt sicut q̄dam actū
processus recitatio. **V**erba que dicentur erūt sicut q̄
dam sententiae promulgatio. **E** Facta q̄ sequentur erūt
sicut quedā late r̄ promulgatae sententiae exequutio.

Priō igit' precedet illud iudiciū. ut dicitur marci. xij.
signa sicut quedā citatio pemptoria. que signa dicit
Ihero. se reperisse in historijs hebreoz.

Priā die eriget se mare quāderam cubitis sup altitudi
nē montū stās in loco suo q̄ murus.

Terā die descendet. ita q̄ vix poterit videri
Terā die pisces et marine belue apparetēs sup mare
dabūt mugitū vsq̄ ad celū.

Quartā die herbe r̄ arbores dabūt odorē r̄ sanguinē.

Quīta die ardebit mare r̄ aqua.

Sexta feria ruet edificia

Septima die petre ad iuicem collidentur et in octo partes scindentur: et unaquaeque pars collidet aliam: et non facit homo sonum illum: sed tantum deus.

Octava die fiet generalis tremotus: quod tantum erit quod nullus homo vel animal aliquod stare poterit: et ad terram omnia prosternentur.

Nonna die equabitur tota terra: et omnes montes et colles in puluere redigentur.

Decima die erubunt homines de cauernis terre et erubunt velis amictus: nec poterunt sibi mutuo loqui.

Undecima die resurgent omnia ossa mortuorum et stabunt super sepulcra: omnia enim sepulcra aperientur ut mortui exire valeant.

Duodecima die cadet stelle de celo. In hac enim duodecima die dicitur quod animalia cuncta venient ad caput muigrentia et non gustantia nec bibentia.

Tridecima die morientur homines viuentes ut tunc mortui resurgant.

Quartadecima die ardebit celum et terra et superficies terre et aeris.

Quintadecima die fiet celum novum et terra noua: et resurgent mortui secundum virtutes merita et demerita recepturi. **I**sta enim signa erunt (ut dicitur) quedam preptoria castitas et tribulus cum executione sententiae sine omni excusatione ad iudicium vocatio et pronuntiatio. **U**n de apo. 1. ad cor. 13.

in. Ipse dñs in iussu et voce archangeli et in tuba dei de
scendet de celo De ista terribili citatione dicit hiero? Sive
comedā sive bibam sive aliquid aliud faciam? Sp videt
sonare illa terribilis tuba in auribz meis. surgite mor-
tui venite ad iudiciū Et iob. xxxviii. Quid faciam tū
resurgā ad iudiciū.

Adō in illo iudicio tremendo aperietur scripta sicut
quedā acta Et nō q̄ ibi aperiet̄ tria scripta. autentica
solēniā et sine oī calūniā?

scz { 1° liber passionis dñite.
2° liber conscientie?
3° liber vite,

Priō aperient̄ q̄ quedā acta. s. liber passionis dñite
in quo s̄. s. cruc. clau. lancea. corona spinea. et in carne
cristi acatrites et v̄ vulnera? vt dicit crisosto. Et nō erit
tūc necessitas accusatiōis? tūc viderit q̄libet cruce et ipm
cristū habentē in corpore suo testimonia passionis dñi
dicitur. mathet. xxij. Tunc apparebit signum filij ho-
minis in celo.

Adō aperient̄ libri conscientie Et nō q̄ liber conscientie cō-
tinet tria capla. s. cogitaciōes. vt dicit. sa. i. in cogitaciōibz
ipij interrogatio erit? cōtinebit etiā verba et locutiones
ociosas. vt dicit. mat. xij. De oī verbo otioso qd loquutus
fuerit hō? reddet roēm ī die iudicij. Continebat etiam
liber ille facta et opationes. Et dicit. eccl̄s. vltio. Quia q̄
sūt adductet dñs in iudicio pro oī errato sive bonum

sive malū sit: bonū. s. omisū. et malū cōmissū.

Tercio aperiet liber vite. cristus. virtute manife-
stabitur secreta gñāz vni ad alterū? sicut dicit apls.
1. ad cor. iiii. Rōtur an tempus iudicare quaduisq; ve-
niat dies dñi. De istis libris dicit apoc. xix. Iudicati sūt
mortui ex his que scripta sūt in libro 2. opā eoz.

Tercio in illo tremendo iudicio verba iudicis pro-
mulgabunt sicut sentētia diffinitiva Dñi nō in ista
sua specialiter tria.

Primo cause magnitudine sive imensitate de qua
erit illa sūa? qz nō erit pecunie vel possessiōis tēne:
s. dñationis vel saluatiōis etne Illi vero q; obtinebunt
inuitabūt ad possessiōez hereditatis etne? dicit mat. xxv.
Et ibūt hi in suppliciu eternū? illi vero i vitā etnā.

Secundo nota in isto iudicio auditorū multitudines
vel curie solēnitātē. in cōspā reprobi cōfundent
Lotus ei mūdū cōgregabit? oēs angeli de celo. omēs
hoīes de mūdū. oēs dia? de inferno: vt dicit mat. xxv. Lon-
gregabūtur an eū oēs gentes Et iō est bonū consiliū
tū hoīe q; de iure suo diffidit an die sūe periculose co-
rā sacerdote de cōpositiōe tractare Dñi dicit sa. etiā. xviii.
Ante iudiciū para iusticiā.

Tercio in illo iudicio tā tremēdo vel sūa tēnda
nota iudicis seueritate vel inflexibilitate Dñi dicit ma-
lachie. iii. Et quis poterit cogitare diē aduētū ei? a
quis stabit ad videndū eū? Tanta naq; erit tūc in

diar seueritas et inflexibilitas. q̄ si b̄ia uirgo i oēs ā
geli et s̄a i s̄e genua flecteret et cū lacris oraret pro
aliquo q̄ esset in mortali p̄ccō. iudex nō exaudiret eō
¶ Quia d̄r. p̄u. vi. Zelus et furor uiri nō parcat in
die iudicij. nec aq̄iescet cū iudicij p̄ccatis: nec suscipi
et pro redemptione dona pluria.

¶ Quarto i b̄tio in isto tremendo iudicio facta sta
ti executioni dabūtur. De executione illi sentētie nota
specialiter tria.

¶ P̄mo multitudinē i potentia m̄stroꝝ q̄ parati
erūt ad verbū iudicis exequendū. q̄ d̄r. mat. xij. In
consumatione sc̄li exabūt angeli et separabūt malos
de medio iustoz. et mittet eos in caminū ignis: i
bi erit fletus i stridor dentū.

¶ Secūdo in ista executione nō impotentia i angustia
rephoz. q̄ nulla est via ad euadendū. Dñs d̄r. aug.
D̄ q̄ anguste erūt vndiq̄ reproboꝝ. v̄re Superius
est tūc iudex iust. inferi i chaos inferni horrendū. i
dextris accusantia p̄ccā. a sinistris infinita demonia
ad supplicium trahentia: int̄ cons̄ia v̄res. foris mū
dus ardes. a i ser p̄ccōꝝ sic dephensus quo effugiet.
Latere est i possibile. apparere intolerabile. Et iō d̄r.
apoc. x. q̄ desiderabūt hoīes morte. i fugiet mors ab eō.

¶ Tertio nota i ista executione defectū et carentiaꝝ
oīm auxilioz. Tūc eī trist̄ q̄ tā m̄ors ē q̄ pro p̄ccō
tūz tradidit semetip̄m. i debet in dānatione eorum

In persona dī. proua. Ego q̄ in iudicio vōo ridebo.
 Nā etiā qui se pro salute oīm mortū exposuerūt non
 cōpācent tūc miserie reproborū? s̄ pot̄ ignūdebt̄ in
 dānatione eorū. Vñ dē in psal. Letabit̄ iustū vī
 deit̄ vindictā rē. Sicut eī nūc est tps demēt̄e. sic eī
 tūc vltiois & vindictē? sicut dē i psal. Cū accēpō tps
 ego iusticias iudicābo. Et hec de iudicio vltimo dīa
 sufficiāt.

De penis inferni. Ca. xlii.

Post tractatū generalis iudicij sequit̄ vi
 dere de penis inferni? et glā paradisi. Ita eī
 est vltima dicta? s. a iudicio ad infernū vel ad ce
 lum. Nā reprobi faciūt pessimā dictā de iudicio
 ad eternū suppliciu? iusti vero faciūt optimā
 dictā a iudicio ad regnū eternū.

Priō igit̄ dicendū est de penis & supplicijs re
 proborū? de quibz notanda s̄ quāq̄.

- scz {
- 1° penarū acerbitas?
 - 2° penarū diuisitas?
 - 3° penarū diuturnitas?
 - 4° penarū vniuersitas?
 - 5° penarū vtilitas.

Primo igit̄ pene reproborū erūt acerbissime & in
 tolerabiles. Grauiissima eī pena q̄ in hoc mūdo p̄t
 tolerari minor ē pena purgatorij. vt dē aug? i q̄
 dā sermone? q̄tomagis pena inferni. In signū hui?
 vehementis doloris dicit saluator in euāgelio.

Ibi erit fletus et stridor dentium.

Sexto pene inferni erunt diuerse. **D**ñi nota qđ i sacra scriptura inueniuntur noue pene.

Prima est pena ignis.

Secunda pena est vermis. Ignis ardebit carne: vermis ardebit mente. De istis duabus sūt dñi ysa. ultio. Vermis eorū nō morietur: et ignis nō extinguetur.

Tercia pena ē fetor: vt dñi in psal. Ignis sulfur et spūs procellarū: prus caluris eorū. pene eorū.

Quarta pena est frigus. Quia dñi iob. xxiii. Transibūt ad aquis niuū ad calozē niuū: qđ erit maxia pena mutatio subita: qđ nā mutatiōes nō patitur repentinās. vt dñi y potius.

Quinta pena erit fames maxia: iuxta dñi ysa. lxx. Secui mei comedet: et vos esuriētis. Ibi nāqđ ē tanta iopia. qđ neqđ guttā aque poterūt hēre: vt legitur. lxx. de diuite epulone sepulto i inferno. **D**ñi ggg. Guttā aque petijt qđ niuā panis lazaro negauit. **M**axia pena erit fames qđ ibi erit: et magis mortalis est carentia visionis dñi. **D**ñi dñi ggg. Inmortales ibi fames interficiat: qđ facie suā saluator eis abscondit.

Sexta pena est tortor vel potus tortores: qđ dñi mat. xiiii. Tradidit eū tortoribz donec redderet vniuersum debitum.

Septia pena est horror. **D**ñi Job. xv. Vbi nullus vordō s̄ sempiternus horror inhabitat. Et ista est maxima

pena. Quia videm si nunc appareret nobis vnus solus dies? magnus horror et qui intolerabilis esset? quod quod erit tunc cum tot horribiles apparebunt?

Prima pena erit tenebra. in qua incarcerationibus et ligabunt reprobis. Quia dicitur mat. xxiij. Ligatis manibus et pedibus. proiacte eum in tenebras exteriores. Et ggg. Et in moralibus. Ignis infernalis combustionem habet et non lucem.

Secunda pena et qui principalis erit dolor? quod in illis penis non solum erit acerbitas sed contrarietas. Vnde ut dicitur ggg. in moral. l. ix. Horrendum erit reprobis ibi dolor cum formidine. flamma cum obscuritate. mors sine morte. finis sine fine. defectus sine defectu? quod et mors viuat. et finis spera incipit. et defectus desinit nescit. Mors punit et non extinguit? et dolor cruciat et pauorem non purgat. Et ratio est. quod cum peccator et diabolus in culpa consentiant. iustum est ut creature in reproborum pena conueniant. Et notandum quod a diuersis causis ipsis reprobis est dolor. Sunt autem tres cause doloris.

Prima est. quod amiserunt dona temporalia huius mundi. Vnde psalm. Cum interierit homo non sumet omnia? nec descendet cum eo gloria eius.

Secunda causa est. quod ipsi perdidit. Vnde hierem. Transiit estas et facta est messis? et non saluati sumus. Danati namque daret libentem totum mundum pro vno momento temporis? si posset habere ad penitendum.

Tercia causa est: q̄ visione i gloriā dei p̄diderūt.
Dñ̄ dicit ioseph. q̄ omnes gehēne cruciatūs nō ita cruci-
ant reprobos. sicut carentia visionis dei.

Quarta causa est: q̄ inferni vilitatē i miseriā
acciderūt. Est et locus infernalis tenebrosus et penu-
rosus. qd̄ erat maxia pena diuitibz et hoībus volu-
ptuosis i magnatibz: q̄ i vita habuerūt domos si-
ne fumo. et erat ibi fum̄ cōtinuus. Quia dicit ysa. xlv.
Fum̄ erat in furore meo. De istis penis dicit ber. i. hmo.
de negotio spūali. O gehēnalis regio fugienda? ubi ig-
nis ardet. frigus vres. vermis imortalis. fetor itole-
bilis. mallei percutientes. tenebre palpabiles. confusio
p̄ccōr. inodatio viculorū. horribiles facies demonū
tot tremor ad h̄mōi regionis memoriā.

Tercio est ibide penarū diuturnitas. Pene cū in-
fernales erūt diuturne. imo sepieternae. R̄ dicit ysa. xxxiii.
Quis ex vobis poterit habitare cū ardoribz sepieternis?
Et mat. xxv. Discedite a me maledicti in ignē
eternū. Dicit ḡg. q̄ ad magnā iusticiā iudicis pec-
tinet? ut nūq̄ careant supplicio. q̄ nūq̄ dū viuerent
voluerūt cavere p̄ccō. Et istō ē sume horrendū in ista
pena q̄ sit maxia et etna. Si eī dānati singulis die-
bz fletēt et in fletu emitterēt modicā lacrimā. pl̄ de
aqua p̄ processū t̄pis de oculis vni dānati exiret. q̄
sit aqua toti mūdi. Ius probatio est: q̄ illa aqua
ē infinita: aqua at̄ h̄ mūdi est finita.

Quarto ē in inferno penarū vniuersitas. Sūt eī quidā dicē volentes q̄ in inferno vniuerse ptes hoīs tā corpis q̄ aīe p̄ diē iudicij erūt in igne. Quia dicit in mat. Timete eū qui postq̄ occiderit pt̄ et corpus et aīam perdet in gehēnam ignis. Rūc at̄ videm̄ q̄ homo nō posset sine maxio tormēto ignē in pte vni⁹ digiti sustinere p̄ vna hōrā? q̄tus q̄ erit dolor q̄n totus homo ardebit ī igne. Dñ in signū istū doloris maximi dī saluator frequent̄ in euā. Ibi erit fletus et stridor dentū.

Quinto et vltio iste pene infernales erūt iūtales et infructuose. Pena eī p̄ntis vite breuis ēleuis et fructuosa? s̄ futura ē longissīa et grauissīa et infructuosa: q̄ si dānatus flendo tm̄ de lacris emittet q̄tū est de aqua ī mari nō sufficeret ad lauādū maculam vni⁹ p̄ti mortalis. Erūt tm̄ int̄ se p̄nāz agētes et p̄e āgustia sp̄s gemētes. vt dicit sap. v. et tm̄ infructuose: q̄ in inferno erit simul penitētis. nulla tm̄ eīt correctio volūtatis. Exēplū de scō p̄e q̄ orauit p̄ dia. et cōsione dñi et obstinatioē diaboli. Et hec de p̄is inferni dca sufficiāt. **V. De glā paradisi. Cal.**

Post tractatū de penis inferni seq̄t vltio vidē de gloria paradisi. Hec est eī finis vltime dicte? q̄ finis ē oīm desiderioz. De qua ad presens tria s̄ dicenda? s. valor īpretiabilis. decoz iestimabilis: honor in frangibilis.

Primo igitur ista glorie celestis est valor inpretiabilis
Quia dicitur ysa. lxxij. Oculus non vidit deus absque te:
que preparasti diligentibus te. Et i. ad hebreos. in ven-
tus non vidit nec auris audiuit nec in cor hominis asce-
dit: que preparavit deo diligentibus se. Valor autem ista glorie
celestis attendit in hoc quod ita carere deo vendit cum suis
amicis. Constat enim petro martirium carnis paulo co-
stat decollatio capitis. Est autem verissimum et certum
quod deo non decipiet unum animarum suorum: et quod plus est
ipse christus emit gloriam illam pro amicis tormento et
ignominia carnis. Est enim certissimum quod deus pro non de-
cipiet unigenitum filium suum in emendo illud regnum.
Cum ergo illud regnum tantum consistat filio dei et alijs eius
amicis: certum est quod res maxima est et inpretiabilis va-
loris. Unde ad cor. vi. Empti estis pretio magno:
glorificate et portate deum in corpore vestro.

Sed gloria illa celestis est decorus inestimabilis. Unde
eccl. xliij. Pulchritudine coloris eius admirabitur sensus.
Et duobus potest colligi decorus illius regni.

Primo ex decore rerum naturalium inferiorum: quas
vult deus ita decorare. Sicut videmus quod lilius in hye-
me apparet vile et postea decoratur in vere et estate.
Unde dicitur mat. vi. Considerate lilia agri etc.

Sed apparet decorus illi glorie ex rebus artificialibus
Sicut videmus quod ligna, lapides, et metalla pro se videntur
vilia et quia ita efficiuntur per artificem pulchra et splendida.

didici quoniam sunt poluta et deaurata? quantum igitur faciet sumus
 artifer et sapientia est infinita in decorandis amicitias suas
 habens in illa celesti gloria? Ideo dicitur mat. vi. Si fenum agri
 quod hodie est et cras in cubanum mittit deus sic vestit et
 quoniam magis vos modice fidei.

Tercio gloria celestis est honoris insuperabilis? quod
 probatur ex eo?

Primo quod omnes sancti erunt reges. sue voluntatis omnipotentes.
 ut dicitur antelm. Ideo dicitur mat. xxv. Venite benedicite patris
 mei? papite regnum quod vobis patrum est.

Secundo quod omnes erunt filii carissimi et heredes dei et cohe-
 redes christi. ut dicitur ad rom. viii.

Tercio quod erunt omnes qui dominum Christum etiam in propria perso-
 na honorabunt eos? quod dicitur lu. xij. Precinget se. christus
 et transiens ministrabit illis? et faciet illos discumbere:
 sicut filii regis assuevit in propria persona seruire quoniam vult
 multum suos nobiles honorare.

Quarto quod omnes erunt domini? sicut dicitur in psal. Ego dixi
 dominus estis. et filii excelsi omnes. Et hoc quod divinitas erit in sanctis
 ex multitudine et magnitudine dilectionis que transformat
 amante in amatum. ut dicitur augustinus. Et philosophus dicit. Quis-
 quisque talis est quale est dilectum. Si autem terram diligis frater
 es. Si autem deum diligis? quod dicitur. Deus eris. Non au-
 tem deo dicere ex me: sed per scripturam que dicit. Ego dixi. dominus
 estis et filii excelsi omnes.

Item de illa celesti curia considero alia tria.

- S** 1° locū sūme gloriosum?
 2° sectum sūme speciosū?
 3° fructū summe copiosū.

Prius igit in illo celesti regno ē locū sūme glorio-
 osus? qz qlibet sās erit i loco in quo ē ipe dei fili? qz
 dz. jo. iij. **O**bi ego sū: illic i mīster me? erit.

Secundo in illo celesti regno ē sectū speciosum vel co-
 ronā? qz dz in psal. de quolibet sās **P**osuisti in capite
 ei coronā de lapide precioso **I**ste lapis ē margarita
 illa quā qui uenit uendit oīa i emitt eā? ut dz. mat.
 xij. **E**t nota qd ē duplex coronā scōe? s. aurea i aure-
 ola. **A**urea dz premiū substantiale. qd consistit i tri-
 bus? s. in uisione dei clarissima. in fruitione suauissi-
 ma: i intentione securissima **D**e qua dz. eccl. xlv. Co-
 ronā aurea sup mitrā ei? q est ornat? pontificū? qz
 oēs sās nō solū erūt reges oīpotentes sue uolūtatis:
 s. etiā erūt sacerdotes i pōtifices offerētes dō sp sacra-
 ficiū laudis **E**t iō dz apoc. v. **F**ecisti nos dō regnū et
 sacerdotes. **A**lia coronā dz aureola. a. coronā parua
Et ista aureola scdm doctores dz quedā glā accidē-
 talis? q debet sās rōe opis excellentis **D**atur enī
 tribz generibz operū **D**atur ei uirginibz et hec est
 florea? dat martiribz et hē est gēma: doctoribz i hec
 est stellea **A**ureola florea datur vginibz? qz honore
 vginutatis floruerūt **D**n dz. in psal. de vgrie vginū
 cristo i agno quē uirgines sequūt **G**lā et honore

coronasti eū Aureola gēma dat' mīribz; qz instar lapid'
 fortissimi et p̄iosi fuerūt **Dñ dñ. in psal.** Posuisti i ca-
 pite ei' coronā de lapide pretioso Aureola stellea dat'
 doctoribz; qz celestia docuerūt **Dñ dñ. danie. xij.** Qui
 docti fuerūt fulgebūt q̄ splendor firmamētī? et qui
 ad iusticiā erudierūt multos q̄ stelle in p̄petuas et
 nitates **Et de muliere gloriosa dñ. apoc. xij.** q̄ erat a-
 micta sole et luna sub pedibz ei' et in capite ei' coro-
 na stellarū duodecī **Mulier amicta sole ē aīa docto-
 ris iusticie et sapie dñe que ē in caritate? et luna sb'
 pedibz ei' qz affectiones q̄ per pedes figurāt hñt plenā
 pietatē que p̄ lunā intelligit que ē valde humida**
**Corona stellarū sigāt aureolā doctorū? vñ et erāt stel-
 le xij. in corona: qz duodenarius nūcus abundas est**
**In quo itelligit' qz doctrinā sacre scripture ē abundā-
 tissima oīs iusticie? sicut fuit doctrina cristi q̄ doctor
 doctorū ē **De doctrina dñ. in mat.** Nisi abundaue-
 rit iusticia v̄ra pl' q̄ scribarū et phariseorū nō int-
 ribit in regnū celoz **P̄ccatores aut' et reprobi q̄ in mūdi-
 tia castitatis nō abundāt vt v̄gines. nec fortes nec
 p̄seuerātes fuerūt in amore cristi sicut mīres. nec ve-
 ritatē portauerūt in ore vt doctores? aureolā nō ha-
 bent **Et qz grām dei hic nō habuerūt. idarco aureo-
 lam et glām substantialis p̄mij nō habebūt? et sic
 oī corona aurea et aureola carebūt **Quid aliud ēit?
 nisi qz pro loco corone etne felicitatis. corona eterne********

^{fructus}
tribulationis iuxta id qd dicitur psal. xxxii. Coronas coronabit
te tribulatione.

Tertio in illa celesti gl'ia erunt fructus optimi et uberrimi
in dñi nota qd in sacra scriptura inveniuntur tres fru-
ctus differentie: s

fructus carnis triumphalis
fructus gr'e spiritualis:
fructus glorie immortalis.

Et quilibet est in quaduplici m'io

Primo igitur s'c' duodecim fructus carnis et passionis x'i
Primum fructus est demonum expulsio: qd abstulit eis
totum mundi principatum: iuxta id qd dicitur io. xxi. Nunc
princeps mundi h'c' cecidit foras

Secundus fructus est carceris inferni co'fractio dñi psal.
Attollite portas principes v'as: et eleuamini et

Tertius fructus est mortuorum et peccatorum resurrectio. dñi
dicitur ad cor. xv. Sicut in ada omnes moriuntur: ita
et in christo omnes uiuificabuntur.

Quartus fructus est captiuorum redemptio dñi ad
cor. vi. Empti enim estis pretio magno: glori. et

Quintus fructus est inquinatorum mundatio dñi apoc.
Dilexit nos et lauit nos in sanguine suo.

Sextus fructus est cecorum illuminatio dñi psal. xxxviii
aperientur oculi cecorum.

Septimus fructus est tepidorum et frigidorum calefactio
dñi psal. Non est qui se abscondat a calore eius

Octauus fructus est deformium et turpium decoratio.

Vñ in psal. *Asperges me ysope ⁊ mündabor ⁊ lauabis me ⁊ sup niuē dealbabor.*

Primus fructus est sitibundorū vel sitientū potatio et recreatio Joh. vi. *Sanguis meus vere est potus*

Decim⁹ fructus est p̄is placatio **Vñ** ad heb. xij.

Accessistis ad sanguis aspersionē meli⁹ clamantē q̄ abel clamauit vindictā **Juxta** qd̄ d̄r. gen. iij. *Ecce vox sanguis fr̄is tui abel clamat ad me de t̄ra. sicut iusticiā ⁊ vindictā p̄c̄i. s̄ sanguis cr̄isti clamauit me lius. s̄. m̄iamt q̄ p̄c̄iores deo p̄i recalciauit*

Quodecim⁹ fructus est ianue paradisi apertio **Vñ** gen. xxviii. *Nō est hic aliud nisi dom⁹ dei ⁊ porta celi. que est aperta facta in apertioē lateris cr̄isti* **Eodem** n̄q̄ t̄pe apta est porta paradisi. d̄no. s̄. morietē. q̄ clausa fuerat adā p̄uaricante ī hora nona.

Quodecim⁹ fructus hereditatis celi acquisitio ⁊ confirmatio **Quia** vt d̄r. mat. xxvi. *hic est sanguis noui testamēti* **In** veteris testamēti sanguine conferebant t̄rena. in sanguine aut̄ noui testamēti. i. passiois confertur hereditas eterna **De** isto fructu multiplicat d̄r. ī psal. *Et erit. s̄. crux cr̄isti t̄p lignū qd̄ plantatū ē sc̄o decursus aquarū. i. gr̄az abūdantiā. que sine mēsurā fuerūt in xp̄o. qd̄ fr̄m suū dedit ī t̄pe suo. i. in t̄pe mortis sue sac̄. ⁊ b̄nd̄c̄e.*

Sed⁹ s̄. xij. fructus gr̄e spiritualis **De** q̄bz d̄r. ad gal. v. *Fructus aut̄ sp̄s s̄. caritas. gaudiū. pax. paciā.*

longanitas. bonitas. benignitas. mansuetudo. fides. mo-
destia. continentia. castitas. Et de istis in fructibus dñi e-
superi in tractatu de fructibus spūsā: ideo nichil ad
presens addemus.

Tercio sēx. frūis glorie immortalis.

Primus fructus est sanitas absq; infirmitate. **Psal.** Tu
sanat oēs infirmitates tuas.

Secundus frūis est iuuetus sine senectute. **Dñi psal.**
Renouabit vt aq̄le iuuet̄ tua. a. cristi: q̄ i etate xp̄i
.i. xxxij. a. noz sp̄ manebūt s̄a: vt d̄t apo. ad ephes. iij.
Donet occurrām oēs in virū p̄fectū in mensuram
etatis plenitudis cristi.

Tercius frūis est satietas sine fastidio. **Dñi psal.** Sati-
abor cū appuerit gl̄a tua.

Quartus est libertas sine seruitute. **Dñi ad rō. viij.**
Creatura liberabit a seruitute corruptionis in libertate
glorie filioz dei.

Quintus fructus est pulchritudo absq; deformitate.
Dñi apls. Reformabit corp̄ hūilitatis n̄re configua-
tū corp̄ claritatis sue.

Sextus est impassibilitas v̄d immortalitas. **Dñi psal.**
xxv. Precipitabit dñs mortē in sēp̄ternū.

Septimus est abūdantia sine indigētia. **Dñi**
deut. viij. Recū oīm abūdantia p̄frueris,

Poctauus est pax sine p̄turbatiōe. **P**onus est
seruitas absq; timore. **De his duobz d̄. psal. xxxij.**

Sedebit populus meus in pulchritudine patris: et in tabernaculis fiducia: et in requie opulenta.

¶ Decim⁹ erit cognitio absq; ignorantia. Vñ apō. i. ad cor. xiiij. Videm⁹ nūc per speculū in enigmate: tūc autē facie ad faciem.

¶ Undecim⁹ est glā sine ignominia. Vñ apō. ad col. iij. Cū cristus apparuerit vobis vobis: tūc et vos apparebitis cū ipso in gloria.

¶ Duodecim⁹ fruct⁹ est gaudiū sine tristitia. Sed de isto gaudio nota qd se sex cause precipue qre sū gaudebūt: .s. loci amenitas quā possidebūt. iocūda societas in quā regnabūt: corporis gloriificatio quā habebūt. mūdus quē contēpserūt: infern⁹ quē euaserūt. Isti etiā fruct⁹ figurāt p xij. fruct⁹ ligni vite qd erat i medio paradisi: vt legit⁹ apoc. xiiij. Fructus sūme bonos: det nobis crist⁹ q creauit nos in celo.

¶ Item i illa celesti gloria consideranda sūt aduaria multis suspirijs affectanda:

- scz {
- 1º amenissima ciuitas:
 - 2º amiatissima societas:
 - 3º aplissima felicitas.

¶ Prō gº celestis glā hz amenissimaz citate. Vnde psal. Gloriosa dicta sūt de te ciuitas dei. Vñ nō qd citas ista ē gloriosissima specialiter in tribus. Habet eā figurā valde speciosā: mensurā spatio sam: structurā valde pretiosam.

Verū igitur ista ciuitas bñ est in figura valde specta
osa. Est et in quadru posita et formata: vt dicit apoc. vii.
Ciuitas in quadru posita et quadrata figurat solidita
te et securitate illius regni celestis: sicut videmus qd figura
quadrata est solidior qd alia figura. Dñ lapides consue
uerūt quadrari et postea in edificatio collocari: ita etia
sumus artifex deus lapides suos. et viros suos et elicos suos
consuevit quadrare quadrata virtutu. s. prudētia. tēp
ratia. fortitudine. et iusticia: et sic locare in edificatio reg
ni celestis.

Sed ciuitas ista ē in mēsurā valde spaciōsa. Vnde
dicitur qd ad leam quilibet factis in loco empirio habebit
habebit locū suū assignatū p̄p̄uū et specialē. magis spa
ciosū qd sit ab oriente vsq; ad occidentē. De mensura
istius ciuitatis dicit apoc. xxi. qd hęc stadia xij. milia. Stadium
ē mensura quinquaginta passuum. Quinquagenarij dō
nūtes in sacra scriptura remissione p̄ccōrū signat: et p̄
quingentesimo āno qd dicitur iubilens scdm legē fiebat em
sio debitorū et reuertebatur qdlibet ad possessiōes suas et ad
tercā patrū suorū: vt dicitur leuiti. xxv. Hęc cītas ista bñ
mēsuratur p̄ stadia qd continet vt dicitur est passus quī
quingenti: qd iustar iubilēi quinquagesimi āni oib; istius
ciuitatis ciuib; primitiō p̄ccā dimittit: et sic remissio
p̄ccā ad possessiōē suā et hereditatē eternā ad quā
erat vel se p̄destinati facti reuertitur. Et tō qdlibet
homo dicitur sollicitus de p̄ccā suis p̄ penitentiā delē

dis? qz alias nō posset esse cuius regni celestis. Quia
 ibidem dicitur. sapot. xxi. qd nō intrabit in eā aliqd coinq̄
 natū et faciens abominatiōez et inmundiciā. Val
 de notandū est qd stadia sūt duodecī milia. P nūme
 tū duodenariū qui est vicius abundāz designatur
 abundātia meritoꝝ et bonoꝝ op̄erū. sine qua nō est
 aliquis cōtūis cuiū sup̄noꝝ? qz de salua. mat. v.
 Nisi abundauerit iusticia v̄ra plusq̄ scabaciū et pha
 riseoꝝ? nō intrabitis in regnū celoꝝ. Iusticia pha
 seoꝝ erat in ope exteriori nō interiori v̄tute? qz et ti
 more erat nō amore: et nō erat nimis stricta. Tunc
 videmus qd timor h̄z cor hoīs valde cōstringit et amor
 dilatare. Dñ in psal. dicit de v̄tute caritatis. Latū man
 datū tuū nimis. Per millenariū aut nūm q̄ est vlti
 mus limes et terminus nūoꝝ figurat elegāter celeste
 premiū qd est finis et quies oīm desiderioꝝ. vt dicit aug.
 Et in psal. Gaudebor cū apparuerit gl̄a tua.

Tercio illa cūtas b̄tissima ē in structura p̄ciosa. Quia dicitur apoc. vii. qd fundamēta mūci cūctatis sūt oī
 lapide p̄cioso ornata. Vbi notandū est qd xij. lapides
 p̄ciosi noīant et ponūtur in edificio h̄z cūctatis. s. iaspi.
 saphirus. calcedoni. sinaragodus. sardonius. sardius.
 chrysolitus. berillus. thoprosius. crisoprosus. iacintus.
 ametist. Isti xij. lapides p̄ciosi et fundamētales istius
 cūctatis celestis. signate p̄nt xij. articulos fidei. que est
 fundamentū oīs boni et premiij futuri: vt dicit apost. ad

heb. ix. fides est sperandarū rerū substantia. a funda-
mentū eternorū bonorū. **¶** Del isti xij lapides fundamēta
les sigant virtutū pfectiones quibz aīa per grāz hīc p-
ficiatur: quibus etiā celeste premiū fabricatur. **¶** Et sicut
st' e' ternarij preciosorū lapidū: sic rīdent eis qua-
tuor trinitates pfectionū.

¶ Omnia trinitas lapidū est iaspis. saphirus. calce-
donius: que sigat fidē que debet habere preciosam
nobilem trinitatem.

¶ Fides nāqz debet eē viues nō mortua: et hoc sigat
iaspis q̄ est viridis coloris. **¶** Color eī viridis in herbis
plantis vel arboribz signū est vite: et etōnet so signū
ē q̄ vita plante deficiat qm̄ vitor ei: marcessit. Sic qm̄
in hoīe est vitor honestatis et bone opatiois tūc est
maximū signū cordis viuetis: alias eī fides mortu-
a est i iniformis. nec ē fundamentū edificij celestis.
¶ Et sicut iaspis fugat fanta sinata: sic fides viues et
vires p bona opa vitat oīa dia: math. i. namēta.

¶ Fides etiā debet esse celestis nō terrea. **¶** a. de celestis
bus bonis nō de opibz terrenis anxia: celestis i dina nō
hūane rōi iuxta. **¶** Quia d' g'g' Fides nō h' meritū:
vbi hūana ratio prebet experimentū. **¶** Et hoc sigat sa-
phirus q̄ h' celestem colozē sicut celū serenū. **¶** Et sicut
nobilis saphirus fugit venenosa i mortificat ara-
neā: sic fides vera venenosis i suggestiōibz resistit et
nūpā in corde occidit ac de corde expellit. **¶** Dñi d' act. iij.

Fide purificās corda eorū.

Tercio fides debet esse fortis nō infirma. q̄ p̄secu-
tiones et pericula vniuersa ⁊ diabolica nocumentar̄
q̄ dicitur. pe. v. de dia. 1° cui resistite fortes in fide. Et hoc
signat calcedonius q̄ in colore est pallidus ⁊ oīs scul-
pture repulsiu. oī nāq; sculpture resistit ⁊ nullā
recipit. sic q̄ h̄z verā fidem vtiq; p̄ verā penitentiā
est pallidus ⁊ mortificat. sed nullā sculpturā ext-
neā p̄cā recipit. s̄ sc̄u conseruat solā y magne di ad
quā est creat. Vñ nō q̄ dia. 1° in quibusdā nō uenit
fidem catholici vel forte. in illis sculpit ⁊ format fi-
gurā leonis. i. p̄cā superbie.

In quibusdā figuram drachonis. i. p̄cā iudie

In quibusdā figurā canis. i. p̄cā ire.

In quibusdā figurā talpe. i. p̄cā auaricie.

In quibusdā figurā asini. i. p̄cā acacie.

In quibusdā figurā lupi. i. p̄cā gula.

In quibusdā figurā vasi. i. p̄cā luxurie. Cōtra
quod monet nos apo. ad rō. xij. Nolite cōformari
huic seculo. i. p̄cā q̄ fuit in hoc sc̄lo.

Tercia trinitas lapidū est smaragdus. sardonix.
et sardius. Et isti tres lapides p̄iosi signant spem q̄
habet sibi nobilem claritatem.

Est em̄ **E** 1° spes venie.
2° spes gracie.
3° spes glorie.

Spes venie figurat per smaragdū. qui colozē habet
viride & gratiosū. et curat diuersas infirmitates et
specialit̄ morbū caducū. Coloz viridis et gratiosus
in smaragdo figurat v̄tutē grē que incipit per spem
venie reuiuiscē in v̄ro penitenti et cōtrato. Et sicut co
loz smaragdi est valde gratiosus. sic cōuersio p̄ccatoris
per p̄m̄az reuiuiscētis est gratiosa deo & āgelis. Vñ dī
lu. x. Gaudū est angelis dei sup v̄no p̄ccatore peni
tentia agente. Et sicut smaragdus fugat febres & cu
rat morbū caducū. sic spes venie fugat tentationes
et sanat de p̄ccat̄m. Quia vt dī. in psal. nō dereliquet
oēs qui sperat in eo. Et in prou. dī. Septies i die cadit
iustus et resurgit. Septies in die cadit per ciuitatē
septiformis culpe. s. superbie. u. auaritie. a. a. die. gu
le. i. i. die. & luxurie. et tñ resurgit in v̄tute & effuātia
septiformis gracie.

Spes at̄ grē est quā quis nō confidit de viribus
p̄p̄rijs. nec de diuitijs. s̄ solū de grā dei. vt dī. i. leuitico
p̄. aleditt̄ homo qui cōfidit hoīe. et ponit carnem
brachii sui. a. carnalem hoīem fortitudine. Et seq̄
tur. Etūs vir q̄ confidit in dño. et est dñs fiducia eius.
Falsus q̄ nō solū sperat in oībz bonis et in malis. de so
la grā dei recte figurat p̄ sardonitē. Quā sardonix est
tricolor. in p̄mo niger. in medio candidus. i. supmo
p̄rat cū p̄m̄a. terrena nigrescē & contemne. et p̄m̄a

infernū timere facit i medio. i. in corde candidū. i. ca-
 stu esse? iuxta illd. psal. For mundū crea i me deus
 facit etiā in supmo. i. in deo rubescē p caritatē. et vno
 dilectionis dei et pxiū odoriferū esse? vt dicitur. **S**up
 vinū. i. plusq̄ vinū diligūt te **E**t sicut sardonix fa-
 cit hoīem huilem et pudicū et caritatiuū? sic spes di-
 uine grē facit hoīem descende et de p̄p̄is meritis non
 superbiere et in solo deo sperare: q̄ specialit̄ de se p̄su-
 mentibz dicit in psal. Ecce homo qui nō posuit deū ad-
 iutorē suū? sed sperauit in multitudine diuitiarū
 suarū: et preualuit i vanitate sua.

Spes glorie est certa et secura expectatio futuri et
 et̄ni boni ex grā et meritis pronuenietis? vt dicit magr sen.
 Ista glā figurat p sardū qui est ruber coloris? eo q̄
 spes regni celestis fuit m̄ibz causa effusionis p̄p̄is san-
 guis De q̄bz dicit apoc. vii. Ista st̄ q̄ venerūt ex magna
 tribulatioe. et lauerūt stolas suas in sanguīe agni. i. x.
 passiois sanguīe rubicūdi: iuxta i. qd dicit psal. lxx.
Quare rubrū est vestimentū tuū. dicit in p̄sona p̄p̄is.
 .i. quare corp̄ tuū p innocentia candidū. est passionis
 sanguīe cruentatur? **E**t sicut sardius gaudiū accen-
 dit et timorē expellit et hoīem audacē reddit: ita ad lit-
 terā spes glē accendit in hoīe gaudiū spūale et celeste.
 et expellit timorē mūdānū et huānū et seruile **R**. dicit
 Jo. iiii. **P**fecta caritas foras mittit timorē et tandem
 hoīem reddit audacē. s. q̄ hostiū tribulatioez et p̄secuti-

onē de dño presumentē. vt dz. iudith. vi. Nō derelin-
quis presumentes de te: ⁊ de sua v̄tute gloriātes hūilia.
Tercia trinitas lapidū est crisolus. berillus ⁊ thopi.
suis. Ita tres lapides sigant caritatē: que habet similitū
suā nobilissimā trinitatem. Debet eī caritas habere tria:

1. speciosam puritatē:
2. fructuosam bonitatē:
3. candidam veritatem.

Deбет eī caritas esse puritate speciosa vt nō sit im-
mūda: bonitate fructuosa vt nō sit dilectio vana: veri-
tate fructuosa vt nō sit dilectio ficta. Ista trinitatē no-
bilem caritatis describit apo. i. ad timo. i. dices. finis p̄-
cepti ē caritas de corde puro ⁊ conscia bona et fide non
ficta. Dicit eī caritatis vt dām est. ē speciosissime purita-
tis. iō dz de corde puro: est fructuosissime bonitatis. iō
dz de conscia bona: ē radiosissime veritatis. ideo dicitur
et fide non ficta.

Prius igit caritas dz esse puritate speciosa ⁊ de cor-
de puro: vt nō solū dilectio sit impura vel imunda vel
conquinata. siue luto cupiditatis qualis est amor di-
uitiarū: siue fumo vanitatis qualis ē amor p̄p̄p̄
secularū. Talis caritas figurat in crisolito q̄ est gem-
ma valde nobilis scintillas emittēs vt ignis accipissi-
mus: q̄ si iuxta ignē ponat̄ acutissime inflānatur.
Sertū est eī q̄ ignis est purissime v̄tutis. Et eī virtus
igneā caritatis instat ignis: q̄ sicut ignis auferet oēs

turbigine et impuritate de auro et argento et omni metallo.
 et reddit ipsum purum et lucidum: sic caritatis incendium
 tollit de corpore humano omnem fetorem peccati et facit ipsum mun-
 dum. Sicut et crisolitus est amatum et capax ignis. quia
 iuxta ignem positus statim ad se trahit et capit ignem: sic
 cor purum cum appropinquat ad deum qui est ignis consumens
 secundum apostolum ad hebr. xii. sentiens ignem diuinum statim arden-
 tissimo desiderio instat eum solidum. rapit et trahit in se diui-
 nam dilectionem. In corruptio enim facit esse proximum deo: ut dicitur
 sap. vi. Appropinquatio ad deum facit ignem diuinum rapere
 et trahere ad seipsum. Et ideo saluator noster ut nos possimus igne
 sue caritatis incendere dignatus est nobis appropinquare.
 Dominus dicit luc. xii. Ignem veni mittere in terram: et quid volo
 nisi ut ardeat?

Credo caritas dicitur esse in bonitate fructuosa et conscientia
 bona: ut non sit dilectio inutilis et vacua. Quia dicitur ioh. iii.
 Non diligam in verbo neque lingua: sed opere et veritate. Et
 greg. i. mora. Amor dei nunquam est otiosus. Operatur enim
 magna si est: si autem operari renuit amor non est. quia probatio
 dilectionis exhibitio est operis. Iste amor signatur per berillum
 quod est lapis viridis et aliquantulum pallidus. et in figuram
 sex angulis est pollit: quia qui hoc caritate debet ad proxi-
 mum vivere per honestam conuersationem: debet palletere ad
 seipsum per carnis mortificationem. Debet etiam sex angulos
 hinc ad pauperem et egenum per compassionem et operum misericordiam
 exhibitionem: que se in nullo senario. ut dicitur mat. xxv. Salua

cor nō qui est verus iudex q̄ de ip̄is in iudicio habet
querē rōem. **F**urui et dedisti m̄ manducare: situi
et dedisti m̄ bibe: nudus erā et cooperuisti me. hospes
erā et recepisti me. infirmus fui et visitasti me. in car-
cere fui et venisti ad me.

Tertio caritas debet ēē veritate radiosa et fide nō
ficta: vt nō sit dilcō simulata ā palliata: sed luōsa
Quia dicit ioh. ij. Qui diligit fr̄em suū in lumine ma-
net: q̄ caritatem h̄ per ex. bone cōuersationis et ho-
nestatis lucet. Hāc figurat thopasius q̄ in duobus co-
loribz. aureo et ethereo splendet et oīm gēmarū supe-
rat claritatē: et in consp̄u sui pronocat aspicientē
Duo colores thopasij signat dilcōez dei et proximi. **A**u-
reus color signat dilcōez dei et aureus dilcōez proximi:
q̄ alius ē color celestis. alius terrenus: q̄ in his duobus
tota lex pendet. Et sicut thopasius superat oēs clarita-
tē oīm gēmarū: ita caritas est maior oīm v̄tutū. vt
dicit apo. i. ad cor. xiii. Caritas patiens est et ita exerceat
opus patie: benigna est et ita exerceat op̄ benignita-
tis et m̄c. Et sc̄ptur. **V**ia suffert. oīa credit. oīa suffert.
Vn̄ prosper dicit in li. de vita cōtemplatiua. q̄ caritas
ē mens et cā oīm v̄tutū: q̄ ip̄a est sicut aīa et v̄-
tutes aīe s̄t potentie siue v̄tutes. Et sicut cāa facit o-
culū videre. aurē audire. pedes ambulare et sic de alijs:
ita caritas facit oculū mentis ad paup̄erē aperire.
aures dīna p̄cepta audire. et manū opa nūc exerce.

re. et ita de omnibus alijs bonis quae caritas tempore sibi propria
vult omnia adimplere.

Quarta trinitas lapidum preciosorum est crisopassus
sus. iacinctus et ametistus. Ista trinitas lapidum signat iusti-
tiam et equitatem generalem quam splendor est omnis virtutis
et qua omnes viri boni omnia bona nominantur. ut dicit tullius
de officiis. l. iii. Ista sibi habet quandam nobilitatem. Cum enim
iustitia sit virtus unicuique reddes quod suum est. ut ait
abro. l. de officiis. reddit omnis homo pro iustitia sibi ipsi
continentiam. proxiis amicitiam. deo honorificentiam.

Primo iustitia reddes homini continentiam signat per cri-
sopassum qui est lapis igneus de nocte et aureus de die.
In quo significat continentiam viri iusti qui spiritus est splendor
sive in aduersitate temptationum que figurat per noctem.
sive in prosperitate deliciarum que figuratur per diem. Nam
istis duobus papue continentiam vel castitatem impugnat
scilicet temptationibus hostis et somniatione carnis. Nam plures
vincuntur in prosperitate deliciarum quam in temptationum ad-
uersitate. iuxta quod dicit in psalmo. Cadet a latere tuo mille.
et decem milia a dextris tuis. Latrabit sinistrum signat temptati-
onem diabolus. dextrum vero delicias mundi. Pauciores igi-
tur qui cadunt temptationibus aduersitate. et plures qui la-
buntur in temporalibus abundantibus. Hinc autem est iustitia in
star crisopassi ignea et aurea. quia ad custodiam casti-
tatis occurrit iustitia duobus modis. scilicet recte ascenden-
do ad celum sicut ignis. considerando bona celestia et

eterna. ne forte illa p momentanea luxurie deliciae
amittat In psona calu dicitur in psal. Dne quis habita
bit in tabernaculo tuo? a quis requiescet in monte
sco tuo? Et rñdet Qui ingreditur sine macula? et
opatur iusticia Nullu opus videt maci? ee iusticiae
que delectationi momentanee. bona celestia et eterna
preferat Occurrit etia vir iustis custodie castitatis in
stat auri qd est ponderosissimu? qñ certissime i velat
descendit ad centrū. ad infernū. considerādo ne forte
delectatione momentanea et modica iaurratetna suppli
cia Quia dicitur ggg. Momentaneu est qd delectat? si
eternū qd cruciat Ita descendebat ad infernū ezecias
vt dicitur. ysa. xxxviii. Ego dixi i dimidio dierū meorū
vādā ad portas inferi Optime nāqz consuluit per di
midium dierū suorū qd hō vadat ad infernū in dimi
dio vite sue. i. dū est iuuenis i san? et hoc p diligēte
considerationē? vt postea nō descendat in fine vite sue
p eternam damnationē.

Sed iusticia reddēs proio suo amicitia signat
p iacinctū? que est lapis piosus hñs colorē ceru sui
quasi celū Hste lapis qformat se acri Dñ in nubilo
ē nubilo? in sereno serenus Color celū vel ceruleus
in iacincto signat diuī amōre i celestē p desiderū
in viro iusto? qz amicitia q impenditur proximo
debet radicari in celo. i. amōre diuino: iuxta qd dicit
apo. ad eph. iij. In caritate radicati et fūdati.

ut ait q̄q̄. ille caritate veracit̄ h̄z q̄ et amicit̄ diligit in
deū? et inimicū diligit p̄pter deū. Bene at̄ iact̄ est i nu-
bilo nubil̄. in sereno serenus? q̄z vir iust̄ sp̄ vult gau-
dere cū gaudentibz et flere cū flentibz. ut d̄z ad rōs. xij.

Tercia iustitia reddēs honorificentiā deo signat̄
p̄ ametistū qui iter oēs gēmas purpureas obtinet p̄-
cipatū? sic et iustitia ē preclarissima virtutū ut ait
philos in ethicis. l. v. Ametist̄ est etiā ex colore purpu-
reo ⁊ violaceo p̄mixt̄ et flāmas ex se emittit? q̄z vir
iustus q̄ vult deū honorare debet h̄zē triā. Debet esse
instar ametisti purpureus ut rosa. i. iocūd̄ in laude
dīna? q̄z rōs decet laudatio. ut d̄z in psal. Debet etiā
ēē violaceus. s. sentire modica de seip̄o ⁊ magna de deo
ut d̄t sal. lu. xvij. Cū oīa bene feceritis. dīate. secū iūta-
les sum? qd̄ debuim̄? fac̄e nō fecim̄? Debz etiā vir
iustus esse flāmeus sicut helias q̄ erat cū ignis. cui⁹
verbū sicut facula ardebat. ut d̄z. eccl. xlvij. De celo
flāmeo d̄z. at̄. reg. iij. Zelo zelat̄ sū pro dño dō exer-
citiū. Et hoc est p̄p̄riū opus iustitiae? s. pro dño amo-
re zelare

Bonō ulla gl̄a celestis h̄z amātissimā societate?
q̄z s̄a corā deo sp̄ faciūt choreā oī iocūditate plenam
Dñi nō sp̄ illa celesti chorea vel ballata s̄ tria deu-
tissime considerāda.

- s. {
1° innumerabilis cetus?
2° innumerabilis circuitus?
3° inestimabilis cantus

Vere bñ est illa chorea cœtus infinitas. cœcilitas
cœcilitas. tu cœcilitas felicitas.

V. Pñio igit in illa celesti chorea ē cœtus exercitus
infinitus. i. nō nobis s̄ soli deo cognitus. Ibi ē rex. i.
tñ monarcha p̄puius et cesar augustus. Ibi ē est regi-
na cū puellis. i. virgo virginū. s. maria cū virginibz
sacris. Ibi s̄ angeli tñ nobilissimi regis domitelli. Ibi
s̄ p̄arthe et p̄phete sicut collaterales et regis cōsiliarij
quibz tñ senioribz et expertis reuelat misterium cōsistorij
sui. Ibi s̄ apli tñ regis senescalli hñtes plenitudinem
p̄tatis. q̄ rex reputat s̄m qd̄ ipi faciūt sibi s̄m. Ibi s̄
mactures sicut strenuissimi regis milites. q̄ per fidem
vicerūt tria regna. s. mūdi. carnis. et diaboli. Ibi s̄ s̄m
pontifices cōfessores et doctores. sicut videm̄ q̄ rex no-
bilis et illustis qualis ē rex regū et dñs dñantū nō so-
lū h̄ milites in aula. s̄ etiā clericos i capella celebra-
tes. predicātes et orātes. Ad celebrandū h̄ s̄m pot̄fices.
ad predicandū et scribendū s̄m doctores. ad orandū
et psallendū h̄ s̄m anathoritas et alios cōfessores.
Ultimo s̄ ibi alij s̄m et fideles innumerabiles. de quibus
oibz d̄z apo. vij. **Vidi** turbā magnā quā dinumerāre
nemo poterat ex oibz gentibz. populis et linguis. stan-
tes cū thronū agni amicti stolis albis et palme i ma-
nibz eorū. **Ibi** p̄ ordinē notant quibz laudes et spu-
legia b̄orū. s. p̄destinatio ab eterno. iustificatio a
peccato. cōtemplatio deuota. cōuersatio honesta. et

operatio fructuosa.

Predestinatio sempiterna vel eterna in nio ifinito?
 q̄ turbā illam magnā nemo diuicere poterat. **E**
 lōz nāq̄ nūs est nobis ignot̄ et solū dō agnitus: q̄
 ip̄e solus scit nūere. Quia dicit̄ ad thimo. q̄. Nouit
 dominus qui sūt eius.

Secūdo notat̄ iustificatio iterna in illis e. s. gētibz
 tribubz. pplis i linguis: de quibz elā s̄ vocati. In q̄bz
 mōstrant̄ e. p̄ccōre differētie: a q̄bus s̄ p̄ dei gr̄az
 iustificati. Ita q̄ per gentes designat̄ p̄cc̄m luxurie:
 q̄d in gentibz ydolatriis regnauit p̄cipue. ut ait ap̄ls
 ad rō. i. Per tribus designat̄ p̄cc̄m auaricie q̄d i tri
 bubz iacob regnauit valde: q̄d p̄tz q̄ pro t̄rens ser
 uerūt i terrena i p̄missione acceperūt. ut dicit̄ ysaa.
 Si volueritis et audieritis me. bona terre comedatis
 Et q̄d pl̄ est tā cupid̄ et auari fuerūt: q̄ ne terre
 na p̄deret̄ xp̄m occiderūt. ut dicit̄ io. xi. Per p̄plos desig
 nat̄ p̄cc̄m sup̄bie: q̄ popul̄ ut dicit̄ auḡ e collāo
 ciuitatis q̄ iuxta sententiā cr̄sta monstrat̄ sup̄biā:
 ut p̄tz de illo q̄ noluit venire vocat̄ ad nuptias q̄
 emerat villa. lu. iiii. Et videm̄ q̄ ppl̄s. habitato
 res citatis populose melius cōsueuerūt resistere
 meli acq̄rere. i magis eē sup̄bi i pomposi. Per lin
 guas signat̄ p̄cc̄m lingue.

Contemplatio deuota mōstrat̄ in hoc q̄ sta
 tuat̄ an̄ thronū: q̄ cōtemplant̄ an̄ deū cogitantes

assidue qualiter oportet venire ad iudiciū suū: iuxta
qd̄ d̄t ap̄o. 2. ad cor. 5. **D**ēs nos manifestari oportet
ante tribunal cristi

Conuersatio honesta notat p̄ hoc q̄ amicti s̄t stola
albis. i. vestibz candidis conuersationis: iuxta qd̄ d̄t. ca.
tico. 5. **D**ilct̄s meus candidus et rubicundus **C**andi-
dus honestate: rubicundus caritate.

Operatio fructuosa signat p̄ hoc q̄ palme crāt in
manibz eoz̄ **P**alme nāq̄ que portant in manibz
clōz̄ signat fructū honorū operū: 2. qd̄ d̄t. ca. iij.
Ascendam in palmā. et apprehendam fructus ei.

Sed in illa celesti chorea est considerandū iterna
nabilis circuitus: q̄ sp̄ erit in b̄is ingressus et re-
gressus **I**ngressus ad intuitū diuitatis: egressus
ad aspectū hūilitatis n̄i saluatoris: ut h̄etur. ioh.
1. **E**t sicut in alijs choreis est vn̄ ducēs totā chorē
ita cr̄st̄ est et erit ille ductor chorealis. ducēs at̄ p̄
dēs illam societate b̄issimā **E**t ideo ap̄o. viij. d̄t. q̄
agnus q̄ in medio throni est reget eos: et alij sequen-
tur agnū quocūq̄ ierit. ap̄o. xij. **S**ciendū est
q̄ illa b̄ta chorea nō vadit ad sinistram p̄tē sicut co-
rea mūdi in signū q̄ vadit ad sinistram inf̄m̄:
sed ista sp̄ vadit ad dexterā p̄tē in signū q̄ est ad
dexterā dei: q̄ ad sinistram ponent̄ reprobi: et ad dexte-
rā ponentur el̄i. ut d̄t. mat. xxv. **P**rope qd̄ d̄t. p̄ucl.
iij. **D**ias que a dextris s̄t nouita. approbat de: que

autē a sinistris sūt. peruersē sūt.

Tercio in illa celesti chorea est considerandus & exter-
mirabilis cantus et admirabilis. Et ideo nota quod sicut ipse
precedit gressu ita precedet cantu.

Primo cantabit sue virgini matri dicens. Quid mihi
tibi mulier? ioh. ii. Quasi diceret michi est diuinitas
et humanitas. quia deus sum et homo? et tibi fecunditas
et uirginitas. quia mater es et uirgo. Michi diuinitas ex
uirgine patris. et humanitas ex uirgine matris? tibi uirginitas
sine labe et fecunditas sine semine. Ad hec maria tamquam
dulcis tympanistria rident dulcissimam cantilenam. lxxi.
Et agit anima mea dominum et exultauit spiritus. etc.

Secundo christus cantabit angelis spiritibus cantum
quod scribitur in psalmo. Benedicite angelis potentes uirtute
facientes uerbum eius ad annuntiandum uocem sermonum
eius? uos qui estis angelica nuntii discurrētes. uos qui estis
potentes uirtute. et mirabilia operantes. qui facitis
uerbum meum. et meis imperiis obediētes et alios obedire
facientes. Ad hunc cantum christus respondet sancti angeli
cantilenam que scribitur apoc. vii. Benedictio et claritas
et sapientia et gratia actio? honor et uirtus et fortitudo
deo nostro: in secula seculorum amen. Tibi christe sit bene-
dictio in incarnatione? claritas in natiuitate. sapientia
in predicatione? gratia actio in redemptione. passio
et morte? honor in resurrectione. uirtus in ascensi-
one? fortitudo in iudicii consumatione.

Tercio cristus cantat patriarchis et prophetis cantilenam
quam cantauit moysi in visione rubi Deus abraham de
isaac de iacob deus patrum nostrorum misit me ad vos. Hoc
nomen est in eternum? et hoc memoriale meum in gene
ratione et generatione. Christus enim ad sanctos patres et patriarchas
et prophetas specialiter fuit missus: quia de semine electo. scilicet sancto
patriarcharum et spiritus operatione et maria uirgine natus.
et quia sanctis prophetis eius aduentus fuit singulariter reuelatus.
Vel potius cantat eis cantilenam illam gratiosam que scripta
est exo. xx. Vos ipsi vidistis quid fecerim egyptiis? quomodo por
tauerim vos super alas aquilarum. Et sequitur. Vos enim sub
mersis egyptiis. id est mundi amatoribus in mari rubro. id est patris
et tandem in inferno? ad terram promissionis. id est ad hanc terram
uuentium promissam adduxit. Et ista cantilena specia
liter est prophetarum. Et super alas aquilarum vos portauimus. in
penis angelice contemplationis vos eleuauimus? ad speculam
dum aduentum meum et omnia misteria gratie. Et haec cantilena est
specialiter prophetarum. Et eritis in in regnum sacerdotale. quia in
patribus cristus descendit in uirginem mariam que fuit de tri
bu sacerdotali et regia? quia patris domine nostre. scilicet iohannem fuit de tri
bu iuda. et mater eius maria fuit de tribu leuitica: ut patris in histo
ria. Et haec est cantilena communis patriarcharum. Et quia patriarche
fuerunt reges et duces sicut patris in dauid et filijs suis.
Prophete uero fuerunt sacerdotes? sicut samuel. zacharias.
iohannes bap. Ad istud canticum gratiosum et glorio
sum uident sancti patriarche et prophete illud canticum quod est

scriptū apoc. v. ubi dicitur quod eorum animalia et viginti eorum seniores
 cantabant canticum novum dicentes Dignus es domine
 accipere librum et solvere signacula eius quoniam occisus es et
 cedemisti nos in sanguine tuo Et sequitur Et fecisti
 nos deo nostro regnum et sacerdotes Tu domine solus dignus
 es aperire librum dei patris scriptum per spiritum sanctum pargame
 no vigineo tue carnis Tu enim aperuisti septem signacu
 la libri de vigine carnis assumendo et de vigine nascendo
 et in cruce pro nobis moriendo. et ad infernum descendendo
 et a mortuis resurgendo: et ad celos ascendendo. et
 ad iudicium veniendo De istis septem articulis tue hu
 manitatis manifesta nobis archanum tue divine
 miserationis. scilicet ministerium humane redemptionis Et ideo
 sequitur in cantilena Domine occisus es: et fecisti nos deo
 nostro regnum et sacerdotes Regnum quod fecisti nos obedire
 preceptis tuis: sicut regnum observat dicta regis: sacer
 dotes quod in mundo fecisti nos offerre sacrificium spiritus tri
 bulati: et nunc in celo sacrificium perpetue laudis pro bene
 factis tuis imolam tibi.

¶ Quarto saluatore cantat sanctis apostolis illam dulcissi
 mam cantilenam que scripta est lu. xij. Vos estis qui prima
 sistis mecum in temptationibus meis: et ego dispono vo
 bis regnum sicut pater meus disposuit in regnum. ut eda
 tis et bibatis super mensam meam in regno meo: et se
 debitis super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus
 israel Vos estis non serui sed amici mei: et ego vobis

locus Vos discipuli mei estis et ego magister pedagogus
Vos fratres mei et ego vobis caritate germani? et fustis pri
cipales tribulationis mee. do vobis triplicem dignitatem glorie
superne facio enim vos reges omnipotentes celestes et hoc
est quod dicit Dispono vobis regnum sicut disposuit in pre
me regnum. vos per gratiam non per naturam facio vobis vos co
uiuas celestis mensae ubi humanitas est ab eis et dantis
est potus Et hoc est quod dicit ut edatis et bibatis super men
sam meam in regno meo facio vos nichilominus iudices
celestis curie Unde sequitur Sedebitis super sedes duodecim
iudicantes. id est. diuini iudicium approbantes sicut etiam consilio
regij assessores. in tribus israel. id est. vniuersalem multitudinem
fidelium et infideles iam iudicati sunt. ut dicitur. ioh. iii. Qui signi
ficatur etiam per numerum. xii. tribuum israel: quod solum coluerunt vnum
deum. Ad hanc cantilenam respondet sancti apostoli cantilenam que
scripta est ioh. vi. quam pro omnibus cantabit symon petrus
Digne ad quem ibimus. Verba vite etne habes et nos
credimus et cognoscimus quod tu es christus filius dei vni
dimus in verbo et radio fidei merito et cognoscimus idcirco
tate visionis in celo: quod tu es christus. id est. vniuerso deo vni
miserationis. balsamo odorifere conversationis. carissima
te dignissime consecrationis. regis. et sacerdotalis: filius
dei in preterite eternitate et maiestate deo patri equalis.
¶ Quanto rectius christus cantat sanctis martiribus cantile
nam illam que scripta est mat. vi. **¶** Hi qui persecutionem
patiuntur propter iustitiam: quoniam ipse est regnum celorum

Quasi diceret martiribus: Graue fuit miri pondus
 q̄ psequutione passi estis. Dignius fuit martiry titulus:
 q̄ ppter iusticiā nō p̄t culpam sustinuistis: et iō magni
 fuit miri fructus. qm̄ v̄m est regnū celoz. Ad hāc cantu-
 lenā respondet m̄res gloriosi: et dicūt cantilenā quā
 in p̄sona ip̄oz martiry dicit apo. ij. ad the. ij. **E**t si cō-
 mortui sum: et cōiuenimus: si sustinuum: et cōregna-
 bimus. Quasi diceret: Labor n̄r est modice passionis:
 s̄ magni est fructus diuine fructuionis: q̄ nō s̄ adigne
 passiones h̄: ip̄s ad futurā gl̄am que reuelabit in
 nobis. vt d̄t apo. ad rō. viij.

Exto cristus cātat s̄as pontificibus: et doctozibus: et a-
 liis confessoribus: et p̄rio cantilenā que scripta ē. pet. ij.
 Vos at̄ genus el̄m̄. regale sacerdotū. gēs s̄a. p̄plus
 acquisitionis. Gen̄ electū p̄ p̄destinatōez: regale sacer-
 dotū p̄ subditoz protectionē: gēs s̄a p̄ virtutū per-
 fectionem: p̄plus acquisitionis p̄ exemploz edificatōez
 et diligentia pastorale. Postea s̄as doctozibus: cristus can-
 tat illd̄ qd̄ scriptū est mat. v. Vos estis sal t̄re. Nā sic
 sal est in p̄oz om̄i saporū: sic expositio catholici doctoz
 ē q̄i condimentū sacroz eloquozū. Et sicut oīa abra-
 via sine sale s̄t insipida: sic verba sacre scripture. maxie
 legalia sacramēta sine catholici expositōe doctoz vi-
 dent̄ simpliabus nō esse multū fructuosa. Et sicut sal
 cōseruat carnes a putrefactōe vermiū: sic doctrina
 doctoz et expositio cōseruat carnales hoīes a corrupti-

one patre **D**n̄ ppter ista dicit ad colo. iij. **B**eruo v̄ sp̄ sit
sile conditus.

Septimo cantat oibz s̄as monachis et anacho-
ritis. i. solitariis et oibz alijs cōfessoribz tantū illū qui
scriptus est ibidē mat. v. Vos estis lux mundi. **S**ol dicitur
lux mundi ad lēam et s̄a confessores dicūt lux mundi p
figurā. i. instar solis mūdū illuminātes splendore ho-
nestatis: instar solis mūdū inflāmantēs seruore caritat-
tis: instar solis mūdū superātes quātitate virtutis.
Nā scdm̄ astrologos sol est octies maior q̄ t̄ra: sic s̄a viri
mūdānos excedūt octies v̄tute et gr̄a. i. octo b̄tudinibz
vel v̄tutibz quas crist̄s docuit ī scola sua tāq̄ in sua pri-
ma lēone dices **S**̄a pauperes sp̄u. mat. v. **I**ste nāq̄
octo b̄tūdines s̄t quedā gr̄e presentes ī quibz viri s̄a
superāt hoīes mūdānos et carnales. Ad istā b̄tām cāt-
lenā omnes vnanimū pontifices et alij doctores cristo-
tudent tantū illū dulcissimū qui script̄ ē in psalmo
Trāsuim̄ ī p̄ ignē et aquā **P**er ignē fortes in aduer-
sis: p̄ aquā humiles ī prosperis **E**t eduxisti nos in
refrigeriū felicitatis sicut p̄ miserias **D**n̄ saluator
mat. xi. **V**enite ad me oēs q̄ laboratis et onerati est
iugo preceptorū meorū: et ego reficiā vos plenitu-
dine celestū gaudiorū.

Octavo cantat v̄ginibz cātalenā illā q̄ scripta
est sapi. iij. **Q**uā pulchra est casta generatio in cla-
ritate **C**asta generatio dicitur pudicitia v̄ginalis: cō-

nētia vidualis: cōperantia cōiugalis. Istis tribus
 triplex claritas correspondet. Nam v̄gines habent
 claritatē incorruptionis: et aureole vidue claritatē
 deuotionis interne: cōiuges claritatē successionis be-
 nigne: et oēs parit' hnt claritatē odorisere fame et o-
 pinionis bone. Ad hāc cantilenā v̄gines et cōtinētes
 r̄ndent i' cantū dulcissimū qd scriptū est cāntico. i.
 Oleū effusū nomē tuū: ideo adolescentule dilexerūt
 te nimis. **D**imus d̄r p̄pter ariditatē cōtinētice: qz vt
 d̄r sap. viij. scio qm̄ alie nō possū esse cōtinens nisi de-
 det. Et iō d̄r apoc. xij. Quia nemo poterat dice cānti-
 cū id scz v̄ginale nisi illa centū milia xl. eoz milia
 q̄ empta s̄t de t̄ra. **N**umer' cētēnarius cōpetit v̄gini-
 bus: qz dat' fr̄as centesim' vt d̄r lu. viij. **Q**uadrage-
 narius cōpetit viduis: qz xl. signat statū penitētū
 Ideo cā moyses q̄ helvas. q̄ crist' xl. diebz et xl. nocti-
 bus ieiunauerūt. **Q**uatuor cōpetit cōiugatis casti-
 tatē amātibz: qz scdm̄ doctrinā eoz euāgelistarū ob-
 seruare conant' cōiugalem thorū iuxta i' apli. ad
 heb. xij. **H**onorabile cōnubiū in oibz: et thorus ima-
 culat'. **M**illenarius vero cōpetit oibz cōtinētibus:
 qz p̄ millenariū q̄ est miles et t̄mū oīm nuōz sigt'
 celeste gaudiū qd est finis oīm desideriorū: vt d̄r in
 psal. **B**atibor tū appruerit glā tua.
Ultimo xp̄us cantabit cōiter oibz: sc̄s illā dulcis-
 simā cantilenā que scripta ē mat. xxv. Venite be-

neducti patris mei: percipite regnum quod vobis paratum est
ab origine mundi. Venite benedicam patris mei per gratiam ado-
ptionem: per quam estis filii et fratres mei. Quia ut ait apostolus
ad romanos viij. si filii et heredes: heredes quidem dei: coheredes
autem christi. Quod vobis paratum est ab origine mundi per ei-
usnam predestinationem per quam estis eterna placencia electi.
Ad istam cantilenam christi respondebit altissime totus chorus
vel chorea vel ballata scilicet illud cantum qui scribitur ad
thymotheum i. Regi scilicet immortali. invisibili. soli deo honor et glo-
ria: in secula seculorum amen. Tibi inquam domine qui es omnium
scilicet rex pro nobis tantum humiliatus. tu immortalis qui pro nobis
in cruce es mortuus. tu invisibilis qui tantum pro nobis visibilis.
tu solus sanctus in maiestate nobis tantum misericorditer associatus:
tu es opus pro nobis tantum homo factus es: tibi inquam honor
ex creatione gloriosa. et redemptione in secula scilicet. et eterna
salvatione amen. et omnium promissionum tuorum certissima adimple-
tione. Tandem omnes sancti dicent aliter ad alterum illud sanctissimum
hymnum et trisagium gloriosum quod scribitur in ysaiam Sanctus
sanctus sanctus. dominus deus sabaoth vel exercituum: plenus sit ce-
li et terra gloria eius. Quis est tanta virtus quod dicitur illi a morte
subitanea et fulgure et omnibus tribulationibus esse securus: ut
ait damascenus li. iij. Propter quod statuit sancta synodus calce-
donensis et hanc trisagium sancte trinitatis a fidelibus dici quod omnes
stellionatus. i. minas dinas: ut ait damascenus ibidem.
Agros. otheos. sanctus deus: agros. yskiros sanctus fortis: agros
os athanatos eleyson ymnas. sanctus et immortalis miserere

nobis In quo trisagio sã faciunt specialit̃ trina .i. s. trinitatez
 cõfiteant̃ in vna essentia dicentes. s. a. s. s. .i. potestate a iu-
 dicia admirantur dicentes dñs deus exercituum .i. pietate
 z beneficia verant̃ addentes plena e ois tra ta vniuersi-
 um q̃ morientium. glã ei .i. m̃ia eius. i qua deus peccati-
 pue onditur gloriosus: vt exponit glosa ad rō. iij. oēs
 ei peccauerūt et egēt gloria dei. que est infinita. Ad
 qua gloriã nos perducit et p̃tapes efficit ductor illi
 thoree. ihesus virginis filius .i. qui cū deo p̃re z spiri-
 tu sancto vni soli deo viuo et vero est honor. imperiū
 z maiestas p̃ infinita seculozū secula Amen.

Explicat dicta salutis bonauenture

liber monasterij sancti pauli in trauento inferiori

Inapiūt quidā breues sermones eiusdem bonauē
ture de tpe i cōmuni scōrum

Adūca prima aduētus
Diam opera tenebrarū i induamur ar
ma lucas: ad rōs. xij. In aduētū magnū re
gis i p̄ncipis expiatur sordes i paratur vestes: et ideo
ap̄ls in his v̄bis p̄ hūc modū p̄t̄ sumi regis aduētū
ad faciendū h̄ duo specialit̄ nos iuitat.

Primo ad vicioꝝ sordes expurgandas: cū dicit. ab
uitamus opa tenebrarum

Secūdo ad virtutū vestes preparandas: cū addit. et
induamur arma lucas.

Priō q̄ debem̄ expurgare sordes vicioꝝ p̄t̄ tria
que s̄t in p̄cō. Requere i materia de p̄cō in cōt.

Secūdo debem̄ vestes v̄tutū p̄parare. i specialit̄ veste
caritatis: sicut videm̄ q̄ vestis nobilioꝝ portatur in
festis p̄cipuis De hac veste queꝝ i māia de caritate

Dūca sc̄da aduētus
Deus at̄ spei repleat vos oī gaudioꝝ ad rōs. xv.
In a v̄bis sp̄ualibz s̄t debiles sustinēdi i tristes cō
solandi: idcirco ap̄ls in verbis p̄positis duo s̄nt

Priō enī promittit debilibz sustentationē: cum
dicit. deus autem spei.

Secūdo tristibus cōsolatiōē: cū addit oī gaudioꝝ repleat
Spera in dño: et sequitur. i pascetis i diuitijs ei.

Primo dico q̄ sp̄ualis sustentatio est virtute spei

Quere in materia de spe.

Secundo spūalis cōsolatio est in gaudio v̄tutis v̄nde
virtus cōparatur paradiso. Quere in materia de v̄tu-
te in cōmuni.

Divina tertia aduētus

Modestia v̄ra nota sit oībz hōibz: dñs prope ē
ad phil. iij. Rege p̄sente cōsueuerūt domitel
li ⁊ milites multū alacrit̄ et honeste incedē: idō apls
p̄cudēs regis et̄n p̄ntiam p̄pinquā. ad cōuersatiōez
honestā in verbis p̄positis nos hortat: et secundū hoc
in verbis istis duo facit.

Primo ei hortatur nos ad cōuersatiōis honestatē:
tū dicit. modestia v̄ra nota sit oībus hōibz.

Secundo ostendit cōuersationis causā addit dñs. p̄c. ē.

Primo igit̄ forma cōuersatiōis consistit specialit̄ in man-
suetudine vel mititate. Require in materia de miti-
tate et mansuetudine.

Secundo virtus spūalis cōuersatiōis et oīoris castitatis
et pietatis facit p̄pinquā dei p̄ntiam. Requere in mate-
ria de castitate. orōne ⁊ pietate. Divina ē aduētus

Nolite an̄ tps iudicare quoadusq; veniat dñs:
p̄rie. ad cor. iij. Dicit lex imperatoris q̄ adue-
niente p̄side. cessat unior p̄as: iō apls cōsideras ad-
uentū eterni iudicis duo facit in his verbis.

Primo nāq; reprimit iudiciā iniquā dices: nolite
ante tempus iudicare.

Secundo predicat saluatoris iusticiam futuram: cum dicit.
quoadusque veniat dominus

Primo quod reprimitur iudicia propter tria. Require in
materia de iudicia

Secundo predicat causa iudicis sine. Require in ma
teria de iudicio futuro

Item infra octavam nati...
Itaque iam non est seruus si filius: quod si filius: et heres
pro deo ad gal. iii. quod magnus debet magna donare: unde
apostolus in his verbis describit saluatoris magnificenciam:
et secundum hoc tria facit

Primo enim describit culpe subiectionem a qua sumus li
berati: cum dicit. itaque iam non est seruus

Secundo gratie cooperationem per quam sumus liberati et iu
stificati: addens. sed filius.

Tercio gratie possessionem ad quam sumus predestinati:
subdicens. quod si filius: et heres per deum.

Primo quod subiicit homo per culpam: et specialiter propter gu
lam. luxuriam et auariciam. Require in materia de gu
la. luxuria. et de auaricia.

Secundo iustificat homo per gratiam penitentie. Quo
re in materia de penitentia.

Tercio beneficat homo per gloriam. Quere in materia de
gloria paradisi. **S**ecunda sedes

Non plus sapere quam oportet sapere. sed sapere ad so
brietatem: ad rom. xii. **D**is cibis continentibus pro

sus insipidus ē nisi sit sale cōditus: ideo apl's hor-
tat nos in verbis ppositis vt abū prudentie condia-
m' sale discretiois: ⁊ scdm hoc duo facit

Priō prohibet sapiām temerariā: dicens nō pl' sa-
pere q̄ oportet sapere

Scdō suadet t̄pantiā necessariam: addens sed sapere
ad sobrietatem.

Priō q̄ auenda ē prudentia vel sapiā inordina-
ta. **Q**uere in materia de prudentia

Scdō querenda ē sobrietas modesta. **Q**uere i ma-
teria de tēperantia. **Q**uā p̄ oīas ephie

Orientes malū. adherentes bono: ad rō. xij. **P**a-
turalit' gustus bene dispositus respuit amari-
tudine ⁊ appetit dulcedine: ideo apl's in his v̄bis mo-
net nos ad duo: videlicet ad detestationē culpe dices
odientes malū: scdō monet nos ad dilectioēz gr̄e abī
adherentes bono

Priō q̄ detestanda ē culpa. **Q**uere in materia de
peccato in cōi.

Scdō diligenda est virtus vel gr̄a. **Q**uere in ma-
teria de v̄tute in cōi. **Q**uā scdō.

Non vosmetipos defendentes curissimi. sed date
locū ire: ad rō. xij. **N**ō est tutū milite sine ar-
mis intrare locū certaminis: ideo apo. i his v̄bis specia-
liter nos instruens duo facit

Primo docet auendū esse sumendū scutū patie

dices. nō vosmetipōs defendentes

Sedō docet cauendū utū iracūdie? addens. sed da
te locū ire **P**riō g' debemus assumē patientiā
cūq' scitū **Q**uere in materia de fortitudine & de patiā.
Sedō debem' cauere iracūdiā tanq' utū **Q**uere
i materia de ira. **D**ñica tertia.

Qui diligit proxīm suū legē impleuit? ad rō. xij.
Per caritatem faciētes cōpotū. primū ipm in pietas
et pres diuidūt & postea in sūmā reducūt? sic et apls i
his verbis diue legis reducat i sūmam caritatis: & scōz
hoc monet nos ad duo. videlicet ad dilcōem priorū dicit
qui diligit pām suū? ad ipletionē mandatorū. addēs
impleuit legē. **P**riō g' debem' proxīm diligē
Quē in materia de caritate.

Sedō debemus pcepta adimplere **Q**uere in ma
teria de pceptis. **D**ñica quarta

Dixit igit' exultet i cordibz vris? ad col. iij. a. zūd?
iste consuevit duo multū desiderare. s. cōcordiā
patis & leticiā cordis? iō apo. i his verbis optat nob' h'
duo **P**riō proxī cōcordiā amicabile cū dicit. pax igit'
xpi **S**edō cū leticiā delectabile cū addit. exultet i cordi
bus vestris **P**riō g' affectāda est cōcordia patris
Quere i materia de pace.

Sedō leticia cordis ē affectāda **Q**uere in materia
de caritate. et in materia de gaudio.

Dñica in septuagesima.

Sic currite ut comprehendatis: p̄rie ad chozim. ut
 Nō in iniquitatibus sed proficiatibus regnū ce-
 leste promittat: iō apo. in v̄bis istis ad duo specialiter
 nos hortatur P̄rio ad fructuosā opatiōez cū d̄t. sic cur-
 rite: sc̄dō oñdit fructuose opatiōis roēm cū addit. ut cō-
 prehendatis **V.** P̄rio ḡ debem⁹ cursū p̄ceptorē p̄fi-
 cere **¶** Quē in materia de p̄ceptis

Sc̄dō sc̄m̄ p̄miorū appetē **¶** Quere i materia de
 glā paradisi. **¶** Dñica in sexagesima.

Libenter gloriabor i infirmitatibus meis. ut inhabi-
 tet in me virtus cristi: p̄rie ad cor. xiiij. Infirmitas
 si prudēs est libent⁹ sustinet sudorē p̄p̄ sequentē sanita-
 tē: iō apls in his verbis duo docet P̄rio afflictioez car-
 nis quā debem⁹ libent⁹ portare dicit. libent⁹ gloriabor
 in infirmitatibus meis **S**c̄dō possessionē virtutis. quam
 debem⁹ feruēt⁹ amare: cū addit. ut inhabitet i me v̄-
 tus cristi **¶** P̄rio ḡ afflictio carnis ē libent⁹ por-
 tanda **¶** Quere i materia de fortitudine.

Sc̄dō possessio virtutū est amāda **¶** Quere in mate-
 ria de virtute in cōi **¶** Dñica in quinquagesima

Caritas patiens est: i. ad cor. xiiij. Decet reginā
 regnū habere apparatus: iō apls in his v̄bis de-
 scribit specialiter ista duo P̄rio caritatē sicut virginū
 reginā. dicit. caritas **S**c̄dō patiām sicut regine para-
 turā. addens patiens est. **¶** P̄rio ḡ caritas est v̄tutū
 reginā **¶** Quē in materia de caritate.

Sed p̄tia est regine armatura. Quē i materia
de fortitudine. i i materia de p̄tia.

Unica in quadagesima

Ucastigati et nō mortificati? r. ad cor. vi. si
lius si peccauerit castigandus ē r nō mactandus? corri
gendus et nō occidendus: et scdm h. apls i isto verbo
specialit̄ ondit duo. Pr̄io q̄ p̄cor debet se corrigē cū fla
gello p̄niē? cū d̄t. ut castigati. Sedo q̄ nō debet se occidē
cū gladio culpe? addēs. nō mortificati.

Priō q̄ castigandus est p̄cor flagello p̄niē. Quē
i materia de p̄tia.

Sed nō est occidendus gladio culpe. Quere i materia
de p̄cor in cor.

Unica scdm xl.

Hec est volūtas dei sc̄ificatio v̄a r. ad thes. iij.
Tūc regnū bene regit cū p̄ls volūtatē regis
obseruat. et q̄ rex plebis volūtatē procurat. Unde
apls in his verbis scdm h. duo facit. Describit eū quid
sūme obseruādū. q̄ volūtas d̄na? d̄cēs. hec ē volūtas
Sed quid sūme affectandū. q̄ sc̄ificatio p̄ria? addēs. sc̄i
ficatio v̄a.

Priō q̄ debem? d̄nā volūtatē obser
uare implendo p̄cepta. Quere i materia de p̄ceptis
Sed debem? p̄ mūdiciā p̄riā castitatē seruare
Quere i materia de castitate.

Unica 3. r. rē

Ambulate in dilectione sicut et christus dilexit
vos: ad ephē. v. Unicusq̄ expecto i sua sc̄i
ficac̄e. d̄ndū est: r iō q̄ apls sūme fuit expectus in p̄

ceptis et scia caritatis audire debem. lectione sua qua
nobis pponit in his vbis i scola dñe lcois. **Hec** at lco
cotinet in se duo capla dilcois. scz via regularē. i iō dī
ābulate in dilcōe. i dilcōnis formā exēplare. i iō sub
dit. sicut et cristus dilexit vos

Primo g sequenda est dilcōnis via. **Quere** in ma
teria de dilcōe i caritate

Secdo attendenda ē dilcōis forma. **Quere** in eadē
materia.

¶ **D**ñica quarta xl.

Este ancillā i filiū eius. ad gal. iij. **Vulgo** dī
q bonū opus facit q de stulto se expedit. et iō
apo. in h vbo monet nos ad expellendū pām de cord
hospicio. i hoc qtu ad duo. s. qtu ad affectioēz q pām
cōcupiscit. dices eice ancillā. voluntatē malā. i qtu
ad opatioēz qua pām ppetrat. addēs i filiū ei.

¶ **P**rimo g per pñiam expellenda ē affectio mala.
et fit pāpue p cōtatioēz et confessionē. **Quere** in ma
teria de penitentiā.

¶ **S**ecdo expellenda ē opatio p̄aua. et fit p satisfacti
onem. **Quere** i materia eadē. **¶** **D**ñica i p̄. hioē

Per p̄m sanguinē introuit semel in s̄cta.
ad heb. ii. Religiosi cōsueuerūt se minuiē qñ
volūt in firmariā intrare i recreatioēz suscipē. sic dñs
in passione sua fecit se minui. i sic intrauit in firma
riā i recreatioēz paradisi recepit. **Et** sic apls in verbis
istis duo oñdit. s. p̄io passionis xp̄i minutioēz. dices

bus. x. militibus specialiter duo. Primum triumphum victorie nobilissimum. dices. h. est victoria que vincit mundum. Secundo generum armorum securissimum. fides nostra.

Primo quod debemus perseverantia triumphare. Quere in materia de fortitudine.

Secundo debemus nos armis fidei armare. Quere in materia de fide.

V. Dominica 2. post pascha

Quistus passus est pro nobis. vobis relinquens exemplum. ut sequamur vestigia eius. i. petri. ij. Si quis debet miles ducere proles preem. scolaris doctorem. et secundum hoc apostolus ostendit nobis tria in his verbis que se narrantia et facta nobis. Primum est nobis cum christo militandum. et ideo dicitur. christus passus est pro nobis. Secundo cum christo conversandum. et ideo subdit vobis relinquens exemplum. Tertio post christum ambulandum. et ideo subinfertur. ut sequamur vestigia eius.

Primo quod debemus laborare cum christo per penitentiam dignam. Quere in materia de penitentia.

Secundo debemus conversari in christo per viam honestam. Quere in materia de castitate et continentia.

Tertio debemus post christum ambulare per mandatorum semitam rectam. Quere in materia de preceptis.

V. Dominica 3. post pascha.

Obesco vos tanquam advenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desideriis que militat adversus animas. i. petri. ij. Qui bene dirigit in via perdat ei omnia adversa et pericula. Et secundum hoc apostolus monet nos in verbis

istis ad tria. **P**rimo ad habendam mortis memoriam: dicitur.
obsecro vos tam peregrinos et aduenas. **S**ed ad doman-
dum carnis lasciuia: abstinere vos a carnalibus desideriis.
Tercio ad frangendam hostis malicia: subdes. que militat
aduersus animam. **P**rimo ergo habenda est mortis memo-
ria: et hoc est humilitas. **Q**uere in materia de humilitate.

Secundo domandi est carnis lasciuia: quod est opus caritatis.
Quere in materia de castitate et quantia.

Tercio fugienda est hostis malicia: et hoc est opus forti-
tudinis. **Q**uere in materia de fortitudine et ginnecia.

Dicitur et post pascha
Sit omnis homo velox ad audiendum. et tardus ad lo-
quendum. et tardus ad iram: iaco. i. **V**ulgo dicitur quod non est qui-
des sit saltem bene credes. **E**t ideo beatus iacobus monet nos spe-
cialiter ad tria. **P**rimum est velocitas contra contemptum
obie: dicitur. sit omnis homo velox ad audiendum. **S**ecundum est
tarditas contra peccatum gula: cum addit. tardus ad loque-
dum. **T**ertium est mitis contra peccatum ire: ideo dicitur. et tardus
ad iram. **P**rimo ergo debemus acquiescere: et hoc est opus obie.
Quere in materia de obie.

Secundo debemus libenter tacere contra vitium lingue. **Q**uere
in materia de preceptis.

Tercio debemus esse quieti contra peccatum ire. **Q**uere in
materia de ira. **D**icitur. v. post pascha

Religio munda et immaculata apud deum habet esse.
visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum

et immaculatū se custodire ab hoc scō: iaco: 2. Boni pictoris
 industria apparet in bona pictura: et scōm h' apls pūgit
 bonā picturā quantū ad tria q̄ s̄ ad bonā vitā neces-
 saria. **P**riō de cor cōuersationis: et iō dī. religio mūda et
 immaculata apud deū 2 p̄m h' est. **S**cōdō dulcor mise-
 rationis: cū addit. visitare pupillos et viduas ī tribu-
 latione eorū. **T**ercio fuga īquinationis: cū subdit. 2 ima-
 culatā se custodire ab hoc seculo.

Priō g' debem' pie cōuersari: quod ē opus honesta-
 tis. **Q**uere ī materia de honestate vel castitate.

Scōdō debem' pie misereri: et h' est opus caritatis.
Quere ī materia de pietate 2 miā.

Tercio debem' īquinationē detestari: et hoc est opus
 v̄tutis: et h' q̄tūm ad triplicē concupiscentiā. s. mundi-
 carnis et hostis. **Q**uere ī materia de p̄cept' 2 orōne.

Priūca infra octauā asā: 6.

Si quis m̄strat tāq̄ ex v̄tute quā adm̄strat de-
 us: 2. ad iij. **D**is bon' operarius v̄tū regula
 ad dirigendū opus: et scōm h' b. pe. apo. describit ī his
 v̄bis duo nobis n̄taria. **P**riō obsequiū exterioris opus:
 dices. si quis m̄strat. **S**cōdō iudiciū interioris v̄tutis: ad
 dēs. quā adm̄strat deus.

Priō debem' bonū opus exercere. 2 specialit' triplex:
 scz opus iusticie ī obseruādo mādā. **Q**uē ī ma. de p̄cept'

Scōdō opus piē in emendando p̄cā. **Q**uere ī mate.
 de penitentia.

Pertinet opus nūc in subleuādo proxiā icōmoda quē
in materia de mīa. **V.** **Q**uā p̄ma p̄ p̄tēostē

Hoc mandatū habem⁹ a deo. vt q̄ diligit deum
diligit ⁊ frēm suū. i. ioh. iij. Duplicē nodū
cōsueuit facē qui rē vult bene ligare ⁊ scdm h̄ iōes
apo. ondit nobis duo de vinculo caritatis. Primo in
iūctionē. qz iūngit sub discreto p̄cepto. ⁊ et iō dicit
hoc mādatū habem⁹ a deo. Secdo caritatis p̄fectionē.
qz p̄ficiat duplici nodo. ⁊ iō subditur. vt q̄ diligit deū
diligit ⁊ frēm suū. **P**rimo igit caritatē debem⁹
seruare t̄p̄ p̄ceptū. **Q**uere i materia de p̄ceptis
V. Secdo debem⁹ caritatē nodare tanq̄ vinculū. **Q**uere
i materia de caritate. **V.** **Q**uā 2. p̄ p̄tē.

Qui odit frēm suū homicida est. i. ioh. iij. Scdm
leges seculares nō solū reputat homicida qui
interficiat ictu gladij. s̄ ⁊ q̄ parat potiones venen⁹ et
scdm hoc apo. in his verbis ondit nobis duo. **P**riō odū
erectandū ad modū venen⁹ dicit. qui odit frēm suū
homicidū abhorrendū instar gladij. addēs. ho
micida ē. **P**riō igit debem⁹ odū fr̄is vitare.
qd̄ est iudicē corruptio. **Q**uere i ma. de iuidia.

Secdo debem⁹ homicidū abhorere qd̄ est p̄cepti
trāgressio. **Q**uere i ma. de p̄ceptis. **V.** **Q**uā 3.

Humiliamū sub potenti manu dei. vt exaltet
vos in die visitatiōis. i. i. pe. vltio. **S**alutatores
solent se curuare. vt meli⁹ possū ad alta saltare ⁊ scdm

hoc apo. ondit nobis duo **P**rio hūilitatis inclinatioēz
p̄fundā: dūēs humiliamū sub potētā manu dei **S**cdo
hūilitatis eleuatioēz iocundā: addēs vt exaltet vos in
die uisitationis.

V Prio g' debem' nosmetipos humiliare **Q**uē
in hūilitate ⁊ superbia p̄ grū.

Scdo debem' nos per contēplatioēz ad gloriā
leuare **Q**uere i ma. de gloria paradisi.

Existimo eī q' nō s' condigne passioēs h' t'p'is
ad futurā glām q' reuelabit' in nobis: ad rō. viij. Con
sueuit homo accipē pro pte sua qd' plus ponderat in
statera: et: h' apo. istatera pponit nobis duo verba
in pposito **P**rio presentē tribulationē ad suscipiendū:

dūēs q' existimo q' nō s' condigne passioēs hui' t'p'is
Scdo eternā remunerationē ad eligendū: addēs ad
futurā glām. **P**rio g' debem' p̄ntem tribulati
onē sustinere patienter **Q**uere in materia de pati
entia ⁊ acidia per contrū. **V** Dūca r.

SI quid patimū ppter iusticiā bñ: i. petri. iij.
Dix' acquirūtur magne diuitie sine mag
honore labore: et scdm h' in verbis ppositis ponūt
specialia tria **P**rio virt' labore sustinēs. cū dicit' si qd'
patimū: 2. titul' labore decorās cū addit' ppter iusticia
am: 3. fruct' labore remunerās. cū subdit' beati.

Prio eī debem' labore presentē patienter portāre

Quere in materia de fortitudine. et superbia. luxuria
et auaritia per contrarium

Secundo debemus primum laborem titulo iusticie decorare

Quere in materia de iusticia

Tercio debemus laborem fructu felicitatis coronare.

Quere in materia de spe et gloria paradisi.

Dominica 6.

Sicut mortui sumus cum christo credimus quod si uenimus cum eo ad romam. Consueuerunt pueri capere vestes antiquas ut citius habeant nouas. et secundum hoc apostolus in hoc verbo ostendit nobis specialiter duo. Primum vestem carnis mortificandam cum dicitur. si autem mortui sumus cum christo. et secundo stolam glorie desiderandam cum addit. credimus quod si uenimus cum eo. **P**rimo ergo debemus vestem carnis cum peccato per penitentiam. Que in materia de penitentia. accidia luxuria. gula per contrarium.

Secundo debemus stolam eterne glorie frequenter appetere. Que in materia de spe et gloria paradisi.

Dominica 8.

Habemus fructum in sanctificatione. fine uero uitam eternam. ad romam. Qui prudens est considerat fructum laboris et fine operis. et secundum hoc apostolus in omni hora docet nos considerare duo. Primum fructum iustificationem dicitur. habemus fructum in sanctificatione. et secundo desiderare fine iustificatione. addit. fine uero uitam eternam.

Primo fructus boni operis consistit in opere iusticie.

Quere in mat. de p̄ceptis

Sed finis opis cōsistat in cōsumatione perseverā-
ne Quere i materia de p̄seuerātia

Tercio i expectatiōe futūe glē Quere i ma. de spe i
glā paradisi. **D**ñica 8.

Si secundū carnē vixeritis moriemini? ad rō. viii
Infirm? si sp bibit scdm sū febrius de faali in-
currit p̄iculū mortis? et scdm hoc ap̄ls oñdit nobis duo
p̄rio febrem vel sū carnis oīno reprimendā? dices. si se-
cundū carnē vixeritis Sed gehēnalem penā mortis
oīno fugiendā? addēs. moriemini.

Primo q̄ debem? desideria carnis reprimē Quere
in materia de q̄antia i gula p̄ ḡtrariū. de castitate
i luxuria **S**ed debem? mortis supplicia formida-
re Quere i materia de timore. i supbia p̄ ḡtrariū. et
vt i materia de inferno. **D**ñica 9.

Non sum? cōcupiscentes maloz? i. ps. ad cor. r.
Qui eq̄tat lasciuū equū debet ip̄m refrenare
specialit̄ iuxta periculū Et scdm h̄ ap̄o. oñdit nobis
duo? scz cōcupiscentie viciū caute refrenandū cū dicit
nō sum? cōcupiscentes: cōcupiscentie malū. cū addit
maloz **P**rio q̄ debem? cōcupiscentie viciū refre-
nare Quere i materia de p̄ceptis.

Sed debem? cōcupiscentie periculū formidāre q̄m
ad gulā. luxuriā. auaritiā Quere i materia istoz.

Dñica 10 post p̄the.

Diuisiones mustrationū sūt. idē autē dñs. i. ad cor. xii. **P**ulcū decorat honorē regū multiformis varie-
tas et distributio mīsterioꝝ. Et scđm hoc in his v̄bis duo
specialit̄ describūtur. sc̄z obsequiū diuini distributio salu-
tatis cū d̄r. diuisiones gr̄ae sūt: dispensatiōis dei dñatio
figuralis. cū addit̄ idē at̄ dñs.

Primo q̄ debem⁹ nos occupare q̄sum ad opa nūc et
iustitiae et penitentie. **¶** Quere i ma. cor. 2

Secdo debem⁹ vnū deū adorare. **¶** Quere i materia
de preceptis **¶** Dñica ij.

Oratia dei sūt id qđ sum et gr̄a ei⁹ in me vacua nō
fuit. i. ad cor. xv. Naturalit̄ arbor prius nitit̄
radices figē et postea fruct⁹ proferre. Et scđm hoc apo. in
his verbis de quolibet viro iusto oñdit nobis duo. sc̄z. veri-
tatis stabilitatē. dices. gr̄a dei sūt id qđ sūt: et opis fecū-
ditatē. addēs. et gr̄a ei⁹ in me vacua nō fuit.

Primo q̄ debem⁹ esse v̄tutib⁹ fieri. **¶** Quere i materia de
fide spe caritate et v̄tute in cor.

Secdo debem⁹ esse i bonis fecūdi. **¶** Quere i mate. de
nūa. et auaritia et accidia p̄ h̄rum.

Sufficiētia n̄ra et deo est: ij. ad cor. iii. Sic luna
recipit lumē suū a sole: ita creaturū bonū suū a creatōe:
et ad h̄ qđ luna plene lumē suū recipiat. oportet qđ solē
directe respiciat. Et scđm hoc duo specialit̄ in v̄bis istis
oñdunt. sc̄z. integralis iusti p̄fectio. cū d̄r. sufficiētia n̄ra

z. iusti spūalis contēplatio. cū addit. ex deo est.

Priō q̄ debem⁹ p̄fectioē virtutis habere. **Q**uere in materia de virtute in cōi.

Secō debem⁹ ad deū p̄ contēplationē respicere. **Q**uere in materia de orōne z contēplatiōe.

Dicitur 13.

Lex p̄pter trāsgressiōē posita ē: ad galim. Sic principis equus indiget freno: sic pronitas et gāpiscētia nra indiget iusticie p̄cepto. Et scdm h̄ apo. i v̄bis istis ondit nobis duo: sc̄. eq̄tatem d̄ni p̄cepti. cū d̄. lex: et pronitate p̄cā. cū d̄. p̄pter trāsgressiōē posita ē.

Priō q̄ equitas p̄cepti est obseruāda. **Q**uere in materia de p̄ceptis.

Secō p̄cā pronitas moderanda. **Q**uere in mat. de penitētia. p̄antia. gula z luxuria per cōtrariū.

Dicitur.

Caro cōcupiscat aduersus sp̄m. z sp̄s aduersus carnem. ad gal. v. Tempus guerre v̄lde est periculosū et marie qm̄ est continuū et infestū. Idcirco tpe belli milites cōsueuerūt incedere armati. Et scdm h̄ in verbo isto duo nobis p̄ponūtur: sc̄. carnis hostilitas domanda p̄e oibz. cū d̄. caro cōcupiscat aduersus sp̄m: et mētis sinceritas armāda v̄tutibz. cū addit. z sp̄ritus aduersus carnē.

Priō q̄ debem⁹ hostilitate carnis domare: z sp̄cialit̄ sp̄tū ad gulā z luxuriā. **Q**uere in materia de gula et luxuria.

Sed debem⁹ mētis sinceritate amare. Quere i materia
de pūa. **V. Dñica 17.**

Alter alteri onera portate. et sic adimplebitis legem
cristi. ad gal. vi. Boves iungunt⁹ ut facili⁹ trahat⁹ curru⁹. Et scdm
iugu⁹. et equi combinantur ut facili⁹ trahat⁹ curru⁹. Et scdm
h^o apo. i hoc verbo ponēs nos sub dilectōis iugo docet specta
aliter duo portate. scilicet p^o p^ore p^ore laboris. cui d^o al^o alteri⁹
onera portate. et cōservare legē amoris. addēs. et sic adim
plebitis legē cristi.

Pri^o g^o est nāis p^oriore supportāda. Quere i ma.
de pietate et mīa.

Sed est dei et p^ori caritas adimplenda. Quere in ma
teria de p^oceptis et caritate. **V. Dñica 16.**

Solliciti seruare vnitatē spūs in vīculo pacis. ad
ephe. iij. Sicut opus glutinū est fortiter cōiunge
et sicut vīculū est ligare. sic op^o caritatis ē fortit⁹ amāre.
Et scdm h^o apo. i verbo p^oposito monet nos ad duo. scilicet ad
habendū caritatis glutinū in vnitatē mētis. ibi. solliciti
seruare vnitatē spūs. et ad habendū caritat⁹ vīculū i
vnitatē pacis. addēs. in vīculo pacis.

Pri^o g^o caritas loco glutini h^o mentū vnitatē. Quere
in materia de caritate. et iūdia p^o contrariū.

Sed caritas loco vīculi h^o necessaria p^oce. Quere
in materia de pace. et ua p^o g^oru. **V. Dñica 16.**

In caritate radicati et fundati. ad eph. iij. Sicut
radix arborē portat. et sicut fundamentū edificatū

sustinet? sic caritas bonū inchoat & cōseruat. Et scđm
h^o in v̄bis p̄positis de caritate duo p̄ponūtur? qm̄ ip̄a est
radix a qua generat fructū boni opis. & nō d̄r. in caritate
radicati: ip̄a est fundamentū. in quo situat̄ oīs structura
veritatis. & ideo subdit. et fundati

Priō igit̄ caritas ē radix resp̄cū operis boni. Quē
in materia de caritate.

Scđo caritas ē fundamentū resp̄cū v̄tutis. Quē in
eadē materia.

P̄nūcia 18.

Confirmabit vos vsq; i sine sine crimine. p̄d cor̄p.
i. Dilgo d̄r. q̄ fuis nō pugna coronat. Vnde in
caute & iuanū laudat nauta anq̄ accepit portū. mi
les anteq̄ acquisierit trūphū. Et scđm h^o apo. hortatur
nos specialit̄ ad duo. s. ad firmitatē pseuerantie cū d̄r
cōfirmabit vos: ad puritatē inocentie addēs sine cri
mine. **P**riō ḡ debem̄ i bono pseuerare. Quē in
materia de pseuerantia.

Scđo debem̄ p̄cām odire. Quē i materia de p̄cāto
in cor̄.

P̄nūcia 19.

Qui furabat̄ iā nō furet̄. maḡ at̄ laboret op̄an
do manibz. p̄. q. b. ad eph. iij. Mercatores q̄sue
uerūt mercaturā venationē illā elige quā cognoscūt
ad lucrū viliorē esse. Et scđm hoc apo. i v̄bo p̄posito facit
specialit̄ duo. Prohibet acquisitionē furtuā cū d̄r. q̄ fura
bat̄ iā nō furet̄. suadet occupatioē addēs. magis at̄
laboret. **P**riō ḡ debem̄ q̄ furtū et rapinā detesta

ii. Quere i materia de pceptis et auaricia.

Secundo debem bonis opatiōibz occupari? et specialiter
in oibz iusticie. Quere i mat. de pceptis. penitētia
et auaricia.

Dñica 20.

Nolite inebriari vno i quo ē luxuria? ad eph.
v. Medica sūme prohibet vinū infirmis? qz
sūme attendit materiā febris. Et scdm h. in vbo isto
duo facit. Prio ē phibet vinū gula. dicit. nolite inebriari vno? 2o pdicit febre luxurie. addēs in quo est luxuria. Prio g debem quā cauere. Quere i materia de luxuria et gula.

Dñica 21.

State succūcti lūbos vros in veritate. et induit
lorica iusticie? ad eph. vi. Consueuerūt antiqui
et probati milites docere pugnare et armare iuniores. Et scdm hoc apo. docet nos in his verbis tria? scz
corpis castitate. dicit. state succūcti lūbos vros: oris
veritate. addēs in veritate? opis equitate. subdēs. induit
lorica iusticie. Prio igit debet esse caro mūda.
Quere i mat. de castitate et luxuria p contrariū.

Secundo dicit ē lingua vera. Quē in ma. de veritate et
mēdacio p grū. et de pceptis.

Tercio dicit esse opatio iusta. Quere i materia de
iusticia.

Dñica 22.

Repleti fructu iusticie p ihm xpm. in glām
et laudē dicit ad phi. i. et Zoroatores socij consueuerūt
prio lucro intendē et postmodū lucrū diuide. In

ōi ope bono s̄ socij. de? i homo? et honoz ē p̄ctio di q̄
grām largitur: fructus v̄o est portio hoīs q̄ bonū opus
erectur. Et sc̄dm hoc apo. i verbo p̄posito monet nos
sp̄ci ad duo? s̄. ad frām boni opis cumulandū que ē
portio n̄ra. dices. repleti fructu iusticie p̄ ihm cr̄stū:
ad laudē i honozē d̄i p̄soluendū que ē portio sua. ad
dēs. i glām i laudē dei.

Priō ḡ debem? bonis opibz iussiste i specialit̄ opibz
m̄ie. Quere in materia de n̄ia. vel opibz p̄n̄e. que
re in materia de p̄n̄a.

Sc̄dō debem? in oibz deū laudare. Quere i ma.
de bonitate i supbia per gr̄m. **¶** **D**iv̄a 23.

Quorū de? venter est i glā in cōfusione ip̄oz q̄
t̄ena sapiūt? ad ph. iij. Consuevit nutrix
in asp̄ci pueri cōtra imundiciā sp̄ue? ut puer ad
disant imundicias nō tractare. Et sc̄dm hoc apo. in
verbis istis describit nobis tria vicia detestanda? s̄z
imundoz ydolatriā detestabilē. dices. quoz deus
venter ē: supborū vanā glām cōfusibilē. addēs. et
glā in cōfusione ip̄oz? cupidozū auariciā inexpli
cabilem. subdēs. qui t̄ena sapiūt.

Priō ḡ debem? imundiciā fugē i specialiter
glā i luxuriā. Quere i materia eoz.

Sc̄dō debem? supbiā calcare. Quere i materia
de supbia i hūilitate

Tercio debem? auaritatē cupidozū relegare?

Quere i materia de auaricia et paupertate

In omni opere bono fructificantes et crescentes in scientia dei? ad col. i. Arbor nouella facit ualut duo? na crescendo fructificat. et fructificando cresce non cessat Et scdm h' apo. i uerbo isto monet nos ad duo? s. ad scdm bonore operu. dices. in omni ope bono fructificantes: ad augmentu uirtutu. addes. et crescentes in scia dei.

Primo g' debemus bonis opibz insistere. et specialiter tribus? s. iusticie. quere i mat. de preceptis: penitentie. que i ma. de pnia: et mte. quere in mat. de mna

Sedo debemus in uirtutibz proficere Quere in mate. de uirtutibus in cor: et de accidia p getaru

In uisitatione
Faciet iudiciu et iusticia in terra? hierc. xxij. Boni p'familias prius secus suis p'dicit minas q' inferat plagas? et hoc est qd dicit dñs p hieremia p'pham Et in uerbo isto ponit duo? s. cristi iudiciu. quod debemus sume formidare. dices. faciet iudiciu: et 2. xpi iusticia. qua debemus obseruare. addes. et iusticia in tra

Primo pponit cristi iudiciu ad formidandu Quere in mat. de timore et iudicio.

Sedo pponit iusticia ad obseruandu Quere i materia de iusticia et preceptis

De apostolis.

Maiorem hac dilectionē nemo habet ut aīas
suā ponat quis pro amicis suis? io. x.

Consuetū est in ecclā. q̄ i magna solēnita-
te pulsatur maior cāpana? ita et in festo aploꝝ recita-
tur magna lalia caritatē. Et scdm hoc i verbis istis salua-
tor in laudē h' apli nobis pponit de caritate duo? s. cari-
tatis gradū qui nō p̄t altior esse. dicēs. maiore hac dilō-
nē nemo h'et: caritatis signū qd nō p̄t certius eē. addēs.
ut aīas suā ponat quis. &c.

Primo ḡ debem' exēplo h' apli dilōis gradū ascen-
dere. Quere i ma. de caritate. & acedia p̄ ḡrū.

Secūdo debem' signū dilōis oīdē. Quere i mate. de
caritate. & acedia p̄ ḡrū.

Tercio de eisdē aplis

Estote prudentes sicut serpētes. & simplices sic
colūbe? math. x. Miles dēt esse p̄cipue armat'
cōtra illa tela q̄bz vatur iūmic'. Et iō qz mūd' h' duo
tela p̄cipua. s. fraudulentā et violentiā. qz p̄ fraudulē-
tiā decipit. & p̄ violentiā opprimit. iō saluator i ist' v'bi
armat milites suos specialit' duobz armis. P̄rio serpē-
tina sagacitate q̄ mūdi fraudulentā dicēs. estote
prudentes sicut serpentes? & colūbina simplicitate q̄tra
mūdi violentiā. addēs. et simplices sic colūbe.

Primo ḡ debem' h' exēplo h' apli prudentiā spen-
tā. Quere i materia de prudentia.

Secūdo debem' h'ē mutitatē colūbinā. Quere i ma.
de māsfuetudinē. et de uti per contrariū.

Ece ego mitto vos sicut oves in medio luporum
mata. Consuevit luparius lupo exponere agnum: ut cum
agno capiat lupum. Isti modo noui venationis usus est
cristus qui principibus mundanis exposuit apostolos: et per
apostolos cepit principes et reges mundanos. Et secundum hoc in
verbo isto ad laudem huius apostoli describitur duo. scilicet. divina auctori-
tate. dicens. ecce ego mitto vos: omnem simplicitate. ad-
dens. sicut oves in medio luporum.

Primo quod apostoli fuerunt missi ad predicandum dei ver-
bum. Quere in ma. de predicacione.

Secundo fuerunt missi ad edificandum per exemplum. Quere
in ma. de religione. pro primo est apostolorum dignitas
honoranda. Quere in mat. de humilitate. pro secundo est eorum
humilitas imitanda. pro primo est optatum ad paupertatem. obiam
et caritatem. Quere in ma. de paupertate caritate et obiam.

Hoc est preceptum meum ut diligatis invicem sicut
dilexi vos: io. xv. Consuevit magister quando vult scolares
bene instruere exempla sensibilia in loco proponere: ut scola-
res possint facilius retinere. Et ideo saluator leges scola-
ribus suis. et apostolis locum caritatis proponit seipsum tempore ex-
lationis. Et secundum hoc caritas que fuit laus apostolorum. describitur
hic triplex: scilicet. ut mandatum intransgressibile. cum dicitur. hoc est
preceptum meum: ut vinculum indissolubile. cum addit. ut di-
ligatis invicem: ut ex. intelligibile. cum dicitur. sicut dilexi vos.

Primo g^o debem⁹ caritatē sicut p̄ceptū seruare.

Quere i materia de p̄ceptis

Secundo debem⁹ caritatē sicut vinculū nodare **Q**uere in materia de caritate.

Tercio debem⁹ caritatē xp̄i sicut exemplū palmarum **Q**uere i materia de caritate.

De vno martire

Iustus vt palma florebit. psal. xxi. Consiueat agricola arbores generosas elige vt ars possit i suo virgulto p̄dicantare? sic dñs n̄r ihesus xp̄s elegit arbores nobilissimas in virgulto paradisi plantanda? Inter quas elegit h̄ venerādi m̄ris victoriā sic palmā fructuosā & speciosā? et scdm hoc iste martir gloriosus i isto verbo triplicat cōmendat: s. vt iustus in ope. cū d̄r. iustus? vt fortis i tribulatiōe. cū addit vt palma? vt pulcher i querelatiōe. cū s̄dit. florebit

Primo igitur debem⁹ exēplo h̄ m̄ris h̄re iusticie rectitudinem **Q**uere i materia de iusticia.

Secundo patientie fortitudinē **Q**uere i materia de fortitudine.

Tercio mundicie puritadinē **Q**uere in materia de castitate

Ite de eodē martire **P**osuit dñe in capite ei⁹ coronā de lapide precioso psal. cx. Magn⁹ honor est qm̄ impator promouet aliquē in milite? maior cū coronat eū rege? Talem honore ista m̄ri glorioso exhibuit dñs? qm̄ nō solū in strenuū militem xp̄m promouit: s̄ celesti di-

ad emate coronauit. Et scdm hoc ap[osto]l[us] in laude sue co-
rone duo specialit[er] p[ro]ponuntur. s[ci]l[icet] honor ip[er]ialis. cu[m] d[omi]n[us]
posuisti d[omi]n[us] sup[er] caput ei[us]. valor martialis. cu[m] d[omi]n[us] de
lapide p[re]cioso.

Primo g[ener]o exemplo h[uius] m[er]itis corona meritor[um] iure de-
bet esse virtutib[us] speciose formata. Quere i[n] ma. de g[ra]t[ia]ntia.

Secundo deb[et] esse p[re]ciosose fabricata. Quere i[n] materia
de virtute i hu[m]ilitate.

Sicuti per fide[m] uicerunt regna. ad heb. xi. Bene
debet reputari strenui milites? q[uonia]m pauca[m] simu[m]
vincunt plures. Tales fuerunt isti s[an]c[t]i m[er]ites? qui supra
uerunt mundanos p[ri]ncipes et reges. Et scdm hoc apo[osto]l[us] in
istis v[er]bis describit tria m[er]itu[m] p[re]conia gloriosa. s[ci]l[icet]
vite m[un]dicia[m] dicit. s[an]c[t]i p[er] fide[m]: m[er]itis iusticia[m] addes.
per fide[m] mortis victoria[m] subdes. uicerunt regna.

Primo g[ener]o exemplo s[an]c[t]o[rum] m[er]itu[m] debem[us] h[ab]ere casti-
tate[m] pro lorica. Quere i[n] ma. de castitate.

Secundo fide[m] pro lancea. Quere i[n] mate. de fide

Tercio p[er]seuerantia pro corona. Quere i[n] materia de
fortitudine.

Istoru[m] a[n]i[m]e i[n] manu dei s[un]t: sapientia. Consue-
uerunt incole steriles terras i tyrano[rum] regna di-
mitte[re]: et ad fructiferas terras et ad regna pacifica se
transfere[re]. Sic fecerunt s[an]c[t]i m[er]ites qui dimiserunt terras ste-
riles h[uius] s[an]c[t]i et tyrannide[m] diaboli: et tra[n]stulerunt se ad pa-
cificu[m] regnu[m] cristi. Et scdm hoc i[n] verbis istis duo m[er]itu[m]

aiū preconia pponūtur? s. plena pfectio respā sui. ai
 dt. iustoz aīc plena subiectio respā dei. ai subditur
 in manu dei sē.

Prio g' exēplo mīm debem' esse v̄tute iustiae p-
 fecti. Quere in mat. de iusticia.

Scdō debent v̄obiā esse subiecti. Quere i materia de
 obiā

De vno cōfessore pontifice.

Assimilatus filio dei manet sacerdos in p̄tūū
 ad heb. vii. Satis res cōmendatur de candore qm
 oparat nivi? et res de colore qm opat igni: sic cōmen-
 dat merita h' cōfessoris et p̄tūū ai oparatur cristo.

Et scdm h' in verbis istis iste cōfessor cōmendat' de duobz?
 s. de s̄tate p̄fā. ai dr. assilatus filio dei: de dignitate
 p̄clsa. ai dr. manet sacerdos i p̄tūū.

Prio g' ex. h' cōfessoris xpi s̄tatis ē imitāda. Quere
 i mat. de mititate. vel v̄tute in cō. de hūilitate. mīa et
 fortitudine.

Scdō est aliena dignitas nō appetēda s; celestis. Quere
 in ma. de spe et hūilitate.

De vno doctore.

O iusti meditabit' sapiām. et lingua ei loquet'
 iudiciū. psal. lxxvi. Naturalit' os hoīs facit duo?
 s. gustando probat abū: et loquendo format verbū. Et?
 hoc gloriosus iste doctoz habuit duo bona et qbz extollit'
 i his verbis? s. gustū sapie in cōtemplatiōe. ai dr. os iusti
 meditabit' sapiām: verbū eloquētie in p̄dicatiōe ai dr.
 et lingua eius loquetur iudiciū.

Primo q̄ h̄ sā doctoris exēplo debem̄ imitari
sapiam̄ quā ip̄e considerauit? et p̄apue mort̄ mi-
seriā ad hūiliandū: et celi gl̄am ad desiderandum
¶ **R**uere ī mate. de hūilitate q̄tum ad primū: et de
spe q̄tum ad sc̄dm.

Sc̄do debem̄ formidare iudicia q̄ ipse formidauit
¶ **R**uere in materia de timore

De vno cōfess̄ nō pontifice.
Iustū deduxit dñs p̄ vias r̄as. et oñdit illi
regnū dei? sap. x. Multū letat̄ peregrin⁹ qm̄ de aliq̄
vertice mōtis oñdit̄ t̄min⁹ sue diete? sic fecit dñs hui⁹
sāsumo cōfessori cū in vertice cōtēplatiōis oñdit ei
regnū eterne felicitatis. Et sc̄dm̄ hoc sapiēs in v̄bis
istis p̄ponit duo p̄conia h̄ cōfessoris? s̄. sue peregrina-
tionis progressū certissimū dices. iustū deduxit
dñs p̄ vias r̄as: et sue gl̄orificatiōis visū rectissimū
addens. et oñdit illi regnū dei.

Priō q̄ exēplo h̄ sā cōfessoris debem̄ p̄ ut̄ p̄re-
ceptoꝝ incedē ¶ **R**uere in ma. de p̄ceptis.

Sc̄do debem̄ ad finē premiorū recte ascendē
¶ **R**ue ī materia de gaudio paradisi.

De virgine martire
Sicut lilū int̄ spinas. sic amica mea uter fili-
as? cāta. ij. Consueuerūt amatores laudibz amicas
extollē? amonibz laudare. Sic amator v̄ginū xp̄s
in laudibz h̄ gl̄orioso v̄ginis et m̄ris sponse sue cā-

ant p sapientē amantē hō dulcissimē melodie. Et scdm
hoc in verbis istis emendat eā quadruplicat. scilicet. ut de
coratā candore floreo. cū dicit. sicut lilium: ut laureatā can-
ore roseo. cū addit. int' spinas scilicet mity: ut liquefactā
amore flāneo. cū subdit. sic amica mea: ut exaltatā
honore stelleo. cū gcludit. int' filias. i. inter amicas
beas.

V. Prō g' exēplo h' virgīs debem' incorrupti-
onis flore dilige. **Quē** i ma. de cast. et luxuria p' grū.

S. Scdō debem' tribulationis spinas sustinere. **Quē**
i ma. de fort. et p'nia: et de acedia p' grū.

T. Tercio debem' igne caritatis ardore. **Quē** in
materia de caritate.

Q. Quarto debem' confortiū celeste desiderare. **Quē**
re in ma. de spe: et timore p' grū.

V. De virgine nō martire.

Q. Veram' dñō nro regi adolescentulā viginē
tū. re. a. Sicut de prato colligunt flores pulchiores:
sic crist' de mūdo p' angelos suos colligit virgines e-
legantiores. Et scdm hoc duo p'conia ad laudē h' vir-
ginis p'ponitur i verbis istis. scilicet. regale g'nubū ad qd
fuit assumpta. cū dicit. queram' dñō nro regi: v'ginale p'
conū ad qd fuit elā. cū dicit. adolescentē viginē.

P. Prō g' ex. h' v'gīs aīa fidelis debet esse crist' despo-
sata. **Quē** i ma. de fide et caritate.

T. Tercio debz eē castitatis p'vilegio decorata. **Quē**
i materia de castitate: et de luxuria p' grū.

V. Prima tabula diete salutis

F Dieta prima.		De paupertate	22
De p̄cō in cōi cap. 1.		De castitate	23
De p̄cō in speciali	2	V. Quinta dieta	
De superbia	3	De virtute i cōi	22
De iuidia	4	De caritate	27
De ira	7	De fide	26
De acidia	8	De spe	28
De auaricia	6	De prudentia	28
De gula	8	De tēpantia	29
De luxuria	9	De fortitudine	30
V. Secūda dieta.		De iusticia	31
De penitētia ca. 10		F Sexta dieta	
De cōuisione	11	De timore	32
De confessione	12	De pietate req̄re i caplō	
De satisfactōe	13	De mīa	
De oratione	12	De sc̄a in capitulo de	
De ieiunio	17	prudentia	
De elemosina	16	De for̄a. r̄q̄re. s̄.	
F Tercia dieta		De consilio	33
De p̄ceptis in cōi	18	De intellcū	32
De p̄ceptis. i. tabule 18		De sapiā	37
De p̄ceptis. ii. tabule 19		V. Septima dieta	
V. Quarta dieta		De hūilitate	36
De religione	20	De mansuetudine vel	
De obedientia	21	mitate	38

De flatu cap. 38

De esurie et siti iusticie et
que i ca. de iusticia

De nua 39

De mundicia cordis 40

De pace 41

De pacia 42

P Octava dicta

De caritate require sup

De gaudio spuali 43

De pace require sup

De pacia require s.

De longanimitate vel

perseuerantia 44

De bonitate require s in
ca. de nua.

De benignitate 45

De mansuetudine 46

De fide 47

De modestia require s i ca.

de tpanna.

De continetia require s i

ca. de castitate

De castitate require sup

Nona dicta

De guali iudicio 48

De penis inferni 49

De gaudijs paradisi 50

Sequit magna tribula dicte salutis In qua
tribula se distinctiones membroz elibet capli i qualz
dicta. et sut in nua. ix. dicte. i capla. l.

Incipiunt diuisiones membroz pzi capli.

Pecatu est } Deumina dicta
Deformitas qua deo detestatur
Iniqtas qua demon apleratur
Infermitas qua nuid dissipat

Diuisiones secudi capli.

Pan est } Sicut putredo i pomu.
Sicut vuln i corpe huano.
Sicut falsitas in pano.

Patm e {
 Sicut domus taberne
 Sicut ludus corrige
 Sicut viscus i rete
 Sic vinculu bestie

Divisiones tñj capli

Superbia est sicut {
 Dentis evalesces
 Fumus evanesces
 Palea parū valens

Superbia e sicut {
 nebula aquosa q̄ cū pit̄ cū flatur
 aranea q̄ moritur cū opatur
 ferrū qd̄ cū gñet mortuū tē ornat

Supbia e sicut {
 Luctator q̄ nō cauet casū
 Gallina q̄ ponit omī
 lupus q̄ pascat ventū

Superbia {
 Exerit i arescat
 Annichilat et gsumit
 Infatuat et decipit
 Precipitat i deicit
 Dānat et i felice facit

filie superbie {
 Presumptio
 Ambitio
 Inobdia
 Irreverētia
 Irusio
 Vana glā
 Hypocrisis

Diuisiones quarta capli

- Inuidia e sicut** } Vermis. rubigo. & tinea
} Prui subiectu consu inens seipz
} Draco venenu ifundes q ad. pnam
} Leprosus sanus iudes
} Judas vngentu abhorres
} Saulo menstruato
Inuidia qpat } Noctue & igni greco
} aque in nau & cereo spetino
Inuidia est } Sicut cam que ois ho occidit
} Acrisia l' ceatas q sodomitas exccauit
} Nichili qd nec cu creatura nec cu
} creatore couenit.
Inuidia } Claudit & ipedit salute & peccat i s. s.
} malis replet hoiem thuz ad ocltu
} Spoliat mētez & ipugnat oē bonū
} facit imiordē qtu ad pnam
} facit ifelicē qtu ad seipm
} Claudit viā salutis.
Dana iudie } Implet oibz malis
} Spoliat oibz bonis
} facit imiordem
} facit penit infelicē
filie iudie } Tristitia in prosperis
} Exultatio i aduersis

Diuisiones quiti capli

Ira ē sicut } Ignis ardens q̄ arida consumit
 } Olla feruens q̄ interiora emittit
 } Fera fures que q̄ gladiū currit

Iraūdia opat } Insano bel arreptio
 } Claudio percusso

Ranmo spinoso

Vasi iuxta ignē posito

Facit hoīez stultū i rabidū

Execrat roīs oculū

Reddit hoīez p̄nū ad q̄dāq̄ p̄cām

Aufert hoī sepsū

Tollit oēm pietatē

Dāna ire s̄

filie ire

Odūdis. Guerra. Incendū

Homicidū. Rapina

Divisiones sexti capli

Admodū maris mortui i ē ignis ifacibil

Auarē

Admodū talpe ē vil' i despiciabilis

Admodū sterq̄linij est utilis

Auarē sicut

Rota molendini q̄ nūq̄ locū dimittit q̄tuncūq̄ vertat

Sic p̄orā q̄ nō p̄ficiat nisi moriat

Pixis t̄ica p̄forata q̄ nichil reddit nisi frāgatur

Radis arboris ad capiēdū oēm ramū p̄ata

Ballina q̄ nālit i estate ē surda

Auarus ē sic

Auarus ē sicut **A**postema proximi cordi
Res q̄ nimis est oculis p̄p̄qua

Dāna auaricie. facit horem

Securū
Stultū
Abonūabile
Insatiabile
Obliuosū
Angustiosū
Apestuosū

Rota hic filias auaricie. que se duodeci.

Diuisiones septimi capli

Auidia ē **I**nfructuosa admodū saluas
Vire ḡsuptua admodū ethice l̄ salse febr̄
Vēbroz̄ apaitatiua admodū adnubesech

Auidia opat̄ **T**am facilio q̄ esurit cōcedēdo regis
faro. aque. etc. scolari. et oī rei que de
fiat nō exercitando

Nō litigioso q̄ morit̄ dormiēdo

Dāna auidie **P**auptas. **D**ilitas. **P**usillanitas
Spūaliū bonoz̄ corruptio

Spūaliū maloz̄. p̄tōz̄ accumula.

Spūaliū vicioz̄ iyp̄atio et acuisatio

Rota hic filias auidie q̄ se quideci

Diuisiones octauū capli.

Gula comparatur morbo q̄ } Squinatia vocat
 Regius vocatur
 Holism vcl caniny
 appetitus nūcupat

Gula opat } Sacco ptuso q̄ nūq̄ implet
 Porco q̄ ad moriendū nutrit
 freno quo equi arāfertur

Gula opatur } Esau q̄ p̄rogenita v̄didit
 Lam qui cecū ducit
 agentis brutalitas

Dāna gule } Corpis ifirmitas
 Oris loquacitas

filie gule } Castrimatia
 Ebrietas

V. Divisiones nomi capli

Luxuria opat } Gehēne que acerre cruciat
 meritori q̄ fatue merces gmutat
 Coruo q̄ caduera sp̄ amat

Luxuria opat } Fatuo bellatori q̄ hoste nō fugit
 Sagene de q̄ nulli p̄sas euadit
 Igni greco que aqua nō extinguit

Luxuria opat } Equo q̄ nō freno regit nec calcari
 bus stimulat
 Naui q̄ nec a nauita ducit nec gu
 bernaculo gubernatur
 Auto i stectori i quo porco fouetur

Dāna luxurie. hōies } Ducat ad maxiaz pauptate
 Deducat i pessimā hūitute
 Piat i miserimā vilitate
 Accipit infatuat
 Dāna luxurie. hōiem } Acriter mortificat
 Fortiter illaqueat
 fornicatio } Adulterū
 Stuprū } Incestus
 Patm cōtra natura

Diuisiones decani capli

Penitētia ē sic } aqua q̄ canes q̄tū ad cōtritionē
 clamor q̄ fures q̄tū ad cōfessionē
 arma q̄ hostes q̄tū ad satisfactioez

Penitētia ē } Turbatua istar maris
 Accensua istar ignis
 Cōclusua instar sepis

Pnia est } Discrete iponenda
 Deuote assumēda
 Pfecte adimplēda

Penitentia } Fugit diabolu } Spernit mūdū
 Sequit' cristū } Appetit celū

V. Diuisiones vnderami capli

Cōtritio dēt esse } Morosa i attentā nō p̄fictoria
 Solitaria nō publica
 Intēgra nō diminuta
 Ordinata nō confusa

Contritio dicitur esse }
 Propria non confusa
 Remota non letata
 Intima non simulata

Divisiones duodecim. ca.

Confessio dicitur esse }
 Festina accelerata
 Humilis et verecunda
 Aperta non palliata
 Vera non ficta
 Integra non diminuta
 Flebilis et lacrimosa
 Obediens et prompta

Confessio triplex }
 Peccati proprii
 laudis dei
 Recte fidei

Divisiones tridecimum capituli

In satisfactione dicitur esse }
 Abstinentia a peccato loco dietae
 Aliene rei restitutio loco fletu
 Vera humilia loco discipulatus
 Liliam loco emplastrum
 Ieiunium loco cibi
 Oratio deuota loco caritatis vel
 voti

Divisiones quattuordecimum ca.

Oratio est }
 Incensum digne miserationi offerendum
 Sicuti digne indignationi opponendum
 Tributum digne dominationi persolvendum

Vir orās est } Sicut hō regi pntans encennū
Sic hō a rege postulās iudiciū
Sicut hō a rege petēs succursū

Clamādū est ī orōe } Quil' qn vult vbera
Sicut clamat } Satul' qn sentit verbera
} Polus qn videt pericula

Apriēdū ē os ī orōe sic } Reumaticus aeti
} Infantulus nutricia
} Pūtilulus matris

Oratio ē } Armatura milite ornans
} Lucerna viā demōstrās
} Colūba oliuā portās

V. Diuisiones quātūdecim tā.

Ieiunū est sicut } Vacitas lignoz sub olla
} Agilitas ī auicula
} Concauitas in viciā

Ieiunū est } Sūnū remediū ad expiādū morbu
} Bonū osiliū ad fugandū lupū
} Sertū ingenū ad capiendū castrū

Ieiunū reprēat cū ieiunās } Vacat culpe
} Inhiat gule
} Partit burse
} Sertit gule

Ieiunū ē } Bonū qn q's ieiunat ī satisfactioē pmi
} azeli' qn q's ieiunat ad honorē dei
} Optimū qn q's re. cū exercitatioē boni opis

Divisiones sextiden. ca.

Alemosina e sicut {
 Lume radiosu
 Lumen copiosu
 Semē fructuosu
 Arbor q̄ fructu facit
Alemosinari est {
 Nutrix q̄ pueru nutrit
 Mercator q̄ merces vedit
Alemosinari {
 dā confidente {
 Ds petit. qz medicu ppt̄ deū
 Ad petit de. qz nō nrm̄ h̄ suū
 Ad qd̄ petit. qz ad sen̄ centuplu
In donatioe ele. dā eē mod̄ {
 Iustus sine iūria
 Gratus sine tristitia
 Modus pius sine superbia

Divisiones xvii. capli

Precepta fuerūt {
 Descripta indelebilit̄
 Distincta tonabiliter
 Edita regularit̄
Si attendas q̄s scripsit
 qz digitus creatoris. {
Si attendas ubi scripsit qz {
 In lapide marmoreo
 In p̄fudo pectois
 In p̄gameno cord̄
Si attendas quō scripsit qz indelebilit̄
 sicut lex imperatoris

Divisiones xviii. ca.

Precepta {
 i. tabule ordināt hoīez ad deū
 ii. tabule ordināt hoīez ad proxim̄

Precepta .i. tabule } Nō habebis deos alienos
Nō assumes nomē dei tui inuani
Memēto ut diē sabbati sāsifices

Idolatria } Mala paganorū
Peior auarorū

Periurus } Pessia voluptuosorū
Puoca iudicē quē deberet placare
Puocat aduocatos q̄s deberet inuocare
Puocat testes q̄s nō deberet offendē

Qui nō suāt festa s̄ } Diffiles nature
Rebelles scripture
Oppositi grē

V. Diuisiones xix. ca.

Precepta .ij. tabule } Honora p̄m̄ i m̄rēz
Non occides
Non mechaberis
Nō furtū facies
Nō falsū testimoniū dices
Nō concupisces rē prox̄i tui.
Nō desiderabis uxōrē eius

Triplex rō honorā } Et p̄ ip̄os sum̄ geniti
di parentes } Quia p̄ ip̄os sum̄ nutriti
Et per ip̄os instructi

Triplex ē pena nō } filiorū inob̄ia
honoratū p̄ntes } Temporalis infamia
Breuis temporalis vita

Quidā spūalit' seipōs it' faciūt vt q
pāo ofentiūt

Homuadiatū
tria s' gūa

Quidā pxiōs spūalit' occidūt vt qui
malū ex. tribuūt

Quidā q' spūalē aborsū faciūt vt q'
bonū ppositū extinguit.

Triplex pena
spūaliū homi
cidarum

Exiliū. s. a grā dei z pziā celesti
Suspendiū. s. gehēnalis supplicij
Irregularitatis quo ad ordinē clericorū
ad quē nō possūt p'moueri

Et ē vilis epidimia h' mūdi

Ad q're mecha
prohibet

Quia ē maior mercatura dia.
Et est cōior via inferni

Fit peccat

Contra legē nature
Contra legē scripture
Contra legē gracie

Nota hic viginti duo pāta vel deordinatiōes lingue
que oēs hic prohibent

Cōcupiscētia ē

Labes q' cito maculat z vix p't extingui
Ignis q' subito inflāmat z vix p't extingui
Sitis q' sp' acutiat z vix p't satari

Mādatū p'api
ē sub t'plia pena

Sub pena corpis z aīe
Sub pena bonorū mobiliū z imobi
liū. s. grē z glē
Sub pena patibuli. s. gehēne p'petue

Nota hic x. applicatiōes plagurū egypti ad decē pre

cepta decalogi

E Diuisiones xx. m.

Tria s^t laudabilia
in religioso

Pondus maturitatis

Amor caritatis

Fuga proprietatis

Indeuotio

Tria s^t rep^rbanda
in religioso

Dissolutio

Luagatio

Religiosus debet

Scipm castigare nō interficē

Prelato obedire nō gradice

In bono proficē nō retrocedē

Religiosus dēt nutiri

Sicut puul^l iⁿ domo

Sicut plantula iⁿ orto

Sic virgula in v^gulto

Triplex ē mod^o religios^o

Obiē subiugātis

Paupertatis alleuātis

Castitatis decorantis

D Diuisiones xxi. m.

Obiā ē

Saluatoris scola

azarturij palma

Paradisi scala

Obedire libent^r sine remlatratioē

Obedire hilarit^r sine murmuratioē

Septē grad^o
obie.

Obedire velocit^r sine protractioē

Obedire vnilit^r sine estimatioē

Obedire hūilit^r sine elatioē

Obedire pseuerat^r sine discōtinuatioē

Obedire simplicit^r sine dissimulatioē

Claui celū aperies

Obia est clavis ad celū transiens

Clavis ad celū ascendēs

Obia est **S**ūma i merito
Diana deo
Proxia celo

Obiām iuuāt

- M**ultas stertēs
- C**onsuetudo frequēs
- D**ilō feruēs
- A**ffectu tēna gēnens
- H**ra inferi) vngēs
- M**odestia p̄cipēs
- C**ontēptus mūdi
- V**nitio grē sp̄sa
- M**odestia prelari

Obedire debemus

- P**receptis natūe
- P**receptis scripture
- P**receptis grē

Diuisiones vij. ca.

Paupertas ē

- C**eleste pretiū q̄ pauperes celū merent
- C**eleste p̄adiū ad quos paupes vocāt
- C**eleste solū in q̄ paupes locant

Pauperes hnt

- V**ia securissimā
- V**itā quietissimā
- V**estē nobilissimā

Pauptas est } **S**ūme copulata deo
 } **S**ūme coequata celo
 } **S**ūme cumulata deo

V. Diuisiones xxij. ca.

Castitas } **F**loret sicut lilium inter spinas
 } **H**abet precium inter gemas
 } **T**enet solium supra stellas

Sex sunt folia lily } **L**ibi potusque sobrietas
 } **D**estinatorum asperitas
q̄ casti. puat } **L**abor et strenuitas
 } **C**ustodia sensuum
 } **P**rodestia seruatorum
 } **F**uga occasionum

Sex grana lily quibus } **P**rudetia contra deceptorum
 } **D**ulcor contra illectionem
 } **F**ortitudo contra oppressionem
 } **T**oto corde quod creator
 } **T**ota anima quod redeptor
 } **T**ota mente quod remunerator

Casti^m est } **C**um valore carissio et ideo summe amandus
 } **I**n vase fragilissimo et ideo summe claudendus
 } **C**um hoste malignissimo et ideo summe
 } timendus.

Castitas habet } **F**ructum uberimum
 } **P**rofitum celerimum
 } **S**ertum pulcherrimum

Triplex aureola } Florea virguru
 } Gemma marturu
 } Aurea l' stellar doctoru

Castitas } Indiget studiosa clausura
 } Detet p'iosam actura
 } In casti. lucet speciosa pictura

Divisiones xxiiii. ca.

Dicitur } ligno fructuoso
 } lapidi p'ioso
 } Terrestri i celesti padiso
 } Signo l' caracteri
 } Precio l' pignori
 } Oleo vel vinctiori
 } Armature forti
 } Prebende nobili
 } Optie possessioni

V. Divisiones xxv. ca.

Caritas p'prie } Auro probato
 } Ferro ignito
 } Vino condito
 } Qui p'ceda rapieti
 } Navi mare nauigati
 } Mortu carne perimeti

Caritas est sic } Fumis bene coctus
 } Sanis bn doctus
 } Patet bene coctus

Arbori vel ligno
Queri et iugo
Glutino i cemento
Fonti naturali
Vesti nuptiali
Igni virtuali

Diuisiones xxvi. ca.

fides copatur } Arche testamēti
 } Scelle firmamēti
 } Petre fundamenti
fides figurat } Per mūdū speculū
 } Per dextrū oculū
 } Per sponse anulū

fides opat } Signo vexillari
 } Scuto militari
 } Radio solari
 } Colūne sacramentali
 } Aureole spūali
 } Luna primordiali

fides dicitur } Veridicā confessionē
 } Magnificā deuotionez
 } Catholicā professionē

Diuisiones xxvii. ca.

Spes ē sicut } Colūna domū portās
 } Gallea caput armās
 } Sicut āchora nauē suās

Spes e sicut **A**rbor fructuosa
 Gemma pretiosa
 Mola virtuosa

V. Diuisiones xxviiij.

Prudentia quat **C**onfessori iudicis
 Cor tre minimis
 Astute serpentis

E. Diuisiones xxxiii.

Temperantia quat **P**reno quo equi regit
 Basso q corp⁹ regitur
 Muro quo castri⁹ cingit

Temperantia e **Q**uidam honor do assilans
 Quidam valor metes sacrificans
 Quidam dolor hoste mortificans

V. Diuisiones xxxiiii.

Fortitudo quat **F**ornax q probat aurum
 Radia que portat lignum
 Lance q venit utrum
 Purge que non inclinatur
 Ferro qd non supatur
 Petre que non perforatur

E. Diuisiones xxxv.

Iusticia e sicut **R**ecta semita
 Recta regula
 Recta linea.

Justitia ē sicut } **H**ēma in sero aureo
Dea in nro microcosmo
Stella i polo artico

Divisiones xxxijca.

Timor di ē sicut } **O**stiaruis custodies ingressū
Justitiarius punies maleficiū
Terrarius p̄speculator vigilās exet

Timor dei ē sicut } **M**edicina infirmoz
Disciplina pueozū **C**atū
Officina religiosoz

Timor dei est } **S**pectosus sicut ortz
Virtuosus sicut v̄tusz
Preciosus sic desaurz
Curat hōiem a culpa p̄petrata

Timor dei } **C**ustodit a culpa futura
Contēnit t̄palia bona
Sustinet t̄palia mala
Inducat bona opa
Acquirit et̄na stipendia

Species t̄ioris } **N**aturalis quo timet oīs hō maxi
mūdunz quo timet t̄palia perdi
Hūanus q̄ t̄ictur corp̄ p̄p̄riū ledi
Seruil' q̄ t̄i hō solū puniri l' d̄nari
Imitalis quo nō t̄ict hō solū puni
ri sed a deo separari
Filial' q̄ solū t̄ict hō offensam dei

Divisiones xxxiiij. ca.

De consilio nata {

- Que sit ad consilium necessaria
- Que sit in consilio laudanda
- Que sit consiliorum differentia

Ad consilium necessaria {

- Expediens
- Facile
- Rectum
- Securum

Consiliarius eligendus {

- Deus non dicitur
- Vir iustus non impius
- Sapies non insensatus
- Senex non lascivus

Consilium evangelicum {

- Castitas est concupiscentia carnis
- Paupertas est concupiscentia oculorum
- Obiatio est superbia vite

V. Divisiones xxxv. ca.

Debemus intelligere {

- Super nos deum
- Iuxta nos proximum
- Intra nos cor proprium

Divisiones xxxvi. ca.

Sapientia est domus {

- Illendissimum instar lucis
- Sapidissimum instar mellis
- Profundissimum instar maris

V. Divisiones xxxvii. ca.

Humilitas est brevis {

- Scala devotiois
- Scala perfectionis
- Via saluationis

Humilitas se
Attenuat ut amet a sponso
Annihilat ut creet de nouo
Euacuat ut impleatur a deo
Quiddam in valore est pretiosius
Quiddam in corde est gratiosius
Quiddam in corpore est speciosius
Humiliat ut ascendat
Humilis se
Inanerat ut redoleat
Cor orificat ut resurgat
Propter existendi vilitatem
Humilis se
Propter resistendi debilitatem
Propter resurgendi impossibilitatem
Facit homines patrum fugere
Memoria mortis facit mundum contemneri
Facit seipsum despici
Facit penitentiam viam regere
Memoria mortis facit penitentem leticia temperare
Facit penitentem a futura vita diuide
Gratiosa instar floris speciosi
Humilitas est
Nubiosa instar sideris radiosi
Durtiosa instar lapidis pretiosi
De pari cum deo contendit
Humilitas
Superbiam circumuenit
Diabolum puerpendit
Humilis per
Gratiam actionem se dilatat
Deuotam orationem se ituruat
Sui modum reputationem se euacuat

- Si considerem q̄ infra nos st. vt mūdus
 ⁊ infernus
 Cause hu
 militatis } Si considerem q̄ st it̄ nos vt aīm⁹ p̄p̄rius
 Si considerem q̄ st iux̄t nos vt p̄xim⁹ ⁊ amicos
 Si considerem q̄ st q̄ nos vt diabolus
 Si considerem que st supra nos vt deus
 Homo se hu
 militat } Videt sibi gladiū imminere
 Habet bassū ostiū transire
 Videt maiore se ī loco inferiori sedere
 Honores ⁊ laudes fugere
 Signū hu
 militatis } Hūiles amare
 P̄probria ⁊ ḡtūclias sustinere
 Hūilia officia nō recusare
 Libent̄ obedire
 Subde nec p̄ferre se equali
 Subde se nec p̄ferre minori
 Gradus } Subde se m̄iori ⁊ nulli velle p̄ferri
 hūilitatis } Sperne mundū
 Sperne nullū
 Sperne seipm̄
 Sperne sui ḡtemptū
 Diuisiones xxxviij. ca.
 Homo mitis } H̄z pacē ⁊ societate cū proxio
 ⁊ māfuetus } H̄z grām et familiaritate cū deo
 H̄z regnū ⁊ hereditate in celo

Veritate { Natura monstrat
Corporis figura demonstrat
Canonis scripta commendat

Diuisiones xxxviii. ca.

Fletus { Compunctiois sicut ungentum lenificatiuum
Compassiois sicut ungentum meditatiuum
Deuotionis sicut balneum recreatiuum

De fletu non quod { Sex sunt fletus incedimenta
Sex sunt fletus impedimenta
Sex sunt fletus emolumenta

Diuisiones. xl. ca.

Misa est { Intima crisi passio
Suprema christi lectio
Optima crisi unctio

Misericordia { Deceter conseruat
Prudenter negotiatur
Abundanter remunerat
Ductus qui auiditas superat
Modus qui rem liberat
Clauis que celum refert

Ad misericordiam dei mouere { Nature conformitas
Propria indigentia in necessitate
Cristi et pauperum amor et veritas

Opera misericordie corporalia { Esurientem pascere Sumentem potare
Rudem vestire Hospitem colligere
Infirmum visitare Vincitum liberare
Mortuum sepelire

Opa nūc spūalia

Peccata dimittē
 Pccā corrigē
 Pro pccōre orare
 Ignorantē instruē
 Hesitante consule
 Iugētibz solatioēm p̄bere
 Ad oēs afflictos cord' passioez h̄c

Diuisiones xl. ca.

rudiciā cord' facit

Lectio scripturarū
 Effusio lacrimarū
 Largitio elemosinarū
 Scopā cōfessionis
 Ima correctiois
 Foenax tribulatiois
 Baptismus flumīs
 Baptismus flammis
 Baptismus sanguis

hoiēm mūdāt

V Diuisiones xl. ca.

Triples est par

Ad linguagū
 Iusti entemū
 Dei vestigiū
 Interna
 Fraternal
 Superna que d̄
 par eternitatis.

Pacē facit } Conformitas cū deo
Hūilitas cū proxio
Trāquillitas in seipō

Pax mala pax } Iniquata
Sumulata
Inordinata

P Divisiones xliij. ca.

Paciētia est } Prudentissima ad regendū
Strenuissima ad bellandū
Nobilissima ad regnandū

Paciā ē prudēs } In acquirendo
In cōuersando
In multiplicādo

Paciā ē strenuissā } Si accēdas pugniātis animū
Si attendas pugnantē modū
Si accēdas pugniātis scutū

Paciā ē nobilissā } Regni dominio p̄cipatur
Ad regale p̄randū iūtatū
Sibi regale ferculū p̄sentat

V Divisiones xliij. ca.

Gaudiū spūale } A mūdi gaudio separatū
A celi gaudio diuatiū
A celi gaudio pigmentatiū

Dzā int̄ gaudiū spūale & hūanū. } Puritas et impuritas
Cōtinuitas et discontinuitas
Dignitas et indignitas
Salubritas et nocetas

Spūalis puritas
 Spūalis sanitas
 Spūalis trāquillitas
 Spūalis libertas
 Spūalis cōformitas

Gaudiū spū
 rituale faciūt

Rectitudo
 Dūce passionis
 Virtuose operationis
 Frecne fruitions i felicitatis

Divisiones xliij. m.

De p̄seuerā
 nota
 Et nobiliter gmedit̄
 Et efficaciter operatur
 Et uā excellēter coronat̄
 De⁹ in ope sue creationis

P̄seuerant
 Christus i ope sue redēptiois
 Sā in ope sue p̄fectionis

P̄seuerātia
 Perficit inchoata
 Impetrat postulata
 Stabit acquisita

Corona
 Pudicie v̄ginalis i h̄ e florea
 Sapie m̄gualis i h̄ e aurea
 P̄seuerātie triumphal' i h̄ e gemea
 Glē et̄nalis et̄ h̄ e stellea

Divisiones xlv. m.

Ad benignitē
 nos inducūt
 P̄ceptū qd̄ induc̄
 Exemplū qd̄ p̄ponit̄
 Supplicū qd̄ euadit̄
 P̄remiū quod i celo acq̄ritur

Divisiones xlv. ca.

Manueta } Clarus informant
 } Rarius impugnant
 } Amplius venerantur

Viv. Divisiones xlvij.

fidēs est sicut } fundamentū ad sustinendū
 } Armamentū ad defendendū
 } Argumentū ad ocludendū
 } Instrumentū ad ascēdendū

Divisiones xlvij. ca.

In iudicio finali erūt } Signa que premittent sicut
 } peremptoria actio
 } Scripta q̄ aperient sicut q̄dā
 } processus actio
 } Verba q̄ dicent sicut quedam
 } sūe promulgatio
 } facta q̄ sequētur sicut quedā se
 } tentie executio.

Viv. Nota q̄ in iudicio apparebūt erūt quīdecā ut ait
Hieronim⁹ et nō diligenter

Scriptura iudicij } Liber passiois dñice
 } Liber consae
 } Liber vite

Sūa iudicij hz } cause imensitate
 } Curie solēnitates
 } iudicis seueritatem

In executione illi hinc et tunc
 { Multitudo mīstroꝝ
 Angustia dānatorū
 Defectus iopia adiutorū

Divisiones xlix. ca.

Supplicia ipsoꝝ
 { Penarū acerbitas
 Penarū aduersitas
 Penarū diuturnitas
 Penarū vniuersitas
 Penarū inutilitas

Quibus causis dolor
 inest reprobis.
 { Quia amiserūt bona temporalia hūmūdi
 Quia pōderūt tps merendi
 Quia tacebūt visione dei
 Quia iacuerūt vilitatē inferni

Vivisiones l. ca.

In glā celesti est
 { Valor īprecabilis
 Decoz īestimabilis
 Honor īsuperabilis

In glā gl'ideo tria.
 { Locū sūme gl'iosum
 Scētū sūme p'iosū
 Fructū sūme speciosū

Frūis ē triplex
 { Cruas trūphalis
 Grē spūalis
 Gl'e īmortalis

fructus acūe s' m.
 { Demoniū expugnatio
 Sarcenis g'fractio
 Mortuoz. i. p'āoz suscitatio

fructus vacuas
se xij.

Captiuorum redemptio
Iniquitatis mundatio
Securum illuminatio
Frigidorum et tepidorum calefactio
Deformium et turpium decoratio
Fuitibus potatio et recreatio
Patris placatio
Iamue aperitio
Hereditatis acquisitio vel confirmatio

fructus glorie
sunt xij.

Sanctas absque infirmitate
Iuuetus sine senectute
Societas sine fastidio
Libertas sine seruitute
Pulchritudo absque deformitate
Immortalitas vel impassibilitas
Abundantia sine indigentia
Pax absque turbatione
Securitas absque timore
Cognitio absque ignorantia
Gloria absque ignominia
Gaudium sine tristitia

In gloria est

Amenissima ciuitas
Amatissima societas
Amplissima felicitas

Ciuitas celestis habet

figuram speciosam
mensuram spaciosam
structuram preciosam

- Fides** debet esse {
 - Dives nō mortua
 - Celestis nō terrena
 - Fortis nō infirma
 - Venue
- Spes** triplex {
 - Gracie
 - Glorie
- Caritas** dicitur hęc {
 - Speciosa purificata
 - fructuosam bonitatem
 - radiosa voluntatem
 - Sibi quāsentiam
- Iustitia** reddit {
 - Proxio amicitiam
 - Deo honorificentiam
- In chorea cele-**
sti se'aria {
 - Innuerabilis cœtus
 - Innumabilis circuitus
 - Inestimabilis cœtus.
- Pœnitentia** {
 - Remittit quædam ad culpam
 - Lauat quædam ad offensam
 - Tollitur quædam ad penam
- Via** est {
 - Rectos ad domum dirigere
 - Deuios ad viam reducere
 - Peregrinos ad patriam dirigere
 - etiam viam eligendo
- Errare** quæritur
 tribus modis {
 - In via errando
 - A via diuertendo
 - libenter eligere
- Via salutis** dicitur {
 - Duriter incedere
 - Duriter insistere.

Prima est de peccato ad penam tanquam ad salubria medicamenta

Secunda est a penam ad precepta tanquam ad facilia documenta

Tercia est a preceptis ad consilia tanquam ad utilia instrumenta

Quarta est a consiliis ad virtutes tanquam ad operaria instrumenta

Quinta a virtutibus ad dona tanquam ad desiderata oblectamenta

Sexta a donis ad beatitudines quae docent operari facilliter

Septima a beatitudinibus ad fructus. scilicet quae docent operari delectabiliter

Octava est a fructibus ad fructus. scilicet vite et eterne quae nos faciunt gaudere perpetuo

Nona est a iudicio ad infernum vel ad celum

Primum est quod in nullo alio delectatur

Triplex signum
Secundum est quod in peccando peccatum nunquam fatigat
patet placet dicitur

Tertium signum est quod peccator nunquam satiat

Locus altissimus

Fructus opulentus

Aquas irriguus

Paradisus est

Habitatio dei

Locus latus

Locus ordinati amoris

- Ignis** { Cetera elemēta excellit virtute
 Ferrū frigidū accendit
 De tressce ī cinerē et in nichilū redigit
 Sēper susū tendit
 Nūq̄ quiescit
 Rubiginē tergit
 Sancillas emittit
 Ollā feruere facit
 Lapidē a mure custodit
- Astutia spētis** { Custodia capitis
 Deposito pellis
 Insidiator pedis
- Saculū nūcū** { Laborātibz ad filamentū
 Ambulantibz ad defendendū
 Certantibz ad repellendū
- Iusticia locat' in posteriori pte sic'** { Epūs ī fine pcessiois
 Rex in fine aaci
 Nauta ī cauda nauis
- Formica** { Sicut aīal puū ī q' laudat' hūilitas
 Strano pascat' in quo docet' honestas
 Socios adiuuat ī q' laudat' caritas
 Habs ei alulas ad gteplandū celū
- Viola q' p' amūale** { Laudulā ad cogitandū finē ppriū
 Rostulū ad laudandū deum.
- Hūiles vallibz cōpant'** { Et s' utique p deuotioē
 Et sūt molles p q' passionē
 Et s' fructifere p bonā opationem

Fletus incam-
menta

Recognitio pprie culpe
Incolatus pñtis vite
Timor gehēne
Recordatio passiois dñice
Recordatio huāne miserie
Desideriū celestis patrie

Fletus impe-
dimenta

Superbie elatio
Terrenoz affectio
Cordis compressio
Pecunia occupatio
Ignorantie execratio
Pccā magnitudo
Sp̄m deuotū lauat

Fletus vtilitate

Sp̄m malignū necat
Terrā cordis irrigat
Siti sedat
Orando efficacit' impetrat

Et de isto vltio hēm̄ ix. ex. in sacra scriptura

Sicutū patie dz
hęc tres āgulos

Timorē supplicij
Amorē premij
Passionē cristi

et s̄ de q̄bz bo-
nitas pdicat

Honitas nature ogregātis
Honitas fortune adorantis
Honitas grē reformātis
Honitas glorie quietātis.

Deuota conceplatio seu mediatio edita a bto bona
ventura de natiuitate dñi nri ihu cristi

Adueniente noue mensũ termino exijt edictũ ab
impatore augusto ? vt describeret vniũsus orbis
s. quilibet in ciuitate sua. **C**ũq; ioseph ue uellet ad ciuitatẽ
suã bethlehem. et sciret partus sue venerabilis coniugis te-
pus ? ducit eã secũ. **D**adit g' dñã hoc longo itinẽ. **N**am
bethleem ẽ ppe iherosolim p quinq; milia. **D**ucũtq; secũ bo-
uẽ et asinũ ? et vadũt sicut paupes mercatores bestiarũ.
Cũ aut essent bethleem qz pauperes erãt et multa tũcur-
rebãt et eadẽ causa ? hospitiũ hũc nõ potuerũt. **C**ompa-
te igit dñe et hospite eã delicatã dñã uuenẽ (quidẽ
ẽi añoz erat) ex itinẽ longo fatigatã ? et cũ uerecũdia
mũ gentes incognitas querẽtes ubi q̄scat et nõ uueni-
rẽ. **D**es licentiãt eã et sociũ. **E**t sic cogũt diuertẽ ad vi-
am quãdã cooptã. ubi hoĩes tpe pluuie diuertebãt ?
et ibidẽ ioseph q̄ erat cũ iuge lignũbz forte aliquali-
ter se clausit. **R**ũc diligent hospite oĩa maxie qz rese-
rã ea que ab ipã reuelata et ostensa fuerũt. **P**ut a qdã
sco p̄re ordĩs nri fide digno habui ? cui puto r̄uelata
fuisse. **C**ũ g' uenisset hora scz i media nocte dñice
dier ? surgẽs v̄go appodiamit se ad quãdã colũnam q̄
ibi erat. **I**oseph at sedebat mestyx co forte qnõ poterat
q̄ decubãt parare. **S**urgẽs g' ioseph et accipies de seno
p̄sep̄y p̄orient ad pedes dñe : et uerit se ad aliã p̄te

Tūc fili⁹ dei sine aliqua mora. sine aliqua lesione. sine ali
qua molestia. ī momēto sicut erat ī utero sic fuit ext̄ vētrē
sup fem̄ ad pedes matris sue. **Q**ue ī incōtinēti se reclinā
retolligēs eū ⁊ dilat̄ amplexās posuit ī gremio? et vberē
de celo pleno a spūsō edocta cepit lauare eū seu linire per
totū corp⁹ cū lacte suo v̄gineo. **Q**uo facto? uoluit eū in
velo capitis sui: et posuit eū in p̄sepio. **T**ūc bos ⁊ asin⁹
posuerūt ora ī p̄sepio flātes p̄ nares? ac si rōe v̄tentes
agnoscerēt q̄ puer sit paup̄rime gēt̄. calefactiōe tanti
frigoris idigebat. **P**ater vero flexis genibz adorauit eū
dē? et grās agēs dixit deo. **G**rās ago tibi dñe scē p̄r. q̄
filiiū tuū m̄ dedisti? et adoro te de⁹ et̄ne: et te filiiū dei viui
⁊ meū. **S**icut aut̄ ioseph adorauit eū? et accipies sellā a si
ni ⁊ extrahēs de ea tussinellū de lana seu de borra posuit
iux̄ p̄sepe? ut ibi dñā sup eo. **I**p̄a ḡ se posuit ad sedendū
et sellā posuit sub cubitū? et sic stabat dñā mūdi tenēs
vultū sup̄ p̄sepe iux̄ta oculis ⁊ toto affectu sup̄ dulcissi
mū filiū suū. **H**ucusq̄ de reuelatiōibz. **H**is ḡ sic ostēsis
disparuit dñā et imāsit āgel⁹? et dixit ibi laudes magnas
et lōgas quas etiā ille dixit m̄: nec discendi l̄ scribendi
aptitudinē habui. **D**idisti ortū dñi sūssimū p̄t̄ipis. et
ptū silē regne celestis? etiā in v̄troz artissimā p̄auptā
tē attendē potuisti. **R**ultas eī indignētū? et ip̄az certissi
me obseruauerūt. **I**n his p̄anis oplacet sibi? ⁊ his seruis
delat̄ uolui. **P**o consolat̄ arsi infantia ⁊ lactē ei⁹ ⁊ p̄se
pe ⁊ stabulū garrulos et archinantes ⁊ ī stolis ābulantes

et amātes pprias catedras: s; paupes tribulatos ⁊ labo-
rātes: scđm qđ aut btus barnardus. Hāc paupitate hua-
uit bca vgo mī ⁊ fili dei. Nō sūt stabulū dedignati: nō
bestias. nō fenū. nō cetera vilia. Idem. Paup. o iops: o
pm⁹ et nouissim⁹. Hospes ī diuersorio. paup in p̄sepio:
fugit ī egypto. sedet ī asino. cū pauperibz offert ī tēplo:
⁊ nud⁹ suspendit ī patibulo.

Precatus de resurrectione a p̄to ad grām admodū
vtilis. ex dicitis s̄a bonū. excerpt⁹

Paulus ap̄ls videtur firmit̄ asserē hoīez ex hoc
scđo nō pprie esse absq; grā: tū inq̄t grā dei sū id
qđ sū s̄o merito de n̄ate grē q̄tū nobis p̄dest dīcēdū ē:
Et p̄to de diuisione grē: 2.º de resurrectione a p̄to: ⁊ 3.º de re-
surrectione hoīs ad grāz.

Pro diuisione grē est notandū qđ grā ip̄a est vna ⁊ ea-
dem. tū scđm diuisas cōsideratiōes ip̄a multas forat̄ deno-
mīationes. P̄to scđm cōsideratiōez ad p̄cipiū a quo: 2.º
scđm cōsideratiōez ad subiectū in quo: 3.º scđm cōsideratiōez
ad oppositū suū: 4.º scđm cōsideratiōez ad effect⁹ ad qđ ordi-
nat̄. Dū scđm cōsideratiōez ad p̄cipiū a quo p̄cedit grā
ip̄a. diuidit̄ in grām p̄destinatiois seu pp̄atiois qua de⁹
hoīes p̄destinauit: ī grāz v̄ctiois qua de⁹ offert vocādo:
ī grām iustificatiois qua de⁹ offert: ī grāz magnificanti-
onis qua de⁹ cōplet. Et h̄ diuisio ponit̄ ad cō. viii. vbi d̄r
Sanct⁹ qm̄ diligētibz deū oīa cooperāt̄ in bonū: et scđt̄
quos at̄ p̄destinauit hos et vocauit: ⁊ quos vocauit hos

et iustificauit: quos aut iustificauit hos et magnificauit
S; scdm considerationes vel respectu ad subiectu in quo e
diuidit in graam cogitatiois. s. bonu cogitatio? i graam
uoluntatis i bono uolendo: in graam pfectionis in opletioe
opis. Dñi hec diuisio fit scdm triplicem potentia aie i qua
est graa? s. scdm intellectuam. affectiuam et operatiuam
Scdm uero respectu ad suu oppositu diuidit in gratia
pfectionis: in graam liberatiois: i graam saluatiois. Et hec
diuisio sumit scdm q graa adiuuat q triplex malu?
s. q malu tentationis siue pugne: contra malu psecutio
nis seu miserie? set q malu culpe et malu sequete vel
pene. Na a prio protegit? a scdo liberat: et a 3o extrahit
et saluat. Et hec diuisio sumit ab illo dicto. ysai. xxi.
Protegat dñs exercituu iudea et iherlm: et pteges et li
beras et saluas. S; scdm operatioes ad effectuu ad quez
ordinat diuidit in graam preueniente siue operante?
in quam subsequente siue cooperante. Dñi graa preuenies
siue operas dz in qtu ipam uoluntatez facit bona et uideo
puenit? q no est a libero arbitrio s. infundit ab ipso deo
S; graa cooperas dz i qtu adiuuat ipaz uoluntate et libe
ru arbitriu respau bonu opus eluadi et psequedi psequedi
di. S; notandu est q scdm multiplicitate huiusmodi gra
a. pt dari alia diuisio. Na graa pt capi vno modo
largissime et sic comprehendit dona naturalia et grati
ta: et sic diuidit in preuenientem graam et subsequente:
ita q preuenies uolunt? dona naturalia et subsequens

dona gratuita. Secundo modo accipit gratia in in largite
 et sic diuidit in gratias gratis dicitur et gratiam gratum fac
 ente: et sic diuidendo est diuisio in gratias preueniente
 et subsequente. Tertio modo accipit gratia stricte: et tunc
 sub se comprehendit et diuidit in gratias gratum faciente
 et gloria: et sic diuidendo gratia preueniens dicitur gratia
 gratum faciens et gratia subsequens dicitur gloria: quia post gratiam
 in homine decedente in gratia sequitur gloria eterna.

Secundo dicendum est de resurrectione a culpa vel peccato
 et de hoc tria sunt consideranda.

Primo quod homo non potest resurgere a culpa absque gratia.

Secundo non potest aduersarium suum vincere absque gratia.

Tertio quod non potest absque gratia temptationibus resistere.

Primo ergo dicendum est quod homo absque diuino adiuto
 rio seu gratia non potest resurgere a peccato vel culpa: et hoc acci
 piendo gratiam pro habitu ipsius anime: ut scilicet est quedam
 qualitas spiritualis in anima existens. Quia gratia illa que
 dicitur gratuita dei voluntas qua nobis deus condonat
 offensam sufficit. Et gratia illa que dicitur liberalis passio
 nis ipsius qua mediante fit morbi curatio et inanis refor
 matio: sed requiritur gratia gratum faciens. Et quo potest per
 apostolum ad romanos iii. Iustificati gratis per gratiam ipsius: et
 ante et operibus legis non iustificat omnes caro. Et ad titum
 iii. Non ex operibus iusticie que fecerunt nos. sed secundum sua
 misericordiam saluos nos fecit: per lauacrum regenerationis
 spiritus sancti per gratiam dei. Ideo illi pollagiam merito sunt

rescendi heretica? q̄ dixerūt q̄ ad deletionē culpe sufficiat
sola gratuita dei mīa cū libero arbitrio: et q̄ per liberū ar
bitriū poterat hō se iustificare et velle bonū

Vado dicendū est q̄ hō nō p̄t vincē aduersariū sine
grā. Pro eo intellectu est notandū q̄ differt dicē aliquē
resistē aduersario? aliquē vincē aduersariū? nā p̄t portat
victoria q̄ resistentia. Resistentia eī consistit i hō q̄ quis nō
cōsentit suggestiōi diabolice? s; victoria nō solū consistit
nō consentiēdo: s; etiā in assequēdo oppositū ei qd̄ diabolus
intēdebat. Rā dia^l intendit hōiē reddē iūuicū deo et fa
cē dignū supplicio etno? et tūc vincat hō dia^l qm̄ sic consistit
tētanoni vt efficit magis dei amicus q̄ an^l: et sic faciendo
mereat vitā eternā. S; hoc nō p̄t facē absq; dei grā gra
tū faciēte? q̄ ḡndū p̄t q̄ hō nō p̄t vincē aduersariū facē
do se amicū dei absq; tali grā. Et h̄ ḡndū probat p̄ illd̄
p̄rie ad cor. xv. Deo grās q̄ dedit nobis victoria p̄ ih̄s
xp̄m dñm n̄m. Et ad cor. vij. Infelix ego homo q̄s me
liberabit de corpore mortis h̄s? Et r̄ndet. Rā dei? p̄ ih̄m
xp̄m dñm n̄m. Itē sup̄ id̄ psal. infirmati s̄t et ceciderūt.
De glosa. Nō potētes vicijs resistē per se. S; quis posset
obiciē. nā diabol^l vincat hōiē absq; grā? q̄ homo sūl^l p̄t
vincē hōiē et diabolū absq; grā. Ad hoc facile r̄ndet. q̄
h̄ saluādo nō valet? q̄ victoria dia^l consistit i subiugando
hōiē p̄ p̄m q̄ nō requirit grām: s; victoria hōis consistit
p̄m q̄ et dia^l consistit i p̄merēdo illud qd̄ dia^l amittit
Itē diabolus nō vincat hōiē nisi volentē? s; dia^l nūq̄

vincat volēs. **¶** Nō notandū q̄ hereticū q̄ videt̄ seipm̄ vī
 cē q̄ seipm̄ exponit morti nō vincat s̄ magis seipsum
 perdit. Et iō nō est ibi victoria? s̄ mala dilectio

¶ Pro 3° dicendū est q̄ absq̄ aliqua grā nō p̄t homo
 tērationibz resistē? quod p̄t p̄ i. mat. vi. Et ne nos idu-
 cas in tērationēz. Nō homo p̄t suā infirmitatē nō p̄t
 resistē? iuxta i. hno. iii. **¶** P̄t̄m̄ peccauit iherlm̄: p̄t̄era
 instabilis f̄ra est. Itē glo. sup̄ i. terno. iii. mic̄ d̄m̄ r̄c̄. **¶** Pro
 p̄t̄ homo diu stare q̄ insul̄ dia? nisi m̄ia d̄m̄ adiu-
 uet. Pro tū q̄ per grām gratis datā p̄t hō resistē diabolo
 et tērationi ergo p̄t ei nō osentare? s̄ nō p̄t p̄ tale consen-
 sū esse anuēdei absq̄ grā gratū faciēte

¶ Tertio dicendū est de resurrectione ad grām? et p̄t̄o
 multa sūt termināda.

¶ Pro q̄ hō nō p̄t se disponē sufficiētē absq̄ grā gratis
 data? ad grāz gratū faciēte.

¶ Pro quō possit volūtas absq̄ grā in aliqd̄ bonū.

¶ Tertio quō hō possit mādara sine grā adimplere.

¶ Pro 4° dicendū est de p̄t̄atione hoīs ad grāz gratū
 faciēte? an. s̄ hoc possit face absq̄ grā gratis data

¶ Pro aduertendū est q̄ p̄ grām gratis datā nō tm̄ in-
 telligim̄ illa q̄ ab ap. enūmerātur. p̄t̄e. ad cor. iij. tū
 d̄t. aliqui dat̄ p̄ sp̄m̄. r̄c̄? s̄ p̄ grāz gratis datā intelligi-
 m̄? oē illud quod sup̄additū est naturalibz adunans
 aliquo mō? p̄t̄as volūtatē ad habitū? vsū gracie
 siue tale gratis datū sit habitū? vel hōz seruilis. siue ali-

qua uocatio siue locutio uel pceduatio mediante gra q
inuitat aia ad se pparandū? et ideo dicendū est q nūq
absq tali gra gratis data p se dispone homo ad gra
gratu faciente: qz uix caret homo aliquo tali dono

Dū pua pparatio q fit ad gratia gratū faciente est cog
natio uel apprehensio? et illa nō p̄t fieri absq gra ḡtis
data **E**t rō h̄ ē nō qz gra gratū facies p̄erigat necessa
rio dispositioēz gr̄e gratis date? s̄ qz ip̄a est qd d̄m̄i et
res existēs sup̄ liberū arbitriū uel uolūtas libera ad
ip̄am assurgit uel petendā uel cognoscendā nisi aliq
mō adiuuet desursū et eraret? **E**t iō p̄ additioēz gr̄e ḡ
date q tenet medū int̄ gr̄az gratū faciente i nāle iu
diciū disponit? et exat̄ ad ip̄az gratia gratū facientez

Dū odor liberi arbitrii i gr̄e d̄ine ponit dare ab aug.
ili. de ecclesiasticis dogmatibz? et ponit e? casus cū de
Iniciū salutis n̄re deo miserāte habem? ut at̄hesam?
salutari iſpirationi n̄re prestatis est. ut adipiscam? quod
acq̄rendū admonitione agnouim? d̄m̄i ē muneric?
ut nō p̄uenimur iā adeptē salutis munē sollicitudis
n̄re est i celestis pat̄is adiutorij **E**t q̄bz v̄bis p̄t dare
cognosca q̄tū p̄t liberū arbitriū resp̄ū gr̄e? nā cū sint
i ope salutis ista e? s̄. imitari acq̄scē. adiuari. p̄ma
nere **D**umū est iſpirationis dei? s̄? libertatis arbitrii?
s̄? muneric d̄m̄i? e? sollicitudis n̄re i p̄t d̄m̄i adiu
torij **P**er hoc p̄t dare solutio questiois **S**z orit̄ dubi
tatio utriū quis posset detestari culpā v̄tute p̄e natūe

Respondet qd detestari culpā duplicat p̄t intelligi. Uno
 modo qz talis detestat in q̄tū est offensua maiestatis ⁊
 castatis dñe: et isto mō null⁹ p̄t absqz grā gratis data
 cognoscere ip̄am offensam. Alio mō p̄t detestari qz ē lesua
 pprie nature. Verbi grā. Et quis p̄ naturā suā cogno-
 scit qd p̄pter fornicatioēz perdidit oculū vel aliud mēbrū
 vel incurrat aliū aliquē morbu: et isto mō p̄t quis p̄ li-
 berū arbitriū intellectū cognoscere ⁊ detestari culpā ppriā.
¶ Et cōdō at videntū est qualiter p̄t voluntas ī aliqd
 bonū. Pro quo notandū est qd aliqd opus p̄t dici bonū
 triplicat. Uno mō aliquod opus dicitur bonū simpliciter:
 et illud dicitur qd est ordinatū in finē optimū ⁊ tale ē op⁹
 meritoriu: ⁊ ī istud nō p̄t liberū arbitriū absqz gratia
 gratū facere. Et cōdō mō aliqd op⁹ dicitur bonū qz aliq̄ modo
 de cōgruo disponit ad bonū: et tale bonū est qd sit exte-
 ricaritate nichilomin⁹ tū sit cū rēa intētiōe: ⁊ tale non
 p̄t liberū arbitriū nisi cū grā gratis data p̄ quā illūiat
 et dirigit vt velit face qd deo ē placatū. Et hoc patz p̄ v̄
 sap. viij. Sciu qm̄ alit nō possū esse sapiēs nisi de⁹ det.
 Tercio aliquod opus dicitur bonū qz ī finē est ordinabile: et
 h̄s aliqua ordinatioēz intra se. sicut pasce esurietēz. etc.
 siue ex debita circūstantia siue exigētia t̄pis. loci. etc.
 Et ad istud p̄t liberū arbitriū absqz grā: quous ad hoc
 qd fiat facili⁹ req̄rat grā aliqua dīna supaddita nālibz.
 Et sic patz t̄nsio qd liberū arbitriū absqz gratia aliq̄ sup-
 addita p̄ bona nālia p̄t in aliqd bonū mortale. licet p̄

illud quatenus non disponat ad gratiam nec ad gloriam? et hoc per
se quodammodo disponat quod est ordinabile in ultimum finem
Hoc autem sic suadet? **N**am si liberum arbitrium dimitteret in pu-
ris naturalibus adhuc sibi remaneret aliquid iudicium quo iudi-
casset priores esse honorandos? et hoc patet quod si haberet ta-
le naturale iudicium. scilicet naturaliter priores esse honorandos? et tale na-
turalem instinctum de prioribus venerandis potest illud velle. **E**t
sic tamen habeat organa exteriora potest implere illud opus scilicet
quod dicit iudicium vocis absque munere gratie divine supraddito?
sed bene verum est quod non potest illud facere nec velle absque divine
gratie munere. puta tale cogitatum a velle est ordinatum ad conse-
quendum beatitudine. **E**t sic scilicet intelligende auctoritates sunt
quae concludunt quod absque munere divine gratie imbecille non potest liberum
arbitrium in aliquid bonum. **R**espondetur dubium. **N**am secundum dona
naturalia natura ipsa appetit suam perfectionem? quod signum est quod
tendit ad acquisitionem gratie. **A**d hoc dicitur quod duplex est perfectio
et quedam est perfectio inter limites naturae? et istam appetit natura
Alia est perfectio que est super naturam? et de ista non oportet quod
appetat: non tamen appetitum perfectio quae requiritur gratia? sed magis
appetit consuetudinem et imperfectio quae non est ordinata debito modo
Respondetur 3° utrum homo possit mandata dei implere? no-
tandum est quod contra distinguitur. quod attingit mandata dei im-
pleri dupliciter. **U**no modo quantum ad genus operis? vel secundum
alios quantum ad substantiam mandatorum. **A**lio modo quantum ad in-
tentionem precipientis et mandantis. **S**i loquamur primo modo
potest homo absque gratia gratum facere illa implere? ut patet in

mādato adoratiōis i veneratiōis sabbatorū. **Sz** 2° modo
 nō p̄t homo īplere mādata absq̄ grā gratūz faciēte. et
 h^o cōfirmat p̄r aplm̄ dicentē ad rō. xij. Qui diligit
 proxīmū legē implevit. Et iterū. plenitudo legis dile
 ctio. Itē. ad ad th̄r. Finis p̄cepti ē caritas de corde nō
 puro. **Sz** orit̄ questio. Cū ista sit q̄ quis p̄t facē qd̄ i
 se ē ad īplētiōnē mādatoz. quare ille nō absoluat
 q̄uis sit in p̄cō. Ad hoc respondet q̄ facē qd̄ in se est
 p̄t dupliat̄ intelligi. Uno mō positūe vel p̄prie. q̄ s.
 talis facit aliquid ordinatū ad finē mādatoz sc̄z de
 bitis. carit̄stantias i tm̄ facit q̄tūz p̄t. et isto mō nullū
 p̄t facē qd̄ in se est absq̄ grā gratūz faciēte. Alio mō p̄t
 intelligi p̄riuatūe l̄ īp̄prie facē qd̄ in se ē. hoc est
 facit qd̄ p̄t s̄ nō q̄tūz p̄t. nec aliquid ordinatū ad ī
 plētiōnē mādatoz. et isto mō p̄ liberū arbitriū quis
 p̄t facē qd̄ in se est. sed nō absoluit̄ ab observatiōe mā
 datoz. Et sic patet responsio ad questionem.

Teractat̄ de r̄surrectiōe hoīs a p̄cō i p̄p̄tione ad
 grāā q̄tūz tres p̄tūlas.

- Pr̄ia est de diuisione gr̄e
- Sec̄da de r̄sistentia ad t̄tatiōz
- Terc̄a de r̄surrectiōe i p̄p̄tione ad gr̄az

PPr̄ia diuisio

- R**Pr̄io diuidit̄ grā sc̄dm̄ diūsas cōsideratiōes. s.
- Resp̄ū p̄riap̄i a q̄ p̄redit.
- Resp̄ū s̄bicti i quo est
- Respectu oppositi contra qd̄ fit
- Resp̄ū a effectus ad quē ordinatū

Nota q̄ quodlibet istorū mēbrozū h̄z diuidi. ut patz̄ i l̄m

Scd̄ diuisio.

Pr̄mo capit̄ vno modo largissime

Scd̄o min̄ large vel min̄ cōiter

Tercio capit̄ stricte

Scd̄a p̄ncip̄la de r̄sistentia ad t̄m̄. n̄e ḡtines tria

Pr̄mo quō p̄t homo a culpa r̄surge

Scd̄o quō p̄t aduersariū vincere

Tercio qualis r̄tentatiōibz p̄t resistē

Tercia p̄ncip̄la est de resurrectione
ad gr̄as ḡtines tria

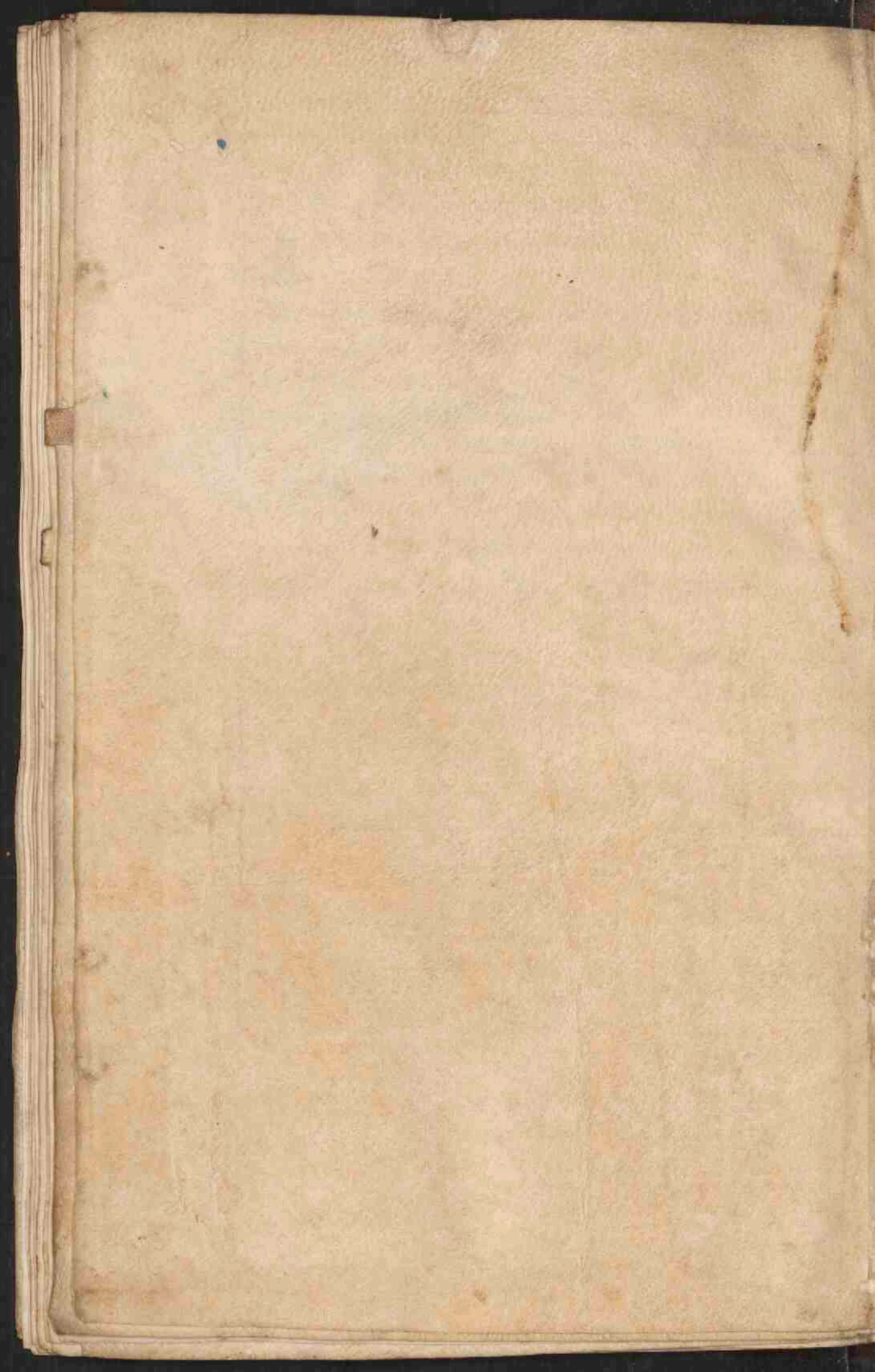
Pr̄mo de p̄paratione hoīs ad gr̄am

Scd̄o quō p̄t volūtas i aliquod bonū

Tercio quō potest mandata dei adimplere

Expliat dicta salutis n̄ tractatu de resur-
rectione hoīs a p̄cc̄o ad gr̄am. s̄c̄i Bonauēture.

liber

Collatioformule

Hs. 169

$a-m^8$ (96), n^6 (102), $o-x^8$ (166), y^6 (172),
 z^8 (180), 7^{6-1} (185: 4th leaf (blanco) missing;
6th leaf pasted to the back cover; 5th and 6th
leaves blanco).

Kvd Horst

WDSCHRIFTEN-OUDE DRUKKERIJ

HA

reserveringsstrookje

reserveren tot:
(datum invullen)

0

retour naar magazijn

0

17

18

